

Audite me à seq̄mini r̄c. **Exposit. Capi. LI.** **D**oc capitulo diuidit in sex partes. In p̄ma parte cō abrae et sare: q̄s m̄ltiplicauit cū soli esset. In secunda oñdit se destructurū chaldeos p̄ cyp: r̄ tō monet nō eē timendū cū in primo sint destruēdi hostes eoz: et ipsi iudeos: et ostēdit se posse liberare eos p̄ exēplū

Audite Capi. LI. **S**ame qui seq̄mini qđ iustum est: et querit dñm. Attēdite ad petram vnde excisi estis r̄ ad cauernam laci de q̄ precisi estis. At surge. In q̄rta pte b̄tēdite ad abraam patrē ve idē futur qđ petierat ap̄heta p̄dicit: ibi: Et nūc à redēpti s̄t. In q̄rta b̄tē se factu dñs p̄firmat: ibi: Ego ego ipse p̄solabor vos. In sexta pte monet dñs ip̄lū p̄phetā vt ad spē p̄plū exciter oñdes eis eoz miseriā et dei liberationē proximā: ibi: Posui verba mea in ore tuo. Dicit ergo: a **Audite r̄c.** Vaino. Superius iudeos incredulos et malos allocutus est: nunc vero bonos alloquitur dices: Audite me qui seq̄mini qđ iustum est: vel iudicium: alia littera: qui iuste viuitis quātū ad proximos. b **E**t queritis dñm: id est cultum dñi. q. d. tñ ad vos bonos loquor. c **A**ttendite: nō solū audite: sed at tendite ad petram vnde excisi estis: id est ad abraam qui fuit firmus in cultu meo: a quo nati estis. q. d. attendite quomodo liberaui abraam miraculose de hūr chaldeozū: et eum in terram alienam adduxi et multiplicauit: ita et vos liberabo et multiplicabo. Qui enī potui vos multiplicare de uno homine: cum nōdū eratis: multo magis potero vos liberare qui estis. d **E**t ad cauernam laci de qua precisi estis: id est attendite ad saram de qua estis excisi: id est nati: quia generatio fit per decisionem. q. d. ex quo dedi sare sterili et vetule potentiam generandi vos qui non eratis: potero liberae vos qui estis. Et nota q̄ fm hebreos cauerna laci dicitur mulier: quia recipit semen. e **A**ttendite ad abraam patrem vestrum: expositio est precedentis. f **E**t ad saram que peperit vos: attendite scilicet. Et qđ est attendendum in eis subdit: b **Quia vñū vocauit eum:** id ē dum vñus erat: id est solus: g **V**ocaui eum dices Ben. xij. a. Egrederē de fr̄a tua et de cognatiōe tua r̄c. h **E**t benedixi ei. glo. in suis operibus: id est in laboribus suis: scilicet in fr̄uctu operum et laborum. Et hoc est qđ subdit: i **E**t multiplicauit eum: in substantia et filiis. Ben. xv. a. et. xij. c. Multiplicabo semen tuum sicut stellas celi r̄c. Hoc ergo dicit eis dñs: vt et ipsi sperent se multiplicados et liberandos si penituerint. Unde cocludit. m **C**onsolabitur ergo dñs sion r̄c. Et nota q̄ p̄mittit eis tria. Liberationem ipsorum: reedificationē ciuitatum: abundantiam omnī temporalium. Unde dicit: Consolabitur ergo dñs sion: filios suos ad eam reducendo. n **E**t consolabitur omnes ruinas eius: id est restaurabit omnia ruinosa ciuitatum que pertinent ad sion: que metropolis erat omnī. Et ista restauratio dicitur consolatio: sicut i gallico cōsolatio dicitur cōfortatio. o **E**t ponet desertum eius: id ē hierusalem: siue sion. Et vocat desertum hierusalem: omnē terram p̄missionis: cuius sion erat metropolis: et terra redacta erat in solitudinē tempore captiuitatis: sed modo dicit q̄ ponet desertum eius quasi delicias: quantū ad abundantiā terrę nascentiū: vt sit prata/gramina et huiusmodi.

Dystice **D**ystice a **Audite me qui seq̄mini qđ iustum est et queritis dñm r̄c.** Loquitur ad apostolos et apostolicos viros. Et dicit duo: sequi scilicet et querere. Sequi enim debemus deum p̄dibus affectionū: et querere manib⁹ operationū. Uel audire debem⁹ p̄ obedientiā mandatorū. Eccl. xxiiij. c. Qui audit me non confundet. Sequi debem⁹ p̄ im-

pletionem consilioꝝ. Job. viij. b. Qui sequit me non ambulat in tenebris: sed habebit lumen vitæ. Querere debem⁹ p̄ intelligentiā sacroꝝ eloquioꝝ. Mat. vii. a. Qui querit inuenit. c **A**ttēdite ad petram vnde excisi estis: et ad cauernam laci de qua precisi estis. Septuaginta. Attēdite robustam petras quā excidistis: et in foueam laci quam fodistis. Ultraq; littera conuenit christo passo: qui dicitur petra. j. Cor. x. a. Hanc petram excidimus: quia merito peccatorum nostro, rū abscessus est de terra viuentium. j. Iij. c. Beris. Ve tibi o ama ritudo peccatorꝝ meorum pro qua tollenda tantam te oportuit o bone iesu pati amaritudinē. Ab hac petra etiam excisi sumus: quia per eum in ipso sumus regenerati. Fouea siue cauerna laci est vulnus lateris christi. Specialiter ab hoc clau exierunt duo flumina: vnda et sanguis in ablutionem peccatoris et menstruatę: sicut dicitur Zach. xij. a. In die illa erit fons patens domus dauid et habitantibus hierusalem in ablutionem peccatoris et menstruatę. Lam. ii. d. Veni colub̄a mea in foraminib⁹ petre: in cauerna macerij. Has fossas fodimus: sicut ipse dicit per Ps. Foderunt manus meas et pedes meos r̄c. Et Zach. xij. c. His plagatus sum in domo eorum qui diligebant me: id est diligere debebant. Job. xir. g. Videbunt in quem transfixerunt. Dicit ergo: Attēdite ad petram r̄c. id est ad christum passum/confossum: attendite. s. ad imitandū. Mobilis enim homo dum attendit progenitores strenuos: vitat ignauiam. Item attendite ad compatiendū. Thren. i. d. O vos omnes qui transitis per viam: attēdite r̄c. Sed quid dicit Amos. vi. b. Bibentes vinum in phialis: et optimo vnguento delibuti: et nihil pariebat super contritione ioseph. Item adiuuicem rependēdū. Proverb. xxij. a. Cum federis ut cum p̄ncipe comedas diligenter attende que posita sunt ante faciem tuā: et memento te similia p̄parare: Scdm alias litteram. Item attendite ad hanc petram tanq; ad refugium. Ps. Petra refugium hermacūs. s. ii. c. Ps. xij. Ingredere in petram: et abscondere in fossa humo a facie timoris dñi: et a gloria maiestatis eius. Uel aliter: Dicit dñs: Attēdite ad petram. i. cōsiderate duriciā cordis infidelis: vnde ferro p̄dicationis meę estis excisi per gratiā meam: ut viui lapides in edificationē ecclesię poneremini. o **E**t ad cauernam laci de qua precisi estis. i. fauces baratri: de quibus estis misericordis liberati cogitate. Uel cauerna laci est ecclesia: de qua excidimur per lauacrum baptismi. Item potest esse thema de beato b̄ndicio: qui dicitur p̄era: Thēma de quia fortis/dur⁹ et quietus. Caueerna laci dicitur p̄ter doctrinam: ex ipso enī exiuit regula que alios instruit. Sequitur: e **A**ttendite ad abraam patrem vestrum: expositio ē p̄cedens. i. ad christū cui⁹ filii estis p̄ fidem. f **E**t ad sarā id est ecclesiā. g **Q**ue p̄git vos. j. liij. a. Multū filii deferte magis q̄ eius que habet virū. h **Q**uia vñū. i. dum vt trāsiret de hoc mūdo ad patrem. Ps. Singularis sum ego Ps. 14. donec transeat. j. lxij. a. Locular calcaui solus. Uel vñus dicitur. i. excellens omnes. Cant. v. c. Electus ex milibus. k **E**t b̄ndixi ei. i. christo maxime corporis glorificatione. l **E**t multiplicauit eum: in fideliū vocatione. m **C**ōsolabitur ergo dñs sion. Positis p̄bis patris de filio suo incarnando et passuō: concludit p̄phera: Cōsolabitur g dñs sion. i. ecclesiā dans ei pacem post afflictionē: post tristiciaz gaudiū: post sterilitatē fecūditatē. j. lxij. a. Ut solarer omnes lugentes sion: vt ponere p̄solutionē lugentib⁹ sion r̄c. n **E**t consolabitur oēs ruinas ei⁹. i. supplebit oēs ruinas iudeorum multitudine gentium. o **E**t ponet desertū eius q̄li delicias: et solitudinē eius q̄li horis dñi: q̄li ecclia que prius deserta

G *Et solitudinē ei⁹ ponet q̄asi hortū dñi: q̄ntū ad fru-
cificationē arborū. Et dīc b⁹ Quasi hortū dñi. i. paradi-
sū. Idor⁹ enī dñi dī antonomasice paradisus. Unde alia līra
bz. Quasi paradisū dñi. Et ē sensus q̄ in tra illa erit oīs abū-
dātia et oīs speciositas. c⁹ Gaudiū et leticia inueniet in
ea r̄c. Tribus p̄mis
r̄ndet h̄ tria q̄ sequūf.
Gaudiū p̄ sua libe-
ratōe. d⁹ Gaudiū et leticia inue-
niet in ea ḡrārū actio et vor-
laudis. p̄ oīn bono-
rū multiplicatioe. Et
istud gaudiū fuit ma-*

xime ip̄e neemīz et machabēoz. f⁹ Attēdite ḡ diligent. g⁹
Ad me: q̄ tāta p̄mitto; et debet q̄ estis. h⁹ Mpls me⁹:
et trib⁹ mea me audite. Populū suū dece trib⁹ appellat:
et trib⁹ suā p̄plū iuda: q̄. s. deū colebat q̄i isrl̄ fuiet idolis.
Un septuagita. Ppls me⁹ et reges r̄c. i. trib⁹ regia. k⁹
lex a me exiet. i. destruet q̄ chaldeos et cōburet cū rēplo: s̄
repab̄ p̄ eldā. Et h̄ erit a me: q̄ se enī non habuit esdras q̄
bibliā repauit: sed a sp̄sticō. Ul̄ lex. i. decretū cyri q̄ decreuit
iudeos licentiae: de rēditu: et libertates multas eis donauit;
vt habeſ. j. Esdr̄. i. m⁹ *Et iudiciū meū iustū. q̄. s. iudi-
cabo vos de hostib⁹ v̄is: n⁹ Requiesceret. i. p̄manebit fixū et
q̄tū. Et h̄ o⁹ *In luce pp̄loz. i. in cognitionē oīm: vt oī-
bus sit manifestum me iuste iudicasse hostes vestros. Veli
m⁹ *Judiciū meū. i. pena quā ex iudicio recto iſerā hostib⁹
v̄is. n⁹ Requiesceret sup̄ hostes v̄os tanq̄ in loco p̄rio.
Et h̄ o⁹ *In luce pp̄loz. i. manifeste. Ul̄ m⁹ *Judiciū
meū q̄ puniri vos: n⁹ Requiesceret. i. cessabit a vobis. Et
hoc o⁹ *In luce pp̄loz. i. manifeste liberabo vos. Sicut
mis regelere. Señ. i. a. Requiescit de⁹ ab oī ope suo. i. cessauit.******

Seconda p̄s p̄

*Wdrope ē iust⁹ me⁹. i. cyrus cito p̄surget in regnū: qui
pūniūt chaldeos: qđ iustū est. s. eos puniri. q̄ Egressus ē
i. cito egredieſ. i. nasceſ: vel egredieſ de terra sua ad deſtrue-
dos chaldeos. r⁹ Saluator me⁹: q̄ meos saluabit et a
captiuitate liberabit. s⁹ Et brachia mea. i. cyrus et dari⁹
p̄ quos opabor: t⁹ Ppls iudicabūt. i. pūniēt: maxime
chaldeos. De insule
que p̄ius deserta erat a deo: ipso inhabitātē erit deliciosa: et
initi afferēs flores et pfectiōis poma. Et nota q̄ h̄ tria dicūt
i serie text⁹: Ruina p̄ restauratio q̄ntū ad penitētēs: q̄ p̄n-
tētēa oīa ablata restituit: Deliciariū abūdātia q̄ntū ad p̄ficiē-
tēs: Gratia p̄actio ex laudis: q̄ntū ad p̄ueniētēs. Et nota
q̄ m̄ltiplex ē desertū sive solitudo. Et enī desertū mūdi he-
remi clauſtri animi paradisi. Mūdū em̄ dī desertum a bō-
no sive aīa p̄tōris: q̄ desert⁹ ē a cultura fidei et timoris dñi:
spiritis p̄tōris cooptus: nō habēt secūditatē nec imbrē sp̄ua-
lis doctrinę vel gr̄e. Ibi sūt mōstra ferarū et aīaliū: Leo sup-
bie: v̄sus luxurie: pardus: tauri: lupus rapin. Tertius sicut
magdalena: de q̄ est h̄ bonū thema. Item desertum heremī.
Herci. i. a. Erat iehānes ī desertō r̄c. Itē desertū clauſtri:
qđ significat p̄ illud desertū: de q̄ Mat. iiij. a. Duct⁹ est ie-
sus ī desertū. Item est desertū animi: De q̄ Osee. iiij. c. Du-
cam ē ī solitudinē et ibi loquar ad cor ei⁹. Berſi. Solus ē
in quārācūbō v̄oī p̄uerſi: multitudine si alienē p̄uerſatio-
nis nō ſis curiosus explorator: aut temerari⁹ iudex. Item est
desertū paradiseſ: De q̄ Luc. xv. a. Quis ex vobis homo q̄
babet centū oves: et si p̄diderit v̄nā ex illis: nōne dumittit no-
nagintanouē ī desertō et vadit ad illā que pierat donec inue-
nit illam: Eodē modo ſūt m̄ltiplices delicieſ: mūdi clauſtri
animi paradiseſ. Mūdū. Un⁹ Prouer. xix. b. Nō decet stultū
delicieſ. Clauſtri. Un⁹ Lant. viij. b. Quē ē iſta q̄ ascēdit dī de-
ſerto delicieſ attītēs. Delicieſ iſte ſunt paupr̄as et asperitas et
vilitas: et cetera ī qb⁹ boni clauſtrales delectāt. Et bñ dicunt
ista delicieſ: q̄ sic v̄inū qđ p̄ūgitū ē ī ſe trāſlūſu p̄ ſaccū ple-
nū ſp̄eb⁹ fit p̄igmētū: ſic amaritūdīes q̄ p̄ ſaccū humanitatis
et ſp̄eb⁹ ſit plen⁹ ſp̄eb⁹ v̄utū: imo etiā ip̄e ſuit ſpecies
chāſti: q̄ chāſti ſuit plen⁹ ſp̄eb⁹ v̄utū: imo etiā ip̄e ſuit ſpecies
aromatica. Tales inquā amaritūdīes ſic colat̄ et tranſuſe p̄*

Multiples
desertum

eū: nobis esse debet p̄igmētū. Similit̄ cib⁹ grossus a m̄fe ſu-
pr̄us p̄uerſi in lac p̄uulop. Dat̄ nr̄a christus est: qui nos in Heb. 5. b.
cruce cū clamore valido parturiuit. j. xlj. c. Sem̄ ſilui pati-
ens ſui: vt parturītē loqr̄. Hui⁹ m̄ris ſuēt cib⁹: paupr̄as/
aſgitali opprobriū: vt dī Threni. iij. d. Saturabit opprobriū.

Louerti ḡ debent iſta
i lac nobis paruulis.
Deut. xxxij. c. Inū/
dat̄ ſiles mar̄ ſu lac ſu-
get: et theſauros abſco-
ditos arenarū. Item
delit̄ animi ſolitāq̄
ſt pſciētia bona. Pro-
verb. xv. b. Secura

mēs ſu ſuge p̄uuiū: ſecura. i. ſeoſū a cura. ii. Cor. i. c. Glo-
ria nr̄a hēc est: testimoniu ſcōciētia noſtre. Iſte delit̄ ſunt
ex ſecūda dei pſentia. Prouerb. viij. d. Delit̄ meę elle cum
ſilijs hoīm. Vel ex pſideratōe ſupnoz: ex nitore pſciētia: ex
gusto ſocunditatē: ex certitudine poſſeſſiōis. De his dī Lant.
vij. c. Qđ pulchra eſ et decora chariſſima mea in delit̄is. De
delit̄is paradiseſ dicit̄ Ezech. xxvij. c. Tu ſignaculū ſimi-
tudinis plen⁹ ſapiā: et pfectus decorē in delit̄is paradiseſ dei
fuſti. Sequit̄. a⁹ Et ſolitudinē ei⁹ q̄ſi hortū dñi. Ec-
clesia dī modo eſſe hor⁹ in qua ſunt cant⁹ auī. i. ſonus p̄di-
cantū: multitudi arbor̄ fructiſerārū: quia quoſ ſūt et fuerūt
bene opantes: tot fuerūt fructiſerē arbores. Item ſunt in ea
fontes gratiē et ſcripturē. Anima etiā ſolitaria dicit̄ hor⁹ dñi:
vel paradiseſ ſim̄ alia litterā. Wlere. xxxi. b. Erit aīa eozum
q̄ſi horū ſiriguus. Lant. iij. c. Horū ſclusus r̄c. Mota
ea que ſūt in horū p̄ duos verſus. Herba latē: arbor̄ ſlos/
delectatio ſruct⁹: Umbra ſum⁹: volucres: reptile: clauſtra: la-
bor: delitiosus. i. Positō horū ſequit̄ cant⁹ auī. Un⁹ dicit̄:
c⁹ Gaudiū et leticia inueniet in ea: ḡrārum actio et
vox laudis. In ſion em̄: que compatur paradiseſ dei: tñ
debet eſſe gaudiū et confeffio et leticia et vox laudis: vt qđ in
eglo facturi ſunt cum angelis: in terra lugit meditent̄. f⁹ At-
tentidate ad me. Hic loquit̄ christ⁹. h⁹ Populus me⁹ et
cōuersi de iudeis: ḡ diligent̄. i⁹ Et tribus mea. i. conuersi de iudeis:
me audite: k⁹ Quia lex euāgelij: v̄l p̄ceptū eſtitut̄:
l⁹ Am̄ exiet. Matth. v. a. Aperiens os ſuū dixit: Beati
paupr̄es r̄c. Prouerb. iij. ſim̄ aliam ſram. Ab ore eius p̄fici-
ſiſt iudeicia: legē aut̄ et m̄ſcidiā in lingua portat̄. Itē Pro-
verb. xiij. c. Lex ſapiētis ſons vite: vt declinet a ruina mortis.
m⁹ Et iudiciū meū. i. decretū quo decreui: vt iudeis cre-
dere nolentib⁹ gentes ad fidē vocent. n⁹ Requiesceret in
luce pp̄loz. i. in illuminatiōe gentiū. Job. ix. g. In iudiciū
veni in mūdū: vt q̄ non vident̄ videant̄: et q̄ vidēt ceciſt̄. ſ
xlii. b. Dedi te in luce gentiū. Vel. k⁹ Lex a me exiet: id
est legalia a me recedet et a meis. Wlere. vij. c. In die illa
longe fiet lex. Sequit̄. p⁹ Drope ē iust⁹ me⁹. Glo. Sup̄
dicta fili⁹: hec autem que ſequunt pater dicit de filio. Pro-
pe est iustus me⁹. i. cito veniet filius meus: q̄ dicit̄ iustus ī
ſe: quia peccatū non fecit: et iudeicas alios et pro meritis iu-
ste remunerāt̄. Vel. p̄pe est: quia inter vos cōuersat̄ et nescit̄.
Job. i. d. Medius veſtrū ſtit quem vos nescitis. Baruch
lii. d. In terris v̄lus est et cum hoībus conuersat̄ est. Vel.
Drope est: id est ap̄pinq̄us noſter est: quia frater noſter ē.
Luc. x. f. Ap̄pinq̄us ſamaritanus vulnerato. Vel. Pro-
pe est: id est paratus ad iuuandū. Phil. iij. a. Dñs p̄pe est
nihil ſolliciti ſit. Ul̄ Drope ē iust⁹ me⁹. i. gaſ ad itroeu-
dū tecū: et iudeicas ſe. ſ. l. c. Jux̄ ē q̄ iudeicas me. Apoc.
iij. d. Ego ſto ad oſtū et pulſo. q̄ Egressus ē ſaluator
me⁹. Wlere. v. a. Egressus ē ab initio a dieb⁹ eternitatis.
Job. xvij. f. Dñe exiui et veni ī mūdū. Ul̄ Egress⁹ ab vte-
ro ſiginali: ſic ſp̄olus dī thalamo ſuo. s⁹ Et brachia mea
pp̄loz iudicabūt. i. apli iudicat̄ duodeci trib⁹ isrl̄: vt dī

* Matth. xix. d. De insule
Vel aliter ſim̄ Haimonē exponit de ſcō aduētu. p⁹ Drope
p̄ ē iust⁹ me⁹. i. chāſti iudeicas malos. r⁹ Salua-
tor q̄ntū ad bonos. s⁹ Et brachig. i. apli: vt p̄: pp̄loz iu-
ſe dicabūt. De insule

Libri

Chaldēos. **a** *N*ōdē insulē expectabūt. i. iudicū dispersi p
insulas expectabūt liberationē pmissam. **c** *E*t brachiū
mēū. i. potētiā mēā qua liberē eos. **d** *S*ustinebūt. i. pa-
tienter expectabūt. *V*el/brachiū meū. i. dominiū cy-
ri. **e** *L*euate i celū oculos vros. *C*elū vocat chaldeo-
rū regnū: in q erat rex
sicut sol: et regina sicut
luna: et pncipes sic stel-
le: sicut. *s. xiiii. b.* *O*b-
scurabit sol i ortu suo:
et luna non splēdebit
rex: luna regina. *E*g-
li pōt g dici regnum
quātū ad digniora lo-
ca: terra autē vocatur
idē regnū quātū ad
inferiores partes reg-
ni. *V*el celū dī al-
titudinē: terra pōt soli
ditatē. *D*ic ergo: *L*euate i celū oculos vros. i. videte et
psiderate regni chaldeorū magnitudinē. **f** *E*t videte sub
terra deorsū. i. ipsum regnū vndiqz attēdati: etiā quātū
ad inferiores loca ipsi. Et qre attēdēdū sit: subdit: **g** *Q*uia
celi sic fum⁹ liqueſcēt. i. regna chaldeorū defluēt et anibi-
labunt: et decidēt a suo nobili statu. **i** *E*t terra sicut vesti-
mentū atteref. q. d. non solū majora loca regnoꝝ decident
sed etiā minorā. **k** *E*t habitatores ei⁹. i. terre. **l** *S*icut
hec interibūt: qz nō solū p̄tās regnoꝝ deiecta ē quātū ad
reges chaldeorū: sed etiā quātū ad ipsos p̄los: qz ad litterā
multi intersecti sunt a medis et p̄sis. *V*el inclius potest legi.
m *L*euate i celū zc. q. d. dñs iudicis: ne diffidatis qn possim
vos liberare et hostes op̄imere: qz ego tā potens sū: qz etiā
celos liqfaciā: et trā atterā: et h ad l̄faz erit i fine mūdi. *D*ic ḡ
*L*euate i celū oculos vros. vi. itelligat me sup oia cūcta
regenē. **n** *E*t videte. i. psiderate: **o** *S*ub tra deorsū
vt itelligat me infra oia cūcta sustinēt. **p** *Q*uia celī zc.
q. d. ideo cōsiderate in creaturis mēā potentia: qz ex se habet
defectum. *V*nde subdit: *Q*uia celī aerū: sic fum⁹ liqueſcēt. i. trāſibūt sūm figurā tm̄ nō sūm essētā. *P*reterit enī figu-
ra hui⁹ mūdi. i. Cor. vii. e. *E*t nota qz dīc: sic fum⁹: vñ satis
apparet q̄lis sit natura celorū: videlicz sūlo naturē nūbiū: leuis
nō solida aut dura. *A*ñ. s. xl. e. *Q*ui extēdit velut nūbili celos
i. subtilissimos et tenuissimos velut fumū. **q** *E*t terra sicut
vestimentū atteref: qz sicut dicit dñs Mat. xxiij. c. *C*elū
et terra trāſibūt: sūm figurā. s. *A*ñ. Ps. Ipsi p̄būt tu autem
pmānes zc. s. xxiij. d. *L*ōfractiōe p̄stringet tra zc. h. *P*et. iij.
c. *C*eli magno impetu trāſiēt: elemēta sūo nūmio calore solue-
tur. *A*pos. xx. c. *A* cul⁹ p̄specu fugit terra: et celū et loc⁹ nō
est inuenit ab eis. *B*ggei. ij. b. *E*go mouebo celū et terrā/ma-
re et aridā. *J*ob. x. iij. c. *W*o cū dormierit non resurget: donec
atterat celum zc. *J*obel. iij. habet de hac materia. **r** *E*t
habitatores ei⁹. i. terre: q. s. viui inuenient. **s** *S*ic hēc
interibūt. i. sicut celū et terra. i. interibūt sūm figurā et retu-
statē. *E*t et h̄ habem⁹ vt dicit *H*iero⁹: qz cetera non in nūbili
redigent sed i meli⁹ cōmutabunt. *E*t h̄ ē qd̄ dicit: *S*ic hēc
interibūt. i. sicut celū et terra atterent vt in meli⁹ cōmurent:
sic et hoies interibūt: nō i p̄ditionē sui: sed in abolitionē retu-
statis: et i nouitatē future gloriæ: qn fulgebunt iusti sicut sol.
*S*ed m̄ exponit tm̄ de bonis. **m** *S*al⁹ aut̄ mēa i sepi-
ternū erit: qntū ad dānatos: *H*ec ē p̄a expositio etiā *I*ralis.
*V*el/ **n** *S*al⁹ mēa: qntū ad iudeorū liberationē. **o** *I*n se-
p̄ternū erit: nūsi p̄ eos impediāt. **p** *E*t iusticia mēa
nō def. cīet: quantū ad chaldeorū destructionē. q. d. dñs: sic
celū et terrā potero in extremis tempib⁹ atterere et renouare:
ita vos attritos possū liberare. *V*el alit: *S*icut possū celum et
terrā atterere: ita hostes vros. Mon tineatis ḡeos: *T*u sub-
dit: **q** *A*udite me. i. attendite qd̄ p̄mitto. s. v̄iam libe-
rationē: et hostiū detectionē. **q** *Q*ui scīt iustū/neutralit
i. q cognoscitis legem meam: que iuste punit malefactores.
r *M*opulus me⁹ lex mēa i corde eoz. Expositio est

Esiae

*e*ius q dicit: *Q*ui scīt iustū. Et p̄ponit hēc dictio p̄ls: vt
locū babeat sequēs relatio: *S*ic in P̄. *D*ñs i celo sedes ei⁹. *P*o. 12.
s *M*olite timere vos. s. q scītis legē: q̄sī scītib⁹ legē lo-
quoꝝ et amātib⁹ q̄ habēt eā i corde p amore. *L*alib⁹ dī: *M*oli-
te timere opprobriū hoīm/ chaldeorū. s. q̄ iustūt̄ vob̄ sup

captiuitate et rastitate
via. **t** *E*t blasphemā
mūā eoz q̄ iprope-
rat vob̄ dñū vīm: et di-
cūt: q̄ nō pōt liberare
vos. **v** *M*etuat: *E*t. *R*olapou
q̄ cito trāſibūt talia. *mias*
*T*ū s̄dit: **x** *S*ic enī
vestimentū comedit
tinea: **y** *S*ic come-
det eos vermis: et sicut la-
nā/sic deuorabit eos tinea. **z**
*S*alus autē mea in sempi-
ternū erit: et iusticia mea i
gēnerationes gēnerationū.

sicut vestimentū et lana. **a** *S*al⁹ aut̄ mēa i sepi-ternū erit. i. sal
uabo vos sp̄: nūsi p̄ vos ipediaſ. **b** *E*t iusticia mēa. i. vidi
cīa. **c** *I*n generatiōes seq̄ces. **d** *G*enerationū qntū
ad hostes vros.

e *M*at. xix. d. **a** *N*ōdē insulē expectabūt. i. filiū mēū *D*ystic
quē iſulis missurus sū. *S*en. xlii. b. *I*pse erit expectatio gen-
tiū. Sed qre dicit me⁹: *R*ūsio. *Q*uia pāk venit in filio. *D*ē
enī erat in christo mūdū reconciliās sibi: vt dī. h. *C*or. v. d.
s. xlj. a. *L*egē ei⁹ insulē expectabūt. *E*t dīcūt insulē gentes:
vel ecclesi⁹: vel animē sancte. **c** *E*t brachiū mēū. i. *h*abū
mēū p̄ q̄ oia feci *S*ustinebūt. i. patiēt expectabūt. No-
ta q̄ *h*abū dei p̄zī dī brachiū ei⁹: qz v̄bo opaf: *D*ixit enim: et *P*o. 14.
facta sūt. *S*imilis si tātā p̄tātē p̄ualeret hō/ vt sine villo motu
corpis fieret qd̄ diceret: brachiū ei⁹ *h*abū ei⁹ esset.

e *d*icabūt. **a** *N*ōdē insulē. i. sancti q̄ firmi stant int̄ flu-
ctus mar. **b** *E*xpectabūt/ vt remunerent. **c** *E*t bra-
chiū mēū sustinebūt. i. filiū mēū p̄ quē pūtiā malos cum
quodam pondere timoris expectabūt. *P*o. *I*n brachio *h*tu/ *P*o. 11.
tis tuę disp̄isti inimicos tuos. *j. lij. c.* *P*arauit dñs brachiū
sūu i aspectu oīm gētū. *H*uic aut̄ sūm magi p̄uentis qd̄ seq̄:
e *L*euate i celū oculos vros zc. *E*t exponit h ad l̄faz
a scīs de die iudicis: sic. *s. expositū ē.* **f** *A*oralif: **g** *L*euat̄
te i celū oculos vros zc. per contēplationē diuīnorū.
h *E*t videte sub terra deorsū/ p̄ psiderationē vros defe-
ctū. *H*ec duo generati i vobis amore et timore. *E*ech. j. d.
Animalia ibāt et reuertebant. *V*el alit: **i** *L*euat̄ zc. idē
psiderate vītā clericorū/ q̄ dīcūt celī: et vītā laicorū/ q̄ dicūt
fra: *E*t videbit: **j** *Q*uia celī sic fum⁹ liqueſcent: et
terra sic vestimentū atteret: et habitatores ei⁹ sic hec
interibūt. *E*gli. i. plati religiosi/ et clerici generali: et reuertebant
delūtis: defluēt in terrenis: vbi etiā effundūt intima sua: sicut
dicāt de auaro: *E*ccl. x. b. et exinanīt in superbia sic fumus.
Sed eglis liqueſcēt̄ terra atterit: qz vbi nō est gubernator
p̄ls corrūt: *P*rouerb. xj. b. Et vbi nō est pastor: lup⁹ rapiti
et disp̄git oues: *J*oh. x. c. **m** *S*al⁹ aut̄ mēa i sepi-ternū
erit: q̄ ad saluatos i celo oīm. **n** *E*t iusticia mēa nō defici-
et iñ inferno q̄ ad dānatos. q. d. dñs: oia trāſibūt mūdana: s
opa tñi. i. stipētia operū sequunt eos: et cum eis pmānebūt.
p *A*udite me zc. *M*olite. *O*stēla rerū oīm mutabilitā. *D*ystic
te: qz omia deficiēt: et maloꝝ et iustoꝝ iusta retributiōe: monet
dñs suos nō timere minas et blasphemias p̄tōꝝ. *E*t iō dīc:
q *M*olite timere. q. d. cū oia deficiāt et cito euāescāt: *M*olite
timere eos q̄ occidit corp⁹: *M*at. x. c. **r** *E*t blasphemā
mūā eoz ne metuat. *S*eptuagita. *L*ōtēptu eoz ne vīn
cam. *j. D*achab. *q. g.* *B* v̄bis viri p̄tōꝝ ne timuerit: qz ḡha
ei⁹ sterēt et v̄mis ē. **s** *S*ic enī zc. *J*ō nō metuatis qz cito
trāſibūt. *S*ic enī vestimentū: sic comedet eos x̄ misi
p̄scie q̄ nō moriet: vt dī. *j. vīt. g. s. l. d.* *Q*uasi vestimentū p̄te-
rēt: tinea comedet eos. *T*ū s̄dit: **t** *E*t sic lanā sic come-
det eos tīn. *g. l.* *C*ulpa q̄ mente coinquat et corrupit vt linea.
*J*ob. xxvij. c. *E*discipit sic tinea domū suā. **u** *S*al⁹ aut̄ zc.
v *v. s.* *B*is ponit hēc clausula

*P*o. 101.

*M*amb. 13. f. *S*ed m̄ exponit tm̄ de bonis. **m** *S*al⁹ aut̄ mēa i sepi-
ternū erit: qntū ad dānatos: *H*ec ē p̄a expositio etiā *I*ralis.
*V*el/ **n** *S*al⁹ mēa: qntū ad iudeorū liberationē. **o** *I*n se-
p̄ternū erit: nūsi p̄ eos impediāt. **p** *E*t iusticia mēa
nō def. cīet: quantū ad chaldeorū destructionē. q. d. dñs: sic
celū et terrā potero in extremis tempib⁹ atterere et renouare:
ita vos attritos possū liberare. *V*el alit: *S*icut possū celum et
terrā atterere: ita hostes vros. Mon tineatis ḡeos: *T*u sub-
dit: **q** *A*udite me. i. attendite qd̄ p̄mitto. s. v̄iam libe-
rationē: et hostiū detectionē. **q** *Q*ui scīt iustū/neutralit
i. q cognoscitis legem meam: que iuste punit malefactores.
r *M*opulus me⁹ lex mēa i corde eoz. Expositio est

Consurge psurge q̄c. Isidorus. Nic
ea pars orat ip̄ha vt virū t potētia dñi i aduerlarlos psurgat: t iduat
fortitudinē vt loricā: et fortis agat vt olim in egypto. a **L**ō-
surge ad liberādū nos: q̄ q̄si facēs vider nos neglexisse. Itē
bīg. Cōsurge ad puniēdū hostes. c Induere fortitudi-
ne brachiū dñi. i.

1.52. nē brachiu dñi...
o dñe fortē opare cō-
tra hostes. Per bra-
chiū em dñi intelligit
opatio dei; q̄ induitur
sorititudine; cū dñs for-
tit act̄ fortē. Tel/
o Brachiu dñi. i. o
ter medox cyre; p̄ quē
dñs opabif. **c** Indu
ere fortitudinē. i. collige tuū exercitū fortē circa te sic ye-

on opabili. **B**ut
ere fortitudine. i. collige tuū exercitū forte circa te sic ve-
stem ut venias ē babylonios. e **C**ōsurge o dñe. f **S**i
cū i dieb^o antiq^s fecisti ab egyptis nos liberādo. Et sic
Gen generatiōib^o sēculoz q̄ trāfacta sūr. i. sicut gene-
ratiōes pātriū nōz q̄ successiōe fuerit ī sēculis. i. i tēib^o trāfac-
tū iūstī s̄bōsue s̄b gedeōe s̄b dauid: ita z nos iūuel. b **A**ū
qd nō tu p̄cessisti supbū. i. pharaonē in egypto plagi at
trāfisti. Et b ē qd subdit: **T**ulnerasti draconē. Pha-
rao vocat draco: qz sicut draco in aqs habitat: ita pharao in
egyptō q̄ abūdat aqs. Ezech. xxix. a. Ecce ego ad te pharao
re egypti draco magne q̄ cubas in medio fluminū tuoz rē.
Nūnq̄d non tu siccasti mare/ruby: Exo. xlii. e. Et
siccasti: i **A**quam abyssi yebemēns maris rubri vel
iordanis. q. d. immo tu siccasti. m. **Q**ui posuisti p̄fun-
dum maris viam. Ad fram fundū maris siccasti: ut esset
filio israel via. Gbacuk. iq. d. Tiam fecisti ī mari equis tuis
et. n **T**ū transirent filii israel. o **L**iberati ab egyp-
tā persis tis: p **E**nīc qui rē. q. d. qui p̄dicta fecisti: hēc quo-
qz que sequuntur facturus es. Et nūn qui redempti
sunt a domino: id est quos dominus redemit a capti-
uitate babylonica. r **R**evenerunt a captiuitate.
s **E**t venient in sion laudantes dñm de beneficijs.

Histice. a. vt. & Bis ponit hęc clausula: qz dñs salutē sempitnā bis dat electis. In primo adūctu p. pmissionē: in secō p. solutionem. Similic malis dñanationē bis dat. In pmo adūctu p. cōmītationē: in secōdū p. ostēsionē: et ita cōmendaſ vterqz aduent⁹. Sequit: a. **Cōslurge**. Petet. pp̄ha filij incarna-
tionē. Dic: a. **Cōslurge** de solo ḡlę patnē in incarnationē.
b. **Cōslurge** de sepulchro in resurrectione. c. **Induere**
fortitudinē brachiū dñi. i. o fili dei induere erūnas: quia
qđ intrin̄c ē dei fort⁹ est hoib⁹: vt d. j. Cor. i. o. e. **Cō-**
surge genus humānū redimēdo. f. **Sic in dieb⁹ anti-**
Doualiter quis p̄figurat⁹ est. s. in moysi osue: et alijs. **A**mor aliter.
d. **B**rachiū dñi debet esse plar⁹ p. bonā opationē: nō tm̄
os p. p̄dicationē. Eñ. Cant. viii. b. Done me ut signaculum
sup cor tuū: vi signaculū sup brachiū tuū. Sed ne sit brachiū
stupidū: sō horaz. pp̄ha et dicit: a. **Cōslurge**. i. ventre et
pectore. Cōtra qđ dñ serpenti. Gen. iii. c. Pectore et ventre
repes. Et dicit iterū: b. **Cōslurge**. p̄t maiore excitationē.
Vel p̄dicator: debet surgere ad opa p̄teplatiue et actiue. Vel
dic̄ bis. **Cōslurge**: qz hō cecidit p. p̄cm originale et actuale.
c. **Induere** fortitudinē. i. inseparabilis et apparentis tibi eaꝝ
pluge. Nō enī sufficit hęc fortitudinē inr⁹: sed oportet extra
videti: vt indumentū: et oīa mēbra fortitudine muniri. Verbi
gra. Ut fortitudo sit i manib⁹ ad opandū: in humeris ad susti-
nendū: i pedib⁹. i. affectiōib⁹ ne subintroeat affectio aliena:
et ita i alijs mēbris. Sed qđā induit̄ linguā tm̄ et caudā: q. s.
forma agēda p̄dicat̄ alijs: et in extremitate vītē se fortis acti-
uos p̄mittit̄. Lauda enim est extremitas vītē. Apoc. ix. d.
P̄t̄as equoz in ore et i cādis eoz. Sed de muliere formi dici-
tur Proverb. viii. d. Fortitudo et deco: indumentū ei⁹. For-
titudo exteri⁹ i ope: deco: int⁹ in mēte. e. **Cōslurge** sic in
dieb⁹ antiq̄s: Consurrexerū brachia dñi. s. apli. q. d. uni-
tare ap̄los q̄ es ap̄licus vir. Job. xix. a. Quis mihi tribuat
vt sim iuxta dies p̄stinos: sum dies qđb⁹ de custodiebat me:

qsi splendebat lucerna ei⁹ sup caput meū: et ad lumen ei⁹ am-
bulab⁹ in tenebris: sicut fui in dieb⁹ adolescēti⁹ me⁹. Tel⁹ e-
Lōsurge p̄ pniaz: vt sis f Sic in dieb⁹ antiquis a ge-
neratioib⁹ seculoꝝ: quando fuisti in innocētia. Sequis:
b⁹ Nunqđ nō tu p̄cessisti supbū. i. diabolū qui supbie
Presto

scit. Job.xl.c. Sub umbra dormit i secreto calami i loci hu-
metib⁹. Ezech.xxix.a. Draco magne q cubas i medio flumi
nū. Dracō iste vulnerat⁹ est nō extinc⁹ oino i passiōe. Ps.
Tu humiliasti sicut vulnerat⁹ supb⁹. Ibi Glo. Augl. Vul-
nerat̄ diabolus vulnerato ch̄risto: vulnerat⁹ aut̄ non penetra-
ta carne quā nō habebat sed percuſſo corde vbi superbiebat.
¶ Huncqđ nō tu succasti mare. i. viciſti pſecuriōes tyra-
noꝝ in martyrib⁹. Mat. xiiij.c. Quarta vigilia noctis venit
ad eos iesus ambulās ſupra mare. I Aquā abyſſi v̄ehe
mēt̄. i. delectatiōes carnis i pſefforib⁹. Job. xxvij.b. Libys
sus dicit: nō eſt i me: mare loquit⁹ nō eſt meū. Vel mare eſt
potestas ſeculi: aqua abyſſi. profunditas ſapiē mudi. Ch̄ristus
aut̄ hāc t illā deſtruxit t pſudit: q̄ ſuſta mundi elegit de⁹ vt
coſundat ſapiētes: et iſirma mudi elegit vt pſudat fortia: vt
dicit. i. Cori. i.d. m Qui poſuſti pſudū marū viā
vt trāſiret liberati. Acti. xiiij.d. Per multas tribulatiōes
z̄c. Multū tranſeūt mare hui⁹ ſeculi ſicco pede: vt immoſetes:
ſed h̄ ē miraculosū ſic de filiis iſrael. Abacuk. iiij.d. Niā ſeci-
ſti i mari eq̄s tuis: in luto aqrū multarū. i. ſup lutū. Hi ſunt q̄
ſicq; pedib⁹ affectionū cōprimūt lutū terrenarū diuſtiarum.
Alij trāſeūt i nauī: vt pgn̄teſtes clauſtrales. Mat. ix.a. Uſce-
dens iesus i nauiculam tranſfretauit: t venit z̄c. Sap. xiiij.a.

Exiguo ligno creditū hoies aias suas: et trāscutes mare p/ rā-
tē liberati sūt. **S**z nota q/ nauicula ducit ī aqua quadruplici **M**anus ducit
adminiculō: **E**nīto remigio cursu aq/ et tractorib/ ipsi na- **quad**uplici
uisculē. **V**enit ē ḡa spūsceti. **U**nde **P̄s.** Spūs tu⁹ bon⁹ t̄c. **a**dminiculō
Remigii est coopatio liberi arbitrii: vt hō in pnīa positus: **P̄s. 142.**
manib/ p̄r̄q̄s. i. opationib/ ad patriā se impellat. **P**rouerb.
xxi. d. **S**tellio manib/ nitit et morā ī qdib/ regū. **C**ursus aq/ **ē** labilitas mūdi: q/ dū labit/ suo lapsu monet vt fugiat. **Q**ui
eni labēti innitit: cū labēte labit/ necesse est: vt d̄z Job. xxiiij.
d. **E**levati sūt ad modicū et nō subsistēt: et humiliabunt sicut
oia et auferent. **I**bi Greg⁹. **S**tare eni vlo modo nequeunt:
qz ipsa qz fugiūt qbus initunt. **Q**uartū ē tractio nauis. **T**ra-
ctores aut sūt sciti precedētes: q/ nos exēplis trahit: oīonib/
iuuat: et admonitiōib/ inuitat. **J**aco. vlt. b. **E**xēplū accipite
fratres exīt mali et longanimitat/ laboris et patiētē: prophetas
q/ locuti sūt ī noī dñi. **F**uniculi qb/ trahit nauis sunt bñficia
christi: et miserie mūdi. **O**see. xi. b. **In** funiculis adā t̄c. **G**eli-
m **Q**ui posuisti pfundū marī viā. **M**are seculū: p/
fundū marī claustrū inferni nihil phibet intelligi: qd/ pfundū
dñs posuit viā: qz illuc veniēs electos suos a claustris inferni
ad cœlestia regna trāsire concessit. **U**nde et recte d̄r: vt trā-
sirent liberati. **D**e qb/ etiā subdit: p/ **E**t nūc qui redē
pti sūt a dñō sanguine agni: **R**euertent/ ad patriam:
a q/ fuerūt exiles p/ adā. **s** **E**t veniēt ī Iion. i. ecclīa triū/
phantē. **L**audātes. **D**ec ē vita illorū. **s** laudare. **P̄s.**

* Bñ qui habitant Ps. 85.
Vel pōt legi de p̄senti etiā fin Glo. ab illo loco: in Qui Alter
posuisti p̄fūdū marl viā. i. mūdo pniām. n. Et trāl
irent liberati: id ē imunes a culpa t̄ a seruitute dlaboli. p
Et nūc. i. in tge gr̄e. q. Qui redēpti sūt a dñō. i. effec-
tū redēptiōis assecuti. r. Reuertent. p. pniām q. auersi
sūt p. culpā: vt sic p. alia viā redeat in regionē suā: Mat. j. b.
s. Et veniēt i sion. i. ecclīa militatē: vt sint in ea numero et
merito: noīe et numine: specie et ſture. t. Laudātes etiā

21

Ga Et leticia sepietna sup capita eorum: quod non absidat
tia gaudii. b Haudum tleticiam tenebunt: non enim habe-
bunt sed diu retinebunt. Ide habet et eiusdem sermone ibis. c. xxxv. d.
d Hugiet dolor et genit. Dolebat enim puer dominus oppressio
hostium: qui crudelis erat eis. Ita gemebat per exilio suę patrem. f

Quinta pars *Ego ego ipse oso*

Lege*re* p*ro*p*ri*e*re* labor vos. **H**ec est
q*ua*ta ps*in* qua r*un*det
d*omi*n*is* or*ati*o*n*i*p*ph*e*: q*uod* et*ia*
lib*er*ation*e* iude*o*p*er* futu*r*a
affirmauerat: et co*nf*ir*mat* h*ab*id*e* d*omi*s*is*. **H**ic
Ego ego*ip*se: q*uod*
all*ii* n*on* pot*er*it. **S**IC o*mn*is
solabor*o*z*in* liberando.

b *Uos de captiu-*
tate. Lū ergo ego sū cōsolator tu⁹ ⁊ p̄tector. ¶ **Quis tu:**
id est quā⁹ es tu. ¶ **A** *At timeas ab hoīe mortali: q.d.*
nullo modo debes timere hoīem cito moritū. Et in h̄ agit
balthasar: qui q̄si subito mortu⁹ ē in illa nocte q̄ vidit manū
*in pariete: Daniel⁹, v.f. Un̄ subdit: ¶ **E** *Et q̄ filio hoīis qui*
q̄si senū ita arescer̄. i. cito ⁊ ex improviso. ¶ **E** *Et oblit⁹*
es dñi creatoris tui. i. timoris dñi. q.d. hoīem timens me
nō timuisti: cū tñ sim creator tuus. **H**iero. ii. g. Ppl's me ob-
lit⁹ ē mei dieb⁹ inumeris. ¶ **Q** *Qui tecēdit celos. i. incre-
dibili v̄rute suspēdit.* p. ¶ **E** *Et fūdauit terram. i. stabili mole*
firmauit. Et p̄ h̄c intellige oia q̄ in eis sūt. Zach. xij. a. Ex-
tendēs celū ⁊ fundās terrā: ⁊ fingens spm hoīis i. eo. i. in ipso
hoīe. q. ¶ **E** *Et tñ cū tam⁹ sit creator tu⁹: formidasti nō ad*
horā qđ veniale ē: sed ¶ **J**ugif tota die: qđ grauius est.
Hiero⁹. Nō ad breue qđ poterat tibi alīc ex pte p̄cedi: sed iu-
giter et tota die formidasti. ¶ **A** *Facie furoris eius: id*
est ab instantia furoris eius: nabuchodonosor. l. ⁊ altorum:
¶ **Q** *Qui te tribulabat: inferēs multas molestias vastando*
terrā tuā ⁊ ciuitates obsidēdo. ¶ **E** *Et sic parauerat ad*
p̄dendū: qsdā gladio: alios peste: alios fame. Et loquī de
futuro tanq̄ p̄terierit p̄phetica certitudie. a) **E**lbi ē nunc
furor tribulār̄ ter: q.d. cito trāsijt: et tō nō fuit tibi timēdū.
Et dicit: nunc. i. post liberationē tuam. q.d. q̄ iam occisus
est q̄ te tribulabat balthasar. l. ⁊ el⁹ p̄ncipes: c) **E**rito veni-
et cyrus. d) **G**radies ad ap̄iēdū. i. quē d̄ ad h̄ mittet*

Dystice Beati qui habitant in domo tua tē. Sop̄. vīs. c. Lauda si-
p̄s. 83. lia sion: iubila israel: letare et exulta in omni corde filia h̄ierlm.
Item eodem. d. Ponam eos in laudem et in nomē in omni
terra confusioneis eoz. **a** Et leticia sempiterna super
capita eorum. i. mentes. Et nota abundanta gaudū per
hoc qđ dicat sup̄: sic Dat. xix. b. Super multa te cōstituā:
intra in gaudiū domini tui. Uel sup̄: quia desuper a deo ve-
nient eis. Iaco. j. c. O ē datū optimū et oē donū pfectū desur-
sū ē tē. Uel sup̄: qr sup̄ pdignū remunerabit. Ro. viii. d. Mō
sūt pdignez tē. Uel sup̄: qr sup̄a p̄sperauerat: Mō enī in cor
bois ascēderūt q̄ p̄pauit de⁹ diligētib⁹ se tē. j. lxvij. b. et. j.
Lor. q. c. j. lxi. c. Leticia sempiterna erit eis. s. xxv. d. Cenīet
i sion cū laude et leticia sempiterna sup̄ capita eorū: gaudiū et
leticia obtinebūt. Dōc idē dī b: b. Gaudiū et leticiā: de
ois boni adeptiōe intriseca et extriseca. **c** Lenebūt nō tm̄
habebūt. Lant. iij. b. Lenui eū nec dūmittam. d. Fugiet
dolorz ois mali intrinseci. **e** Et gemut⁹ / mali extrinseci:
Modo enī nobis sūt q̄dā passiōes ignot⁹: quedam inflicte.
f Ego egoipse p̄solabor vos. Jō fugiet dolor et gemi-
tus: qr p̄solator ē de⁹. q. Lor. j. a. Pat mis̄cōiarū et de⁹ roti-
us p̄solatiōis. i. pfecte p̄solatiōis: q̄ p̄solat nos i oī tribulatiōe
nra. Modo cōsolat in omni tribulatiōe: sed i futuro ab oī tri-
bulatiōe p̄solabīt. Et dīc: Ego egoipse. i. ego de⁹: ego hō.
Hec erit duplex p̄solatio videre deū: videre ch̄risti boiem.
Ioh. xvij. a. Hec ē vita eterna ut cognoscāt te deū verū: et quē
misisti iesū ch̄ristū. Berñ. Plenū p̄slus oī suavitatis dulcedi-
ne/ videre boiem homis cōditorē. Eccl. xi. c. Dulce lumen et
delecrabile oculis videre solem. j. lxv. d. Quō si cui mater
blādiat: ita ego cōsolabor vos. Mater filio lacrymanti dat.

Esaie

vbera & lachymas abstergit: ita fac dñs. H̄t̄ q̄ luget: qm̄ sp̄ si psolabunt: Mat. v. a. i. lxvij. d. Ad vbera portabimini: & fug genua blandieſ vob. Et parū ante d̄: Ut fugat & repleam̄ ab vberib̄ psolatiōis ei⁹: vt mulgeat & deſtituſ affluat: ab oīmo- da glia ei⁹. Itē Apoc. xxj. a. Abſterget d̄ oēm lachrymas ab
ocul̄ eorū. Et q̄ tre

Dicitur creatoris tui: Qui tete-
dit celos et fudiavit terram: et
formidasti iugum tota die a
facie furoris eius quod te tribula-
bat: et parauerat ad predictum.
Elibi enim nunc furor tribulatio:
Cito veniet gradus ad ape-

et ne derū silētū
ei donec stabilitat et donec ponat hierlm laudē i tra. a Et leti-
cia sép̄it na i futuro ec. sic. s. Seq̄t: **Quis tu vt timeas.** Dystia
Sup̄ dicit viā eē ad patriā p̄ mare. i. q̄ tribulatiōe: qz q̄ mītas
tribulatiōes oportuit iūrare martyres et alios sc̄dōs i regnū cz,
loz: vt dī Act. xliij. d. Et subiūxit d̄ p̄solatiōe diuina quā p̄mit-
tit de: Hic q̄ hortat eos vt nō timeat p̄secutores: et icrepat ti-
mētes mīt̄ rōnib⁹. Primo a fragilitate ipsoz p̄secutoz: vbi dīc
Quis tu vt timeas ab hoie mortali: et a filio hois. i. a
tyrāno q̄ hō est. i. fragilis i se: et filius hois. i. fragilis ad origi-
nē. Tū etiā sb̄dit: m **Qui q̄li fēnū ita aresceret: qz ois ca-**
ro fēnū. s. xl. b. Mō est q̄ timēdus hō. Prouer. xxii. d. Qui n̄
met hoiem cito corruet: q̄ sperat i dñio subleuabif. Sc̄do incre-
pat eos ab obliuio dñine potēti: cū dīc: n **Et oblit⁹ es**
dñi creatoris tui: et terēdit celos et fūdauit terrā: qz
sol⁹ timēdus sū: Et qui me timet alia nō timet. Eccl. xxxiiij. c.
Qui timet dñū nihil trepidabit: et nō pauēbit qm̄ ipē ē spes ei⁹.
Prouer. xxviij. a. **Iust⁹ q̄li leo p̄fidēs absq̄ frōre erit.** Ezech.
q. c. Subuersores sūt tecū: et cū scorpiōib⁹ habitas: vba eorū
ne timeas: et vult⁹ eoz ne formides. Hiere. j. d. Ne formides a
facie eoz: neq̄ enī timere te faciā vultū eoz. Ecōtra sic dīc Hie-
go⁹. Qui dñū nō timet: oia timet. Prouer. x. d. Pauor his qui
opant malū. Job. xv. c. Sonit⁹ terroris sp̄ in auribus ei⁹. Le-
uis. xxvij. f. Terrebilit eos sonit⁹ folq̄ volat⁹. Tertio icrepate eos
a diuturnitate timoris et stinuatiōe: cū dīc: q **Et formida-**
sti iūciter. i. diu. s **Tota die. i. stinue: vel i vita p̄senti.**

Asie. i. a p̄sentia. **v**Furois et. i. tyrāni. **x**Qui
te tribulabat tormenti i corpe. **y**Et hauerat suasiōib⁹ e
blāditij. **z**Ad p̄dēdum in aia: si faceres qđ ille suadebat.
Quarto icrepādi argumenti sumuit a veloci libanōe tēptatiōis
cū dīc: **a**Ubi ē nūc furoz tribulāt⁹. Et loq̄s tēptato qđ
tā liberato: vt velocitatē exp̄mat libatiōis. **b**N dīc: Nūc. q. d.
fōto libaber?: t̄ id nō ē timēdū qđ tā cito trāfir. **P**s. Vidi ipiū
sugexaltatū et eleuatū: t̄ trāsiu et ecce nō erat. Septuagita. Et
nūc vbi ē furoz tribulāt⁹ te: cū enī salua facta fuerit nō stabit. Si
mislit qđrit apls. j. Cor. xv. g. Ubi cōmors victoria tua tē. **c**Si
to veniet tibi de⁹ i. dei auxiliū p̄ grāz. **d**Bradiēs ad aplē
dū ostiū carceri q̄ inclusus teneri. q. d. et p̄clusus es et obcessus
vndiq̄s tēptatiōib⁹. Job. xv. c. Cōclusit me de⁹ apud iniquū.
L̄bren. iij. b. Cōclusit vias meas lapidib⁹ qđris. **S**z dñs i ad
uētu suo hūc carcerē aperuit: cū eū ab ipsa tēptatiōe vel timore
eripit. **E**el. Ad aperiendū fructum tribulationis. Quinto
sumuit argumentum increpandi eos ab utilitate tribulationis.

* Et nō interficiet vlog
Uel exponit de aduētu ch̄risti i carnē. a **A**lbi ē nūc. i. in tpe **M**iser
gr̄c. b **F**uroz tribulat̄. q. d. antiqui p̄es potuerūt alio modo
de tribulatiōib⁹ p̄q̄ri: q̄ secū nō habueft exēplū patēdi ch̄ristū
. s. sed nūc cessat tribulatio: qz maḡ ē solatiū cē i tribulatiōe cā
ch̄risto: q̄ cū mūndo i delectatiōe. **D**e cui⁹ aduētu s̄bdit: **C**hi-
to veniet fili⁹ fīm humanitatē. **D**icitur **G**radies ad aperiē-
dum. **C**hrist⁹ in aduētu suo q̄ carnē aperuit sinū p̄is i sua in-
carnatiōe: et charitatē p̄is nobis manifestauit: q̄ p̄ seruo filiū
mittere voluit. Itē aperuit cor̄ humanū in p̄dicatione ad credē-
dū. Itē obscuritatē scripturarū in passiōe: **L**unc enī velū tēpli
scissū est: vt d̄r. **D**at. xxvij. f. Itē infernū in resurrectione. En-
de **S**yrmachus b̄ trāstulit. **C**ito infern⁹ agieſ t̄ nō moriet ia
corruptionē: subaudi

Go ut tibi aplat carcerē i q̄ inclusus teneris: et det licetū redessidi.
Et nō interficiet ille. s. q̄ te pauerat ad pendū. b. **C**lēs
 ad infnitionē. i. oīno. c. **H**ec deficier panis ei. i. po
 puli sui. Et mūrā psona. q. d. pp̄ls nō oīno delebis a chaldeis
 nec deficier ei panis p̄solatiōis. **V**el de cyro legis. a. **N**o in
 terficiet c̄ȳ chaldeis.
 os. b. **C**lēs ad in
 ternationē: q̄ q̄dā
 captiuauit: q̄dā occi
 dit. c. **H**ec defic
 et panis ei. i. c̄ȳ. i.
 necessaria exercitū ei.
 nō deficier. Et b. poter
 ro facere: q̄ ego dñs.

An s̄bdit: **E**go aut
 sū dñs de tu. q̄ turbō mare. i. possū turbare q̄ vo
 luero ad l̄am. a nimilitate ventor. f. **E**t sic intumescūt
 fluct' ei. Planū ē. **V**el. **M**are. i. babylonē q̄ turbata
 est aduēt medoꝝ. f. **E**t intumescūt fluct' ei. i. pl̄i ba
 bylonis: q̄ venētib' medis et p̄lis et obsidētib' ciuitatē baby
 longi parauerūt se ad resistēdū: et etiā semel ip̄sos medos fuga
 uerūt. g. **D**ñs exercitū nomē meū: celestis. i. et terre
 sera pars strū. h. **D**osui v̄ba mea i ore tuo. **S**exta pa in q̄ dñs
 ad ap̄bam se p̄uertes eū monet p̄fortare p̄lm̄: q̄ p̄ter b dicit
 se ei dedisse lingua eruditā: vt sustētēt lapsos p̄ desperationē.
 Dicit ḡ ad ap̄bas: **D**osui v̄ba mea r̄c. i. dedi tibi sciētā
 loquēdi v̄ba mea. **E**t i v̄mbra man' me' p̄teri te. i.
 dedi tibi audaciā loquēdi. Umbra enī man' dei ē p̄fectio po
 testas ei sine diuinitatē. Et loquēt more n̄fō: cū dīc: **I**n v̄m
 bra man' r̄c. Sicut aliq̄s opponit manū suā ī lumen: sic dñs
 faciebat ap̄bē v̄mbra p̄tra oēm ardore p̄secutioꝝ. **E**t plā
 tes celos. i. spe p̄solides maiores de iudeis. m. **E**t lun
 des terrā. i. minores. **V**el. **E**t plātes r̄c. i. vt maiores
 et minores de iudeis iterū plātados et p̄firmados in terra sua
 ap̄hetos. **A**ndreas. **E**t plantes r̄c. i. vt nouos celos plan
 tandoꝝ et nouā terrā fundandā dicās. n. **E**t dicās ad si
 on: p̄solando ea ex p̄te mea. o. **P**pl̄s me' es tu: quē libe
 rabo et saluabo. p. **E**leuare r̄c. **W**onit ap̄ba a dñs/ fac q̄d
 ei dīcīt est: Et p̄uerit sermonē ad hierusalē cōsolās ea et mo
 nō. **U**n dīcīt: **E**leuare eleuare. i. eleuaber. **V**el. **E**leu
 are. i. talia opa fac vt eleuari et captiuitate merear. Et dīc bis
 eleuare: vt v̄bi gemiatio sit spei incitatio. **V**el bis dīc ele
 uare. i. de afflictioꝝ corporis: eleuare de agustia cordis. s. xl.
 a. Suscepit de manu dñi duplicita. i. eodē. **U**no sūt q̄ occur
 rerūt ibi. q̄ **L**onsurge. i. tota et simul in spēm erigere. o
Hierusalē. i. plebs hierosolymitana captiuata. **V**el alis:
 p. **E**leuare eleuare: p̄surge r̄c. **M**ota q̄ p̄us fuit deserta
 hierusalē in p̄ma trāsmigratioꝝ: secūdo fuit dissipata in capti
 uitate plenaria: q̄ etiā sedechias capt' est et occisus: tertio q̄
 fugēt dñs i egyptū: et sedechias cū eis: et ibi fuit oīno a nabu
 chodonosor destruci. Prop̄ h̄ tria incōmoda: dīcūt h̄ tria:
 Eleuare eleuare: p̄surge oī hierim. s. **Q**ue bibisti
 d̄ manu dñi calicē ire ei. Calicē ire dñi vocat afflictionē
 a chaldeis: vel vastationē p̄ romanos. **F**m. **B**lo. quā dñs irat'

A Et nō interficiet v̄sō ad infnitionē ille. s. q̄ te tribu
 lat: vel dñs q̄ te v̄berat. q. d. ad interitū non est tibi tribulatio
 s ad p̄bationē. i. Reg. q. a. **D**ñs mortificat et viuificat. i. mor
 tificādo viuificat. **J**ob. v. c. **I**pse vulnerat et medet. i. vulnus
 ei medela ē: p̄cutit et man' ei sanabit. c. **H**ec deficier tibi
 panis ei. i. p̄solatio dei in tribulatioꝝ: quia ip̄a tribulatio est
 panis et vita aīe. s. xxx. e. **D**abit tibi dñs panem artū et aquā
 breuē. q. d. infirm' es tu: debes seruare dietā. s. xxxiiij. c. **P**a
 nis ei dat' est: aque ei fideles sūt. **J**ob. vii. a. **L**ēptatio ē vita
 bois super terrā: fin aliā litterā.
 corruptionē: subaudi christ'. **I**tē c̄gl̄i in ascensione. **M**ichēe
 q. d. Ascēdet iter pādēs aī eos. s. xiiij. f. Agiet et nō erit q̄ clau
 dat. **I**tē. s. xlii. b. **D**edi te i luce gētiū: vt agires oculos c̄econ
 et educeres de p̄clusioꝝ vincū. **I**tē in aduētū p̄ grāz ap̄it de
 boi celū p̄ sp̄c. **O**see. q. c. **D**abo vallē achor: ad ap̄iedā sp̄c. **I**tē p̄tm̄

ipsi' bois ap̄it. i. facit bois ap̄ire illud p̄ p̄fessionē: vt apto apo
 stolate erū patiantes et sancte. **S**equitur: a. **E**t nō interficiet
 chāst'. b. **C**lēs ad infnitionē: s ad salutē vocabit p̄tōres.
Ezech. xviii. g. **M**olo mortē p̄tōris r̄c. c. **H**ec deficier pa
 nis ei. i. corp' et sāguis ei. **J**ob. vii. e. **E**go sū panis viu' r̄c.

d. **E**go autē sū dñs
 de tuus. Scdm istā
 expositionē ultimā loq̄
 h̄ pat ad filiū/ vt volū
 gloſe: sed h̄m p̄mam ad/
 buc loquēt deus ad tri
 bulatum pusillanimem:
 vbi increpat eū sumens
 argumētum increpandi
 ab ipsius temptationis

moderamē: cū dīc: **E**go sū dñs de tu. q̄ turbō. i. p̄mit
 to turbari. **M**are. i. mūdū p̄trate. f. **E**t intumescunt
 fluct' ei. g. p̄lecurōnes. q. d. dñs: nō deberes timere: cum
 ego q̄ sū dñs de tu. metias fluct' tribulationū. **J**ob. xxviij.

a. **Q**uis conclusit ostijs mare: Et postea subdit: Circumdedi
 illō terminis meis posuloḡ vectes et ostia: et dīx: hucusq; veni
 es: et nō p̄cedes ampli': et hic p̄fringes tunctes fluct' tuos. j.
Cor. x. c. **F**idelis de' q̄ nō patet vos tēptari supra id qd̄ po
 test: sed faciet cū tēptariō etiā puentum vt possitis sustinere.

b. **D**osui v̄ba mea i ore tuo: dīc pat ad filiū. **B**lo. Quicqd̄
 loquēt fili' v̄ba p̄t̄s sur. **J**ob. xiiij. c. **S**ermonē quē audistī nō
 est me' sed ei' q̄ misit me p̄t̄s. **E**t i v̄mbra man' me'
 p̄teri te boiem. i. sub p̄cētōe vel potētia diuinitatē quā ha
 bes a me: q̄ fili' q̄cquid habet/ habet a pie. k. **P**roterite a
 p̄tō vel ab aduersariis: vt nunq̄ eū tangere possint nisi q̄ vo
 luit. l. **E**t plātes celos nouos ap̄los. i. et alios sc̄tōs. m. **E**t
 fūdes terrā. i. firmies ecclā. n. **E**t dicās ad sion. i. hebre
 os s̄idelet. o. **P**pl̄s me' es tu: nō repulit eū dñs plebē suā
 quā p̄fēctūt: vt dīc Roma. xi. a. **V**el. n. **A**d sion. i. ad p̄uer
 sos ex gētib'. o. **P**pl̄s me' es tu. **O**see. q. d. **D**icā nō p̄lo
 meo p̄pl̄s me' es tu: et ip̄e dīcet: deus me' es tu. **A**boraliter: **D**oraliter
 Loq̄ dñs p̄dicatori: cui sup̄ multī rōnib' oīdūt non esse timē
 dū. **H**ic ḡ eū p̄fortatū mittit dīcēs: b. **D**osui v̄ba mea in
 ore tuo. Sed v̄ba sine vita sūt l̄e sine sigillo: iō nihil fit p̄ lit
 teri dei q̄s nos portam' / q̄ sigillo carem'. Quia ḡ non sufficit
 v̄ba ponere t̄m: **J**ob subdit: **E**t i v̄mbra man' me' p̄te
 ri te. Umbra imitāt corp': v̄mbra ḡ man' dei est imitatio ope
 rū christi: q̄ qui imitāt/hic a culpa: et i futuro a pena p̄getur.
 l. **E**t plātes celos. i. celestia desideria plātes i cordib' ho
 minū tanq̄ in pinguis terra: vt sūt sūrē fruct' eoz. **S**ed nota
 q̄ in alba terra fruct' p̄resit: sic i hypocrit'. m. **E**t fundes
 terrā. i. fundū et terminū ponas trenis desideriis: ne i abyssū
 eāt p̄ infinitatē. n. **E**t dicās ad sion. i. ad aīas circūspectas
 ex p̄te mea: p̄pl̄s me' es tu. **V**el plāt̄ debet plātare celos. i.
 viros q̄rū p̄uersatio sit i celis et dī statuere i ecclā sua: et sic de
 bet fūdere terrā. i. ecclā suā. n. **E**t ad sion. i. ad p̄lm̄ sibi cō
 missū debet se h̄c tanq̄ ad suū p̄lm̄ p̄ amore et cōpassione. Se
 quis. p. **E**leuare eleuare r̄c. Supra h̄m mysteriū egit de **D**ystice
 christi p̄dicatori: sed q̄ nō oēs obediūt euāgeliō: iō hic h̄m q̄d
 dicunt sc̄i/bortaf. ap̄ba hierusalē. i. plebē iudaicā incredulā: q̄ **R**o. x. c.
 post tot et tātas tribulatioꝝ passas a romanis. p̄ p̄tō incredul
 itatis et crucifixioꝝ christi eis inflatas: saltē sero p̄ p̄niā resur
 get. **U**n dīc: **E**leuare eleuare r̄c. d. statu infidelitatē de som
 no p̄t̄i. r. **H**ierim q̄ bibisti r̄c. expone de captiuitate per
 romanos: h̄m q̄d exponit **H**iero. sīc. s. exposūt est. **A**hora. **D**oraliter
 līf dīc hierusalē. i. aīe: vt p̄surget maxie post potionē sūptam a
 medico. i. a deo. **H**at enī p̄t̄o a deo ad purgationē humorū
 maloꝝ. i. maloꝝ moy. **H**erī. **U**n nō mali humores mali mōres:
 Potio est tribulatio vel passio alīq̄: sic dīc **D**at. rr. c. **P**otestis
 bibere calicē q̄ ego bibitur? sū: **D**ic ḡ: p. **E**leuare eleu
 are: consurge. i. a p̄tō cogitationē locutionis operis recede.
 s. **Q**ue bibisti d̄ manu dñi calicē ire ei. q. d. alīq̄ nō oīpa

* bīt in te porio

Et p̄t̄ exponi d̄ ecclā. p. **E**leuare eleuare: p̄surge ad de **G**litter
 siderāda sup̄na. Et excitat fer: vt sit p̄patoria citatio. s. **Q**ue
 bibisti r̄c. q. d. que tanta sustines in mundo solatiū queras in

s. 3 cō celo. **G**reg. **B**ala.

Libri

Pectis tudeoꝝ eis, spinauit. Et ē sile illi tere, xxi. d. Sume calicē vī
ni furor huiꝝ manu mea: et spinab ḍ illo cūcīs gētibꝝ ad q̄s ego
mittā te: et bibet: et turbabūt: et iſaniāt a facie gladij. Itē Ezech.
xxiiij. e. Calicē sororis tuę bibles, pſudū et latū et eris i deſilū et
ſubſanationē: q̄ es capacissima ebrietate: et dolore repleveris ca-
lice meror: et tristicie ca-

Essai

**Ad h[ab]it[us] i cōp̄is p[ro]c̄ieban̄ mortui ab hostib[us] ut p[ro]gna r[es]ideret
pc̄to: qz. s. iloc publici et cōp̄is peccauerit: sic d[icitur] Eccl. xvi. c.
Ad oē caput v[er]e edificasti signū p[ro]stitutionis tue. Ideo enā d[icitur]**

*bit in te potio nisi surgas: qz nihil valet prisa vel passio pro
peccato nisi a peccato absit.

Enutriuit. **B**uio sūt que oc-
s currerunt tibi: **Q**uis contri-
b stabitur super te? **G**lastitas
et contritio et fames et gla-
diis. **Q**uis consolabitur te?
m **F**iliij tui projecti sunt: dōr-
o muerūt i capite omnīū viāx:
as. **Ecc**. xxxiiij. d. **Q**ui
bapticatur a mortuo: et
iterū tangit mortuum: qd
adest illi: **I**ste calix dī
calix ire: s ultra ira paena
ē nō tyrānica. **E**t dī de
manu dī: q maximū
donū dei ē pati p chri-
sto. **a** **E**līc ad fidū
calix fons p̄dū

M. illi vñq ad fñdū bñ
bñt: q.s. nullū gen^o tribulatiōis pati p chñlito refugūt. Et iste
calix d^r calix sopor^s; qz parit obliuione tñrenop; qz dñ nihil ē i mñ
do qd trepidat pati nihil ē qd delecter adipisci. b^u Et potasti
vscp ad feces. Multū multū de calice bibūt; qz multos labores
sustinet; s th vñq ad feces nolūt; qz pbria z quietia partie nō ferūt;
feces qdē refugūt qz nolūt pcrōref videri. S^r h̄ dic Berii. Ber^r
humil nō vult humil pdcari; s vilis reputari. ~~H~~o ē q sustet
ter eā r̄c. Sup̄ monuit bieris vt surgeret z staret q p^r lacebat;
s vt tota spes in deo ponat; dic q nec stare nec surgere ē bois s
dei miseret. Un̄ dic: H^ro ē q sustet r̄c. i. nō h̄z alia ex opib^r
suis q ster i bono/nisi dei sbleuc k adiutorio. ~~D~~icit nō ē q ap
phedat manū er^r ad eleuādum. ~~E~~x ob^r filijs q se nu
ercent ut cōfessio faciat.

truit. i. ex opib⁹ suis si h⁹ q⁹ surgat a p̄ctō meritorie sine grā.
¶ cęlo. Greg⁹. Mala q⁹ nos b⁹ p̄mūt ad dēū ire cōpellūt. Et s̄. Alia
dit q̄re nō surgit ecclā: nec stat surſū: qz. **Nō** est q̄ sustēter
eā: nec q̄ app̄hēdat manū ei⁹ ex oib⁹ filiis t̄c, qz nō sūt
ei fili⁹ sed adulteri⁹: vt d̄r. Heb. xii. c. Nō sunt viui⁹: sed abortiu⁹ et
in vtero extinti. Joh. xvii. g. In me pacē in mūdo p̄ſſurā habe-
bitis. Unī clamat q̄ lātere. iiiij. c. Gentrē meū doleo r̄c. i. xxvij.
a. Veneti⁹ fili⁹ vſq⁹ ad partū et nō ē vir⁹ pariēdi. Et iōi. **Nō**
ē q̄ sustēter eā in bono: d. **E**t nō est q̄ app̄hēdat manū
ei⁹ ad eleuādū de p̄ctō. Uel sustēter q̄ntū ad toleratiā malis: nec
est q̄ app̄hēdat manū ei⁹ q̄ntū ad actionē boni. Thren. i. a. Nō
ē q̄ p̄solek eā ex oib⁹ char. ei⁹. S̄z tñ de⁹ ē ductor ⁊ sustētor ec-
clesie sue. Unī. 5. xlii. b. App̄hēdi manū tuā et fuiuile. **D**uo

Sicut q̄ occurrit tibi. i. h̄ te. s. xl.a. Suscepit d̄ manu oñi ou-
plicia. Ista duo q̄ patit eccl̄ia / sunt defect⁹ queritas vi-
tæ. Ut ea exponit sibidit: **(V)** **V**astitas ⁊ **O**tritio ⁊ **F**ames ⁊
Gladi⁹. Et exponit sic. i. **V**astitas famis: ⁊ **O**tritio gladi⁹. **V**asti-
tas famis ē defect⁹ sibi dei. **A**mos. viii. d. **V**itæ in vob famē: n̄
famē panis neq; sitim aq; / s; audiēti sibi dei. **T**hren. viii. a. Par-
uuli petierūt panē: ⁊ n̄ erat q̄ frāgerer eis. **P**aruuln̄o valet panis
leger dat⁹ / s; fraci⁹: qz cū daf̄ leger / mō ē esibil; sic sibi dei quāl
n̄ valet: n̄i manu opatiōis apiaſ. **S**z tūc capiſ ſimo ab audito/
re / cū tenet i opatiōe apt⁹. **O**tritio gladi⁹ ē gn̄icies mali exēpli:
qz sic gladi⁹ i manu: sic pñitiosū exēplū i opatiōe. Ista duo dicūl
Diere. xj. d. **J**uuenel morienſ in gladio: filij eoz ⁊ filij eoū mo-
rienſ i fame. **A**l'sic: **H**uo ſūt cōbinata. s. **V**astitas ⁊ **O**tritio: **F**ames
et **G**ladi⁹: et notan̄t h̄ q̄tuoꝝ pcta: q̄ etiā dicunt **E**ccl̄. xxix. d.
Ignis ⁊ grādo: **F**ames ⁊ mors: oia hec ad vidičā creata ſūt. **I**g-
nis ſive **V**astitas ē luxuria q̄ est ignis **V**astas: vſq; ad pñtioneſ
deuorās ⁊ oia eradicās genimina: **J**ob. xxxi. b. **G**rādo ſive **O**tritio.
i. **G**rādo pterēs / ſupbia ē que oia vult pterere ⁊ ſubjcere. **V**el
d̄ **O**tritio qz cito pterif ⁊ ruit de alto ſic **G**rādo. **P**rouerb. xv. c.
Otritione p̄cededit ſugbia: ⁊ ante ruinā exaltabis ſpūs. **F**ames
est cupiditas auari: q̄ n̄ pōt repleri. **E**ccl̄. v. b. **B**uar⁹ n̄ imple-
bis pecunia. **G**ladi⁹ ē malicia lingue q̄ pñdiciſ trib⁹ cōmunit de-
ſeruit. **D**ō. **G**ladi⁹ in labijs eoz. **L**ū ḡ tot ſint mala dicit. **p**ha: p. 5. 1.
S **Q**uis **O**tritabiliſ ſup te: q̄ ſolabiliſ te. **D**oc ē extremū
malū n̄o hic ſolariū in aduerſis. **E**ccl̄. viii. a. **V**idi calumias q̄ ſe
ſole gerunt: ⁊ lachrymas inočēti ⁊ nemine ſolatorē. **S**equitur:
(F) **S**ilij tui plecti ſūt in trā p̄ auariciā. **E**ccl̄. x. b. **N**ihil ē ini-
qui⁹ q̄ amare pecuniā: b̄ eni ⁊ aiā ſua penale bz: qm̄ i vita ſua
plecit inciuia ſua. m. **D**ormient i capite oīm viaꝝ. i. dñs
queuerūt in ſugbia

Sic oryx illaqueat^a pugnacis tuorū q̄ fame
perit i capite oīm cōpitorū. **S**ic oryx illaqueat^b pugnacis. **D**or
tuus enī i capi^claq̄is pugnacis ad capos: est enī aīal i mūdū: nec sa
cristio aptū: ut dīc Glo. Et dīc ē mus aq̄tū: q̄ solet capi i mo
lēdīto: et postea i vīs pugnacis. **H**ebrei sic exponūt. **F**ilii tui pie
cti sūt i dormiērūt. **B**ut hostes enī substernebāt
iudicos i luto loco lapidū
i transirent sicco pede: et
marie i cōpīs vbi magis
solet luto pfluere. **T**ū dīc:
In capite oīm viarū.
Edsic: filii tui plecti
sūt rē: q̄ captiūt q̄ ligā
i ducūt: et duxo rē volūt
repauſare: ipsi pugnacis iūt
i me. **M**on adiūciā vt bibas
vīcūt. **S**ic oryx illaqueat^d
tūg. Septuagita. **S**ic beta semicocta. **H**iero^e i originali dīc: **C**eteri interp̄tes orygē captiūt i illaqueatū trāstulet: q̄ hebraice appel
lat tho: q̄ gen^f bestiē nascēt i heremo iñē mūda aīalia i Leuitico et Deuteronomio ponit: p q̄ Septuaginta lingua syra op
natis tho ieth q̄ dīc: bera. **N**ota q̄ Deut. xiiij. a. habet dīc. **H**oc
i aīal q̄ comedere debet: ouē i bouē i caprā: et p^gbdit: orygē.
Est autē illō aīal q̄ dīc: sile capre vel hirco: cul^h pīli asperi et
reflexi crescūt versūt caput i naturā alīoꝝ aīaliū. Est ḡ sensus:
Sic oryx illaqueatⁱ. q̄. dīc: filii tui plecti sūt a sinu tuo et exu
les atē dormiērūt i diuersis vīs astricti vinculis iñimicorū: sicut
h̄gen^j aīaliū ligat^k i captiūt ducit. **b** Plenti indignatione
dīc increpatiōe dei tui. i. repleti afflictione: q̄ eis puenit ex
ira dei: p quā dīs illos increpauit. **D**ñs enī flagellis suis incre
pat malos et corrigant: ideo ipsa pgnā dīc: increpatiōe: vt dicit
Job. v. c. Increpatiōe dīs ne reprobes et. **H**ec autē t his si
milia hierlm̄ pīlūt sub nabuchodonosor et sī antiocho et diu sub
cyro. **c** Dīc: Audi hec paupercula diuītūs ad lram. **d** Et ebri^l do
lorib. **T**ū subdit: **f** Et nō a vīno ad lram. **G**el. **H**o a vī
no delectatiōis: sed copunctionis et doloris. Simile. **S**. xxix. c.
Inebriamini et non a vīno. **T**hren. ij. b. Inebriauit me absin
thio. i. dolore. **g** Hec dīc dīnator tu^m dīs et deⁿ tu^o: q̄ pu
gnauit oīlī i egyptios et alios multos. **h** Pro pplo suo
i. p. iudeis. **i** Ecce tuli. Prēdictit captiūtate futuram: nunc
hortat ad pīam vt euadāt: et in h̄ excitat eis spem cum de tāta
tribulatiōe possint p pīaz defacili eripi. **D**īc g: Ecce tuli. i. tol
lā si penitueris: **k** De manu tua calicē soporis. i. captiū
tate: que dīc calicē soporis. i. moris: q̄ i illa captiūtate mīli mor
tu sūt. **l** Fūdū calicē indignatiōis mee tuli. **s** Fundus
calicē i vītūa pīdītis afflictiois. **m** Hō adiūciā vt bibas
illū vītra si pīaz eger. **H**iero^o. **M**ō adiūcies et. **n** Et po
nā illū in manu eorū q̄ te humiliauerit: vt. f. bibant et in
ebrent afflictione. **G**lo. **S**com lram humiliauerit eos chaldei: et
ipsi humiliati sūt a medis et pīs: et humiliauerit eos romani: et
ipsi sīlī i mīli hūlītūtī sūt. **o** Et dīxerūt hostes. f. tui volētes
tibi dīhart. **p** Anīme tue. **q** Regab^r tuis et pīcipib^s tuis: q̄ sunt
q̄sī aīa et vita plebis. **r** Incuriuare. i. subīcere nob. **s** Et
trāseam^t sup te. i. pīculēm^u te. **s** Et posuisti vt terraz
corp^v tuū. i. pīlīm^w: q̄ dīc corp^x sicut pīcipes caput. Iīli oīno op
pīssi sunt. f. pīlāres hoīes: et pīculati a dīs alienis. **t** Et q̄sī
vīa trāseūtib^y exposuisti te. f. hostib^z ita indifferentē sicut vīa
q̄ oīb^{aa} patet/ exponit cōsī trāseūtib^{bb}. **G**el ab illo loco: Et dīxer
tūt aīe tue et. pōt legi de hierlm̄ sub metaphorā meretricē q̄
exponit se oīb^{cc}. Et huic expositiōi pīcordat lram Septuaginta q̄
est: Posuisti eq̄lia tē media tua. i. renes a for^{dd} trāseūtib^{ee}.
queuerūt i supbia: q̄ est caput oīm malarū actionū. **E**ccl. x. b.
Initiū oīs pītī supbia. **a** Sic oryx illaqueat^{ff} luxuriā.
Proverb. vii. d. Statim sequit ēa q̄sī bos dūt ad victimā:
et q̄sī agn^{gg} lascivias et ignorans q̄ ad vincula stultus trahatur.
Eccl. vii. d. Laque^{hh} venatoⁱⁱ est mulier: sagena eorū el^{jj}: vincula
sūt man^{kk} ill^{ll}. **M**āu. iij. c. Paruuli ei^{mm} elisi sūt i capite oīm viarū:
et sup oīs inclītos eiⁿⁿ mīlerūt sortem: et oīs optimates ei^{oo} pīxi
sūt cōpedib^{pp}. Sequit: **l** Ecce tuli de manu tua calicē

soporis. **H**ec ē pīsolatio q̄ pīmitis tribulatiōi p̄ christo. **T**uli. i.
abītūl. **k** Calicē soporis. i. morti. **I**nterl. Quia i miseriā
mūdi et mortis auferet ab electis. **S**. xxv. c. Precipitabit mortem
in sempitēnu. **l** Fūdū calicē idignatiōis mee. i. oīno et
oīm pīnā q̄ verberauit te. q̄sī irat^{mm} auferā. **m** Hō adiūciā vt
bibas illū vītra: q̄ mōs vītra n̄ erit ne
q̄ luct^{pp} neq̄ clamori
neq̄ dolor: erit vītra
q̄ pīma abierūt: vt dī
Apoc. xxi. a. **n** Et
vīnā illū i manu
eorū q̄ te humilia
uerit. i. demōes et ple
cutorēs pīnā: q̄ te gra
vauēt: sic trāsibit vir
ga a filijs. **S**. xxviij. d.

Flagellū infūdāl cum
trāsierit a bonis. f. erit ei. f. mali i pīculatiōē. **I**te. **S**. xxx. g. Et
erit trāsīt^{rr} virge sūdat^{ss}: q̄ requiescere faciet dīs sup eum: id ē
virga que transibit a bonis fundabis in malis: q̄ ibi pīnā reque
scet. Item. **S**. xlrx. g. Eos qui te iudicauerūt ego iudicabo. **H**ie
re. xxx. c. Qui te vastant vastabunt: cunctosq̄ pīdatores tuos da
bo in predam. **o** Et dīxerūt demōes: scilicet suggerēdo:
p **P**ūnīe tue: incuriuare a naturali dignitate ad ima app
tēda inclinare. **r** Et trāseam^{tt}. Numeri. xx. c. Obsecram^{uu}
vt nobis liceat transire per terrā tuā. **H**iero^o. **M**ō vīm fecerūt vt
pus erecta declinaret i terrā: s. ppīo arbitrio dereliqrūt. **H**enr.
Mon credas dīcentib^{vv} vt trāseam^{ww}: habītare enī volūt nō trans
ire. **s** Et posuisti vt terram corpus tuū: id ē eis te sub
iecisti quasi scortatrix demonū: et meretrīx eorum: et quasi viam
transleuntib^{xx}. Job. xix. b. Simul venerūt latrones el^{yy}: et fecerūt
sībī viam per me. **E**ccl. ix. b. Omnis mulier que est fornicaria
quasi sterca in via ab omni pītereunte pīculabīt.

Q Onsurge: consurge et. **Expositio Capi. LII**
c Hoc capitulum dividitur in quattuor partes. Prīmo
liberatio populi per rationem ostendit: et ibidem cau
sa captiūtatis fini vīam expositionē ponit. Secūdo nūcī li
berationis in iudeā mitti dīcunt: ibi. **Q** pulchri et. **T**ertio
populi exhortat vt gaudeat et laudet dīm etiā se ad recedendū
de babylone pīparet: ibi. **E**tor speculator^{zz} tuoy et. **Q**uar
to ministri hui^{aa} liberatiōis determinant. f. cyrus fini vīam expo
sitionē: vel fini alios loq̄s ibi dīcōsaphat vīl de losia: fini alios de
mortē esaīg: ibi. **E**cce iūtelliget et. **D**icit g: v. **L**osurge et.
In fine pīcedentī capituli pīmisit dīs per ppīhetā pīueredā ca
ptiūtatem iudeorū in ipsos hostes eorum: et eos esse destruen
dos. f. chaldeos vel romanos: fini **H**iero. **H**ic ppīhetā diffusius
agit de liberatione iudeorū in prima parte capituli. **D**icit ergo:
Consurge: id est consurges: et loq̄s ad hierusalem quasi iam
sīt destruci iudei. Consurge bis dīc. q. d. duplicitē cecidisti:
casu ppīlop: et casu munitionū. **G**el. **v** **L**osurge: q̄ cecidisti in
captiūtate. **x** **L**osurge: que cecidisti in egypti dispersiōe.
y **I**nduere fortitudine tua. i. quāz solebas habere oīion.
z **I**nduere vestimentis gīle tue. oī hierlm̄ ciuitas scī.
Et loq̄s dī hierlm̄ q̄sī dī muliere: q̄ q̄dī vir ei^{zz} ē i captiūtate in
dūtūr lugubrib^{zz}

v **L**osurge: cōsūrge et. **E**ccliam vel animā inuitat ad
surgendū: quā in fine pīcedentī capituli incuriat^{rr} et substrata
demonib^{zz} dīxit. **D**icit ergo: **y** **L**osurge de luto diuītarū.
x **L**osurge de luto carnaliūn voluptatum. De primo luto
dīcitur Abacuk. q. b. **A**lē ei qui multiplicat non sua: vīsquo ag
grauat contra se densum lutū. De secūdo. q. d. **P**ēt. q. d. Sus lo
ta in voluntabro lutū. Et quāz demōnes te impugnare aggredien
tur: ex quo eis sublacerē nolueris. **y** **I**nduere fortitudine
tua sīon: id est anima vel ecclesia ad resistendum temptationū
bus. Multi enim surgunt: sed statim recidunt. **G**el. **v** **L**on
surge: abiūcendo inferiora. **x** **L**osurge appetendo cī
lestia. **y** **I**nduere fortitudine tua / multiplicādo bona oīpa.
Et dīc. q̄sī i non aliena: sicut alīus. i. hypocrita: q̄ induīs pelle
leonis. **z** **I**nduere vestimentis gīle tue. i. honesta pīueratiōe
Prouer. v. d. Fortitudo et decor indumentū ei^{zz}. Fortitudo in
strenuitate opis:

Libri

¶ dui lugubris vestimentis: et in redditu eius ornata. Fortitudinem autem hieros vocat muros/turres: et fossata: gloria autem eius dilectio templi: et ea quae ad cultum templi pertinet. Uel vestimenta gloriam vocat munitiones et opida circuadiacentia. Et est idem sion et hieros: sed sion dominus superior presul civitatis scientie dei. Uel scripturarum: alia Iusta. et templi. et in qua est templum: et sic agere est. Inter nos quod dicit: Scimus vel templo. Hieron. Civitas scientia: alia Iusta: quae sola in orbe terrarum accepit legem: sic etiam dominus. Mat. xviii. Exirent domini monumenta venient in scientiam civitatem. **c.** Quia non adiucet recte. q. d. bene dicere iduere. i. iduere fortiter. **d.** mentis glorie tuam hierusalem civitas scientia: quae non adiucet ultra ut praeseat per te in circuncisum et imum. Exalte regre de puluere: consurge sede in hieros. Solue vincula collis tui captiuorum filia sion: quam co iduere. i. iduere fortiter. **e.** Tunc praeseat pro te

E.L. +sancto

L. Sancta dñis lugubrib⁹ vestiment⁹: ⁊ i reditu ei⁹ ornat. Fortitudinē autē
hieriz vocat muros/turres/ & fossata: glā aut̄ ei⁹ dīc tēplū: ⁊ ea q̄
ad cultū tēplū pertinet. Vel vestimenta glā vocat munitiōes ⁊ oppi-
da circūadiacentia. Et ē idē sion ⁊ hierlm: s̄ sion dīc supior ps ci-
uitat⁹ p̄sp̄: hierlm aut̄ dīc iferior. b) **Ciuitas sc̄ti. l. dei.** Vel
sc̄tūarij: alia l̄fa. i. tēplū. i.
In q̄ est tēplū: et sic apta ē
Interl. q̄ dīc: Sc̄ti vel tē-
plū. Hiero⁹. Ciuitas sc̄ti:
alia l̄fa: qz sola i orbe tra-
rū accep̄at legē: sic etiā dīc
Dat. xvij. f. Excutentes dī-
monumētū venēt i sc̄tam
ciuitatē. c) **Quia n̄ ad-**
l̄sc̄iet tē. q. d. bene di-
co iduere. i. iduer⁹ fortitu-
dine: qz ers ita foris: q̄ n̄ adiūcet vltra: d) **Et p̄trāseat p̄ te**
p̄culcādo te ⁊ subjicēdo: e) **In circūcūsis ⁊ imūd⁹. l. nabu-**
chodonosor rex babylonis ⁊ iemē ei⁹. Et iūḡ sic l̄faz. Nō adiū-
cet vltra incircūcūsis ⁊ imūd⁹ vt p̄trāseat p̄ te. Et dīc imūd⁹ qz
incircūcūsis. Et nota q̄ b. p̄mitrūt sibi iudei i nouissim⁹ dieb⁹
ad l̄faz. f) **Excutere dīc puluere.** Loq̄ s̄b tropo illo: q̄i aliq̄
laborat sedētes i terra: q̄i surgūt ab ope excutit⁹ vestes suas: et
ita ei dīc: Excutere dīc puluere. i. a labore ⁊ vilitate captiuita-
tis. g) **Ol̄surge. l. pl̄urges ⁊ p̄stnū statū resumes h) Sede**
hierlm. i. sedebis dete ⁊ secure. Per lessiōnē enī significat qes ⁊
firmatas. i) **Solute. l. solat̄s. k) Clincula colli tui. i. iugū**
seruit⁹. l) **Captiuia filia sion. i. hierlm. Sion dīc supior ps:**
hierlm iferior ps ciuitat̄: Filia aut̄ sion dīc ipsa plebs. m) **Qz**
hēc dīc dñs. q. d. verū est q̄ liberaberis o sion a captiuitate:
qz hēc dicit dñs q̄ n̄ metit. n) **Hratl venūdati estl. hosti-**
bus. s. in seruire. i. sine labore magno ⁊ sumptu possident vos
hostes. Ad l̄faz enī iudei capti ab hostib⁹ dabāt venales p̄ mo-
dico p̄cio: sic dīc P̄. Tendidisti p̄plm tuū sine p̄cio. Quia ḡ ba-
buer̄t eos sine p̄cio: reddēt eos sine p̄cio. Et hē qd̄ dicit: o) **Et**
sine argēto redimēmū. i. grat⁹ ⁊ sine p̄cio libabim⁹ p̄ cyp. Enī
s. xl. c. **Captiuitatē meā dimittet nō in p̄cio: neq̄ in munerib⁹.**
Vel. n) **Hratl venūdati estl. i. sine cā: qntū ad babylonios**
captiuat̄es: nō q̄ ad ip̄os q̄ p̄p̄ p̄ct̄ sua captiuati st. q) **Quia**
hēc dīc dñs de⁹. Dicit q̄ eos liberaret: hic ponit rōnē ad
b̄ vt citi⁹ credat. **In egyptū descēdit pp̄ls me⁹ i p̄nci-**
pio. Enī. tlvj. a. v) **Et colon⁹ eēt ibi i tra gessē: ⁊ ibi pha-**
rao calūniat⁹ ē cū: s̄ no uno sine cā. Blo. Elidebank enī egyptij
aliqd̄ rōnē subjicēdo eū hēc: qz b̄uenēt ei i famis necessitate:
et tñ ego libau⁹ eū. x) **Et assur. i. rex assyrioz nabuchodono-**
sor. s. q̄ fuit monarcha ⁊ p̄pl̄s ei⁹: y) **Abs̄c̄ vlla cā calūniat⁹**
ē eū. Ergo m̄lto maḡ libabo p̄pl̄m meū ab ip̄o assur: q̄ sine cā
eū i p̄p̄ta tra opp̄ressit. Et sumit h̄ large calūnia p̄ ituria q̄libet.

2019-2020

strenuitate opis: decor siue gloria in honestate pueratiois. Ruth
ij.a. Lauare. s. p pniiaz: et vngere. s. p misericordia: et cultiorib⁹ indu-
re vestimenta. s. p pueratione honesta: et abscondere i area. s. p bu-
militare. Job. xl.a. Circuda tibi decor: et in sublime erigere: et
esto gloriosus: et speciosus induere vestibus. **O** a **H**ierlin
Ciulasscti. **A**lia d: sion p circupsitione insidiarum inimici: de
hierlin p repleatione gne paci. Similis ecclia d: sion quatu ad
platos qb⁹ incubit specula: et custodia subditoy: s. sic d: i. lvi. d.
Speculatores el⁹ ceci oes. Dicis aut hierlin quatu ad minores:
in qb⁹ marcie videt et iuuenit pax et cordia: sic d: i. P⁵. Effusa e
ptatio sup pncipes. Seqt: c **Q**uia si adiuciet vltra si p. d.
cta fecerit: d **E**lt ptraseat p te icircuclis et imid⁹. i. dia-
bol: q d: icirculus q: supfluitate tpalii sp fuggerit. **D**f imu-
dus: q: luxurie imidicia diligit. Trasit aut p aiaz: cu aia p sentit
i delectatio: ptrasit cu aia p sentit i op⁹. s. xxv. c. **M**o trasibit
p ea pollux. i. mal⁹ mor⁹ et si surgat. Roma. vi. b. Non regnet
pcm in vno mortali corpe. Uel pot legi d: statu triuphatis ecclie.
Maui. j. d. **M**o adiuciet vltra vt ptraseat i te belial. Jobel. iiij. d.
Alieni no trasibunt p ea ampli⁹. **M**o in ecclia militate aliter est.
utiatu: et imidicia pto: p: marcie i cleric⁹. Ezech. xliij. b. Suffi-
ciat yob oia scelerata via dom⁹ istreco q: inducit filios alienos in

Esaie

clrcūcīsos corde: hoc dīc: qz ambitionis sunt: et incircūcīsos cartē
qz luxuriosi sūt: vt sunt i sanctuario meo z polluāt domū meam:
hoc est ī illos q indignos pmouēt. f Excutere de pulue/
re pcti. l. declia a malo. g Cōsurge fac bonū. h Sede. t.
pseuera i bono. Et dīc notabilit̄ excutere. q. d. tōr̄ es in pulue/
re pcti iuolus: z tōr̄ tōr̄
excutere. Ap̄lis aut̄ dic-
tū est Dat. x. b. Excū-
tite puluerē pedū vīor: z
qsi parū de puluere ha-
bent̄. P̄s. Būiliata ē t̄p̄s. 4.
i puluere aia n̄fa. Job.
x. b. Absconde eos in
puluere simul. Uel pul-
uis si bona tp̄alia: Hūc
sc̄i excutient̄ si mali.

güt. *Dic.* vij. d. Lingēt puluerē sic serpētes. Et. i. iv. d. Ser-
pentī puluis painis ei⁹. *Dic* g. **¶ Excūtere de puluere.** i. de
amore trenoꝝ. *¶ Lōsurge.* i. ior⁹ surge i amore cœlestiū. Sed
post erectionē ad supna: **b** **Sede.** i. redi ad te: et reside i te q̄ co-
siderationē tuor⁹ defecutiū. Surgere enī est exaltari: sessio humili-
atio. **¶ hoc ē qd̄ dī Eccl. lii. c. Quāto magn⁹ es humilia te i oī-
bus. Sed q: hō nō h̄ libertatē surgēdi vel sedēdi q̄ ligat⁹ est: iō
subdit. **¶ Solue** puss. **k** **Clincula** colli tui captiuia si-
lia sion. Judas h̄ vinculū in collo: ita q̄ nō vult cōfiteri p̄ ve-
reclūdia. *Osee.* v. d. Tidit ephraim lāguorē suū: et iudas vinculū
suū. *Thren.* i. e. Cōsolut⁹ st̄ iniqtates mee: et ipsoſe collo meo-
ne. s. p̄fitcar eas. i. lvij. b. Dissolue colligatiōes ipietar⁹ tē. Uel
i h̄ q̄ dīc **vincula** colli tui: inuit q̄ p̄ctōr sit bos vel iumentū:
talia enī ligat⁹ p̄ collū: hō aut i pede v̄l manu. *Dic* g. **¶ Solue**
vinculū. i. remoue p̄ctā qb⁹ fac⁹ es pec⁹: qb⁹ p̄fessus statuisti
oculos tuos declinare i terrā: et incuruat⁹ es mltō vinculo ferris
vt dīc. q. *Paral.* viii. *Leuit.* xxvij. b. Cōfrēgi catenās ceruicū ve-
strarū: vt icederet⁹ erecti. Itē p̄dicator q̄ peccat viciulū h̄z: q̄ nō
pōt libere in alijs rep̄bēdere qd̄ faç ips⁹. *Ro.* xv. d. Mibil aude-
mus loq̄ cor⁹ q̄ p̄ nos n̄ efficit christ⁹. *Prouer.* vi. a. Illaqat⁹ es
yb̄bis oris tui: et cap⁹ ap̄rijs sermōb⁹: q̄ debet facere p̄dicator
qd̄ dīc: m. **¶ Quia h̄c dīc dñs:** Grat⁹ veniūdati tē. q. d
bene dīt: Solue vincula seruitutis diaboli cui vendit⁹ es: quia
grat⁹ veniūdati est. L. diabolo dedit⁹. Et loquiſ mō in plura-
li: ad inuēdiſ q̄ mali vnū sūt i malo: hec plures i numero. Et di-
cit grat⁹. i. sp̄ote v̄ta. s. p̄ liq̄ratib⁹ q̄s volūtarie egist⁹. s. l. a. Ec-
ce i iniqtatib⁹ v̄ta vendit⁹ est. Uel Grat⁹: q̄ nec cōmodū in-
de habuisti; nec i cōmodū effugisti. *Roma.* vi. d. Quē fructū ba-
buisti tūc i illis in qb⁹ nūc erubescit: P̄s. **Gendidisti pl̄m tui** p̄. 45
sine p̄cio. *Prouer.* x. c. Cor impior⁹ p̄ nihil. o. **¶ Et sine ar-**
gēto. *Glo.* i. nullo merito v̄to: sed gratuato dei bñficio. p̄ se
dimem⁹. *Glo.* sanguine filij. i. *Def.* i. d. Nō corruptibil⁹ auro
ni argento rediſt⁹ est. d̄ r̄a xana querſatōe p̄ne traditiōis: sed**

precioso sanguine agni incotamati et imaculati iesu christi. Sed
2. Daniel. viii. c. Octa tva elemosynis redime. Et Prover. xlii. b.
Redemptio ait viri prie dimitte. Sol. Qui vendit est diabolo p
petui per hec redimis uo p: sed habilitari ad sequendi effectu
dñe redēptionis. q. **Quia hęc dīc dñs.** Bene dico q. re
dimemini ab egypto et a diabolo cui subditi fuisti: q. s. **De**
scēdit pp̄lus meus. Glo. genus humānū. **In p̄ncipio**
a. in p̄ parētē adā. s. **In egyptū.** i. in mūdū: in q̄ ē mgoz et
tenebrę. Sz ad qd: **Et colon' ēet ibi.** i. vt i mūdo ēet taq̄
i exilio. Uel. **Et colon' ēet ibi coledō trā et laborādo.** Job. v.
b. **Wō nascit ad labore.** Sz fatus ē q̄ colit agros steriles: q̄ p̄ fru
ctus varicē et absinthiū: s. ager p̄p̄ij cordis coleđ ē. Proverb.
xxiiij. d. Per agrū bois p̄gri trāsiū: et p̄ vineā viri stulti: et ecce
totū impluerat varice et. Et nota q̄ llāiere. viii. b. fit ḡstio ḡdā:
**Quare q̄si colon' futur' es i terra: et q̄si viator declinās ad ma
nedū.** Et hic ē r̄fiso: q̄ i egyptū descēdit et. Iō et dñs ascendit
nubē leuē: et ingressus ē egyptū: vt dr. S. xii. a. Hacē enī via re
nit samaritan⁹ q̄ defcēderat lauitat⁹. Luc. x. e. **Wō qdā descēde**
bat ab hierlin in hiericho. **Et assur.** i. diabol⁹. **Abſc⁹**
vlla cā. i. nō de iure s̄ iudia mouēe: vt dr. S. ap. q. d. **Iudia**
diaboli et. **Calūniat⁹ ē et⁹ adā. s.** ad p̄cm̄ trahēdo. Uel.
Eum. i. gen⁹ humānū et⁹ sc̄os in limbo detinēdo: cū tñ nibil
x. **Uaris haberet in eos diabo?**

Et nūc qđ mihi ē hic: i. in terra iudeor̄ deserta. **D**icit
d̄is: qm̄ ablat̄ ē pp̄ls me⁹ gratis. q. d. d̄is: nihil habeo
boni, p̄t qđ in hac regiōe p̄maneā: de qđ pp̄ls me⁹ ablat̄ ē gratis.
D̄is enī qm̄ nihil reputat se h̄c cū auferū el hoīes, p̄t qđ fecit
oīa. **V**l d̄ Ablat̄ ē i tra sua. **G**rat̄is: sine labore hostiū, v̄l
etīa p̄ paciū p̄cipū si suis
p̄cipalit. **E**nī s̄dit cauſā
captiuitatis. **F**iatō/
res ei⁹: regeſ, p̄ncipes et
iudicatores qui agunt

B. I. D. etia p̄ petri p̄p̄cū n̄t
p̄ncipalit. **E**nī s̄dīt̄ causā
captivitatis. **S**onato-
res ei⁹: reges p̄ncipes &
sacerdotes eoz illū agūt̄
dīc dñs. **E**t iugit̄
nō ad horā: sed diu: **b**
Tota die continuē. **i**
Homē mēū blasphemāt̄
mat̄ a p̄plo: exēplo mat̄o-
rū: vel ab alijs natiōib⁹ q̄
ridētes p̄tā iudeoz deū
B. II. D. **E**t nūnc qđ mihi ē hic: dicit̄
d̄fis: qm̄ ablat⁹ est ppl̄s me⁹
grāt̄: **S**onatores ei⁹ inque-
agūt̄ dīc dñs: **E**t iugit̄ tōta
die nomē mēū blasphemiat.
Prop̄t̄ b̄ sciēt̄ ppl̄s me⁹ no-
mē mēū in diē illa: qr̄ ēgoip̄-
se q̄ loquebar: ecce assūm.
Op̄ p̄l̄chri sup̄ montes pe-

Ruidētes p̄tā iudeop̄ dēū & **D**rpulchru lūp̄ montes pe-
str̄ blasphemabāt & male-
dicebat. **T**l̄ alit̄ f̄m Andreā. a **E**t nūc qđ mīhi ē h̄ r̄c. q. d.
cū p̄pls me⁹ de fra sua sine cā ablat⁹ sit: qđ ego ī cēlo moror: t nō
pon⁹ descedo liberare meos: qđ inique dñiatorez eoz chaldei op-
pm̄t: k̄ **D**ropf̄ h̄c: qđ iuste ablat⁹ ē t afflic⁹: **S**ciet
emperieſ m̄d̄npla me⁹ nomē meū. I. potentiā & dñutem

Dicitur pars **De pulchri iudicio**. **C**um decretum est quod nunc liberatio*nis* iudicatur: **T**unc aduenit gaudium ex parte dei. **P**ropter hanc iudicacionem, **S**edecies annuntiatur.

mōteg. i. lūp tra mōfē q̄ en mōtudia. **v** **Gēcēs anūciāt. v**
hdicāt. pācē. i. q̄ speciosus ē aduēt⁹ nūcioz nūciātū l iudea
pācē t reditū captiuoz. **v** **Anūciāt. l. anūciātū.** **v** **Ho**
nū. l. icētā redeudi. **v** **Mōdēcātis. l. hdicātū. 3 Salutē**

Dicitur. **I**hesus. **C**onsidera. **E**ccl. **S**ed etiam. **T**u. **R**egnum. **M**undus. **A**ctus. **P**ropositum. **S**ed etiam. **T**u. **R**egnum. **M**undus. **A**ctus. **P**ropositum.

Speculatorum. *Speculatorum.* *Speculatorum.*

ad redditū exhortādo. **b**eatū Speculatorū. **c**lericū q̄ in iudea
erāt: q̄ revertētes de babylonia i specula respiciebat. **e** Leua
uerit̄ vocē p̄gaudēdo redeūtib⁹. **f** Simul laudabunt
deū liberatōrē suū. **b** Quia oculo ad oculū. i. aptissime &
plentialitē. **i** Cidebunt liberationē suā. **k** Cum cōuer-

Gaudete et. Vox est
stice, & turis hiet in eos diabolus. Et q̄ diabolus sit calumniator: habet

¶ furis hiet in eos diabolus. Et q̄ diabolus sit caluniator: habet
Apoc. xij. b. Projectus est accusator fratrū n̄oꝝ. Ab his duo
bus p̄dictis redemit dñs. s. ab egypti miseria p̄ gloriā: & a servitu
te diaboli p̄ grāz. a **¶** **E**t nūc qđ mibi ē hic dic dñs: Ex q̄
genus humānū exulat in mundo & p̄mis a diabolo: quid mil-

genus humanū exulat in mundo & p̄mis a diabolo: quid m̄hi
est hic.i.in celo: q.d.nō reputo me aliqd habere in celo/aben-
do.s. angelicos sp̄us: qui sūt q̄si nonaginta nouē oves in deserto
P̄.72. nisi etiā habeā ouē errabūdā in exilio. Utī P̄. Quid m̄bi ē in
celo: & te qđ volui sup terrā: Utī a ~~Q~~uid m̄hi ē.i.q̄ ps esti-

celo: et a te quod volui super terram: Alii a **Q**uid mihi est: i.e. quod pro est
mibi: b **H**ic: i.e. In hominibus: q.d. Nulla: sed in eis sunt prescriptus:
tam in clero: quam in populo. Gal. iii. a. Ante quatuor oculos christi iesus
prescriptus est et in vobis crucifixus. Itenon est mihi propter in vobis dicitur
domini: d **Q**um ablatus es procula mea erat: ablatus sum a me in

Dñs: dominus ablate propris mes gratitudo: ablate. s.a me ma-
le viuedo: vel a spectu misericordie mee. iiii. Reg. xvij. c. Fratus
dñs israeli: abstulit eos a cospectu suo. Et ionah populus tollit: quia
Disatores eis inique agunt. Hiere. l.a. Grex pditur facit
est pripris mes: pastores eis sedurunt eum. Malachij. ii. b. Glos rece-

**Et iugis nomē meū tota die blasphemāt/a subditio
pietā prelatoror. Septuagita. Per vos temp nomē meū blas-
phemāt i cōfessō. Roma. ii. p. d; idem. Mysteriū hic planū est**

pheinat i genib^o. Roma. q.d. idem. **M**ysterium hic planū est
in Glo. a **Q**uid mihi ē hic int̄ iudeos. s. c **D**icit dñs
q.d. trāsibo ad gētes: quia popul^o iudaic^o q.pri^o fuit me^o p spe-
ciale cultū/ablatus est a me: et exēplo prēlator^o suor^o fact^o ē blas-
phem^o. b **N**on hoc ē tu blasphem^o a iudeis. **S**ci-

Propt̄ hoc ḡ:q; blasphemor a iudeis. **I**Sci
et pp̄ls me⁹ i. genit⁹ christian⁹ fact⁹. **N**omē meū. i. rem
bur⁹ nōis emanuel. **A**el. **N**omē meū; q; a christo dicit ch̄l.

stian? q In die illa notabili*s*. in die gr*e*. p Quia ego ip
se q loquebar. Glo. olim p p*has*. q Ecce ass*u* p in e*pis*
p*sens* i carne. Baruch. i*j*. d. In terr*e* v*isus* e*r* c*u* ho*b* p*uersa*,
tus e*r*. **Moralis** k Propt*e* hoc scier*t* c*u*. Quia ego ip*s*e Moraliter
q loquebar p*os* p*acitoris*. q Ecce ass*u* in manu e*r* per

t d'és annūciantis et predican-
v tis pacem: annūnciatis bō-
y num: predicantis salutēm:
a dicēntis: Sion regnabit dē-
b us tu'. Vox speculatorum
c tuorum lēuauerūt vocem:
f simūl laūdabunt: quia dci-
g lo ad oculum videbūnt cū
h cōnuerterit dominus sion.

mōtes.i.sup sc̄tōs p̄phas et ap̄los p̄tutib⁹ eminētes. t^u **P**edes
ānūciāt̄l ⁊ ḥdicāt̄l pacē.i.gressus actionū christi: qui
veniēs euāgeliçauit pacē vob⁹ q̄ longe fuisti: ⁊ pacem his q̄ p̄p̄z:
Eph. q̄.d. Et. j. lvij. d. De his pedib⁹ Deut. xxvij.a. Qui ap/
propinq̄nt pedib⁹ ei⁹.i.q̄ imitans gressus operū ei⁹: accipiet de
doctrīna illi⁹. **T**ū. **P**ō. Intellect⁹ bon⁹ oib⁹ faciēt⁹ eū. **M**āu. j. **P**ō. ii. 10.
d. Ecce sup mōtes pedes euāgelicāt̄l ⁊ ānūciāt̄l pacē. Sup mō/
tes enī b̄ transire duplicit: qr. s. cūctos sc̄tōs trāscēdit: et qr i eis
vestigia sua īp̄m̄it. In abraā īp̄missit vestigium obediēt̄q;: in da/
uid māsuetudis: i abel īnocēt̄p;: ⁊ ita i alijs. **T**ū. **L**āj. q̄.b. Ecce
iste venit fakēs i mōtib⁹ trāsilieſ colles. Uel pedes christi sunt
apli: sup mōtes.i.in eminētia vitę cōstituti: qui fuerūt pulchri et
mūdi a puluere p̄tū: q̄p̄ eriā pedes.i.affectionēs dñis lauit: **J**oh.
xij.a. **R**o. t.c. Q̄ speciosi pedes euāgeliçātū pacē: euāgeliçātū
bona. **A**poc. j. d. Pedes ei⁹ similes aurichalco sicut in cāmino
ardēti. **D**ic q̄: **Q**̄ pulchri sup mōtes pedes ānūciā/
tis ⁊ ḥdicāt̄l pacē veniē de p̄terū p̄cis. **V**gynnūcian.

118 *U*nūcianus
tis et palcat pace venit de pteris petris. **v** *U*nūcianus
tis boni g̃re in p̃sentī i bonis agēdīs. **r** *H*̄**P**redicāti salu-
tē gl̃ie in futuro. *Aug.* *Sal* a malo liberat/donū ordinat/pax
reformat. **a** *D*icēti o s̃ion regnabit d̃e tu*?*/in boib*?* per
pnias/destructio regno petri. *Ro.vi.b.* Nō regnet petri I ȳo mo-

pnijz destructo regno pcl. Ro.vi.b. Mo regnet petri i yro mo
rali co:pe. Et dñs dixi Mat.iiij.c. Penitentia agite: appropin/
qbit tē. Mat. vi.b. Adueniat regnū tuū. Dicebat ḡ christus:
Regnabit de^r tu^r o sion: Quoties fidelib^r loqbas de regno

Regnabit de tuu o lion: Quoties fidelib[us] loqbas de regno
dei: toties regnū diaboli euertēdū annūciāuis: et regnū dei ven-
turū. Et ouerit sermonē ad filiū cū subdit: d[icit] ~~Ad~~ specula-
tor tuor[um]. Blo. audieſt suple in toto orbe terrarū. Speculato-

ton tuor. Blo. audier supple in toto orbe terfariū. Speculator
es sūt apli: t similiter predicatorēs t plati. Mota q̄ speculator
debet ascendere surfū. s. cl.b. Sup montē excelsū r̄c. i. eminētiām
vitę. e. **Leuauerunt** ipsi speculatorēs vocem. Septua
ginta. Vox custodētū te exaltata ē. Duplicit leuauerūt vocem

ginta. Elex custodiētū te exaltata ē. Duplicit̄ levauerūt vocem
aplī: apte & publice p̄dicādo. **Si** **D**at. x. c. **Q**d̄ in aure audit̄
p̄dicate sup̄ tecta. **H**ę qz de c̄lestib̄ & p̄ c̄lestib̄ p̄dicabāt: nō
de terrenis nec p̄ terrenis: **N**ō s̄i multi: de quib̄. **S**. xxix. a. **E**c
erit q̄si phytonis vor tua de terra: & de humo iustifab̄t eloquim̄

erit q̄si phytonis vox tua de terra: et de humo mustabit eloquim
tuū. Joh. iij. d. Qui de terra est de terra loquit̄. Hic ē: Leua-
uerunt vocē p̄t̄los ad alta inuitātes. f Simul. i. p̄corditer i-
nuitate. g Laudabunt dñm. Act. iij. f Ultitudinis credē-
tiū erat cor tē. Vel simul laudat̄ q̄r̄ cor et os: vel q̄r̄ vox et virtus:

titū erat cor tē. Uel simul laudāt qz cor t os: vel qz vor t vita:
ūtēlect⁹ t affect⁹ p̄cordāt. i. Cor. xiiij. c. Psallā spū psallā t mē-
te. Levit. i. d. Os turtur⁹ subet rētorq̄ri ad ascellā. b. **Quia**
oculo ad oculū. t. aperte oculo etiā corpali: **i.** **G**lōdebiūt
redēptōrēt: t ei etēpla t b̄ficiā. **K**IC̄ uicererit dñs sion.

redēptōrē: et ei exēpla et būstia. **H**IC puererit dñs sion
i. qn̄ t̄hs venerit pueris oīs gētū: et fecerit ex eis sion. i. ecclēsā.
Luc. x. d. H̄i ocult q̄ vidēt q̄ vos vidēt: dico enī vob: q̄ multi
reges et p̄phē voluerunt videre q̄ vos videtis et non viderunt. Tel
plene laudabūt: si oculo ad oculū: facie ad faciē videbūt vtrāq̄

plene laudabūt:qsi oculo ad oculū:facie ad faciē videbūt virāqz
naturā in christo:qd ē vita eterna. Job. xvii. a. Ildecc ē vita eterna ut
cognoscāt te zc. i. Cor. xix. d. Videim⁹ nūc q speculū in enigmā
te:sic aut̄ facie ad faciē. Job. xix. d. Quem visur⁹ sū ego ipse zc.
Dōc. i. h. Et videbit eis oī ocul⁹. Perff. Nēnū p̄sua oī sua/

Libri

Gaudete et laudate simuli vel ipsi prophete esale inulantibus alios ad gaudiū et laudem. **Gaudete in vobis.** b. **Et laudate deum:** c. **Simul.** i. **cordē et vniuersalit.** O! d. **Deserta hierusalē.** i. **pplā bierosolymitanus p̄us deserit a deo:** vel terra deferra p̄us: q̄ tūc q̄si lugebat p̄e defectu habitatorū: sicut dicit Thren. i. b. **Tiē si** on lugēt tē. **Hū dico gaudete.** e. **Quia solatē**

S. 49.d. **Gaudete et laudate simuli** dēserta hierusalē: q̄ solatē est dñs pplā suū: de captiuitate liberando. **Redemit bierusalē de seruitute.** b. **Parauit dñs brachium** sc̄tū suū. i. potestia sua. q. d. potentia dñs parata ē et p̄sto ad liberādū vos. **Tel.** **Bra-** chū. i. c̄rū: per quē opabili vobis bonū. **In oculis omniū gentiū:** et videbūt oēs fines terre. i. terra v̄sq; ad fines suos. **Salutare dei nr̄i.** i. saluationē quā factur̄ est. m. **Recedite tē.** **Heic ē vox adhuc speculatorō in uitatiū plān ad reditū:** vel ē vox ipsi⁹ esale: **Recedite recedite:** exite inde. **Hiero.** i. de babylone. **Pollutū nolite tangere.** **Hiero.** i. idola eoz polluta derelinque. **Exite de medio ei⁹.** **Idō tortiens idem gemiat:** q̄ in babylonia tenebant amore posseſſionū: et noticia p̄st̄: et timore tristis: et preterea timore paupertatis cū venirent in iudeā desertā. **Mūdāmī.** q. d. non suffici exire ē mūdare debet: vos. **Qui fertis.** i. delaturi est. **Glaſa dñi.** **Hiero:** q̄ nabuchodonosor translulit de tēplo.

Dystice. v. **Dñs.** In quietē dñs captiuitatē sion: facit sum⁹ sic cōsolati. i. vere p̄solati. **Dñs** habet sion in manu sua. i. eccliaz vel aias: et lo p̄t eā vertere in quācūq; partē voluerit. **Sap.** iij. a. **Iustorum** aīg in manu dei sūt tē. **Deut.** xxiiij. a. **Oēs** sc̄ti in manu illi⁹ sūt. **Hiere.** xvij. a. **Sic** lūtū in manu figuli: sic vos i manu mea domi⁹. p̄rouer. xxj. a. **Sic** diuisiōes aīg: ita cor reg i manu dei: q̄cūq; voluerit inclinabit illud. **Sursū ad gaudia padisi:** de orū ad supplicia inferni: ante ad mortē quē iminet: retro ad p̄ctā vitę p̄terit: dextroſū ad p̄spēritates mūdi q̄ fallaces: sinistroſū ad aduersitatis q̄ viles: intus ad defec⁹: p̄tios: extra ad pericula viuedi. **Gaudete tē.** **Quia plenitudine gētū intrātē isrl̄ excecatē ē:** p̄solat̄ p̄mitiū ecclā iudeoz vt gaudeat: q̄ plures habebit filios de gētū q̄ crediderunt de iudeis. Unde dīc: **Gaudete intus i corde.** b. **Et laudate ore.** c. **Simul.** i. **cordit.** d. **Deserta hierusalē.** i. oēs reliqē iudeoz apli⁹ et alijs. e. **Quia solatē ē dñs plān suū fideliē:** q̄ rui- nas iudeoz restaurauit mūtitudine geniū. i. luī. a. **Letare sterilis** q̄ nō par̄ tē. q̄ mūti filii deſte maḡ q̄ ei⁹ h̄z virū. f. **Rede- mit dñs sanguine filij sui.** g. **Hierusalē.** i. generalē ecclā. s. xlīx. d. **Laudate egli et exulta tra:** iut ilate mōtes laudē: q̄ solatē est dñs plān suū et pauperū suorū miserebit. Per quē aut̄ redemerit sion subdit: b. **Parauit dñs brachiū sc̄tū suū.** Septuaginta. **Reuelauit.** i. incarnari fec̄ filiuū suū p̄ quē oia opaſ. **Parauit dīc.** i. patū et p̄sto fec̄ ad liberādū gen̄ humānū. **Hai.** xxv. d. **Gloriū nō sic ego volo:** sic tu. **In oculō oīm gētū:** q̄ oēs i cui credit. **Dñs.** **Hū p̄spectū gētū tē.** k. **Et videbūt oēs fines terre.** i. oēs v̄sq; ad fines tē. **Salutare dei nr̄i.** i. filiuū q̄ opat̄ ē salutē i medio tē: vt oēs videat. s. xl. b. **Et videbūt oēs caro tē.** Et i. **Dñs. xcviij.** idē d. m. **Recedite tē.** **Hoc exponit mystice de fideliib⁹:** q̄ anteq̄ romanū venirent ad vastandū iudeā admoniti a spūscō in regnū agripe trāsierūt: iudeā relinquentes: vel de aplis q̄ trāsierūt ad gētes: **Aci.** xij. **Dīc ḡ:** **Recedite recedite:** exite inde a bierl̄. i. et a iudeis: et p̄uerum ad gētes. **Pollutū nolite tangere.** i. iudeis pollui: sanguine christi nolite associari. **Exite de medio ei⁹ hierusalē.** **Mūdāmī** / o apli⁹. s. **Qui ferti vasa dñi.** **Glo.** i. v̄sipsos i q̄b⁹ est dñs. j. **Cors.** iij. d. et. vi. d. **Templū dñi sanctū ē q̄d esti vos.** **Tel.** **Glaſa dñi** / sūr arma iusticie: clype⁹ fidei: galea salutē / et gladi⁹ spūs q̄d ē v̄bū dei: vt dīc **Eph.** vj. c. **Et hū moneo vos ad exēdū:** a. **Qm̄ nō i tumulti.** i. coacti: b. **Exibit⁹ a iudeis:** s. volūtate et rōne duci: c. **Hec i fuga timori p̄perabit⁹ ad gētes.** **Joh.** t. b. **Verce-** nari⁹ videt lupū venientē et fugit. **Gū i tumultū:** nec i fuga:

Alde tertū
hui⁹ mysterij
in folio se-
quenti

Esaie

qr̄ nō ex ipetu: nec s̄bto: s. cū delibatiōe et p̄o mūltū tēs a passiōe christi veniēt ad gētes. **Precedet enī eūtes vos ad gē-** tes: dñs dux et moderator. e. **Et ḡgregabit vos de⁹ līrl̄ iudeos et gētes i vnu ouile:** **Joh.** x. c. **Dīc.** q. d. **Ascēder pādēs iter an̄ eos tē.** **Ahorat⁹:** a. **Gaudete et laudate simul de** **Dovalis** **serta hierusalē.** i. o vos clauſtrales defū a mūdo. **Ps.** 97. **do et p̄solatiōib⁹ mūdi.** **El loq̄ ad aias tēptā.** 2. **Cor.** 6. **tōb⁹ agitatā;** q̄ videt eē 45. **el.** **deserta a deo:** **S̄z gau-** 23. q. 4. **recom-** dēte dīc. **Jaco.** i. a. **De-** 1. q. **et cōcōte-** gaudiū existimāte tē. e. **Qui solatē ē dñs**

tiū: et videbūt oēs fines tē **salutare dei nr̄i.** **Recedite et recedite:** exite inde: **Pollutū nolite tangere.** **Exite de medio ei⁹:** **mūdāmī q̄ ferti vasa dñi:** **gādū existimāte tē.** e. **Qui solatē ē dñs**

cosolat̄ dñs p̄ p̄sentiā suā deftos a mūdo: nō alios. **Bern.** **Belicata ē p̄solatio diuīa:** q̄ nō das admīsc̄ib⁹ alienā. **Ps.** 6. **Ps.** 98. **ipso suū i tribulatiōe.** **Zach.** q. c. **Lauda et letare filia sion:** q̄ ecce venio: et habitaro i medio tui. **Wlti quispendūt hāc p̄solatiōe.** **Heb.** xij. b. **Obluti esti p̄solatiōis:** q̄ vob tanq̄ filii loq̄ dīcēs: **Fili noli negligere disciplinā dñi.** ii. **Wachab.** iiij. c. **Et patrios p̄sonas** qđē honores nihil bat̄ etes: ḡrēcas ḡlias optimas arbitrat̄. **Elī** Gal. vi. d. **Wibi absit ḡliari nisi in cruce dñi tē.** f. **Redemit hierusalē.** **Ip̄sis tribulatiōib⁹ et tēptatiōib⁹ redim̄it:** q̄ redēptio aīg viri diuītē suē: **Prover.** xiij. b. **Et Mai.** iij. b. **dic̄t alexan-** dīc: **Diuītē/mare: aquē muri eius.** i. tribulatiōes et amaritudi- nes. **Sed q̄ hō tribulat̄ vel i clauſtro posit̄ timere v̄z et sperare ut sit secur⁹:** **Jō subdit:** h. **Parauit dñs brachiū sc̄tū suū in oculō oīm gētū.** i. potentia suā ad faciendā vindictā in nationib⁹. **Time ḡ illud brachiū q̄ p̄curiet reprobos: et leue erit tibi ferre digitū quo p̄curit h̄s iustos.** **Job.** vi. c. **Qui timet p̄nu- nam tē.** i. **Pet.** iiij. b. **Reddēt rationē ei q̄ paratus est iudicare viuos et mortuos.** k. **Et videbūt oēs fines terre.** i. boni ē qb⁹ finita ē frenitas. **Salutare dei nr̄i.** **Primū ḡmōeat ad timorē: secundū ad spē.** **Itē si due molē:** **Deut.** xxiiij. b. **Elī** h. **Parauit tē.** q. d. iō o vos deserti a mūdo et tēptatiōib⁹ ex politi gandete: q̄z. **Parauit dñs brachiū sc̄tū suū.** i. parat̄ ē vob ad auxiliū q̄ etiā potēs ē auxiliari. **Heb.** q. d. **In q̄ enī passus ē ipse et tēptat̄ potēs ē et eis q̄ tēptat̄ auxiliari.** Et q̄ ma la q̄ nos hic p̄mūt ad deū ire cōpellūt: vt dīc Greg⁹: **Jō subdit in Recedite voluntate.** n. **Recedite oīe.** o. **Exite ide quātū ad circūstatiās p̄tī: sicut q̄ retinet colloquia mulierū et familiāritates: cū tñ dic̄t Eccl. xxij. a. **Quasi a facie colubri fuge p̄ctū.** Null⁹ secure do: mit iuxta colubr̄: sic nec iuxta p̄ctū. **Juxta p̄ctū dormit: q̄ mulierē nō fugit:** q̄ colloquisi ei⁹ q̄si ignis exar- descit: Eccl. ix. b. **Caro aut̄ hois est q̄si stipula.** s. xl. b. **Qis caro s̄nū.** Mai. s. c. **Quoniam eoz pariter potātū p̄sumet quasi stipula ariditate plena.** p. **Pollutū nolite tangere.** i. nolite re dire ad vomitū p̄ iteratione p̄tī. **Prover.** xxvi. b. Et. q. **Pet.** q. d. **Canis reuersus ad vomitū tē.** Eccl. xxxiiij. d. **Qui bapticā a mortuo et iterū tangit mortuum:** qd p̄dest illi lauatio ei⁹. **Tel.** pol- lutū tangere est alienis p̄tīs cōsentire. Eccl. xiij. a. **Qui tergerit p̄icē inq̄nabit ab ea.** q. **Exite de medio ei⁹.** Exire de medio ei⁹ ē facere qd p̄tinet ad coreptionē maloꝝ: qntū p̄ v̄mūscūtūs ē ḡdu atq̄ p̄sona salua pace fieri p̄t: vt ait qdā. Qd aut̄ seſq̄: r. **Adi- clamī q̄ ferti vasa dñi:** sic exponit Greg⁹. **Rectores dñi va- la terūt: q̄ proximop̄ aias ad eīna sacraria p̄ducēdas in suē p̄uersa- tiōis fidei suscipiūt.** Apud ḡ semetip̄sos quātū debetā mūdar̄ p̄spiciāt: q̄ ad eīnītā tēplū vasa viuetia i sinu ap̄p̄ie actiōis por- tāt. **Itē Greg⁹.** Necesse ē vt esse mūda studeat man⁹: q̄ diluere sordes alioꝝ curat: ne tacta queq̄ deteri⁹ inq̄net: si sōdida lutū tenet: Sic exponit de Plat̄. **Tel.** alīs sic dictū est. p. **Pollutū nolite tangere.** i. actū p̄tī iterādo. q. **Exite de medio ei⁹.** qntū ad aīm reuertēdi: sic plene exis de babylone p̄tī. **Hiere.** i. b. **Recedite de medio babylone.** s. xliv. d. **Egregiū a babylone:** fugite a chaldēs: **S̄z q̄ nō sufficit exire subdit:** r. **Adi- clamī p̄ nouitātē v̄tē.** s. j. e. **Lauamini mūdi estote.** Sed multi mūdar̄ se exteri⁹ tñ: vt hypocrite. **Luc.** x. e. **Vos pharisei q̄d deforūt ē mūdar̄ calicē et catini.** S̄z int̄ debet mūdar̄: s. **Qui intra vos ferti vasa dñi:** id aias q̄s inhabitat dñs. i. **Cors.** vi. d. **Vos estis tēplū dei viuit:** sic dīc dñs: qm̄ inhabitabo i illis et in ambula- bo tē. **Tel.** **Glaſa dñi.** i. q̄ dñs emit p̄cio sui s̄aguis. j. **Cors.** vi. d.**

* Empti em̄tis tē. s. xxxij. b.

G Et hū poteritis vos mūdare ante exitū. a **Q**uoniam nō in tumultu exhibit. i. subito et cū impetu: sed cū magna delibera-

tiōe: paraueit enī se p̄ tres años. **V**el alit fm Hiero. **P**tinua.

Recedite dixi: et bñ: qm̄ non in tumultu rē. i. non sic p̄bus d̄ egypto cū tumultu et timore fugisti: ita egrediemini d̄

babylone: sed cū volūtate et pace regi p̄fari-

atq̄ medor: in q̄ vo-

litas dñi appāruit: q̄

p̄cxit et congregauit:

Vos. **A**ndreas. **T**u-

m̄ltē est illud bellū: i

q̄ est timor m̄ltē. c

Nec i fuga p̄pe-

rabit. l. no sicut fugitiui recedetis: sed in pace deo ducente.

DPrecedet enī vos dñis/ p̄pando viā vobis et volun-

tate nationib̄ dando ut trāsire vos p̄mittat. e **E**t sic co-

gregabit vos: in terrā viām de' isrl.

f **E**cce intelliget rē. **H**oc dīc:

q̄ tpe losīs inuentus est deuteronomi⁹: et ipso lecto intellexit

cominatioē dei: et scidit vestimenta sua: vt dicitur. iiiij. Reg.

xxij. c. **V**el cyr⁹ intellexit voluntatē dei de liberādo populo:

et in b̄ p̄ populū dei liberauit et chaldeos destruxit: seruus

fuit dei. g **E**t exaltabis et eleuabitur et sublimis erit

valde: losias. l. q̄ i regno fuit magn⁹: vel cyrus qui paruu-

lus delectus fuit in nem⁹ et abieci⁹: postea exaltat⁹ est etiā sup

reges chaldeor et sup dariū autūculum suū: et monarcha fuit

orientis. h **S**icut obstupuerūt sup eū multi. i. d̄ ma-

gnitudine glorie que fuit sup eum: losiam vel cyrū. i **S**ic

inglori⁹ erit int̄ viros aspect⁹ ei⁹: postea q̄z et losias p̄

gloria tantā: viliter occisus ē a pharaone nechao. iiiij. Reg.

xxij. f. **V**el etiā cyrus ignōsē a muliere interfici⁹ ē: a regina

l. tharami massageterum: que caput eius abscessum in vtre

plenum sanguine humano posuit: et insultando ei dixit: Sa-

tiāte sanguine quem stisti. n **E**t forma eius: id est glo-

ria et potestas: o **I**nter filios hominū erit scilicet

vilis et ingloria: in ante multū timebitur. **A**nde subdit:

Iste asperget gentes

Boraliter * Emp̄ti esti⁹ rē. 3. xxij. b. **FE**co-

tra de bonis d̄. i. Reg. xxij. b. **S**unt vasa puerorū sancta. j.

Chessal. iiij. a. **S**ciar vnuſq̄c p̄ vas suū possidere in scifica-

tione et honore. **S**pecialit aū diaconis et subdiaconis loquit

quoz est ferre vasa dñi: qui mūdi debent esse ne p̄cutiantur sic

oia. q. Reg. vi. b. **O**r si stelle non sūt mūdi in aspectu eius

quāto magis hō putredo et filius hois vermis. Job. xxv. b.

Sequit: a **Q**uoniam nō in tumultu exhibit rē. **S**upra mo-

nuit ad exēdū de babylone. i. de p̄fisiō p̄cti: vel de amore

mūdi: hic remouet duo ab exētibus q̄ solēt impedire exitū:

tumult⁹ clamoris: et fuga timoris. **V**o enī cū silētio et spe de-

bet exire. 3. xxx. d. In silētio et spe erit fortitudo v̄a. **D**icit q̄:

Ho in tumultu exhibit: sed in silētio et latenter recedetis

a laban sic iacob: Gen. xxxi. c. **V**lti enī cū volūt extre d̄ mū-

do ita clamant et p̄alant p̄positū suū: et tot querunt consilia q̄

ad v̄lūmū nihil agūt. **A**nde. 3. xxxij. b. **C**ōcipiet ardor et

parietis stipulā. i. bonum et ardens habetis p̄positū sed nihil

facietis. Alij ita pusillanimis sūt et timēt vel austētē ordi-

nis vel subitā mutationē et veteris p̄uetudinis infectionē vel

bostis infestationē: et ideo nō aggrediunt bonū: q̄ timēt pa-

ti recidiū: Contra quos dicit: c **N**ec in fuga p̄pera-

bitis. i. recedendo non timebitis: sicut fugitiui tunent: sed se-

curi estote. d **D**Precedet enim vos dñis/ in via dās ex-

emplū. e **E**t p̄gregabit vos deus isrl/ in patria p̄se-

ren⁹ p̄mū. **C**hristus enim est exemplū et p̄mū/ forma n̄a

et corona: vt dicit Berū. P̄s. Deduces me et enutries me.

Deduces me i via mūdi: et enutries in pascuis celi. Ad l̄az:

dux mūbi eris. Job. xxij. c. **T**estigia eius secut⁹ est pes me⁹.

P̄s. Deduc me dñe i via tua: hoc est p̄mū: Et ingrediar i ve-

nuate tua: hoc est secūdū: qđ erit in patria/q̄ intellect⁹ in ip-

sā veritatē ingredieb̄: vt sic noteſ plena cognitio veritat̄: et b̄

q̄n dispiſiōes isti⁹ p̄gregabit i vnu ouile: Job. x. c. Soph. iii.

d. **E**ā q̄ abiecta fuerat p̄gregabo: et ponā eos i laudē rē. **M**i

cheq. iii. b. **C**ōgregabo claudicātē: et ea quā elecerā colligā:

et quā affixerā cōsolabor. **V**el fm Hiero. **C**ōgregabit vt

vitia int̄ se repugnatia

atq̄ p̄ria deserentes/

vna apphēdāt solāq̄

virtutē: neq̄ enī virtia

et perturbatiōes iūcē se Al. te

sequunt qđ de virtu-

tibus dicif. **E**t postea

dīc idem Hiero⁹. In

vicijs vniuersa cōtra-

ria sunt: vt pauor audacie/ impietati supsticio luxuria parcī-

tati. **V**el alit exponit illud: a **H**o in tumultu exhibit Aliter

nec in fuga rē. de p̄latiō: qui non debet fugere tpe tumultu

t et bellū. Job. x. c. **M**ercenarius videt lupū venientē et fu-

git. **V**el sic: a **H**o in tumultu exhibit rē. a pctō per cōfes-

sionē: quia p̄fusa non debet esse p̄fessio peccati: sed apta et di-

stincta. c **N**ec in fuga p̄perabit: sicut illi qui ita ci-

to volunt confiteri q̄si si lugarent. 3. xxvij. c. **R**ecogitabo

tibi oēs annos meos rē. **V**el sic: a **H**o in tumultu. i. cū

murmure. b **E**xhibit̄ a mala p̄uetudine: sicut illi q̄ mur-

murāt cum rescindunt male p̄uetudines eop̄. Eccl. xxij. a.

Precoardia fatui q̄si rota carri. i. sine murmure nō mouet. 3.

iiij. a. **T**umultuabis puer p̄tra senem. i. lasciuus p̄tra p̄latū

corrispondē: et ignobilis p̄tra nobilē. c **N**ec i fuga p̄pe-

rabitis. i. non q̄si fugari sed voluntari: nō coacti sed sponta-

nei curreris viā mandator̄ dei. P̄s. Voluntarie sacrificabo p̄s. 55.

tibi rē. **V**el sic: a **H**o in tumultu rē. i. non ex p̄prio im-

petu: sed p̄filio sc̄issanci: b **E**xhibit̄ ad artiorē vitam.

Eccl. xxij. d. **F**illi sine cōfilio nūbil facias: et post factū nō p̄e-

nitebis. Proverb. iiij. b. **Q**ui agit oia cū p̄filio regunt sap̄

entia. Itē Proverb. xi. b. et. xxij. a. **S**al⁹ vbi multa cōfilia.

Sed cauendū ē a p̄filiario malo. **E**nde Eccl. xxij. b. A cō

filiario malo serua siam tuā. Si vis ieunare nō p̄fulas ven-

trē tuū: si vis vigilar nō p̄fulas puluinar tuū: sed cōfule ma-

gni p̄filij angelū. 3. ix. b. sedm alia litterā. c **N**ec in fuga

p̄perabit. i. ind̄scete et inordinate non p̄cedatis: sed si-

cit dicit apls. j. Cor. ix. d. **S**ic currite vt cōprehendatis. **E**st

fuga velocitatis: que est bona: et est fuga iordinatiōis: que est

mala. Proverb. xix. a. **Q**ui festinus est pedibus offendit.

d **D**Precedet enī vos rē. **H**oc non mutat̄. **S**equitur:

f **E**cce intelliget rē. **M**ysterium apertum est de christo Myslice

qui dicit seru⁹ fm q̄ assumpsit formā serui: Phil. ii. a. **D**icit

ergo: **E**cce intelliget seru⁹ me⁹. i. filius dei formā ser-

ui assumet: et erit seru⁹ intelligēs voluntatem patris et faci-

ens. Proverb. xiiij. d. **A**cceptus est regi minister intelligēs.

Luc. xij. e. **Q**uis putas est fidelis seru⁹ vel dispensator et pru-

dens: que p̄stituit dñs rē. **V**el. **I**ntelligēs. i. oia sciens ab

initio incarnationis. P̄s. **D**e sc̄ientiā dñi rē. **E**t nota hic q̄t-

tuo: f **I**ntelliger̄ fu⁹ me⁹ i natuitate. g **E**t exalta-

bis i cruce. h **E**t eleuabis i resurrectiōe. i **E**t subli-

mis er̄ et valde i ascēsione: vel i sp̄üsseti missiōe: q̄n subli-

mitas ei⁹ marie p̄dicata ē et ostēsa. Simile. 3. iiij. a. **E**rit ger-

mē dñi i magnificētia i natuitate: et gloria i resurrectiōe: et

fructus terre sublimis i ascēsione: et exultatio his q̄ saluari

fuerint de israel i sp̄üssanci missiōe. k **S**ic obstupue-

rūt sup eū multi. Blo. admirātes miracula ante passionē.

Mat. viij. d. **D**omies mirati sūt dīcētes: Quāl est h̄ q̄ vēt̄

et mare obediunt ei. **V**el. **S**ic obstupuerūt i doctrina ei⁹.

Job. viij. b. Quō h̄ fr̄as scit cū nō didicerit. Mat. viij. d. **A**d

mirabantur turbe sup doctrinā ei⁹: erat enī docēs sic p̄tē h̄is.

l **S**ic in glorī. i. sine glia: m **E**rit int̄ viros aspec-

tus ei⁹: q̄z p̄spur⁹ et i facie cēsus. 3. i. c. vñ septuagīta: Dor-

sum meū posui ad flagella: et genas meas ad alapas: faciē me

am nō auerti a p̄fusionē sp̄utor̄. n **E**t forma ei⁹: id est

species eius fuit sine honore. o **I**nter filios hominū:

non coram deo. **S**ic est etiā de sanctis qui p̄temptibiles sūt

ap̄ hoīes. Job. viij. a. **D**erideſ iusti simplicitas lāpas p̄cepta

* apud cogitationes diuitū

Libri

a **I**ste asperget gentes multas timore et admiratione. **T**unc asperget sanguine: quod multos occidet. c **S**up ipsū p̄tinebūt reges os suū. i. p̄ timore nō audiebūt loqui. d **Q**uia q̄b̄ nō est narratū de eo videbūt. i. plus q̄ audierūt videbūt: quod facta ei⁹ nūciāt famā. f **E**t q̄ nō audierūt tēplati s̄t: id ē magi q̄ audierūt viderūt. **V**el his verbis insinuat q̄ trans. Ro. 15. e. **I**bit usq; ad eos subij. M. t̄ viderūt ciendos: qui nec famā ei⁹ audierāt. **D**ystice apud cogitationes diuinū para ad t̄pus statu-

tū. Septuaginta hic habent hāc litterā: **S**ic stupebāt sup te multi: sic in gloria erit ab hoib⁹ species tua: et glia tua a filijs hominū. **H**ic est ordo: post gloriam sequitur confusio: **T**an de et christus veniens ad passionē prius voluit a populo glorificari: ut innueret q̄ extrema gaudī luctus occupat: Proverb. xiiij. b. **E**t ante ruinam exaltabitur spiritus: Proverb. xvij. c. a **I**ste nō ali⁹. b **A**asperget gentes multas: aq̄ baptismi i ablutionē: vel p̄ pro sanguine i redēptionē. **V**nde latere ei⁹ exiuit sanguis et aq̄: Job. xix. f. Lancea aut̄ fuit aspersoriū. Heb. xij. f. Accessisti ad sanguis aspersionē melius loquēt̄ q̄ abel. Heb. ix. f. Ipsiū librū et oēm p̄lm aspersit dices: **H**ic ē sanguis testamēti: qd̄ mādauit ad vos de⁹: et tabernaculū et oia rasa mīsterij sanguine simili aspersit: et omnia pene in sanguine sūm legē mādant: et sine sanguine effusio non fit remissio. De h̄ habeat Exo. xliij. b. j. Cor. v. b. Ut sitis noua p̄spersio sic estis acyimi. Aut asp̄get aq̄s grārū. Ezech. xxvij. e. Effūda sup voi aquā mādā et mādabimū t̄c. c **S**uper ipsū p̄tinebūt reges os suū. Ad līaz reges christo sūr subditi. Job. xxix. b. **P**rincipes cessabāt loq̄: et digitū sup ponebāt ori suo. d **Q**uia q̄b̄ nō est narratū de eo/ p̄ p̄phas. e **C**idebūt p̄ fidē: gentiles. f. de q̄b̄ d̄ in Ps. 105. 17. Dpls quē no cognoui t̄c. Ro. xv. e. Quib̄ nō ē annūciatū de eo videbūt. i. xij. a. Dicit: ecce ego ad gentes q̄ nesciebāt me. f **E**t q̄ nō audierūt de me. g **L**ōteplati sunt. Idē est qd̄. s. Job. xx. g. H̄i qui nō viderūt t̄c.

Q **I**lis credidit auditui no⁹. (Expos. Ca. LIII) q **I**stro t̄c. Andreas ad līaz exponit h̄ caplū sū iudeos de p̄lo captiuato: q̄ fabulā ponem⁹ improbādo magis q̄ approbādo. Ab illo enī loco: **E**cce itelliget seruus me⁹ t̄c. supra p̄ximo: exponit iudei de illo populo dicentes: q̄ temp̄ p̄phetarū fuit intelligēs in lege: et exaltarū in regni et sacerdotij dignitate: sed postea inglorius fuit asp̄tus ei⁹ in captivitate: tandem de captivitate redies: gētes multas deuicis et occidit et reges supauit: sicut in tpe iude machabi factū est: et sūc fama iudeorū facta ē p̄ totū mādū: et sic q̄ ante nō audierāt de eis tūc cognouerūt. Unde. i. Machab. iij. c. De p̄liis iude narrabāt oēs gētes. Sic q̄ p̄phetauerat esaias captiuitatē eoz et liberationē. S; qz neutrū credebāt: conq̄rendo dīc: h **Q**uis credidit auditui n̄ro: q. d. pauci credūt his q̄ audiuimus a te dīs: vel q̄ audierūt a nobis. i **E**t brachiuū dñi. i. potēria qua p̄cutit iudeos et postea sanabit: k **L**ui reuelatū est: q. d. paucis: quod credere nolunt q̄ de⁹ velit vel possit eos captiuare et postea liberare. De q̄tū liberatiōe libat: l **E**t ascēdet t̄c. Et nota q̄ sū iudeos p̄mo in h̄ capitulo duriciā incredulorū increpauit siue improperebāt: sic dictū est. Scō libationē eoz iſinuat vt h̄: **E**t ascēdet. Tertio eoz captiuitatē diffus⁹ p̄seq̄: ibi: nō est ei species t̄c. Quarto iterū eoz liberationē et p̄spirationē et chaldeorū destructionē osidit: ibi: De angustia et iū. Secunda ps dīcio t̄c. Dicit ḡ: l **E**t alcedet p̄plus captiu⁹. m **S**icut virgultum. i. in flore prosperitatis. n **C**oram eo: id est dño vel brachiuū dñi: id est deo p̄sente et eos ad custodiā subsequēte: In ultimis enim ponitur melior custodia.

Dystice h **Q**uis credidit auditui t̄c. Hoc capitulum dividitur in quatuor p̄tes. Primo duricia iudeorū insinuat. Secundo

Esiae

natiuitatem christi denūciat: ibi: Et ascendet t̄c. Tertio diffus⁹ passionē christi nō tā p̄phetat q̄ euāgelicat: ibi: nō est species ei. Quarto fructum passionis declarat. s. cōversationē genitū: ibi: Si posuerit animā suaz p̄o peccato t̄c. Dicit ergo: **Q**uis credidit auditui nostro: id est bis q̄ audiuim⁹ a te: vel que auditui a nobis: id est quis credit de iudeis: q. d. Bob. 11. f. Pauci. Et que sunt Ro. 10. f. illa: Es. s. que predi xi de incarnatione chris̄ti et passione: de quis bus subdit: i **E**t

brachiuū dñi. i. filius dei per quē pater omnia fecit. **N**isi reuelatū est iudeorū. s. Et nota q̄ supra p̄pha dixerat: Iste s. 51. d. asperget gentes multas t̄c. Quia q̄b̄ nō est narratū de eo videbūt t̄c. per h̄ insinuās gētes multas p̄bo dei credituras: **H**ic dicit: **Q**uis credidit t̄c. per hoc ostendens iudeos qui ipsum christum viderunt et opera eius non credituros. Roma. x. c. Esaias dicit: **D**ñe quis credidit auditui nostro: Ergo fides ex auditu t̄c. Item Job. xij. f. Cum tanta signa fecisset coram eis: non credebant in eū: vt sermo esaiæ impletur: quē dixit: **D**ñe quis credidit auditui nostro: et brachium dñi cui reuelatū est: Dicit autē christ⁹ brachiuū patris: quia operas per eum: amplexatur per filium nos qui sumus similiter filii eius per gratiā: et deducit sicut oves. Unde. s. xl. c. In brachio suo p̄gregabit agnos: et i sinu suo levabit t̄c. In h̄ brachio minuit de⁹: vt totū corp⁹ sūi qd̄ ē ecclia sanitates recipet. Et dicit: **N**isi reuelatū est: q. d. tectū est hoc brachiuū carne assūpta: et ideo opus est vt revelef. Vnde sūm h̄ nūciat fidem ex reuelatione esse non ex acquisitione. Eccl. i. a. Radix sapientiæ cui reuelata est: Vnde. i. **B**rachiuū dñi: id est opus incarnationis. k **L**ui reuelatū est: q. d. tectū est hoc brachiuū carne assūpta: et ideo opus est vt revelef. Vnde sūm h̄ nūciat fidem ex reuelatione esse non ex acquisitione. Eccl. i. a. **R**adix sapientiæ cui reuelata est: Vnde. i. **B**rachiuū dñi: id est opus incarnationis. k **L**ui reuelatū est: q. d. paucis est comprehensibile: quia inestimabile est q̄ deus fieret homo. Unde beatus Bern. ponit tres mirabiles constiunctiones. Deus homo: mater virgo: cor humānū fidele. Propter hoc dicitur Abacuk. i. b. Opus sacrum est in diebus vestris qd̄ nemo crederet cum audierit. l **E**t ascēdet brachiuū dñi. m **S**icut virgultum coram eo. Vnde significat locus conceptionis et modus. Locus cum dicit: Si cut virgultū: quia dñs concep⁹ fuit in naçareth: qd̄ interpretatur virgultum. Vnde sicut virgultū: quia natus est dñs sine opere humano de beata virgine. Bern. i. a. Fecit dñs omne virgultum agri anteq̄ oritur in terra: Ecce modulus. Item placet virgultum in vere: sed in hyeme conceptibile est: sic christus in resurrectione fuit floridus: sed in passione contemptus: cœsus et consputus. Sed oportet vt qui vult christum habere floridum: q̄ prius habeat eum crucifixum. Si enī complantati facti sumus similitudini mortis eius: simul et resurrectionis erimus: Roma. vi. a. Marti. xvi. b. Jesum queritis naçarenū crucifixum. q. d. si queritis naçarenū: querite crucifixum. Item virgultum viret. Luc. xxiij. e. Si in viridi hēc faciunt t̄c. Item facit vmbra. Cant. ii. a. Sub vmbra illius quē desiderauerā sedi. Ps. Scapulis Ps. 90. suis obumbrabit tibi. Eccl. xxxiiij. c. Legimē ardoris et vmbra meridiani. Item sectum reuiuiscit. Job. xliij. b. Lignū habet spem: si p̄cūsum fuerit rursū virescit: ita christus mortuus cito resurrexit. Item flagelli materia est. Ps. Virga eq̄tatis virga regni tui. Et Heb. i. c. idem. Unde ver Ps. 44 sus. Cere placet colutum nescit: viret et facit vmbra: Māscit excisum virgultum datoz flagellum. Dicit ergo: l **E**t ascēdet sicut virgultum coram eo: deo patre: quia ad voluntatem patris implendam natus est christus de virgine. Roma. i. a. Qui factus est ei ex semine dauid sūm carnem. Vnde coram eo ascēdet: quia dignū fuit vt amico vultu dominus pater super eū libens semper aspiceret: ac per gratiū momenta et clementia sicut verū homo profect. Luc. i. g. Iesu proficiebat etate et sapientia et gratia apud deum et homines. Mat. iij. d. **W**hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mibi cōplacui. v **E**t sicut radix

C. a. Et sicut radix ascendet. **s.** **b.** De terra sitiēti. i. de brylone q̄ sterlī erat tunc & destrūcta a mediis: vñ hebrez bz hic: vt dicit Andreas: de terra inhabitabili. Et nota q̄ radix et fōgultū in hyeme latet & vilia sūt: sed i vere statim recuperant decorē: sic iudet i hyeme captiuitat: viles/ flouerit i vere, p/ speritar. **Sedq̄ c.** **Mō**

Lxx pars

est species ei neq̄ decor. **Andreas.** Qn pl̄s graui i babylone captiuitate p̄mebat: reuera null⁹ erat ei de cor vel species. **d.**

Et vidim⁹ eū: id ē recognouim⁹ eum esse captiuūdū. Et loquī in psona iudeoz q̄ erat tpe suo: qb⁹ dñs ostēderat p̄ p̄phas captiuitatē pl̄s. **e.** **E**t nō erat aspect⁹ actiue ad deū ut eos liberaret: vel passiue. i. non respicerebāt ad misericordia a chaldeis. **f.** **E**t desiderauim⁹ eū. i. pl̄m q̄ rediret. **s.** **G**el fīm Andreas: Desiderauim⁹ eū despectū et nouissimū viroy. i. suspirauim⁹ & doluim⁹ eū esse abiec tissimū homī. Desideriu enī suspīra elicit. **G**el Desiderauim⁹ eū tē. i. ḡ p̄ctā nr̄a q̄ ip̄i scītati sūt/captiuitatē eoz p̄curauim⁹ ac si eā desiderarem⁹. **G**el loquī in psona aliq̄ q̄ remāserāt i iudea tpe quo trāsmigrati sūt a lq̄ ad vaticinū hieremī: qbus placuit eoz trāsmigratio: quia terrā eoz ha buerūt. **A**nde Ezech. xi. c. Fratres tui viri, p̄inq̄ tui/ et oīs dom⁹ isrl̄/ vniuersi qb⁹ dixerūt habitatores hierusalē: longe recedite a dño: nobis data est terra i possessionē. **g.** **T**irū dolor. **Andreas.** Loquī de p̄lo tanq̄ de vno hoīe & nota tur abūdātia doloris. **h.** **E**t scītē. i. exp̄tū/ infirmitatē. **i.** **E**t q̄lī abscondit⁹ yult⁹ ei⁹ & despect⁹. i. glia & dignitas ill⁹ pl̄s. **m.** **E**nī nec reputauim⁹ eū: vt eauerem⁹ captiuitatē eorū. Et loq̄ esaias p̄ iudeis q̄ erat tpe illo: q̄rū filii captiuitati sūt p̄ p̄ctis parētū que imitati sūt. **G**el secūdo modo. **Mō** reputauim⁹. i. nō curauim⁹ de trāsmigratione eoz: q̄ terrā eoz possidem⁹. **n.** **E**tere languores nōs ip̄se tulit. **Andreas.** In b̄ innuit q̄ pl̄s i babylonica captiuitate affligēd⁹: non solū sua/s tot⁹ pl̄s litor⁹ erat peccata.

Op̄tice v. **a.** **E**t scīradix: que qđem latet i aspectu/sed frutē ostēdit i effectu: sic christ⁹ latuit i carne. **s.** **xlv. c.** **V**ere tu es de⁹ ab sconditus. Sed ramis. i. mēbris suis mīstrat humoē grē: et fructū glie. **P̄s.** **G**iam & gliam dabit dñs. **Joh.** i. b. Et gratia p̄ grā. **I**te radix despectio: ps ē in arbore & tñ arborē su stentat: sic christ⁹ dicit nouissim⁹ viroy: & tñ in ipso fundat ecclēsia. **Roma.** xi. c. **Mō** tu radicē portas: sed radie te. **I**te quāto p̄fundī figit: tāto arbor solidi⁹ firmat: sic ē etiā de fūdamēto. **H**is rōnib⁹ cōparat christus radici. **Apoc.** vii. d. **E**go sū radix & gen⁹ dauid. **E**t. s. xi. c. Radix iesse tē. **H**ec radix ascēdit nascēdo. **b.** **D**e terra sitiēti. i. de brā virgine. **Waimo.** **V**irginē debem⁹ intelligere: cui⁹ vter⁹ non sūt hu mano & virili semie humefact⁹. **P̄s.** In terra deserta & iūa & in aqua tē. **G**el. **S**ittienti. i. siccā a somite p̄cti. **Osee.** xiiij. d. Adducet dñs vētu vrientē de deserto ascēdētē. i. grāz de ipso christo q̄ in btām & gīnē mīfēm ei⁹ diffusa ē: & siccabit venas ei⁹. i. p̄cti: q̄ somitē in ea extinxit. **G**el. **S**ittienti/ iusticiam. **Mat.** v. a. **E**tā fīm q̄ dīc Herū. cū ad eaz venit angel⁹/ ipsa orbat salutē hūani generis quā sitiebat. Sed q̄ nūl nasci p̄fuit: nisi redimi p̄fuisse: inde subdit de morte ei⁹. **c.** **Mō** est species ei neq̄ decor. **C**ōtra. Sup̄a cōparat fōgultū p̄tē speciē. **Sol.** **E**husto patiēti non erat species neq̄ de cor diuinitatē fīm opinione iudeoz: sed corā deo p̄tē fuit dele crabile fōgultū. **G**el ad lī. am dicit hoc: quia cēsus alapis: illi tus spūtis. **d.** **E**t vidim⁹ eū/nos. p̄phete oculis cordis: **e.** **E**t nō erat aspect⁹/ cōpassiōis ad eū. **H**icre. xi. b. **F**atā ē mībi hereditas mea q̄si leo in silua: dedit p̄tra me vocē. **P̄s.** Considerabā ad dexterā tē. **f.** **E**t desiderauimus/ nos p̄phete multo ante videre eum oculis carnis. **Luc.** x. d. **M**ulti reges & p̄phete voluerūt videre tē. **g.** **E**um/ dico/ despectū/pro nobis & maledictū: **Gal.** ii. b. **E**t talēm desi

derauim⁹: quia eius passio/nostra fuit curatio. **Prouer.** xij. b. **L**ignū vitę. i. crux vel christus/desiderium veniens. **Eccj.** xxij. c. Qui edunt me tē. **Prouerb.** x. d. Desiderium suum iustū dabit. **E**t. xj. c. Desideriu iustor om̄ne bonū. i. christ⁹: q̄ dicit desideriu collū eterno: **Gēn.** xlxi. d. **G**el/ f. **D**e

fiderauim⁹ eū de spectum. i. talis erat nobis necessari⁹. **S**ic terra dicīc sitire & de siderare imbrē: q̄n arida est: quia tūc ēt **B** **M**att. 8. b. ei īmber necessarius: eo modo dicit hic: q̄ opus erat nobis q̄

chāstus patere: & fluēt nobis ab eo fluuij ablutionis & re demptiōis. i. aqua & sanguis: & etiam om̄is copia gratiarū et sciētā scripturarū. Tunc enim cataractē celi aperte sunt: vt dicit **Gēn.** vii. b. **L**ūc sace⁹ exclus⁹ vt effūdere thesaur⁹ p̄cū nostri: **D**eo quo dicit **Prouerb.** viij. c. **Mō** est vir in domo sua abiit via lōgissima: sacculū pecunī secū tulit: **L**ūc fons signat⁹ dirupt⁹ est vt oēs biberēt: **E**t vt oēs copiā ex eo sumerūt/pute⁹ q̄ alt⁹. i. p̄fundus erat/nec habebam⁹ in q̄ bauri remus sursum ascēdit: vt ad oēs diffus⁹ fluēret: q̄ aqua tan to ad plures fluit: quāto ab altiori descēdit. **I**deo dīc: **M**ūer. xxi. d. **A**scēdat p̄tē quē foderūt p̄ncipes et parauerūt duces mītritudinis i datore legi & i baculis suis. **h.** **E**t nouissimū viroy. i. humillū & vilissimū/ iudeoz opinionē: vel etiā crucis vilitate. **l.** **T**irū dolor. **H**ic ē p̄structio in demonstratiōe essētē: q̄ soler fieri i designatiōe laudis v̄l vituperij. Et talis p̄structio notat abūdātiā rei genitiū eē i re noīa tiūt: vt in P̄s. **H**ō pacis meq̄ tē. **S.** iii. a. In die illa appre hēdet septē mulieres virum vñ. i. necessitatū vniuersitas. **Thren.** i. d. **O** vos oēs q̄ transitis p̄ viam attendite & vide te tē. **k.** **E**t scientem/ experientia/ infirmitatē. **V**nde **H**eb. v. c. Cum esset filius dei didicit ex his quē passus est obedientiā: & consumat⁹ factus est oib⁹ obtēperantib⁹ sibi causa salutis. **l.** **E**t quasi absconditus vultus eius et despect⁹. i. diuinitas latuit in carne. **H**oc est qđ dicit do min⁹ heli⁹: id est pater filio. **iij.** **R**egi. xvij. a. Recede hinc et vade contra orātem: & abscondere in torrente carith: qui est contra lordanem: et ibi de torrente bibes corrūsg p̄cepi vt p̄scant te ibi. **E**t est bonū thema in passione. **C**arith enī diuissio interprtatur vel concissio. **T**orrēs iigī carith est vehe mētia passionis christi in qua diuissus a patre videbat. **G**el sicut ipse dicit in P̄s. Deus deus meus respice in me tē. **U** **P̄s.** 21. p̄pter diuisionē animē a corpē. In hoc ergo latuit: sicut dicit Abacuk. iij. a. Ibi abscondita est fortitudo eius. **H**oc iterū significat⁹ est. i. **R**egi. xxi. d. vbi dicit: **I**mmurauit os suum dauid coram achis: id est christus coram pilato: quia quasi homo ei locurus est cum esset etiā deus: nec tamē se deum ostendit: **E**t collababat inter manus eorum: quia inter eos qui eum flagellabant suam infirmitatē ostendit: **E**t impingebat in ostia portę: quia talia tolerando impingit et pulsat ad ostium cordis nostri vt apertamus ei. **Apoc.** iij. d. **E**cce ego sto ad ostiū & pulso tē. **Berū.** **H**oc est qđ plus me mouet/plus vrget/plus accēdit bone iesu: calix quē bibisti: opus nostrē redemptiōis. **E**t deflixerūt saliuē eius in barbā. **S**aliue: id est verba infirmitatē nostrē quē protulit. i. **D**eus me vt qđ me dereliquit: quē barbā. i. virilitatē & fortitudinē diuinitatis p̄tekerūt. **S**ic ḡ christ⁹ latuit. **U** **A**bacuk. iij. a. **C**or nua i manib⁹ ei⁹: ibi abscondita ē fortitudo ei⁹. **E**t hē qđ dīc: **m.** **E**si nec reputauim⁹ eū/ eē deū nec dei filiū/ s. p̄tēs p̄cti dānatū: ita ait p̄pha i psona iudeoz. **S**z n **V**ere lan guores nōs. i. p̄ctā nr̄a in qb⁹ ab adā inueterati eramus. **o.** **I**p̄se tulit. i. abstulit. **L**āguor enī morib⁹ iueterat⁹ ē. **U** **d** languor q̄si long⁹ angor. **U** **p̄languores** intellige specialiter originalia p̄ctā: per dolores actualia. **Eccj.** x. b. **L**anguor plixior grauat medicū. i. christū qui mortu⁹ ē p̄ p̄ctis nr̄is.

v* **E**t dolores nōs.

a De angustia captiuitatis. Et est quarta pars. **b** Et de iudicio iniusto q̄ iudicari sūt. **c** Sublat⁹ ē. i. euālit: q̄ de captiuitate liberab⁹ et multiplicabitur. Unde subdit: **d** Generationē ei⁹. i. plēm ei⁹: **e** Quis enarrabit: q. d. tot babebit filio⁹ q̄ q̄ si innumerabiles erūt. **f** Qui vel: q̄ absclusus est. **g** i. vi abductus.

g De terra viuentū. **a** Bē angustia ē de iudicio sublat⁹ ē. Generationē eius in q̄ vivēbat p̄ deelle. **b** Propf sce lus ppli mei pcus si eū: vi. s. k. **Et** dabit impios: id ē. **m** Et dabit ipios p̄ sepultura o et diuites p̄ morte sua: eo q̄ Mdro sepultura: et diuites dabit o

Pro morte sua. i. chaldei destruen⁹ propter hoc q̄ occiderūt et sepelierūt iudeos. **Uel** fīm Andreā: hoc ē dicere: populo iudaico parcer: et illi. s. babylonij q̄ loco eorū interficietur. **p** **Eo q̄ iniqtatē nō fecerit.** Andreas. Loqu⁹ p̄ te bonor in iplo: q̄ nō tantū peccauerūt: quātū illi sequerūt. **s. liq. b.** Assur absq̄ villa cā caluniar⁹ est eū. **q** **Necq̄ dol⁹ fuerit i ore ei⁹.** i. plēbis: s in ore p̄ncipis. s. sedechiq̄ q̄ dirūpit fedus q̄d fecerat cū nabuchodonosor. **iiij.** Reg. xliij. d. Quare ḡ punit⁹ ē. Rūder. **r** **Et dñs voluit p̄terere eū i infirmitate.** Cōtrit⁹ sūt ab hostib⁹ i infirmitate: q̄ infirm⁹ sūt ad resistēdū. **Hec et impropria et falsa sūt:** q̄ p̄t p̄ctā nimia q̄ faciebat puniti sūt. **Mec cōmedat in h̄ caplo fin vitaē innocētia illi⁹ pl̄li: sed iefi christi.** **t** **Si posuerit aīaz suā p̄ p̄ctō.** i. s. v̄l patiēt sustinuerint se p̄ p̄ctis affligi. **Uel** **Si posuerit.** **v** Aīaz suā. i. vita: **x** **Pro p̄ctō dolariē vitādo: sic tres pueri.** Daniel. liq. d. **y** **Elidebit semē longeuū.** i. diu viues. **S** q̄ nō valer h̄zē filios: ni si sint boni: subdit: **z** **Et voluntas dñi in manu eius/ pl̄li et seminis eius: dirigetur.** q. d. boni erunt et voluntatē dei faciēt. **q** **Pro eo q̄ laborauit aīa ei⁹ i captiuitate.**

z **Videbit.** s. qd desiderat sūs. Innocuus/balās/simplex/le donat i vslū: Forte caput cornu paruu/ tener/ vnf herbis: Subsilit: est cast⁹ / in grege/ dentis inops. **Sequit:** **a** **De angustia passiōis.** **b** **Et de iudicio iniusto q̄ iudicat⁹ ē a pilato.** **c** Sublat⁹ ē. i. liberat⁹ in resurrectōe. Septuagita. In humilitate iudiciū ei⁹ sublat⁹ est. **Sequit:** **d** **Generationē ei⁹ q̄s enarrabit:** Cōsuetudo ē vt post mortē alicui⁹ epitaphiū inscribatur. Quia ḡ locutus ē de morte/ excusat se de epitaphio. q. d. ego ad h̄ insufficiēs sū: q̄ generationē ei⁹ diuinā: vel humāna de h̄gine: q̄s enarrabit. i. p̄fecte extra narrabit: **Glo.** dīc. Rarus aut nullus. **Eccī. liq. d.** Quis vidit eū et enarrabit: et q̄ magnificavit eū sic ē ab initio: **Uel** **Generationē ei⁹ i multiplicationē fidelium quos i cruce parturiuit.** i. levī. c. Si ego q̄ generationem cunctis tribuo sterili⁹ ero at dñs de⁹. **f** **Qui absclusus ē p̄ mortē.** **g** **De terra viuentū.** i. de cōuerſatiōe hoīm int̄ q̄s vixit. Simile **Hiere.** xi. d. **Uitam⁹ lignū in panē ei⁹: et eradam⁹ eū de terra viuentū.** **Uel** **christ⁹ abclusus i. nat⁹ de brā virgine: q̄ est terra frūti vite dñs oīb⁹ viuentibus.** Daniel. ii. e. Lapis excisus de monte sine manib⁹. **b** **Propf scelus ppli mei delen-** dū. s. **Mercuri⁹ ei⁹ p̄missiue.** **L** hren. liq. d. Spūs oris nři christ⁹ dñs capt⁹ ē p̄ p̄ctis nr̄is. **Et sequit de pena iudeo⁹ rū p̄ illo p̄ctō.** **k** **Et dabit de⁹ romanis.** **l** **Impios iudeos sub tito et vespasiano.** **m** **Mdro sepultura.** i. p̄t b̄ q̄ munierūt sepulchri dñi signates lapidē cum custodib⁹: **Dat.** xxvij. g. **L** hren. liq. f. Lapsa ē in lacū vita mea: q̄n aīa christi descēdit i lumbū: posuerūt lapidē sup mesup corp⁹. s. **n** **Et diuites dabit morti.** s. scribas et phariseos de diuitijs legi gloriātes. **o** **Pro morte sua.** i. q̄ christū morti tradidēt. **Prouer.** xxi. c. **Pro iusto dabit impi⁹ et p̄ recto iniqu⁹.** **Prouer.** xi. b. **Just⁹ d̄ angustia liberat⁹ ē et tradet impi⁹ p̄ eo.** **Uli** k. **Dabit deo p̄i:** **l** **Impios.** s. gētiles p̄us ifideles p̄i restitueret merito morti et sepulturę sua. **n** **Ei eos diuites**

frutū diuitijs faciet. **p** **Eo q̄ iniqtatē nō fecerit.** **llai.** q̄ factō iust⁹ fuit. **q** **Necq̄ dol⁹ fuerit i ore ei⁹: q̄ vbo ver⁹ fuit.** **r** **Et licet et sine culpa: dñs tū voluit eū p̄te rere: id ē p̄teri: q̄ actio displicuit: s. passio placuit.** **Tel.** **Cōterere** p̄missiue. **s** **In infirmitate i. fm humānatū rā.** i. **Cor.** xij. a. **Mā** et si crucifix⁹ est ex infirmitate: sed viuit ex **l. Def.** 2. d. **B** **virtute dei.** s. x. g. **Ecce Et. t̄fuit dñior dñs exercituū cōfringet lagūculā in frōre.** Sequit de fructu passionis quātum ad cōversionē gentiū. **Al. t̄dē** **t** **Si posuerit chri stus i. voluntarie depo sūrēt: v** **Aīaz suā** **.l. vitā.** **x** **Pro p̄ctō gener⁹ h̄bani delēdo.** Joh. x. d. **Ego pono aīaz meā et t̄rep sumā cā.** Joh. xv. b. **Daorē hac dilecti onē t̄c.** **y** **Elidebit semē longeuū: q̄ gaudebit semē suū/ doctrinā suā v̄lq̄ i finē mūdi p̄manere.** Eccl. xxx. d. **Exulta tio viri longeuitas.** **Uel** **mōrē christi seq̄ semē longeuū.** i. **pueris gētūlū p̄manētū in fide.** **z** **Et voluntas dñi: q̄ vult oēs hoīes saluos fieri.** i. **L** timoth. ii. b. Joh. viij. d. **Hec est voluntas p̄t̄s mei q̄ misit me: vt oē q̄ dedit mibi non pdā ex eo.** **a** **In manu ei⁹.** i. i. opatiōe ei⁹: **b** **Diriget.** Glo. i. **implebit: q̄ ex opatiōe christi secura ē redēptio/ scūificatio et sal⁹ nr̄a.** P̄s. **Op̄at⁹ ē salutē in medio terrē.** Sic ḡ grano P̄s. 73. **frumenti mortuo mīta pullulat seges.** Joh. xij. d. **Mīti granū t̄c.** Joh. xij. e. **Ego si exalt⁹ fuero a terra oīa trahā ad me/ ipsū.** P̄s. **De torētē i via bibet t̄c.** **Pro eo q̄ labora.** P̄s. 109. **uit aīa ei⁹.** i. ipse ex aio diligētī laborauit ad salutē nr̄am. s. **xiij. d.** **Seruire me fecisti i p̄cīs tuīs: p̄buīsti mīhi labore in iniqtitatib⁹ tuīs.** Berni. **Quid dicebat hō creat⁹ et igrat⁹: grat⁹ qdē p̄dū sū: s. sine v̄llo creatoris grauamine: siquidē dixit et fact⁹ sū: quēadmodū v̄niuersa.** At modo certe obstructū ē os P̄s. 62. **loquētū inīq̄.** In ope enī nr̄ē redēptiōis mīta dixit: mira fecit: dīra sustinuit. In dīcī qdē p̄tradictores habuit: in factis exprobatores: t̄ i mōrē crucifīxes. **Ecce labor.** Seq̄ fruct⁹ *** Elidebit idē p̄ quo laboratīs ab illo loco.** **t** **Si posuerit aīaz suā t̄c.** In **Moraliter** **hac serie notāt̄ q̄tūor q̄ debēt eē i plātī.** **Prīmū ē el⁹ aīap:** **b** **Si posuerit t̄c.** **Secūdū labor bonor operi: ibi: Pro eo q̄ laborauit t̄c.** **Tertiū est sciētia in docēdo: ibi: In sciētia sua t̄c.** **Quartū est cōpassio in supōrtādo: ibi: Et iniqtatēs eoy ipse portabit t̄c.** **Qdē ḡ:** **Si posuerit i. ex celo charitat⁹ exposuerit plātūs/ vel exponere para tus sit:** **v** **Aīaz suā.** i. vita t̄pālē. **x** **Pro p̄ctō tollēdo nō multiplicādo.** **Itē nō p̄ pecunia/sic auar⁹:** Eccl. x. b. **Dic aīam suām venalem habet: qm̄ in vita sua p̄iecit intima sua.** **y** **Elidebit semē longeuū.** i. plēbē in bono p̄seuerātē. **Uel** **Si poluerit t̄c.** i. i. oposuerit se deo p̄ oīonē: **x** **P̄ctō p̄ detestationē: t̄ ipsis peccātib⁹ p̄ cōminatōne.** Eccl. xiij. a. **Nō ascēdītī ex aduerso: neq̄ oposuīstī mūx p̄ domo isrl̄.** j. xliij. c. **Nō est q̄ inuocet nomen tuū: q̄ plurīt et teneat te.** Itē. j. xij. d. **Apporiat⁹ est: q̄ nō est q̄ occurrat.** **Jō semē cha naan et nō iuda multiplicāt̄ hodie i ecclesia dei: q̄ nō est q̄ re sistat plātī: q̄ ponūt in ecclia semē nō longeuū s. puerile.** Uel **Job.** xxi. a. **Sublūnari sūr̄ p̄fortatīc̄ diuitijs: semē eoy p̄ma net corā eis: p̄inqrū turba et nepotū in p̄spectu eoy.** **z** **Et voluntas dñi nō cupiditas p̄pīa: nō dolositas/ s. dei volūtas.** i. p̄ceptū dei/ t̄ sal⁹ p̄ximi. **a** **In manu ei⁹ nō in lin guā tm̄:** **b** **Diriget.** i. **implebit: vel p̄ perabī faciendo qdē dīc.** Ecōtra dīcī Daniel. viij. g. **Dolus in manu ei⁹ diriget.** **Uel** **z** **Volūtas dei in manu.** i. p̄ bonū exēplū p̄dīca toris. **b** **Diriget ad cor audīt̄ et p̄sperabī.** **L** alis p̄dīca tor p̄t dīcere illud. j. lv. d. **Telbū qdē egredietur de ore meo nō reuertet ad me vacū: s. faciet quecūq̄ volūt̄ et p̄sperabī in his ad q̄ misi illud.** **L** alis enī nō t̄ lingua loquit̄ q̄ manu. **Uli** aūt sequit merces cū subdit: **c** **Pro eo q̄ laborauit i multiplicādis bonū opib⁹.** *** Elidebit et saturabit**

Libri

a Glidebit s. qd desiderat videre s. reditū suum. **b** Et saturabit oīb' bonis. **c** In sciētia sua iustificabit ipse iust' seru' meus multos: qz multi sapientes de illo populo alios instruxerūt: et multos pselytos fecerūt. **f** Et iniqtates eoz ipse portabit. i. asportabili p circūcisiōne: et sacrificia purgabit.

b **H**oī qz boni erāt:

i Dispētiā ei plu-
rimos: id est illi' di-
cionis subiecti: et qsi in
donati distribuā.

k Et fortū hostium.

l Dividet spolia
i. in se diuidet spolia

a videbit et saturabit. In sciētia sua iustificabit ipse iust' seru' meus multos: et iniqtates eoz ipse portabit: **H**oī dispētiā ei plurimos: et for-
tū diuidet spolia: p eo qz
hostiū que cuperunt.

m **D**ro eo qz tradidit ī mortē aīam suā. i. ideo h̄d-
cta euētē: quia tradidit zc. Andreas. **H**oc dī de illis qz vo-
luntari subierūt trāsmigrationē: vt iechonias et alii: qui p gna
sceleratoꝝ in carcerib' duris operū laboribus damnati sunt.
Et h̄est qd dicit: o **E**cū scelerat̄ reputat̄ est: alii
occisi alii incarcerated. o **I**psie p̄ctim multoꝝ. i. pena
p p̄ctis. r **T**ulit quātū ad bonos: qz p p̄ctō aliorū puniti
sunt. s **E**t p transgressorib' rogauit: sic daniel/cechiel/
esdras/neemias: et alii boni. H̄ec ē fabula iudeor̄.

Mystice a **G**lidebit idē p qz laborauit. b **E**t saturabit eo. i. i cō-
uersiōne hor̄: qm̄ esurivit et sitiuit sedes sup puteū: **Joh.** ii. q. a.
Et i codē. d. dī. Ego cibū habeo māducare quē vos nescit.
Eccē. v. d. Usum est mihi bonū vt comedat quis et bibat: et
fruāt ietitia ex labore suo quo laborauit ipse sub sole. c **I**n
sciētia sua. i. que ē de se vel quā ipse docet. d **I**ustificabit
ipse iust' seru' me' fīm formā serui. e **M**ultos nō
oēs: qz pauci electi: **Mat.** xx. b. S̄ pauci hodie i sciētia chri-
sti. i. in theologia iustificant: qz addiscit eā nō ad iustificatio-
nē: sed ad p̄bendationē v̄l ep̄scopationē. **T**amē esatas dicit:
Iustificabit non p̄bēdabit vel ep̄scopabit. f **E**t iniqtati-
tes eoz. i. pena. g **I**pse portabit: vt. s.

Moraliter * a **G**lidebit et saturabit. i. remunerabit in intellectu et affe-
P̄s. 127. ctu. **Sap.** i. q. d. Bonor̄ laboꝝ glōsus est fruct̄. **P̄s.** Labo-
res manus tuarū qz māducabis zc. c **I**n sciētia sua zc.
i. in doctrina sapient̄ p loco et tge et auditōꝝ q̄litate dispēsa-
ta. f **E**t iniqtates eoz ipse portabit. i. supportabit per
compassiōne. Ecce quartū. **Gal.** vi. a. Si p̄occupatus fuerit
hō in aliq̄ delicto zc. Septuaginta habent plenū quantū ad
ad platos. Si dederūt p p̄ctō aīam vīam videbit̄ semē lon-
geū p̄ctis: et dīs vult de dolore auferre aīam el' / ostendere ei lu-
cem et formare intelligentiā: iustificare iustū bñ seruētē mul-
tis: et p̄ctā eoz ipse portabit. Seq̄ mysteriū. h **I**deo: qz
fact' est obediēs v̄sq̄ ad mortē. i **D**ispētiā ei plurimos:
id ē recōpensabo ruinā iudeor̄ multitudine gentium. k **E**t
fortū. i. dēmonū. l **D**ividet spolia. i. genus humanū a
diabolo erēpt̄/dividet aplis regendū: vt allius iudēis p̄sit:
aliq̄ gentib'. **O**see. xiiij. d. Ipse diripiet thesaurū oīs vasis de-
siderabilis. **Marc.** iij. d. Nemo pōt̄ vasa forū ingressus do-
mū diripe: nisi p̄t̄ forē alliget: et tunc domū el' diripiet. s. **xxvij.** d. **L**ūc diuidens spolia p̄darum multarū. Et hoc fieri
in **D**ro eo qz tradidit sponte: n **I**n mortē aīam suā.
am. i. vitā. o **E**t cū scelerat̄ latronib': p **R**eg uta-
P̄s. 87. tus ē. **P̄s.** Reputat̄ sū cū descēderib': in lacū. q **E**t ip-
se p̄ctim multoꝝ nō oīm: r **T**ulit. i. abstulit: vel pena
p p̄ctis sustinuit. s **E**t p transgressoribus rogauit.
Luc. xxiij. e. **N**at ignoscē illis zc. Ad hāc vocē fīm euāgeliū
naçareoꝝ multa milia iudeor̄ astatiū circa crucē crediderūt.
Mota q̄ ista q̄ p̄pha diffusi' de passiōe ch̄risti narravit: Si-
bylla erythrea breviē dī: In manū iniq̄s ifidelū postea veni-
et: et dabūt deo alapas manib' icest̄: et īp̄vato ore expūt̄ ve-
nenatos sputos. Habit̄ ſō ad ſōbera simplicē ſcrīfī dorsū: et
colaphos accipies facebit: ne q̄s aḡscat q̄ ſōbū sit dei vel vī
venit: vt iferis loq̄t̄: et corona spinea coroneſ. Ad cibū aut̄ fel:
et ad ſūtū acerū dederūt: i hospitalitate hāc mōstrabūt mēſ. **I**psa enī insip̄s gens deū tuū nō intellexisti/ludentē morta

Esiae

līū mētib': s spinis coronasti: horrēdū fel miscuisti. Tēpli ho-
velum scindes: et medio die noctē tenebrosa nimis in tribus
horis: et morte moriet̄ trib' dieb' somno suscep̄to: Et tūc ab
inseris regressus ad lucē letā veniet p̄m̄ resurrectionis p̄na-
pio renouat̄ ostendo. **E**xpositio Capi. LIII.

Auda ster-
lis zc. Scōz
iudēos in p̄ce
dēti capitulo dīcū est Ward. 15.
q̄ iudēi captiūarent Luc. 22.2.
et postea liberarēt:
T **I** **A**uda ste **C**a. LIII

tradidit in mortē aīam suā:
p̄t̄ cum sceleratis reputatus
q̄ est. Et ipse peccatū multo-
rum tulit: et p̄t̄ trans-
gressoribus rogauit.
Auda ste **C**a. LIII
enim p̄mittis els ſug gentis multiplicatio. Scōd ample pos-
ſectionis acquisitio: ibi: **D**ilata locū tentorū. **T**ertio in
terra ſua letā et ſecura cohabitatio: et omīs p̄fusionis obliuio:
ib: **N**oli timere. **Q**uarto ſuarū ciuitatū redificatio: ibi:
Ecce ego ſternam. **Q**uinto p̄ſelytoꝝ conuersione: ibi: **E**c-
ce accola. **S**exto deſtructioꝝ eoz deſtruendū h̄dīcīt: ibi:
Ecce ego creauī fabry ſufflantē zc. **D**icit g: **L**auda ſterilis
zc. **A**ndreas. **P**opulum ūū ad laudandū dīm̄
p̄beta inuitat: laudādi cauſam ſubiūgens: qz plures futuri
ſunt filiū eius: qui modo dum in captiuitate tenent̄ quasi de-
relicti et deſerti a deo videntur: q̄ fuerint cum in pace in terra
ſua ſedenter. Quasi enī ſterilis et non paries mulier ip̄s ille
fuit: q̄i ab hostib' vastat̄/afficīt et in magna parte gladio ro-
ratus multiplicari nō potuit: virū habēs fuerat q̄i in finib'
terre locūda pace p̄ſruēs, p̄agationi ſobolis vacabat. **D**ic̄ g
Lauda. i. laudabis: vel admonendo dicit: laudā ſterilis
dū es in captiuitate.

Mystice **L**auda ſterilis zc. Post paſſionē ch̄risti
agit de vocatione ecclesiæ de gentib': qui ex grano frumenti
piecti in terram pullulavit. **Joh.** xiij. d. **N**isi granū ſrumenti
zc. **H**oc est q̄ i reuertiōne filiū pdiḡt occidiſ vitul' ſaginal'. i.
christus: **Luc.** xv. e. **Q**uius paſſionis effēctū conſequit̄ ecclē-
ſia de gentib': que ad ip̄sū per fidem convertit̄. **Heb.** xlii. b.
Ip̄sē erit expectatio gentiū. **D**icit g: **L**auda ſterilis: id ē
o ecclēſia que ſterilis fuſti a bonis operib': lauda deum qui
te ſecūdauit. **Luc.** xlii. d. **L**audate celi qui mīſericōdiam fecit dīo:
ſubilate extrema terre. **E**cclia aut̄ ſiue aīa dīcſ ſterilis tripli-
citer. In veritate quātū ad ſtatum culpe. Item ſua reputa-
tionē quātū ad ſtatum gratiē: quia etiā multa bona opa ha-
beat: vel multos populos conuerſos: ſi pauci ei vident̄. **Un-**
de cōquerit̄. **S.** xxxvii. a. **V**enerūt filiū vīq̄ ad partum: et vir-
tus non eſt pariedi. Item ecclēſia ſiue anima in p̄ſenti vita
ſterilis eſt a ſtatu vanitatis: quia expectat ſructū eternitatis
in futurō: et ideo compaꝝ palme: que vīq̄ ad centenariū annū
ſterilis eſt: et poſtea ſructificat. **H**oc eſt q̄ abraam centenario
natus eſt filius Iſaac. i. gaudiū ſelicitatis eterne. **Heb.** xvii. c.
Putasne centenario naſceſ filiū? **H**oc dicit abraā ſperando et
cōgāndido: Sed multi dicūt hoc diſſidēdo. Sed null' diſſi-
dit: ſi cōſiderat ſe eſſe palma. **Eccē.** xlii. b. Quasi palma ex-
aīata ſū i cades. q. d. ſructū an annū cērenariū nō ſt̄ ſterilis
in p̄ſenti eē volo: qz felix ſterilis et incoinqnata q̄ nesciuit tho-
rū in delicto: habebūt ſructū in reſpectō aīarū ſtarū: **Sap.**
iij. c. Et nota q̄ tria dicunt̄ h̄: **L**auda decāra laudē: et hinni.
Lauda deū i vita tua. **P̄s.** Mō mortui laudabūt te oīe. **P̄s.** p̄i. 19.
Laudabo dīm̄ i vita mea: nō tñm i lingua. Itē decāra laudē **P̄s.** 14.
in lingua: ip̄sū p̄dicādo et bñficia ei' extollēdo. **P̄s.** S̄g laus **P̄s.** 31.
ei' in ore meo. Itē hinni in corde ſubilādo. Et ſignāter dicit:
decāra laudē p̄tra cantilenas turpitudinis et vanitatis. **P̄s.** p̄s. 11.
Cantabiles mihi erāt iustificatiōes tuę zc. Itē **P̄s.** Psalte. **P̄s.** 10.
tū ſocūdū cū cithara. i. laus ē iocūda cū bona vita: Mō enī
est ſpeciosa laus i ore p̄ctōris: **Eccē.** xv. c. Ecōtra dī in P̄s.
Et qui me laudabāt aduersū me iurabāt: qz in vita diſcorda **P̄s.** 10.
bāt: et ita q̄ ſi ſiurati p̄tra me vident̄. Uel ad ſrām ſclericos
iuratoꝝ. Uel hinni ad modū equi: Un ecclēſia compaꝝ eq̄
albo. **Apoč.** vij. a. Ecce equ' alb': et q̄ ſedebat ſug cū babebat
arcū: et data eſt cl.

a *Q*uem es in captiuitate. **b** *Q*uem non paris: quod afflita non vacas operi carnali. **c** *E*t hinni ad modum eq. Et in hoc nota abundat gaudium. **d** *Q*uem non pariebas in captiuitate. Et subdit catus laudis: **e** *Q*um multi filii erunt tui. **f** *D*eserte magistrum eius quod habebat virum. *v*irum virtutem est.

g *P*lures enim filii dissipate: magis quod ei quod erat sub viro. **h** *D*ilata locum tentorij tui. *i* loca ampliabis ad facies massiones et tectoria. In multitudine enim pli oportet hinc amplitudinem loci: sicut deus Iosue xvij. d. *P*lures multi es ascende in siluam: et succide tibi spacia in terra peregrinatio et raphaim: quod angusta est tibi possessio montis ephraim. *V*el dilata locum tectorij tui. *i*. fac ampla tectoria. **k** *E*t pelles tabernaculorum tuorum extende: quod pellis extensis cingunt tectoria. **m** *N*on parcas extendere. **n** *L*ongos fac funiculos tuos: quibus pelles tendunt. **o** *E*t clausos tuos solidos

*p*er arcum: et data est ei corona: et exiuit vincens ut viceret. *E*t Zacharias. *q* *D*icitur p. b. *E*t posuit eos qui equum glorie suum in bello. *E*st autem hinni adulatio eius. *V*bi Eccl. xxvij. a. *E*quem emissari: sic amicis subfaniator: sed non supsedere hinnit. *I*te est hinni luxurias. *H*iere. v. c. *T*uniques ad uxori primi sui hinniebat. *I*te hinni predictio. *J*ob. xxix. c. *M*unq[ue] p[ro]bebis quod fortitudinem: aut circumdab collo ei hinni: *Q*uod circumdat collo ornat collum et strigit: sic predicationis esse ad ornatum predicatoris: et stringere collum ei ne turpia vestiania loquitur. *I*te est hinni doloris. *S*. x. g. *H*inni voce tua filia gallum. *I*te est hinni gaudi et iubilationis: ut hic. *E*t Hiere. xxxi. a. *E*xultate in leticia iacob: et hinnite haec caput gentium. *E*t. x. cxvij. c. *C*um glorificatur fuerit dominus hinni de mari libato. *s*. amaritudinis mundi: vel de mari. *L*existentes in mari. *D*e mari enim hinniebat apostolus qui dicebat: Libet glabro i firmatibus meis. *q*. Cor. xij. b. *J*ob. xxvij. c. *Q*ui dedit carnis in nocte. *J*aco. j. a. *O*ne gaudium existimare fratres cum in reparationes variis incidentur. *D*icit g. *I* audia in vita. **b** *D*ecanta laudem in lingua. **c** *E*t hinni. *i*. iubila in corde. **d** *Q*uem non pariebas. *i*. sterilis eras: ut p[ro]pus dictum est. *S*eptuaginta habet: Letare sterilis quod non paris: eripe et clama quod non perturbi tecum. *B*al. iii. d. *E*dictum: Letare in corde: eripe in ope: et clama in voce. **e** *Q*uis multi filii deserteret. *i*. ecclie quodam deserteret: **g** *H*agias quod ei quod habebat virum. *i*. synagogae quod erat viro pluertia. *i*. legi: quod vir ei. *R*o. vij. a. *L*ex in hoie domini quarto tempore vivit: nam quod sub viro est mulier: viuente viro alligata est legi tecum. *V*el habebat virum. *i*. deum. *S*ynagoga enim fuit deo aliqui pluerat: sed per adulteria sua repudiata: *E*cclesia quod de gentibus plures deo genuit quod synagoga vel quod p[ro]mitiu ecclia iudeorum: quod pauci queruntur in iudeis. *S*ymmachus. *P*lures filii dissipate: magis quod ei quod erat sub viro. *j*. Regi. q. a. *Q*uoniam sterilis peperit plurimos tecum. *P*ro. *Q*ui habitare facit sterile in domo. **b** *D*icit dominus. *I*nter. *C*ui dicere facere est. **c** *D*ilata locum tentorij tui. *W*oc de ecclie de gentibus: quod copia tabernaculo moyisti: de quod Exo. xxvij. *Q*uem dilatauit locum tentorij sui. *i*. totum mundum sibi subiecit: et eo tentorium suum. *i*. se quod est tentorium vel fidem suam stabilivit: *Q*uo latitudine Job. xxvij. b. *M*unq[ue] considerasti latitudinem terrae. *i*. ecclie: *I*bi dicit Gregorius. *D*omi christi angustias mortis pertulit: fidem suam in gentibus dilatauit. *s*. xl. e. *A*dhuc dicit in auribus tuis filii steriliteris tuus: *A*ngustus est mihi locus facie p[ro]misi tibi ut habite. *E*t dices in corde tuo: Ego sterilis et non partus: transmigrata et captiva: et istos quis enutrivi. **k** *E*t pelles tabernaculorum tuorum extende: sic dictum est. Tentorium est ecclesia quod militat super terram: tabernacula aut sunt plures ecclie: pelles tabernaculorum sunt predicatorum: et alii sunt: quod se in ecclie mortificat vires: et ecclia defendunt a pluvia/turbine et gradiine. *C*antus. j. b. *M*igra sum sed formosa sic tabernacula ce-

dar: sic pellis salomonis. *E*t nota quod in tabernaculo moysi fuerit pelle rubricata. *E*xo. xxvj. quod significat martyres: et hiacynthine quod significat professores: et cornuta quod significat virginis: et sagittaria quod significat alios penitentes in ecclesia bene opantes. Pelles ergo exteduntur: cum vel martyres vel professores aut virginis vel alii bene opantes multiplicantur.

*E*tel pelles exteduntur: cum exempla martyrum rubricata eorum sanguine: et similiter exempla professorum ostendunt ad imitandum. *P*ro. Extedes celum. *P*ro. 102. exempla celestium virorum: siue celeste eorum

persuasionem: sic pelle. *E*tel pelles exteduntur: quoniam predicatorum ad colligendam ecclesie messam mittuntur. *D*icit g. *P*elles tabernaculorum tuorum. *i*. predicatorum ecclesie predicatione pregeantur. *E*xtende. *i*. in tota mundo latitudine diffundere. *m* *N*on parcas extendere timore. *s*. q. d. nolite timere eos quod corpus occidunt: *M*at. x. c. *L*ongos fac funiculos tuos. *i*. precepta euangelica fac predicationi in longinas et barbaras nationes. *o* *E*t clausos tuos solidos. *i*. *v*era predicationis firma in auditoribus. *E*ccl. viij. d. *E*terba sapientia qui stimulis: et qui clavi in alium defixi per signa sequentia. *M*arci. viij. d. *A*t illi perfecti predicauerunt ubique doceo cooptante et nomine firmante sequentibus signis. *H*odie tabernaculum dauid. *i*. christi delectum est. *H*iere. x. d. *T*abernaculum meum vastatum est: o[ste]r funiculi mei disrupti sunt: filii mei exierunt a me et non subsistunt: non est quod extendet ultra tentorium meum et erigit pelle meas: quod stulte eggerunt pastores et dominus non quesierunt: propterea non intellexerunt et omnis gressus eorum dispersus est.

i *D*ilata locum tentorij tui. Legit numeri. ix. c. in loco alteri ubi stetisset nubes: ibi casaramerabat filii israel. Nubes est caro christi: ut deus. *s*. xix. a. *A*scendet dominus super nubes leuen et tecum. *L*ocus nubis fuit amaritudo passionis. *L*ocumque tentorij tui debet esse amaritudo passionis: in quo loco fixus erat apostolus: quod dicebat. *j*. *T*hessal. iiij. a. *I*psius enim scitis quod in hoc positum sumus. *i*. in tribulatione tantum in loco proprio firmis stabilitati. In hoc loco debes extenderet tabernaculum tuum per macerationem carnis. *I*te nubes est beatissimo: quod obscura est egyptus. *i*. per fidem iudicis: et illuminat hebreos. *i*. veros christianos. *H*uius nubis locus fuit humilitas. *V*bi ipsa ait: Respergit dominus humilitatem ancille sue. *D*ilatare te tentorij. *L*uc. i. d. um suum in hoc loco est dilatare humilitatem: *F*utura illud Eccl. iij. c.

*Q*uanto maior es: humiliatio te in obsequiis. **k** *E*t pelles tabernaculorum tuorum extende. Quilibet pelle tabernaculi sui debet extenderet: *P*elle enim extenderet est carnem affligere. *C*aro enim est sic ut pelle liquescit: quod quoniam lauatur tunc habens et destruit oino: sic et caro quanto plus ornat et nutrit: tanto habens per pigritiam: et ad orem bonum se prae reddit. *E*st enim sic lac: quod quoniam vel in delitatem aponit dissoluit et inquinat: cum ponitur in igne tribulacionis solidat. *M*anus. iii. c. *I*ntra in lutum et calcam: subigat tene laterem. *E*odem modo dicuntur: *E*xtende carnem. *i*. sic pelle: de quod fit tympanum. *q*. Cor. iiiij. c. *S*emper mortificatione iesu christi in corpe nostro circulferentes ut et vita iesu manifestetur in carne nostra mortali. *m* *N*on parcas pelli tue: quoniam extendas ea macerando: dummodo sit rationabile obsecus quoniam vestis: *R*o. xij. a. *B*al. v. d. *Q*ui christi est carnem suam crucifixus est cum virtutis et peccati vestitis. **n** *L*ongos fac funiculos tuos. Per funes intelligimus precepta quod ligat hoie: et eum a diaboli extrahit de homine. *V*bi Job. xl. d. *B*ut extraheret potest leviathan hamo: et fune ligab linguam eius? *L*ingua diaboli habet sibilat et infundit venenum: est eius suggestio: quod repente meditatio diuinorum mandatorum. *P*recepta quod domini siue mandata sacerdotum: vel plati nostri loga facere debent: ut si iniungat ieiuniu[m] vni deitatem ieiunem duos vel tres. *V*bi. s. q. a. *D*ocebit nos vias suas. *i*. precepta: et abulabimur in seminis eius. *i*. in psiliis. *q*. d. pluia faciemus. *L*uc. x. f. *Q*uodcumque superrogauerit ego cum rediero reddam tibi. *V*el per funiculum predicatione intelligit. *V*bi Eccl. iiiij. c. *F*uniculus triplex difficile rupit. *P*redicatione enim deus est triple. *D*ebet prouocare amor:icutere timorem: et ferre pudorem. *H*ec est via trium dierum. *s*. amor dei/timor supplicij/pudor patrum. *W*os funiculos predicationis debent extenderet vel logos facere. *i*. in aliis in quantum possumus propagare. **o** *E*t clausos tuos solidos. *i*.

* verba nostra debent

Libri

Vuos tuos cōsolida: ad q̄s funes alligant. Nota q̄ loquitur ad modū palestinoꝝ q̄ habitat in tabernaculis: maxime autē iudei in redditu de captiuitate nō potuerunt ita cito facere ciuitates et domos: sed multi i tabernaculis habitaueūt. Loquitur etiā de eis ad modū militariū: qui q̄s sūt in expeditiōib⁹ habitaūt in tētoꝝ. **Ault**

ergo dicere q̄ p̄ bella multa sibi terrarū spacia subiugabāt. **a** Ad dexterā enī et leuā penetrabis: id est circuadiacentiū terras occupabis. **b** **B** **E**t semē tuū genites hereditabit. **i.** terras gentiū quē i circuitu ei⁹ sūt sibi i hereditatē pueret. **H**oc factū ē tpe machabeorū: q̄ nō tm̄ terrā suā quā gētes possidebāt recupauerūt: s̄ iopen et alias ciuitates q̄s nūq̄ retinuerāt p̄ces eoru⁹ habuerūt. **d** **E**t ciuitates suas deserratas p̄ paucitate p̄pli: v̄l̄ defitas dū furent i captiuitate: **e** **I**nhabitabit: q̄r multe erit p̄pls. **f** **M**oli timere: a futuris malis. **g** **Q**uia nō pfunderl neq̄ erubescet: sic ante pfusa es i captiuitate. **h** **N**ō pfunderl vt sterilis. **b** **M**ecop̄ erubescet: vt vidua. Loquitur enī de p̄lo q̄si de vna muliere. **l** **N**ō enī te pudebit. **i.** nibil tibi eueniet vñ pfudar: q̄r abūdātia p̄speritat faciet etiā obliuionē p̄terit calamitatē. **T**ū subdit: **k** **Q**uia pfusiois adolescentie tuę obliuiscerl. **i.** Sbictiois et opp̄siois egyptiac. Eccl. vi. c. **N**ō es recordata dierū adolescentie tuę q̄n eraſ nuda et pfusiois plena. **G**el. Cōfusiois adolescentie tuę: id est pfusiois factę i edificatiōe turris babel: in q̄ edificatiōe qdā parētū iudeorū interfuerūt. **l** **E**t opp̄probrij viduitat̄ tuę nō recordaberl ampli⁹. **i.** nō vteri⁹ eris vidua a deo vel a p̄ncipib⁹ derelicta. **G**el. nō eris infecūda sic fuisti in captiuitate: sed multos habebis filios. **E**t bñ dico q̄ non eris vidua: **m** **Q**uia dñabif̄ tui custodiēdo p̄uidēdo defendēdo: sic vir vtori. **o** **Q**ui fecit te dñs exercituum nomē ei⁹. **i.** dñs angelorū. **r** **E**t redēptor tu⁹ sanctus isrl̄. **s** **C**onficiat̄ eū a culpa: et redimens a seruitute et miseria. **s** **D**ē ois terre vocabit: q̄r in te oisder potentia

Dystice. **a** verba nra debet esse claui: q̄ ita debet esse acuta et motuia: vt in cordib⁹ auditore pfolident et memoriter ab eis retineant. Tūc enī pfolidant: cū memorie tenaci infingunt non lubricę. Eccl. vi. d. **T**erba sapientiū quasi stimuli: et q̄si claui i altum defixi. Exo. xxvii. c. **P**axillos tabnaculi et atrij fecit grecos: q̄r ſp̄dicatoris debet esse grecia. **i.** solida et inflexibilita. Seq̄tur: **a** **A**d dexterā enī et leuā penetrabis: ad oia loca mūdi: vel nec elata eris in p̄p̄ris: nec fracta in aduersis. Phis. iii. c. **S**cio et humiliari: scio et abūdere: vbiq̄ et i oib⁹ institut⁹ sū. **S**cđm etiā qđ alibi d. **j.** Cor. vi. b. **P**er arma iusticie a dextris et a sinistris: vt. s. r i aduersis et i p̄p̄ris: p̄ficiamus. **g**, **xxx. e**. **H**ec ē via ambulate i ea: neq̄ ad dexteram neq̄ ad sinistrā. **A**d dexterā declinat: q̄ eleuaf̄ in p̄p̄ris: ad sinistrā q̄ frāgis in aduersis. **b** **E**t semē tuū. **i.** v̄bū euāge. **l** **J**ud. vii. b. **S**emē est v̄bū dei. **G**el. **S**emē. **i.** apli et eo, rū seq̄ces. **D**e q̄ semē. **g**, **j. c.** **M**isi dñs sabaoth reliquissit nobis semē q̄si sodomia fuisset. **c** **G**ētes hereditabit. **i.** gentiles pueros imobilis subiugiet iugo euāgely: et eos pueret in hereditatē christi. **P**. **S**. **D**abo tibi gētes hereditatē tuam. **d** **E**t ciuitates desertas. **i.** ecclias. **A**ct. iii. f. **M**ultitudinis credētū rē. **G**el. aias p̄us desertas a deo: **e** **I**nhabitat̄. **i.** habitabiles faciet / vt deus eas inhabitet. **G**el. **d** **L**ciuitates desertas. **i.** p̄cōres a fructu bonorū operum vacuos: **e** **I**nhabitat̄. **i.** in p̄p̄o habitaculo: **I**p̄si enī v̄bū dei receperūt: et in corde suo collocauerūt. **j.** lvtj. c. **S**i abstuleris de medio tul catenā: et desierūt digitū extēdere et loq̄ qđ nō p̄dest: cū effuderis esuriēti aiam tuā: edificabūt in te deserta seculorū: i. iu tua vita: nō tm̄ i illinguia. **S**; hodie deserte st ciuitates ecclie: q̄r plati nō s̄t edificatores s̄ destrutores. **g**

Esiae

xlix. e **V**enerūt structores tui destruētes te. **M**ō si semē ap̄t. cū: sed semē chanaan et nō iuda: vt Daniel. xii. f. **E**t. **i.** **G**achab. v. g. **I**p̄si autē nō erāt de semie viroꝝ illoꝝ p̄ q̄s sal⁹ fac̄ta ē i isrl̄: q̄r plati nō s̄t imitatores aplorū s̄ tyrānoꝝ. **G**el alit **d** **C**iuitates inhabitat̄: q̄r p̄cōres i morte a deo derelicos considerat̄: vt ex b cauſorū fiat. **P**rouer. **xxi. b** **M**ultato pestiſtē: sapientior erit pars uul⁹. **H**oc ē qđ d. **s.** xvij. a. **D**erelictē ciuitates aroer gregibus erūt. **A**roer interpr̄at myrica. **W**yrīca autē ē hō q̄ i diuitijs vel i alijs tp̄alibus pfidit. **V**nde Hiere. xvij. a.

i tuę obliuiscerl: et opprobrij viduitat̄ tuę nō recordabēris amplius: **Q**uia dñabif̄ ḡ tuı qui fecit te dñs exercitum nōmen eius: et redēptor tuus sanctus israel: deus omnis terre vocabitur.

Maledic⁹ vir q̄ pfidit i hoīe: erit enī quasi myrica i deserio. Ciuitas ḡ aroer derelicta: ē usurari⁹ mortu⁹ i p̄cō suō: q̄r tūc ē gregib⁹ i vñz et pastū: q̄r alij sumūt inde exēplū. **S**equitur: **f** **M**oli timere: q̄r ecclia p̄ orbē diffusa diuersas p̄secutiōes passura erat: iō p̄fortat ea p̄pha dicens: **M**oli timere de dei auxilio diffidēdo ecclia de gentib⁹: licet aliqui deū offendērūt: cū idola colebas. **g** **Q**uia nō pfunderl. **i.** sterilis a bonis opibus sīc prius. **h** **M**ecop̄ erubescet: vt vidua: et a deo vero sponso derelicta. **i** **N**on enim te pudebit: vt p̄terite: **k** **Q**uia pfusiois adolescentie tuę obliuiscerl. **i.** Sbictiois et opp̄siois egyptiac. Eccl. vi. c. **N**ō es recordata dierū adolescentie tuę q̄n eraſ nuda et pfusiois plena. **G**el. Cōfusiois adolescentie tuę: id est pfusiois factę i edificatiōe turris babel: in q̄ edificatiōe qdā parētū iudeorū interfuerūt. **l** **E**t opprobrij viduitat̄ tuę nō recordaberl ampli⁹: q̄r dñabif̄ tui tanq̄ sp̄s: **o** **Q**ui fecit te. **i.** Illi soli seruiefū idol. **p** **D**ñs exercitūt nōmen ei⁹. **ll** **O**oc planū ē. **r** **E**t redēptor tu⁹ sanctus isrl̄. **i.** Ille q̄ sc̄ificabat israel iudeos: q̄r tm̄ nor⁹ erat i iudea de⁹ redēmet te sanguine suo. **E**t nō tm̄ sanctus isrl̄: sed **s** **D**ēus omnis terre vocabitur: non iudee tm̄: p̄. 75.

v* **Q**uia vt mulierem ad orat̄ loquitur ad aiam penitentē: et consolat̄ eā dīcēs: **D**orat̄ **f** **M**oli timere: o aia cōrīta. **i.** nō diffidas de venia: de viatoria: de glia. **g** **Q**uia nō pfunderis i futuro si h̄ cōfusa fueris p̄ penitentiā. **H**iere. xx. c. **L**ofūdēt v̄hemēt q̄r nō itellexerit opprobrij semplikū qđ nūq̄ delebit. **J**ohel. ii. f. **M**ō pfūdemēt p̄pls me⁹ i sép̄tū. **h** **M**ecop̄ erubescet. **L**ofūs ē interi⁹: erubescētia exteri⁹ p̄adit. **j.** xlvi. c. **M**ō pfūdemēt neq̄ erubescet: v̄loq̄ i seculū. **l** **N**ō enī te pudebit: q̄r pfusiois adolescentie tuę obliuiscerl. **i.** p̄cōt̄ p̄ q̄ i adolescentie fecisti. **j.** lxx. c. **M**ō erūt i memoria p̄ora ad pfusiois. **i.** vel ad penā. **S**opho. iij. c. **In** die illa nō pfūderis sup̄ cūt̄ ad inuētōib⁹ tūl̄ rē. **l** **E**t opprobrij viduitat̄ tuę: q̄r deū peccādo dereliquisti. **m** **M**o recordaberl ampli⁹: ad p̄gnā: q̄r charitas opit miltitudinē p̄cōt̄. **j.** Pef. iii. b. **M**ē videat de⁹ ad p̄mēdū nec tu etiā videas ad erubescēdū i futuro. **P**rouer. x. b. **U**ntuerfa delicia operit charitas. **n** **Q**ui dñabif̄ tui: nō multi dñatores: s̄ vñ sol⁹ dñat̄. **o** **Q**ui te fecit: et ideo cōplacēbit sibi i tanq̄ i ope suo. **q** d. charātē habebit: q̄r q̄ ope chariora h̄ ea q̄ alia. **S**ap. xi. d. **M**ibil odisti eorū q̄ fecisti: non enī odies aliquid fecisti autē p̄stituisti. **E**t post subdit: **P**aris autē oib⁹ qm̄ tua sūt dñe q̄amas aias. **p** **D**ñs exercitūt. **i.** oim̄ ḡ sūt i celo: **q** **N**omē ei⁹. **q.** d. magnē. **r** **E**t redēptor tu⁹ sanctus isrl̄: de⁹ ois terre. **i.** oim̄ ḡ sūt i tra vocabili. **L**unc enī apparet̄. **s** i futuro omnia et eē subiecta: sic d. **j.** Cor. xv. d. **L**ū sbicta fuerint illi oia: tūc et ipse filius subiect⁹ erit illi q̄ subiect⁹ ei oia: vt sit de⁹ omnia i oib⁹. **E**t nota q̄ in his v̄bis exp̄mit dei dignitas: q̄r d. dñs exercitūt. **L**angelorū: et deus omnis terre. **i.** omniū creaturāt inferiorū. **Y**ē ei⁹ dignatio oīdīs: q̄r cū tāt̄ sit nob̄ tm̄ bñfacere nō desist̄. **E**t nota quadruplex ei⁹ bñficiū. **B**ñficiū creatiōis: ibi: **Q**ui fecit te. **R**ecreatiōis: ibi: **R**edēptor tu⁹. **J**ustificatiōis: ibi: **S**ctūs isrl̄. **G**lificatiōis: ibi: **D**ē ois tr̄ yo cabitur. **L**unc enī

a *Quia ut mulierē derelictā a viro: qz
fūsti vīdūa: et a filiis: qz fūsti sterl.* **b** *Et mērētē spū in
captiuitate.* **c** *Locauit te dñs. i. vocari te fecit. q. d. fa-
mosa fūst captiuitas tua. Tel aliter. Locauit. i. reuocauit.
d* *Et vxorē ab adolescentia abiectā. i. a tpe q. i. deserto
vitulū adorasti: Exo.* **xxv. b.** *Vel expone
sicut prius. e* **Dixit**
dē tu? *q. nō mentis.*
f *Ad punctū. i. q
parū ips. s. q septua-
gita ānos: qd pax fūst
respectu qd merue-
rit. g* *In modico/
flagello vel tormento.*
b *Dereliq. te. i. ex-
posui hostib. q. d. mo-
dicti fūst qd sustinuisti: et modico tpe. h* **Eti miserationib**
magnis *gregabo te; q. maior erit miseratione reducētis
te: q. punitio abuiciet. k* *In momēto idignatiōis/mee
i. in momētanea idignatiōe mea.* **l** *Abscōdi faciē meā
parū. i. p̄nitiationē meā et benignitatē q. oib. apparuit i fa-
cie. m* **Eti miscedia sempitna miserit sū tui. i. ab ēno**
pposui misereri tui. Vel. sempiterna. i. diu p̄manebit tibi
miscedia quā tibi impēdā: et supplendū est sp si nō peccaueris.
n *Dixit redēptor tu? dñs: et iō certa sis de. o* **Sic**
i dieb? *noe tc.* *Exēplo noe p̄firmat eos et certificat de p̄di-
cis p̄missiōib* dices: **Sic in dieb**? *noe: qñ malos exēmia-
uit: et paucos q remāserūt multiplicauit: et diluuiū decētero nī
rētūrū surauit. p* **Istud mihi est. i. ista p̄missio quā facio**
vobis *est mihi hī mo fixa et a me. p̄posita: q remōtis malis a*
vobis: bonos multiplicabo: et imobilis pacū tenebo: qd ne-
quaqz ultravos delebo nisi i vobis steterit q. *Cui iuraui:*
id est imobilis statui: et nō sū trāgressus. r *Ne iducere*
qqs diluuiū ultra sup frā. Sēn. viij. d. et. ix. b. **s *Sic*
iuraui. i. statui. t **Et nō irascar tibi decepto v. *Etno*
g *increpem te. i. puniā*****

a *Quia ut mulierē derelictā a deo qñ idola colebas.*
b *Et mērētē spū: qñ p̄pniam ad deum pueris es. Tel/*
*aberētē spū. i. tpe q colebas idola. i. causas mēroris habē-
tē. c* *Locauit te dñs. i. ad se p̄uertit te auersam. d* **Et**
vxorē ab adolescentia abiectā. i. ab edificatiōe turrī qñ
ad hoc nouella et iuuēcula erat gentilitas.
cabīt. *Tū enī vocabis de? nī: et nos filiū dei viuēt. appellabi-
mur: vt dñs. Osee. j. d. a* **Quia ut mulierē derelictā tc.**
q. d. iō in futuro nō p̄fuderis: qz mō sustines p̄fusionē pnīe:
sc̄i mulier derelicta p adulterio a viro suo: qñ vir reuocat eā
et recōciliat ei: tūc ipsa p̄fudit et luget. Et hē qd dīc: Quia
ut mulierē derelictā et mērētē spū vocauit te dñs. i.
reuocauit te ad se p̄ p̄fusionē et mērorē pnīe: sc̄i p̄fudit mulier
adultera et a viro derelicta qñ ab eo reuocat: et libētē reuocat
qñ mēret et p̄fudit dñ eo q errauit. Hiere. xxxj. b. L *et magn⁹*
reverētiū huc i fieri yenēt: et i miscedia reducā eos. Qz autē
dñs velit nos reuocare dñs. Hiere. iiij. a. Tū autē fornicate es cū
amatorib multi: s̄ reuertere ad me dīc dñs. Et nota qd dīc:
b *Et mērētē spū. i. ex intimo corde: Hoc ē irruū infen?*
s. p̄tritio cordis: irruū aut suplē lachryma oclī: Josue. xv.
*d. et. Judic. j. c. Prover. xij. d. Heror i corde viri humilia-
bit eū. Et. xv. b. In mērore animi deūcīt spūs. i. inflatio si-
ue supbia. d* **Et vxorē ab adolescentia abiectā: dixit**
**dē tu?: qz ab adolescentia nra p̄jūcūmus deū: iō et ipse abq-
cit nos. Eccl. xij. d. Letare iuuētū i adolescentia tua. et i bono**
sit cor tuū in dieb iuuētū tuē et abula i vīs cordis tui: et in
intuitu oculorū tuorū: et scito q pro oib his adducet te deus
i iudiciū. Ps. Delicta iuuētū mētē tc. Nota q multi hoīes
adolescentia dāt luxurīe: p̄gressū etat dāt supbie: vltimū aut
**erat. i. senectutē dāt avaricie: tūc enī maxīmū tpalib ac-
q̄dīs: et domib edificādis: et postea moriunt. Tūc cōmuniū**
dz q hō senex qñ domos edificat q statim postea sit moritur.
**Sic diues de q dñs. Luc. xij. c. qui horrea ampliauerat: et fru-
ctus p̄gaueraut: audiuīt: Stulte hac nocte repetēt aīaz tuā**

a te: q̄ autē parasti cui erūt: Ecōtra dñs. Thresi. iij. d. Boni ē
viro cū porraverit iugū dñi ab adolescentia sua. Seq̄ mystice
Ad pūctū i modico dereliq. te tc. Doc patet dñ ecclia
gētū: q̄ tpe idolatrie derelicta fuit a deo. Moralit etiā ala, p
p̄ctis exponit tribulatiōib flagellē et tēptatiōib: et videf de-

relicta: Unde clamat: + Ps. 21.

Dē de me? vt quid t̄ Danib. 27. f.

**me dereliq̄st: Simi-
lit aliquid ecclia tēpta-
tiōib agitat p̄ p̄ctis**

**n̄ris. S. l. a. In sceleri-
bus vīs dūmisi m̄fēz**

**vīz. S. locūda ē cō-
solatio diuīa q̄ statim**

**tribulatos p̄solat. Un-
Job. xj. d. Cū te p̄sū,**

ptū putauerit: oris et

lucifer. Un bīo antonio p̄qrēti: quare i certamē diaboli non
**visitasset eū dñs: et dicent: Hie vbl eras: r̄ndit dñs: Pr̄-
sens erā et volebā videre certamē tuū. Ecce p̄solatio post tē-
pratione. Lob. iij. d. Mō delectarī i p̄ditiōib n̄ris: q̄ post**

tēpestatē trāquillū fac. Et nota q̄ dīc ad pūctū: in q̄ notaē

breuitas t̄pis q̄ patimur p̄ christo. Vtia enī p̄sens nō est nisi

pūctus. Un Job. xx. a. Gaudiū hypocritē adinstar puncti.

Et i eodē. xxi. b. In pūcto ad inferna descendunt. S. xxvj. d.

Abscōdere modicū ad momentū: donec prāseat indignatio

mea. g *In modico. In h̄ notaē modicitas ipsi tribula-*

tōis. Sap. iij. a. In pauc̄ verati: i m̄lē b̄i disponent. Hec

duo. i. breuitas t̄pis et modicitas tribulatiōis notant. i. Pet

j. b. Modicū nūc oportet p̄tristari i varijs tēptatiōib: vt p̄

battio fidei vīz p̄fiosior sit auro qd p̄ ignē p̄baſ/ inueniat in

laudē et glāiam et honorē et revelationē ieuī christi. Modicū

aūt dñ q̄cqd patim̄ i p̄sideratiōe p̄mij. Ro. viij. d. Mō s̄ cīn

z̄digē pallides hui t̄pis ad futurā glāiaz q̄ reuelabī in nob.

ij. Cor. iij. d. Id qd i p̄fūtē i momētaneū et leue tribulatiōis

*n̄rē sup modū in sublimitate ētūnī glōriē p̄odus opabit in no-
bis. Greg. Dīn tēptat p̄batio quā remuneratio p̄solat: et*

retributiōis merito/pond p̄cūsiōis leuiaſ. Un s̄bdit: i Et

in miserationib magnis gregabo te. i. adunabō te

mihi: et eris meū in glāia: q̄ vbi ego sū illī et mīster meō erit:

Libri

Sincredite. i. puntā si miseri seruerit sp. a **D**omines enī cōmouebūt et colles tremiscet: miscdia autē mea nō recedet a te. i. faciliter mouebunt mōtes et colles q̄ mea snia cōmutet. c. **E**t sedus paci meq. i. sedus q̄ recōciliat sū tibi et tu mihi: d. **N**ō mouebit. i. sp. stabit nisi peccauerit: sicut pactū qd̄ pepigl cum noe. e.

Dixit miserator tuus dñs: q̄ ex mea miseratione erit h: non ex tuo merito. f. **H**aupcula rebus: g. **T**ēpestate captiuitat. b. **C**ōuul-

Quarta pars

Alitter. Alij aut̄ alit exponut sic: **E**cce ego sternā p ordinē lapides tuos: i muris et portis tuis: sic patet i eldرا et neemias. **D**ic dicit beryonym⁹ q̄ iudei h̄ exponut de terrena hierusalem: et deridet eos. **L**et eorū fabulā pseqm̄ reprobadō magi q̄ app̄ roban- do. m. **E**t fūdabō te i saphir. **D**od̄ loquēdi est. q. d. fundabo te egregie et p̄ciose. n. **E**t ponā iaspide ppu- gnacula tua: nō q̄ ad l̄am fuerint i apugnacul iaspides

Mystice. a. ad subuersionē immitā aq̄s tribulationū: sicut iurauit noe q̄ aq̄s nō immittere ad subuertendā terrā. Uel sic post diluvium surauit dñs noe nō se iam inducturum aq̄s diluuū sup terrā: sic post vitę hui⁹ afflictiōes iurat eccl̄ie vel cuiilibet iusto: q̄ nō iam ei sit irascitur vel eū irepat⁹: **D**ō enī irascit et irepat. Apoc. viii. d. Ego q̄s amo arguo et castigo. **I**te mali i diluuiō pierūt: boni saluati sūt q̄ fuerit i arca: **S**ilicet i iudicio mali p̄dēnt: boni q̄ fuerit i fide eccl̄ie stabiles saluabūt. Mat. xxiiii. c. Sic autē in dieb⁹ noe: ita erit aduent⁹ filij hois. **I**te nota q̄ malis pereūtib⁹: boni federati sūt p arcū. Arc⁹ ē sacra sc̄ptura. **D**ec ponit i nubib⁹. i. sc̄ris: vt sit fed̄ int̄ deū et hoies et iō chara debet haberi. **H**oc significat p̄ pteū iuramenti: Gen. xxi. d. q̄ potates ex ea debent ei adh̄erere q̄ si iurati: vt possint dicere: Juraui et statui custodire iudicia iusticie tuę.

Dps. 118. a. **D**omines enī cōmouebunt et colles tremiscet ante secūdū aduētū. b. **M**iscdia autē mea nō recedet a te. q. d. faciliter erit mōtes et colles moueri q̄ mea snia cōmutari. Et ad l̄am verū erit q̄ mōtes et colles cōtremiscet. i. mouebūt ad potētiā dei ostēdēdā: s̄ miscdia dei ab electis nō recedet. **U**n̄ Mat. xxiiii. c. **E**gl̄i et tra trāsibūt: vba autē mea nō trāsibūt. **E**t i eodē. v. b. Erūt tr̄e mot⁹ magni p loca: Luc. xxi. c. **A**ggel. ii. b. Adhuc semel et ego mouebo celū et terrā. Uel p mōtes et colles irelligunt supbi: maiores vel mōres: q̄ i iudicio cōmouebunt et tremēt a facie dñi. Mat. i. b. **D**omines cōmori sūt ab eo et colles desolat̄e sunt et tremuit terra a facie ei⁹. s. xxx. f. Dies dñi sup oēm montē excelsū: et sup oēm collē eleuatū. b. **M**iscdia autē mea quā ego meis ip̄ēdo: q̄ **N**ō recedet: q̄ i ētū miserebor eorū. c. **E**t sed⁹ paci meq. i. **N**ō mouebit. i. n̄ rū et stabile erit. **U**n̄ septuagita. Nec testamētū paci meq auferet ab eo: q̄ pax quā de⁹ dat i tpe pmanet i ētū. i. lv. a. Feriā robisū pacū semipēnū: miscdias dauid fideles. Et signant dīc paci meq nō mūdanē. Job. xlii. d. **P**acē reliq̄ vo- bis: pacē meā do vobis: nō quō mundus dat ego do vobis. e. **D**ixit miserator tuus dñs: q̄ nō metit. f. **H**aupcula tēpestate cōuulsa r̄t̄. Adhuc p̄solat̄ eccliam de getib⁹: et dicit: **O** ecclia paupcula fin statū pteritū: cui decerat oē bo- nū tēpestate cōuulsa: cui aderat om̄e malū: et que credebas oī diabolice temptationis: et ita conuulsa eras. i. a deo separata. **A**bīs vlla p̄solatiōe: q̄ nullū expectabas suffragium

Esaiē

nec gr̄ebas. Uel loquī ad eccliam p̄mītuā fin statū fidei. f. **H**aupcula tut̄ reputatiōe. i. humilis. g. **T**ēpestate p̄secutiōe. h. **C**ōuulsa. i. ab amore terrenoz separata: si- cut arbor cū euellū a terra sepaſ. **H**oc ē qd̄ dīc Greg⁹: **D**ala q̄ nos h̄ p̄mūt ad deū ire cōpellūt. Sicut parvul⁹ ablacta tur cū aliqd̄ amarum māmillē aponitur: et tūc currit ad panē soli dū. **E**t nota q̄ est tēpestatis temptatiōis. **P**s. Exaudiuit me i p̄p̄. s. abscōdito tēpestatis. i. in occulta tēptatione diaboli. Item Job

xxxv. b. **D**orek i tēpestate aīa eoꝝ: quātū ad plenitētē tē- ptationi. **I**te est tēpestas p̄secutiōis. **D**e q. s. xxxv. a. Et erit vir sicut q̄ abscōdit a rēto: et celat se a tēpestate. **I**tem Pro- uer. x. d. Quasi tēpestas trāsīes nō erit impli⁹: iust⁹ aut̄ q̄ sū- damētū sempitnū. **I**te est tēpestas iudicii. **P**s. In circuitu p̄. 4. ei⁹ tēpestas valida. **M**at. i. a. **D**ñs i tēpestate et turbine vīe ei⁹. **S**equit: **A**bīs vlla p̄solatiōe mūdana. s. nō diuina. **L**uc. vi. d. **T**ē vob̄ diuītib⁹ q̄ habet h̄ p̄solatiōē vīam. **H**ācno habet sc̄ti. **B**erū. **D**elicata ē p̄solatiō diuina q̄ non daf̄ habētib⁹ alienā. **E**ccl. iii. a. **V**idi lachrymas inocētū: et nemīnē p̄solatorē: s̄ deū supple. k. **E**cce ego sternā r̄t̄. **M**ota q̄ v̄sq̄ ad finē caplī p ordinē ondit q̄ bona hītura erat ecclia. s. munītōes: diuītias: artificia: sapiam: pacē: iusticiā: māsuetudinē: mīltitudinē: p̄uersorū ad fidē: destructionē hostiū ei⁹. **D**īc g. **S**ternā p ordinē lapides tuos. i. i. tēo ecclia sc̄tās aīas p̄meritorū diversitatē ordinabo: alios p̄phas: ali- os ap̄los: alios doctores: sic dīc. i. **C**ors. xii. d. Quodā quidē posuit de⁹ in ecclia: p̄almū ap̄los: sc̄do: p̄phas: tertio docto- res: deinde p̄tures r̄t̄. **E**t nota q̄ sc̄ti dicunt lapides p̄t̄ cō- stantia et stabilitatē: strati p̄ humilitatē: ordinati p̄ charitatē: pondus enī aīc ē amor: q̄ eā i suo loco ordinat: Uel ordinati p̄ meritorū diversitatē: vel officiōp in ecclia. **D**e his lapidib⁹ dīc Job. xxiiii. a. Quos imberes. i. doctrina maiorū montū r̄gāt: t̄ nō habētes velamē maliciē amplexans lapides. i. sc̄tōs imitant. i. **P**ef. ii. a. Et ipsi tanq̄ lapides viui supēdicam̄ in domos spūales. **I**te Job. v. d. **L**ū lapidib⁹ regionū erit pacū tuū. **E**t nota q̄ de fūdaciōe et edificatiōe eccl̄ie habet āpla materia: Zach. i. d. Reuertar ad hierib⁹ i misericordijs et reēdificab̄ dom⁹ mea: et Tob. xi. i. et Apoc. x. vbi ponit duodeci lapides p̄ctosi: et Ezech. xxvi. m. **E**t fūdabō te i saphir. **S**aphir ē aerei coloris:stellā h̄z: iſlationē sedat. **S**aphir fuerūt fūdamēta eccl̄ie. i. aplī q̄ fuerit aerei. i. c̄ler- stia desiderātes: h̄ auaros platos. **S**tellā habet. i. christū qui dīc stella: Apoc. ii. g. **Q**ui vicerit dabo ei stellam matutinā. **H**āc stellā habebat paul⁹: q̄ dicebat. ii. g. **C**ors. xii. a. **U**n̄ expe- rimētū ei⁹ ḡrit: q̄ i me loquī christ⁹: **I**te stella significat gra- tiā spūsceti. **U**n̄ iohānes Apoc. i. d. vidit filiū hois habētē septē stellas. i. septē dona spūsceti. **S**tellā g. i. ḡram spūsceti habuerūt aplī: qb⁹ dictū est Mat. x. c. **M**ō enī vos est q̄ lo- q̄mini s̄ spūs p̄is vīt q̄ loquit in vob̄. **I**te aplī antracē. i. in- flationē i corde suo et aliorū: vbo suo et expēlo necauerūt. **U**n̄ i. **T**hessal. ii. b. **F**acti sum⁹ paruuli in medio vestrū: tanq̄ si nutrit̄ soueat filios suos. i. **P**ef. v. a. **M**ō dñantes i clero: sed forma facti greg⁹ ex aio. **E**t i eodē. b. **M**umiliātī sub potē- ti manu dei: vt vos exaltebit i die visitatiōi. **I**sti ḡ sap̄hiri sue- rūt fūdamēta eccl̄ie. **E**p̄b. ii. d. Supēdificati sup fūdamentū aplōp et pharū: ipso sumo angulari lapide christo iſeu. **D**e q̄ lapide dīc. s. xxviii. d. **E**cce ego mittā in fūdamētū s̄ion lapi- dē angularē: p̄bat̄ p̄cōfōsū in fūdamētō fundatū. **D**e isti sa- phiris dīc. Exo. xxi. c. **E**lderūt dñm deū iſrl̄: et sub pedibus ei⁹ q̄si op̄ lapidis sap̄hiri et q̄si celū cū serenū est. n. **E**t ponā iaspide p̄pugnacula tua. i. martyres: q̄ marty- res q̄ post aplōs tuerūt: defensores eccl̄ie iaspides fuerūt. **J**o- spis enī viridis ē: et h̄z locū in argēto: et p̄phantasmata valet. Similē ip̄i martyres locū in argēto habuerūt: q̄ in p̄dica- tione p̄stiterūt: et in sacre scripture expositiōe virides fuerunt *** per p̄uersatiōis**

Uel loquitur adorans dominum. Et dicit. Quoniam tu es deus misericordia tua non habeo timorem. Et dicit dominus. Tu es deus meus et misericordia tua in secula seculorum. Amen.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

Et dicit dominus. Ecce uerbi mei lapides sculpti abo te iei lapides de propria tua.

LX.

B positi sed i lapides pulchritudo et fortitudo edifici. a Et portas tuas ponam i lapides sculptos. Et ouerte sic i lapides sculptos ponam in portis tuis. b Et oes terminos tuos in lapides desiderabiles. i lapides desiderabiles ponam in oib' terminis tuis. Nota q iudici huc sibi pmittitur futura: ad lnam: qm veniet aurea hierlm: ut dic h. Iero. Un c iudici h nodum fa cu dicat: videt nr m agis iudicare q ipsi uidet: q h iam factu asse runt incognite et inepte et improprie: ut patet in expositione prece-

B sitione tuam. a Et portas tuas in lapides sculptos i judices tui qui faciet iudicia in portis tuis lapides. i firmi et inflexibles: et sculpti. i discreti. q. d. tu habebis viros reli giosos et scotos coletes deum: sortes ad resistendum hostibus: et discretos ad iudicandum plenam pacem. b Et oes terminos tuos i lapides desiderabiles. q. d. etiam subditu boni erunt. Uel. Oes terminos tc. q. d. non solu in hierlm erunt tales vires qd h. s. etiam per tota iudicam. Sed huc expositio sic pma incognita et falsa est: q. nunc fuit ita per tota iudicam. Sequitur: c Uniuersos filios tuos ponam vel facias: d Doctos a dno. q. d. oes cognoscere legem. e Et multitudinem pacis filiis tuis. i. pcorde res erunt in te se. f Et iusticia fundaber. i. pncipes et iudices q sunt fundamenta ppi erunt iusti: iusti iudicantes subditos. Uel. In iusticia fundaber. i. facie do iustici de umic: q. faciendo fundamenta ciuitatis hierlm pugnabit una manu h hostes: et alia edificabit: ut d. Plemie. i. c. g Recede. pcul. i. recedes. h A calunia. i. a caluniatorib'. s. a babylonis: q. tunc secure poterit exire. i Quia non timeb. i. no habeb cam timoris/ destruncto hoste tuo. s. re ge babylonic. k Et a pauore recedes. i. ab illis q. pa uebas an. l Quia non appropinquit tibi hosti quem tibi senti pars mebas. Et cu exieris no eris sol. Uli subdit: in Ecce acco. l. Et est quia q. in q. p. edificatione et fundatione et securitate ppi: agit de ampliatione et multitudine eiusdem. Zach. q. c. Lauda sterl et letare filia sion: q. ecce ego venio et habitabo in medio tui ait dñs: et applicabim getes milie ad dñm in die illa et erunt mibi in plm. Uli dic: Ecce accola veniet ad cultu meu. o Qui no erat mecum. s. h me. i. genitilis q. me no colebat s. idola. p Aduena quodam tu. i. aliena a fide tua. q Adiugef tibi. i. fieri pseyl ad lras. Mlti tales fuerunt q. videntes pugnare iudiciorum et libatione de captiuitate adiucti s. eis: et venerunt h. babylone in iudicem q. collecti h. regio abiecta. Zach. v. d. In die illa apphbedet simbra viri iudici dicentes: ibimus vobiscum: q. vobiscum de. r Ecce ego tc. Hic minister captiuitatis illos nabuchodonosor pdicis destruend per cyrus: qui fuit minister liberatiois eoz. Dic g. Ecce ego creau fabru. i. nabuchodonosor qui

q. pueratio honestate: Utridis enim color pascit oculos: et nihil ita delectat ita uetus sic exempla martyrum: ut bti laureti toleratia: bti nicolai misericordia: b. uilitas pauli et aliorum similitudinum: q. r. etiam intuitus valer h phatasmata. i. glia mudi: q. in p. st. phatasma: q. deficit cu videb teneri. Uli Act. xxv. s. d. q. agrippa et bernice venerunt cu magna abiitio: et greca lra h. cu phatasma. Dic s. Dona iaspide. ppugnaclia tua. i. defensores tuos facias ut iaspide. Hodie defensores ecclie no sunt iaspides s. aspides: n fugat phatasma s. multiplicat. i. tpalia et honores. L. v. vi. c. Si mur. e. quatu ad bram vitam: edificem sup eu. ppugnaclia argentea: quatu ad edificat doctrinam. Tal enim d. esse pdicatores munis in vita et efficax in doctrina. L. viii. b. Sic uiri dauid collu tuu: que edificata est cu ppugnacul. Collu ecclie est pdicato: q. debet esse turr in vita: et ppugnaculum in doctrina. a Et portas tuas i lapides sculptos. Porte sunt pdicatores et pdici: q. officium est alios intromittere: q. debet esse lapides pdicati: sculpti q. bona vita: ut opere explicant q. ore pdicant. Zach. vii. d. Ecce ego celabo sculpruram ei. Greg. Qui magis opib' pollerit: et id q. loquientes asserit yuendo osidur: sculpti

LXXXI

lapides eē cōmemorāt: In quor enī vita recta opatio cermit: qsi i eisdē ipis expm̄is qd egerūt. iij. Reg. vi. d. Sculpsit in eis picturā cherubim: et palmarū species et anaglypha. Per h designant tria: qb' pollere debet doctores et pdicatores: pdici et ministratores: scia vita et fama. Ezech. xl. d. Celata erat i ipis ostijs che rubin. b Et omes terminos tuos i lapides desiderabili: q. quatu ad alios q. s. i ecclia: q. qcūq. s. i ecclia p. meritū vite lapides s. desiderabiles et p. ciosi. Quos aut s. metaphorā la

pīdū dixerat: apte declarat: cu subdit: c Uniuersos filios tuos doctos a dno facias. f. Iuxta illud Job. vi. e. Erunt oes docibiles dei. h. Iero. xxxi. f. Non docebit ultra vir p. x. mū suū: et vir fratre suū dicens: Cognosce dñm: oes enī cognoscere me a mimo usq. ad maximū. Osee. v. a. Ego eruditur oī eoz. g. l. b. Audia eū q. m. g. Mat. xxii. a. Un. e. em. m. g. vester q. in celis ē. e. Et multitudinem pacis filiis tuis dabo. l. Septuaginta. Dona oes filios tuos discipulos dei: et mīta pax erit filiis tuis. i. vlt. d. Declinabo sup eā q. flumē pag. f. Et iusticia fugaber. i. oī virtute stabile ris. g. Recede. pcul a calunia. h. Iero. Consolat. est ecclia de gentib'. pmittit eis spūiales grās: nūc docet qd agat he aduersarios timeat. h. o. s. Recede. pcul a calunia: vt nemini calunia inferas: nec fraudē siue iniuriā: nec aliena rapias. Procul dīc: vt nec maiora nec minorā rapias. Cōtra q. dam q. b. rapiūt mīma. j. Thessal. iiij. b. Me q. s. sugrediat aut circūueniat i negocio fratre suū. Proverb. x. d. Alij diuīdūt p. pria et dītores sūt: alij rapiūt no sua et sp. in egestate sūt. Abacuk. ii. b. Ue q. multiplicat no sua. s. xxii. a. Ue q. p. da. ris: nōne et ipse pdabes. Et in eodē. c. Qui p. p. avariciā ex calunia. Job. xx. et. xxii. habes de diversis modis rapinę. Ecce. iii. a. Tidi calunias q. sub celo gerunt. Uel. Recede a calunia. i. fuge calunia diaboli siue fraudulētā: qui d. ca. luniator. p. s. Et humiliabit caluniatorē. s. li. b. Assur absq. p. s. 71. vlla cā caluniat' e. eū. Apoc. xij. c. Proiec' e. accusator fratr. n. r. q. accusabat eos aī p. spectu dei nr. dīc ac nocte. i. accu. sables. p. posse suo faciebat: cōsentientes em tm. decipit. Osee. v. c. Calunia paties e. ephraim: q. mīcepit abire p. fordes. Et dīc cepit: q. p. us. p. sentit h. q. diabol. et dīc. s. xx. c. Spe rastis in calunia et tumultu et innxi estis sup eo. Et calunia aut diaboli recedit: q. ei. suggestioni no p. sentit. Et dīc. pcul: q. oes suggestioes el. et occasioes et circūstātē vitiōz q. diabol. sugerit vitiadē sūt. l. Quia si h. feceris no timeb. q. d. vis no timere p. tātē. b. fac: ut d. Ro. xiij. b. Et Prover. x. d. Pauor his q. opant malū. Prover. vlt. c. Mo. timebit domus siue a frigorib'. k. Et a pauore recede. s. i. subditos tibi op. p. s. l. treas: l. Quia si b. feceris no appropinquit tibi pauor. s. hostiū. L. planior. e. fin septuagita: Recede ab iniqtate et no timeb: et tremoz si appropinquit tibi. m. Ecce accola. i. genitilis. n. Glenier ad fidē. Et pmittit h. multitudine puerorum ad fidē. o. Qui no erat mecum. s. h. me. e. Eph. ii. c. Qui lōge fuisse: facti est. ppe. p. Aduena quodam tu. o. ecclia. i. q. solebat eē aliena a fide tua. q. Aduene quodam tu. i. vnitate fidel spei et charitar. r. Ecce ego creau fabry. Premissa fūdatioe ecclie statim subiugit de diabolo: q. statim q. h. icipit fūdari in bono: tunc surgit temptatio. Ecce. q. a. Fili accedēs ad fūtutē dei: sta i iusticia et timore: et ppara ad temptationē aīas tuā. Similis Exo. xij. f. legit q. post egressū de egypto. p. māsio fuit in ramasse: qd interptat cōmotio tineat. Per tineā intelligit diabol: q. paulatim vestes nfas. i. bona opa nfa de pascit et psumit quatu p. t. Ex q. g. pponis extre de egypto. i. de p. tō. statim cōmouet te tineat. i. q. diabol. temptat te. Uli Glo. sup Exo. Pharao p. t. surgit in scandala. Et Greg. Illos temptare negligit: q. quieto ture se possidere sentit. Dic ergo: Ecce ego creau fabry. i. tēptatore diabolum. q. d. ne ti. t. 3 * meas eū: q. in p. tate

Libri

Nabuchodonosor qui vos captiuabit. Loquis enim de futuris tanq; sit pteritū. q.d. mea pte fecit h nabuchodonosor non sua: et iō cū voluero potero vos liberare ab eo. a **Sufflante i igne prunas.** i. instigantē et exhortatē plos suos ad cōburēdū vos et destruēdū. b **Et pferētē vas.** i. vosipos: d **In op' suū: ad fuiēdū sibi i tra sua.** Uel vasa tēpli ad lras trāstulit in op' suū. e

Et ego creavi iter' **b** brū sufflante in igne prunas sectorē. i. cyru et da- riū. f **Ad dispe- dū: ipsu nabuchodo- nosor et suos: et ita libe- raberis.** g **Omne vas.** i. omis pena vel vindicta vel astutia slue machinamentum:

b Qd scitū est. i. cogitatū est: **c** Otra te n̄ dirigeſ: idē n̄ explebis. **d** Et oēz lingua resistētē tibi: qr multī dicebat q de n̄ debebat eos liberare: Uel qr qn̄ edificabat tēplū et ciuitatē multi p ſba et lras voluerūt impēdrie reediſcationē ciuitatē et tēpli: sed n̄ potuerūt oino. Et hē qd dicit: **e** In iudicio iudicab. i. pdenabis: qr inuētū est i ānalib⁹ regū: q cyr⁹ licētā dederat de h: et ita iudicatū est q edifica- rēt iudici. **f** Hec ē hereditas. i. talis sicu p̄dixit: secura et quiera et abūdans: **g** Seruoz dñi. q.d. alii non habebūt eā: nisi seruierint dño. **h** Et iusticia eoz. i. iusta retributio eis facta: **i** Apud me. i. dispensatione mea. **j** Dicit

Ps.32. dñs: qui dixit: et facta sunt.

Mystice **a** meas eu: qr in pte mea est. Crequi ſm subam: non fm ei⁹ maliciā. Mota q de⁹ d̄r faber. **b** Tu fabricat⁹ es aurozā et solem. Itē diabolus et mēbra ei⁹ dicunt fabricatores. **c**

Ps.118. Supra dorsū meū fabricauerūt pctōres. Job. xiij. a. Dispu- tare cū deo cupio: p̄us vos ostēdēs fabricatores mendacij et cultores pueror⁹ dogmatū. **a** **Sufflātem in igne pru- nass.** i. lignas prunas. i. tēptatē mentes iā a p̄cipiētia ignitas. Diabol⁹ eni quēlibet tēptat d illo vitio ad qd scit hoīem mag⁹ pronū. Job. xli. b. Malitus eius prunas ardere facit. i. suggestiōe sua mētes carnaliū mag⁹ ac mag⁹ accendit igne pcti. **U**n Ps. Supcedit ignis et n̄ viderūt sole. **U**ni- ius fabri folles sūt oēs adulatores/detractores/lenones et ve- tule mediatices. **b** **Et pferētē de officina maleſ voluntat⁹:** **c** **Glaſ.** i. quēlibet ſibi p̄ſentētē. **d** **In op' suū: i. in ip- sam p̄petrationē iniquitatis.** De illis vasis d̄r Ro. ix. e. Sustinu- it i mīta patiētia vasa irē apta i interitū. **Et. ij.** Timoth. ij. c. In magna domo nō ſolū ſut vasa aurea et argētea ſ et lignea et ſtūlia z̄c. Diabol⁹ ſlebetes fabricat. i. nigros pctōres: ſ dñs aliqū ſluā grām bos lebetes cōuertit in phialas: Juxta illud Zach. vii. d. Et erūt lebetes quaſi phiale i domo dñi. **H**inc ſumptū est qd d̄r in hymno Marię magdalene. Post fluxę virę ſcandala: fit de lebete phiala: in vas trāſlata glorie de vase p̄tumelie. **e** **Et ego creavi infectorē ad dispe- dū: i. diabolū creavi ſm ſubstantiā: qui ex malicia ſua in- terficit et dispidit eos q ſibi p̄ſentūt.** Et nota q diabol⁹ h̄ n̄ pcedit: Primo ſuſſlat iter⁹ tēptādo: poſteā pſert i op' ſuū exteri⁹: tandem dispidit et interficit i inferno. **P**s. Et i eo para- uit vasa mori. Uel meli⁹. **E**t ego creavi infectorē. i. christū ſm hoīem. **f** **Ad dispe- dū ſabz puerum: et vasa ei⁹.** Job. xxvi. d. Prudentia ei⁹ p̄cūſit ſugbū. **g** **H**ec vas qd scitū est otra te o ecclia. i. omnes pſecutores et tyranni: **h** **No dirigeſ. i. n̄ p̄ualebit p̄ te: qr ecclia oēm potētias et irā tyrānō: q pte ſut vasa irē q patiētia ſupauit i marty- rib⁹. De qb⁹ vasis. ſ. xxxij. b. Fraudulēti vasa peflma ſunt.**

Ps.2. Et P̄s. Lanq; vas ſiguli p̄fringes eos. Prouerb. xij. a. Nō roborabī hō ex ipietate: et radix iuſtoz nō cōmouebīt. Eccl. xi. b. Datio del pmanet iuſtis. Id ſemp pualē ſcti: qr gr̄a ei⁹ nō defic. **l** **Et oēm lingua hereticor⁹ et philoſophor⁹ elo- quētia.** P̄s. Logitauerūt et locuti ſut neqūtia. Itē. Qui loquū- tur aduersus iuſtu iniquitatē in ſugbia et i abuſione. m **Reſi- ſtente ſibi i iudicio. i. i disputatiōe.** o **Judicab.** p ſapi- entia doctor. Ecclia eni tyrānos ſupauit q patiētia martyris: hereticos ſuicidit q ſapiam doctor. Nō die paucos h̄ ſimiles

Eſaie

martyrib⁹: ſed multos habet q linguis ſciſt optime pugnat: nō manib⁹. Uel vasa diaboli ē ei⁹ tēptatio. Uel vasa diaboli ſt plati bursarij. pfundit ſcēt ad capiendū: ſ stricti ſuperū ad largiendū. Lingua autem diaboli ſūt aduocati. Dicit ergo: **g** **Omne vas qd ſcītū ſt otra te. i. omnis platus ſci- cius: nō vere p̄ſlatus ſed poſitione: non re ſed ſimilitudine.**

Zach. xi. d. **O** pastor

et idolū. Talis p̄ſla-

tus: k **Non diri-**

getur. i. non pſpera-

bit. Prouerb. xij. d.

Non iuenier fraudu-

lēt lucrū. Sap. i. b.

Spirituſſancrus di-

ſciplinē effugiet ſciſt.

l **Et oēz lingua. i.**

oēm aduocatū ſinguoſū: q tor⁹ lingua ē. De q lingua Job. xl. d. An extraheſe poteris leuiathā hamo: et fune ligab lingua eius: m **Resiſtentē tibi o ecclia: qr tales p̄ ecclia ſūt: licet videantur ee de ecclia.** n **In iudicio iudicabis.** Hoc nō ſit modo nō p̄demnāt ſed approban: ſed in iudicio veri iudicis ibi iudicabūt ab illis qbus dictū est Mat. xix. d. Sedebit ſup ſedes duodecim iudicatēs duodecim trib⁹ ſſr. Sap. v. a. Stabūt iuſti in magna p̄ſtāria aduersus eos qui ſe anguſtiauerūt: et q abstulerūt labores eoz. p **Hec ē he-**

ditas ſeruoz dñi. i. vita eterna. Et nota q fm Blo. et fm

Biero. hoc referit ad p̄ſedens: fm aut vſum ecclie ſe-

quētia. Unde dicit: **Hec ē he-**

ditas ſeruoz dñi. i. talis est ecclia: ſic fundata ſi

cut dictū est: et edificata/ inſtructa/ pacificata/ ex oibus gen-

tibus p̄gregata et multiplicata: ab hereticis et tyrannis impa-

gnata: et tū victoriam pſecuta. **Expositio Capit. L.V.**

o **Ahnes ſiſtentes venite z̄c.** In p̄cedenti capitu- lo iudeiſ ſeuertib⁹ de captiuitate babylonica p̄ ſpera p̄miſit fm fabulam iudeoꝝ: In hoc capitulo inuitat eos ad hoc ut libenſ ſeuertant. Et diuidit hoc capitu- lum in qinq partes. In prima parte inuitant ad reuertēdūm in terrā irriguā et fertilem: que eis p̄mitit. In ſeunda p̄mitit eis doctore et ducitore: ibi: **Ecce testem z̄c.** In tercia p̄ ſelytorū multitudinē: ibi: **Ecce gentes z̄c.** In quarta ne- ppter pctā ſua hec amittat ad penitentia de pteri- tis malis: ibi: **Querite dñm dū iueniri p̄t.** In quinta ſi- peniteat p̄mitit eis mīta bona: ponēs exēplū de imbre et n̄- ue ad p̄firmationē p̄missor: ibi: **Et quō descēdit z̄c.** Dic- g: v **Deſ ſitiētēs z̄c. i. vos iudei aridi ab oī bono ſu- tra captiuitatē viē: et defectū oīs refrigeriū habētes.** **z̄c** Venite ad aq̄s refrigeriū: Uel ad aq̄s. i. ad terrā irriguā et fertilem.

z̄c **Et q non habetis**

Mystice v **Deſ ſitiētēs z̄c.** Iſtō capitulo nō expoſit

ad lras de illo p̄plo a hieronymo/nec ab haimone/nec ab alijs ſctis: ſi mystice. Et diuidit i tres pteſ. In p̄ma pte monet ap̄ha- tā iudeoꝝ q̄ gentiles ad ſpūalē euāgelij intelligētā: et ad fidei gratiā. In ſeunda monet eos ad bonā vitam: ibi: **Querite dñm.** In tercia ſi h̄ facere velint affirmat q verbū fidei ad- ducent eos ad vitā ḡnā: ibi: **Et quō descēdit imber.** In

p̄cedenti capitulo multa bona p̄miseraſ: de quibus in fine di- kerat: **Hec ē he-**

ditas ſeruoz dñi det. Ne ergo he-reditatē iſtā amittamus/docet nos in hoc capitulo quō eam pſequi poſſi- mus. Inuitat ergo nos ad ea ex quib⁹ ē ſalus. ſ. ad ſpiritualē

intelligētā: et fidei gratiā: et ad bonā vitā. Uel dicit: v **Deſ ſitiētēs ſu- ſit. et ḡtēs p̄dīctā he-reditatē desideratēs.** Uel

Deſ ſitiētēs. i. defectū oīs ḡtē et doctrine patiētēs: ſic dī terra ſuſre qn̄ arida ē. De q ſiti dī Amos. viij. d. **Deſ ſamē z̄c.**

z̄c Venite ad aq̄s/baptiſini: ſue ad ſpūalē intelligētā cuāt-

geli: De qua

Bil q ſuſriūt et ſicut ſuſtia. x **z̄c Venite ad aq̄s ſpūaleſ. ad**

* aq̄s contritionis

a Et qui nō habetis argentū ad lram. i. q̄ paupes est:
b Properate ad terrā vias; **c** Emite t̄ comedite. i.
ac si emiseris comedite. **c** Emite emite. i. veniendo emite. q.
.d. alit n̄ oportebit vos emere nisi p labore vīe. Et hē qd dīc:
g Absq̄ argēto t̄ absq̄ villa cōmutatiōe. q. d. q̄ di/
co emite: nō intelligat de cōmutatiōe in q̄ appēdit argentū: s
pro labore itineris tm̄.
b Clīnū et lac p hec
ois terre abudātia intel
ligit. **k** Quare ap/
pēdit argēto vīm:
m Nō in panib⁹. q.
d. quicqd habetis t̄ qc,
qd lucrari potest in terra captiuitat vīe expenditis: t̄ tñ non
habetis satis panem. **m** Et labore vestrū appenditis: sed
n̄ Nō in saturitate. i. multū laboratis seruēdo chaldeis: t̄
in vīctū sufficient non habetis: t̄ iō fatui estis q̄ ibi moramini.
n Audite corde: audientes

geli: De q̄ Eccl. xv. a. Aqua sapientiē salutaris potabit illum.
Est aq̄ baptisi. Joh. iii. a. Misi q̄s renat̄ fuerit t̄c. Aq̄ do/
ctrine. Eccl. xv. a. Aqua sapientiē salutaris potabit illū. Aqua
gr̄. Joh. iii. b. Qui biserit t̄c. **a** Et qui nō habetl ar/
gentū diuinī eloquij. Ps. Eloqa dñi eloqa casta: argentū ig/
no examinat̄ t̄c. **b** Del argētu eloquētiē venustē. Tales nō p/
bileb̄ ab aq̄s: uno tales iūstant: et tales hauriūt de aq̄s sacre
scriptur̄ spūalem intelligentiā: qui eloquētiē nītōe deuitant.
Moyses non habuit argentū: cum dixit Exo. iiiij. c. Obscurō
dñe non sum eloquēs ab heri et nudiūsterti: et ex q̄ locutus es
ad seruū tuū: impeditioris t̄ tardioris lingue fact⁹ sū. S. xij. d.
Ecce ego suscitabo sup̄ vos medos. i. p̄dicatores mēsuratos i
vita: q̄ argentū nō querūt. i. eloquētiē venustatē: nec aurū ve/
lant. i. humān sapientiē grauitatē. Sancti enī laborant ad ser/
monis facilitatē: vt intelligentiē hoies t̄ sumēta. Prouerb. x. c.
Argentū electū lingua iusti: Ergo argētu reprobus lingua in/
lusi philosophi t̄ theologi mali. **b** Properate ad aq̄s do/
ctrine: credēdo: qz nisi credideris non intelligentis. S. vij. b. Ad
aq̄s baptisi penitēdo. Act. iiij. f. Penitētiā agite t̄ baptiēt
vniuersit̄. Ad aquas gr̄ ep̄cta dimittēdo. j. eodē. b. Dēre/
P̄. 18. linquat impl̄ viā suā t̄c. **c** Emite bñi vīedo. Ps. A mā/
dar tuis intellexi. **d** Et comedite spūale delectationē su/
medo in ipsa scriptura: q̄ dī por⁹ vbi facilis ē: et cibus vbi dif/
fīcīlis ē. Ps. In custodiēdo illis retributio multa. i. delecta/
tio magna. Etiā in p̄sentī. Cants. v. a. Comedite amici t̄ bibite
et inebriamini charissimi. Itē. vij. c. Hunc tuū sicut vinū op/
timū dignū dilectio meo ad potādū: labiq̄s t̄ dentib⁹ ei⁹ ad ru/
minandū. Qd̄ porāt̄ por⁹ ē: qd̄ ruminat̄ cib⁹ est. Scriptura
ḡ dic̄ cibus: qz t̄ exponēdo frāgil̄: t̄ mādēdo sive ruminādo
dilligen̄. i. reperēdo glutin̄: et sic traiç̄k intra ad nutriēdū: nō
sicut granū ponit in horreū totū integrū ad effundēdū: cor
enī debet eff̄ stomach⁹ scriptur̄: si cista sive horreū. Et nota
q̄ dīc p̄perate: qdā enī tarde veniūt ad aq̄s sacre scripture
cū iam delyrat̄ p̄ senectute: sed māna in mane iuuētitis debet
colligi: nō enī iuueniebat nisi manē: Exo. xvij. e. Tñ Eccl. v. b.
Nō tardes queri ad dñm. Heb. iiiij. c. Festinēt̄ ingredi in
illam requiē. Loquit̄ aut̄ trib⁹ generib⁹ hominū. **b** Properate/
incipiētes. **c** Emite p̄ficiētes. **d** Et comedite p̄ficiētes.
Idē notař War. xij. f. Simile ē regnū celoz̄ thesauro ab/
scidito in agro: q̄e qui iuuenit hō abscondit: q̄ ad incipiētes:
t̄ q̄ gaudio illī vadit: q̄ ad p̄ficiētes: t̄ vendit oīa q̄ habet et
emis agrū illū: q̄ ad p̄ficiētes.

Aller * aq̄s cōtritiōis: cōpassiōis: deuotiōis. Prīme sūt aq̄ marath:
Exo. xv. d. Scđ aq̄ hiericho. iij. Reg. ii. d. Tertię aq̄ bethleē:
ii. Regl. xij. c. Joh. vij. f. Si q̄s sitit veniat t̄ bibat. Apoc.
vij. d. Qui sitit veniat: t̄ q̄ vult accipiat aquā vite gratis. Nota
q̄ iumentū ducit ad aquā postq̄ comederit. Lib⁹ ē bona ope/
ratio. Joh. iiiij. e. Deus cib⁹ ē vt faciā volūtate p̄s mei. Aq̄
est deuotio q̄ dāk merito bonę opatiōis. Ideo dicit Ps. Ut
iumentū fac̄ sum apud te. S. xij. b. Maureris aquas in gau/
dio de fontib⁹ salvatoris. i. ḡfas de vulnerib⁹ christi. **a** Et q̄
nō habetis argentū. i. terrenas diuitias. **b** Propera/
te.

Talis enī potest p̄perare: quia nō est onerat⁹. Mat. xij. d
Ecce nos reliquimus omia: t̄ secuti sum⁹ te t̄c. Et brūs Bern.
dicit super hoc. Bene petre t̄ non ad insipientiā tibi omnia re/
liquisti: neq̄ enī sequi poteras oneratus. Act. iiij. a. Argentū
et aurū non est mihi: qd̄ autem habeo: hoc tibi do. Matth. x.
b. Molite possidere aurum. Amos. vi. a. Ue vobis qui opulē
ti estis in sion. i. op/
bus lenti: opes enim
impeditū cursū. Gen.
xij. a. alia l̄f̄: Abra/
am erat grādis vhe/
menter in possessione
auri t̄ argēti. **c** Emi
te t̄ comedite. Refectio deuotionis sive p̄tēlationis emit
multis suspīciōis pīs t̄ oīonib⁹. Tñ Job. liij. d. Anteq̄ come
dā suspiro: t̄ tanq̄ inuidantes aque sic rugitus me⁹. Sequit:
sī primā expositionē. **c** Emite emite absq̄ argēto t̄
absq̄ villa cōmutatiōe. i. ventiendo passibus boni operis
emite: Nō enī precio argenti emitur/ vel industria humani in/
genii/ vel argento ornati eloquij docef: sed sicut dicit Eccl.
i. d. Fili concupiscē sapientiā/ conserua iusticiā: t̄ deus p̄be/
bit tibi illā. Vel. **c** Emite bñi vīedo: vt dīctū ē. **f** Emi/
te studendo. De his duob⁹ in Ps. Beati imaculati in via. Ps. iiij. 18.
Deinde: Beati q̄ scrutant̄ testimonia ei⁹. **c** Absq̄ argen/
to t̄ absq̄ villa cōmutatiōe. i. sine cōmutatiōe secularis
sciētiē: Qui enī putat sine ea sibi nō sufficere theologiā/putat
solem non sufficere sine candelis: que sub sole tenebrant et cl/
tius p̄sumunt. Prouerb. xxiij. c. Veritatē eme/ oīone/studio
et bona vita: t̄ noli vendere humano sautori/ vel cōmodo tpa/
li/sapientiā tuam. Eccl. vij. d. Cōparare vobis sine argento
sapientiā: t̄ collum vestrū subiūcire iugo eius. Prouerb. xvij.
c. Quid p̄dest habere dūtūtias stulto: cū sapientiā emere nō
possit: **b** Clīnū. i. intelligentiā de deitate. **i** Et lac dō bñ
manitiae. Vel. **b** Clīnū. i. cōsiliōz. **i** Et lac p̄ceptōrū.
Vel. vinū est sacra scripture: quo ad maiores: lac quo
ad minores. Cants. iiij. c. Vel et lac sub lingua tua. Item
Cants. v. a. Bibi vinū mēu cum lacte meo. **k** Quare ap/
pēditiz. Increpat litterales iudeos t̄ philosophos t̄ heres/
ticos: qui nītōe eloquij sui t̄ laborem studij sui in supficie
litterē t̄ vanitate scientiē humānē expendunt: in quib⁹ nō re/
peritur spūalis intelligentiā/ de qua saturet anima. Dicit ergo
O iudei/o heretici/o philosophi/o clericī curiosi: **Quare**
appenditis argentū. i. nītōe eloquētiē vīe. **i** Non
in panib⁹. i. ad lucra vana ad laudes hoīm/ vel ad sciētū
as inanes conuertitis: t̄ non ad illos panes: de quibus Luc.
xj. a. Amice accōmoda mībi tres panes. i. fidem/ spēm/ et cha/
ritatem. Vel. **k** Quare appenditis argentū non in
panib⁹. i. p̄satis sacra eloquia: sed ibi refecitionē nō queris:
Sicut illi qui tm̄ sunt canales sacre scripture: t̄ nunq̄ ex ea po/
tantur: sed effundunt alijs. Vel sicut iudei: qui litterē supficie
pensant: nō interiorē intelligentiē medullā. Vel p̄satis argētu
vt cōspōres: Magistri enī t̄ p̄dicatores multi sūt q̄si nūmu/
larq̄ dñi: q̄ dāt pecuniā dñi sui ad vīsurā: Appēsores sūt pecu/
nię ei⁹: s̄ qdā male eā appēdūt: q̄ minoris p̄dēris eā faciūt:
qui auctoritates terribiles sacre scripture enerūt. Alij nūm̄
p̄dēris eā faciūt: q̄ nūmis strīte iudicat̄. Sed miseri sūt qui
scripturā tractat̄ et tñ non in panib⁹: q̄ inde nō reficiunt: nī
forē vēto inānīglorię. Osee. xij. a. Ephraim pascit vētūm.
Prouerb. x. a. Qui nītīt mēdacijs: h̄ pascit vētūs. Itē. Idere.
xij. f. Omnes pastores tuos pascit vētūs. **m** Et labore
vestrū: id est p̄cū laboris vestrī/ nō in saturitate: Labor
enī p̄tpalib⁹ nō satiat̄: imo magis irritat̄. Tñ Luc. xv. c. de/
filio p̄digō dīc̄: Facta est famē valida in regione illa. i. in
regione peccati. Osee. iiij. b. Comedent t̄ non saturabuntur.
Prouerb. xij. d. Venter implorūm insaturabilis. Eccl. v. b.
Quarūs non implebit pectinia. Est ergo sensus: Et labo/
rem vestrum non in saturitate: id est quare inutiliter la/
bores vestros consumitis: Tñ breñ. i. d. Dederunt preciosa
queq̄ p̄ cibo ad refocillandam animam: non dicit ad sa/
turandam. Item Tñ breñ. ii. d. Matribus suis dixerunt:
i 4 vīb̄ est tristūm

Libri

N **Audite cordes.** **b** **Audite me aure.** i. facite qd vos dico: q. s. reuertamini. **c** **Et comedite bonum.** i. bona iudea comedet. **d** **Et delectabis in crassitudine:** id est in copia oim bonorum. **e** **Alia via.** i. aialitas vestra. **f** **Incline aurum viam:** vt credas mibi i his q. pmito vobis: et facias q. sua deo. **g** **Et venite ad me.** i. ad cultum meum i iudea. **h** **Audite et vivet alia via.** i. Id est qd p. dicitur: s repetit ut eis psua deat redditum. **k** **Et feriam vobiscum pactum sempernum.** i. facias vo boscum fatus firmum et i sempernum stabile nisi q. p. tia illud rupatis. Et nota q. pactum dicitur: qz ad l. am ferendo manu ad manus dant dexterem pacti siue federis. **l** **Misericordias daniel fideles facias.** i. vobis. q. d. sicut cu daniel penitentie feci misericordia: sic vobis penitentib. Tel sic feci pactum cu daniel stable: sic et pactum meum erit vobiscum fidele. i. verum et stable. Tel sicut misericordia dedi vobis regem bonum daniel. s. et ipsi daniel pmissi de semie ei reges futuros i hierusalim: ita coplebo. Et b. e qd dicitur: **m** **Misericordias daniel pmissas facias.** i. veras: qz dabo de semie ei lucernam in isrl: qui regat plm. s. corobabel: De q. subdit: **n** **Ecce testis populus dedi eum.** i. corobabel: q. testificatus est legem meam et docuit ea iudeos. Tel iesum sumnum sacerdotem vel esdram et neemiam. **o** **Duce ac preceptorē gentibus.** i. p. selytis: qz multi de gentibus cu eis redierunt in iudea: De qb. et subdit: **p** **Ecce gentes quas nesciebas.** i. gentes alienas. **q** **Vocabis ad cultum unius dei.** i. et gentes que te non cognoverunt: p. s. **Ad te current;** id est cultum unius dei quem tu colis avide suscipient: et ad terram tuam venient. q. d. mulos habebis proselytos.

Secunda pars

Tertia pars

Quarta pars

Triplex pinguedo
Ps. 64.

Ps. 72.

Ps. 44.

Ps. 64.

Ps. 103.

Esaie

de el stirpe nasciturum. **P** s. **Misericordias dñi in eternis cantaboh.** **Ps. 11.** Et subdit q. misericordias cu dicit: Semel iuravi in scdō meo si dauid metiar: semel el i etnū manebit et. **H**iere. xxxiiij. d. Si iuritu pot fieri pactū meū cu die: et pactū meū cu nocte: vt non sit dies et nox i tpe suo: et pactū meū poterit esse irritū cu dauid seruo meo vt nō sit ex eo fili q. regnet **Ps. 11.** i throno el: et levit et sacerdotes miseri mei. Et ē hec auctoritas p. iudeos val. **Ps. 11.** de: qz cu nō iueniat semen daniel: restat q. illud intelligendum sit de christo. Et nota q. pactū illud nouum. s. testamētum qd ē de adūtu christi b. sempernum: qz nō succedet alia lex euāgelio. Itē signat dicit: **F**eriam vobiscum pactū sempernum. Pactū enī dicitur feriri quia feria hostia: et christus in testamentū pfirmavit in hostia p. corpis. **H**eb. ix. e. **T**estamētū in mortuis pfirmatum est: alioq nōdū valet dñi viuit q. testat. e. Sed nota q. testamentū pacis nō est pfirmatum quātū est in te: nisi tu etiā ferias te hostiā deo imolādo. **R**o. xii. a. **O**bsecro vos p. dei misericordia vt exhibeat corpus via hostiā viuēt: scđam deo placēt. Septuaginta habet sic: Constitutā vobiscum testamentū eternū: scđā daniel fidelia. Qd b. paul exponit de christi resurrectione: **Aet. xiiij.** e. Qz aut̄ resuscitauit eū a mortuis ampli tam nō reuersurum in corruptionē: ita dixit: qz dabo vobis scđā daniel fidelia. Sequit: **Glo. sili.** Pronoucauit dñs iudeos ad credēdū: s. qz illic nō creditib sciebat gentes credituras: vñ p. se filiū missis q. p. cepta ipsi p. l. missiū. **n** **Ecce testis populus dedi eum.** i. in p. l. de di eū dicitur: **o** **Duce ac preceptorē gentibus.** nō solū iudeis. Tel. **p** **Ecce testis populus dedi eum.** i. in ca p. l. de di eū testis p. tra diabolū. Filiū enī fuit aduocat noster et testis p. tra diabolū: et testimoniu p. hibuit q. suggestionē et seductionē et surreptionē hō se ei subiecerat: et ideo in nobis dñi amittere debebat: qz nō hois creator s. seductor erat et dñi sui possessiōis seditionis inuasor. Sed quia omnis causa uobis vel tribus testib p. confirmat: ideo non fuit solus. **Ende.** i. **Joh. v.** b. Tres sunt qui testimoniu dant in celo: Pater: verbum: et spiritus sanctus. Et in hac causa fuit idem testis et iudex. Item effigie fuit allegatio christi: quia pbauit se hominē condidisse: et eius possessionē esse debere per tres testes: De quib. i. **Joh. v.** b. Tres sunt qui testimoniu dant in terra: Spiritus: aqua: et sanguis. Sp. id est anima: quā moriens pro nobis p. ob. tulit. Aqua quā fredo p. nob emisit. Sanguis preciosus quē in nostri preciū effudit. Per hec tria pbauit amore sū ad nos: et in hoc pbauit se conditorē esse: quia aliter non int̄atu amasset. **Sap. xi. d.** Nihil odisti eorum quē fecisti. Sic ergo testis fuit in nostra causa quē erat de morte vel vita nostra: et causaz obtinens reddidit nobis vitam. Dux fuit in via per exemplū. **H**iere. xii. b. **Dux virginitatis me tu es.** **P** s. Qui deducis **Ps. 7.** velut ouem ioseph. Preceptor in doctrina per veritatis documentū. Tria ergo dicit: **L**estem: ducem: p. ceptorem: que et alibi dicunt: **Joh. xliiij. a.** Ego sum via: veritas: et vita. **Via ad ducem:** veritas ad testem: vita ad p. ceptorem. Sequitur: **p** **Ecce gentes quas nesciebas.** per approbationē et familliaritatem: quia idolatrē erant. **q** **Vocabis ad fidem** per apostolorū p. redicationē. **r** **Et gentes que te non cognoverunt per fidem.** **s** **Ad te facie et opere** quasi ad fontem vite sicutientes: vel sicut ad brauiū pugnantē. Hoc est qd dicitur. **j. lxv. a.** Quiescerunt me qui ante non interrogabant. Et similiter verum est modo: quia laici et mulieres currunt ad penitentiam et p. reueniū magnos clericos in regnum dei: Et vitinam illi sequerent: sicut dicitur **Matth. xxij. c.** Dico vobis qz publicani et meretrices p. cedet vos i regno dei.

* Propter dñm deū

Ga Propt̄ dñm deū tuū et sc̄m isrl̄; qz glificauit te.
q. d. iō ad te sperabūt multi: quia videbūt gloriam q̄ te glifica-
bo qui sū de⁹ tu⁹ p creationē et cult⁹ specialitatē: et q̄ sū sc̄m
isrl̄. i. q̄ sc̄mificauit isrl̄. i. iacob p̄iem tuū. **D**Querite dñm.
Hec ē quarta ps: in q̄ monet eos ad pniam ne p̄missa bona
amitterant: maxime cū parat⁹ sit misereri si voluerint. Dicit g:
Querite dñm. i. legē dñi et mādata ei⁹. **D**ū iueni-
ri pōt: qz ap̄has babel et doctores: q̄ docebūt vos si vult
detacil. **I**nuocate eū in auxiliū vīm. **D**ū ppe ē:
parat⁹ misereri. Sed qz de⁹ p̄cōres nō exaudit: Job. ix. f.
Et s. i. d. **E**ū extēderit man⁹ vīas auertam oculos meos a
vob: et cū multiplicauerit oīōne nō exaudiā: manus enī vīe
sanguine plen⁹ sūt: iō vī efficax sit oīō: subdit: **D**erelin-
q̄ ipi⁹ vīā suā. i. mala opa q̄ sūt vīa ad infernū. **E**t vir
iniqu⁹ cogitationes suas: q̄ sīc semite male: sīc opa sūt
vīe. **E**t reuertaf⁹ p̄pniam. **A**d dñm eū timendo.
m. **E**t miserebit ei⁹ p̄ctm dimittēdo n. **E**t ad deū nr̄m
qm̄ mult⁹ ē ad ignoscēdū. Mult⁹ qz mīta p̄ctā dimittit
et magna et mīstoriēs. Uel mult⁹ quis mult⁹ defacili ignoscit.
p̄. **N**ō enī cogitationes meę sūt sīc cogitationes vīe.
bō enī cogitat̄ vīdīcta: de⁹ aut̄ semper cogitat de vīa.
q̄. **H**eç vīe meę. i. opatiōes meę sūt sīc. **E**lię vīe dīc
dñs: q̄ hō statim pu-
nit: de⁹ aut̄ differt et p̄.
cit. Sap. xi. d. Par/
Et. tui
de pe. dīl. 1. 6.
is suicidio
B. tui pars

a ppter dñm deū tuū et sc̄m
isrl̄: qz glificauit te. **Q**ueri-
te dñm dū iueni pōt: iō
cate eū dū ppe ē. **D**erelinq̄
impi⁹ vīā suā: et vir iniqu⁹
cogitationes suas: et reuertaf⁹
ad dñs et miserebit ei⁹: et ad
deū nr̄m qm̄ mult⁹ ē ad igno-
scēdū. **N**ō enī cogitationes
meę sūt celestes. **E**t cogitationes meę a cogitatione
nib⁹ vīs. Hoc ē planū. Uel sic ab illo loco: o. **M**ult⁹ ag-
igscēdū. i. ad parecēdū vob: et ad reducēdū vos. **P**rof̄ em
cogitationes meę r̄. q. d. ego volo retribuere vob sūt qd
meristi. **S**Quia sic exaltant̄ r̄. q. d. promissa q̄ ego
facio vob erūt imobilia q̄tū ē in me: sīc celestia sūt imobilia et
stabilit̄: p̄missa autem homis sūt caduca et vana sīc terrena.
Vel quō descēdit imber r̄. Sensus talis ē in summa:
Sic istud qd ego dico ē inmutabile: vt postq̄ pluia sup terrā
descēderit non reuertit sūt sed inebriat terram suo rore vt
p̄terre valeat fructus varios: sic qd dīci de salute populi iu-
daici imobile erit et stabile. Et hoc ē qd dīci hic: **Q**uō de-
scēdit imber in estate et autūno et vere. **3** Et nix in
hyeme. **H**eç celo/areo. i. de nubibus in aere eleuatis.

Dicit. **a** Propt̄ dñm deū tuū. i. p̄zem: q̄ d. p̄ak glīę. i. filiū glo-
rioli sūt deitate: sūt vīo humanitatē dīc p̄ dñi nr̄i Iesu Christi:
i. Cor. j. a. b. **E**t sc̄m isrl̄. i. iustificantem Christianos:
SQuia glificauit te i. trāfiguratiōe: **H**at. xvii. a. Et in
resurrecio sūt humanitatē. **P**hil. ii. b. Propt̄ qd et de⁹ ex-
altauit illū et dedit illi nomē qd ē sūt oē nomē r̄. Uel. **G**lori-
ficauit te sūt deitate/manifestādo te esse vīgenitū ei⁹ eius
dem substantiē. Job. xvii. a. **H**at clarifica me claritate quam
habui apud te p̄us q̄ mūd fieret. **D**Querite dñs. Hic
loquit̄ p̄ha ad iudeos. q. d. gentes suscipiūt misericordias dāvid
et vos dīgnāti: s̄ agite pnīaz et q̄rite dñm: **D**ū iueni-
rī pōt. i. dū pnīaz loc⁹ ē. i. dū viuitis. Job. xxii. d. Sedit
et locū pnīaz: et ille abutit eo i. subpiā. Eccl. vii. b. In die bo-
na fruere bonis: et malā diē p̄caue. **I**te. ix. c. Qdūq̄ pōt
man⁹ tua facere instanc̄ opare: q̄ nec op̄ nec ratio nec sc̄iētia
erūt apud iseros q̄ tu p̄peras. Job. xii. c. Ambulate dū lucez
babes: ne tenebrez vos cōprehēdat: tenebrez s. mort. **B**al. vi.
c. **D**ū tps habem⁹ opemur bonū ad oēs: tps. s. vīte et grē. i.
Cor. vi. a. Ecce nūc tps acceptabile. Et nota q̄ dñs iueni-
ti pōt mō p̄lucē grē q̄ p̄sto ē: et p̄ vestigia suoz operū: sīc fera
iuenit p̄ vestigii. Job. xxii. c. Vestigia ei⁹ secut⁹ ē pes me⁹.

Itē p̄ clamorē canū. i. doctor q̄ clamando docēt: vīi sit p̄da
nra. Sic iugis inueniri pōt p̄ lucē grē: p̄ opa iusticie: p̄ vīa do-
ctrinē. **D**icit g. **Q**uerite dñm dū inueniri pot. **B**alfri
dus. **Q**uerite dñm corde p̄ p̄tritionē delictor: p̄ p̄ceptū infe-
riorū: p̄ desideriū et knox: q̄rite opa misericordiā exhibēdo indigēti:
humile obediētiā p̄sident: firmā spem p̄miscenti: querite ser-
mone p̄ p̄fessionē p̄cti: et laudem dei et edificationem proximi.
Invoicate eū/orationib⁹: g. **D**ū ppe est:

Ad suscipiēdū penitentes. **P**hil. iii. a. **D**ñs ppe est
nil solliciti sī. Ibi habet sī de b. **I**tē **H**iere.
xxiij. f. m. alia līam. Ego dñs appropinquās eis
q̄ appropinq̄t mīhi: et recedēs ab eis q̄ p̄cul rece-
dūt a me. **J**aco. iii. b. Appropinq̄te deo p̄ pnīaz
et appropinq̄t vobis per veniam.

Prope
est dñs

Ad exaudiēdū humiles. Ps. **P**rope ē dñs oībus Ps. 144.
Ad erudiēdū ignorātes. **H**ec. (iugatib⁹ eū r̄. c.
xxx. c. **P**rope ē verbū sīe iuxta ē sermo valde in
ore tuo: et ī corde tuo vt facias illū: **D**ñs enī pat⁹
est erudire cor ad intelligēdū: et os ad loquēdū: et
manū dirigere ad agēdū: et ī tria dicunt̄ in p̄di-
Ad p̄solādū et custodiēdū patie. (cta auctoritate.
tes. Ps. **J**uxta ē dñs his q̄ tribularo sūt corde. Ps. 33.
Ite. Lū ipso sū in tri
bulariōe. **H**oc autē
grēdū dñm subdit: h
Derelinq̄t ipi⁹ vī-
am suā. i. mala opa.

Et vir iniquis
cogitationes suas/
pellimas. s. de qbus
Dat. ix. a. Ut qd co-
gitat̄ mala in cordib⁹
vīs. Et hec ē prima
ps iusticie: declinare a
malo dupli. s. cogita-
tionis et opis. De qb⁹ etiā dīc Ossee. ij. a. Auferat fornicatiōes
suas a facie sua. i. p̄ctm opis: et adulteria sua de medio vberū
suoz. i. d. corde. **A**bstolice aut̄ impl⁹ dīc genit⁹: q̄ cultū dei viola-
bat. Iniqu⁹ aut̄ dīc iude⁹: q̄ legē opa nō tenebat. **E**t reuer-
tak ad dñs. **H**ec ē sc̄da p̄ iusticie. s. facere bonū. m. **E**t mi-
serebit ei⁹: qm̄ nō vult mortē p̄ctō: s̄ magis vt p̄uertak et vi-
uat: Eccl. xvii. g. n. **E**t ad deū nr̄m qm̄ mult⁹ ē ad
igscēdū. Septuagita. Qm̄ mītū dimittet p̄ctā vīa. **J**obel.
ij. c. Benign⁹ et misericors est et p̄stabilis sup malicia. p. **N**ō
enī cogitationes meę r̄. Sic p̄tinua. **D**ñs pn̄ ē ad p̄do-
nādū: ho aut̄ ad vindicādū. Et h̄est. **N**ō enī cogitationes
meę sūt sīc cogitationes vīe: q̄ sūt de vindicta: meę aut̄ de
venia. **H**iere. xxi. c. Ego cogito cogitationes pac̄: et nō afflictio-
nis. **H**iere. iii. d. Usq̄ morabunt in te cogitationes norī. i.
venenoſe p̄ ira et rācorē. **H**ichec. ij. a. Ut q̄ cogitat̄ īutile et
opam̄ malū in cubilib⁹ vīs. Uel sic f. m. **H**iero. Qd̄ p̄mitto
vob firmū erit et stable: **N**ō enī cogitationes meę sūt vanē si-
ue instabiles sīe multe: sīc cogitationes vīe sunt multe et va-
ne sīe instabiles. Ps. **D**ñs sc̄t cogitationes homī: qm̄ vanē Ps. 93.
sūt. **I**te alia līa. Multe cogitationes ī corde vīt̄: p̄siliū autem
vīt̄ ī sempitnī manet. q̄. **H**ec vīe meę. **L**opatiōes meę sīc
sīc. r̄. **A**le vīe dīc dñs. **P**rover. ij. c. **A**le elus vīe pul-
chre: et semit̄ ei⁹ pacifice. Ps. **A**le illorū tenebrez et lubricū r̄. Ps. 34.
SQuia sic exaltant̄ celi a terra. i. sīc distat celestiar ter-
rena/imobilia et imobilia/corpalia et spūalia/humana et angelica
natura. **E**sic ūno multo pl̄ exaltate sīc vīe meę. i. di-
stat. v. **A** vīs vīs: et cogitationes meę a cogitatione-
bus vīs. **H**iero. i. originali: Perspicua iteratioē nō indi-
get: iō stringunt p̄t̄ q̄ dissērūt. **V**el quō descēdit im-
ber et nix de celo: et illuc vītra nō reuertit: s̄ inebriat
terrā et infundit eā et germinare eā facit r̄. i. sicut
imber et nix infallibilis faciūt id ad qd̄ mittūt: ita vīlū meū. Et
nota q̄ filiū q̄ dīc vīlū p̄t̄: vt Job. j. d. imber: q̄ lauat a p̄tis:
nix: q̄ albat vīt̄ et decorat. **D**icit g: **Q**uō descēdit imber
et nix de celo: q̄ nō humana opatiōe: s̄ diuina bonitate Christ⁹
missus est in vīt̄ p̄gīnis. **Zach. x. a. P**etite pluviā a dīo r̄.
* Ps. Pluviā voluntariā

Libri

Gall. Et illuc ultra non reuertis: sed in cremerum semis suerti tur. **T**hi dic: **S**ed iebriat terram et infudit eam. **i.** abudanter ei humore misstrat. **E**t germiare ea facit. **A**d fram ex humore et calore oia pcreant. **E**t dat semine serenitatem: id est multiplicatum reddit: quod beneficio aquae semine multiplicatur.

s. Et panem comedet: quod de semine fit pants postea. **S**ic erit vobis meum. **i.** pmissio mea: quod permisit salutem israel. **K** Quid? **E**t germe serenitatem: egredietur de ore meo. **i.** de ipso meo. **V**el anthropopathos est. **S**ic erit. **i.** ita

2. Cor. 9. c. stable erit hunc quod promitto. quod dicitur leges naturae sunt stabiles: ut patet in imbre: sic erunt meae promissiones immobiles. Deinde adaptat planum similitudinem: cum subdit: **M**o non reuertis ad me vacuus. **i.** sine effectu: siue ociosus. **E**t dicit: Non reuertetur me: ad similitudinem arcus dolosus: a quo plecta sagitta inefficax est: et in iacente reuertis. **N**on faciet quocunq; volui. **i.** eos ad redeundum excitabit promissio mea. **O** Et prosperabit in his ad quod misi illud. **i.** ipsi redibunt de captivitate: sic eis panis. **E**t hunc quod sequitur: **P**Quia in leticia egredi emini de chaldea. **Q**Et in pace deducemini in via ab esdra: et ab alijs ductoribus illi: ipsi ad terram viam: et in redditu viro erit hoc quod sequitur: **S**ed maiores. **E**t colles minores secundum motes: **V**eritas coram vobis laudem. **i.** tota terra iudee quam motuosa est: letabitis in aduentu viro. **E**t hypbole. **S**ic enim erit: **D**lugere propter miseriem vel defectum inhabitarum. **V**el Thren. **j. b.** Alleluiam lugere tecum. **Ite. S. xxxiiij. b.** Luxit et elanguit terra: profusus est libanum et obsorduit. Ita ecouerso de letari propter multitudinem et prosperitatem incolarum. **S**ile Numeri. xxi. d. **H**in alia lata. **S**copuli torretium gestient ut regrescerent in arnon. **E**t Ps. Montes exultauerunt ut arletes: et colles sic agni ouium. **E**t est hypbole. **S**ic etiam Ben. xlii. d. Donec ventiret desiderium collium eternorum. **V**el propter motes et colles duces et principes eorum intelligunt. **V**el **S**ed montes et colles catastabunt coram vobis laudem. **i.** materia vobis laudandi deum misstrabunt: in hoc in aduentu viro: ita quod parvus erat deserta et sterilia: modo secundabit et fertilis erit. **S**imile Daniel. liij. c. **F**ridicite omnia opera domini domino tecum.

Mystice. **v.** Ps. Pluvia voluntaria segregabis de hereditati tue. **O** See Ps. 67. **vii. c.** Ero quasi ros: et israel germinabit quasi lili. **T**unc imber et nix descendet in grossicie secundum subtilitationem. Similiter christus venit in mundum in grossicie: quod sibi caro factum est: sed in subtilitate ascendet: quod glorificatur in resurrectione et subtilitate. Similiter iusti descendet in grossicie per considerationem suorum defectuum: vel per compassionem alienorum infirmitatum: et ascendet in subtilitate per regenerationem super celestium. **V**el Melchizedek. **v. c.** Erunt reliquiae Iacob in medio populi multorum: sic rosa domini: et quasi stilla super herbam quam non expectat virum. **U**ltimi descendunt per predicationem: sed propter debet ascendere per regenerationem. Amos. ix. b. **Q**ui vocat aquis maris et effundit eas super faciem terrae. **a** Et illuc ultra non reuertis. Sic sine fructu non est reversus christus ad prius. **b** Sed inebriat terram. **i.** ecclesiam: vel qualibet aiam. **V**el dicit: Inebriat per gram: ut ipsius obliuiscatur sic eborum. **H**iere. xxxi. e. Inebria boiam lassam. **c** Et infudit eam letitia. **H**iere. xxxi. b. Erit aia eorum quasi horum irrigua. **d** Et germiare eam facit. **i.** initium bonorum operum perficeret. **e** Et dat semine predicationis. **f** Serenitatem. **i.** predicationis. **g** Et panem. **i.** opus bonum quod pascatur. **h** Comedet: **i.** faciet: ut semine trahat in cibum. **i.** sibi in opere. **T**hi. **ij. Cor. ix. c.** Qui administrat semine seminat: et panem ad manducandum stabilis. **P**redicator autem de seminatore diversorum seminum: quod alius predicat grossa: alius stabilis. **V**el **H**iere. xxxi. e. **S**eminabo dominum Israel et dominum iuda semine hominis et semine iumentorum. Semine hois sunt spiritualia et subtilia: semine iumentorum sunt grossiora. **S**ic ergo serere est predicare: et comedere agere. **U**nde Job. xxxi. a. Si secutus est oculus meus cor meum: et in manus meis adhesit macula serena et altus comedat. **i.** dicam boi. **B**iliter non et aliis illud faciat. **V**el sic: **b** Inebriat terram cordis

Esiae

nostrum vino copunctionis. **c** Et infudit eam dulcedine consolacionis. Semper enim sequitur amaritudinem consolatio divina. **U**nde Job. xxxiij. d. **H**ec oia operat deus tribus vicibus per singulos. **i.** homini in triplici statu dat illa. **s.** tribulationem et consolacionem: in paupertate, probatio et in morte. In statu enim paupertatis primo est amaritudo de culpa perpetrata: deinde consolatio divina. **I**te in secundo staturedit amaritudo temptationis postea appetitacionis: ponit dulcedine visitationis. Item in tertio statu venit amaritudo mortis: et sequitur dulcedo eternae quietis. **d** **E**t germiare eam facit in bona voluntate. **e** **E**t dat semine serenitatem in operis executione. **g** **E**t panem comedet in operis discretione vel diffusione. **S**icut enim comedens panem eum in frusta pscidit et comolit: sic discretus homo qui vult nutriti ex bono opere suo et in melius semper perficeret: debet illud dente discussioem comolare et scindere et aprire: ut nec modica vanitas unmixta sit. **U**nus legitur Leuit. j. b. quod pellis detrahens hostem: et hostia dividens hostia est bonum opus: pellis est exterior appetititia: que detrahenda est: ne bonum opus fiat per vanam gloria: et hostia debet secari per discussionem. **I**te Cant. iiij. c. Quae est ista que ascendit sic virgula summi ex aromatibus myrrae et thure et ynuensi pulueris pigmentarii. **W**hyrra enim debet esse in penitentia: thus in devotione: deinde puluis in operis discussione. **V**erum quod: **S**ic erit vobis meum. **i.** filius. **k** Quid egredietur in carnem veniet. **Ex ore meo. i.** ex iussu meo siue precepto. **V**el hic dicit: quod a prophetis quod sicut os domini egressus est in mundum annunciat. **E**vel **D**e ore meo. **i.** de mea substatia. Eccl. xxiiij. a. **E**go ex ore altissimi prodidi: perrogenita ante oculum creaturam. **m** **M**o non reuertis ad me vacuus. **i.** sine fructu: sed cum multo lucro. **B**en. xxxiiij. c. **I**n baculo meo transi iordanem istum: et nunc cum duabus turmis regredior. **n** **S**ed faciet quocunq; volui. **Joh. viij. d.** Quae placita sunt ei facio super te. **o** **E**t prosperabis in his ad quod misi illud. **Ps. Quocunq; faciet per te. Ps. 5.** sperabunt. Septuaginta. **M**o non reuertis donec compleat quod volui: et prosperas facias vias eius percepit mea. **S. xlviij. d.** Egredies de ore meo vobis iusticie: et non reuertis: quia inibi curuabis oculum. **Q**uae sint autem illa que pater voluit: et ad quae misit filium ipse subdedit declarat. **P**Quia in leticia egredi emini geres ab idolatria: iudei a legis vimbra. **H**iere. i. b. **D**e terra chaldeorum egredi emini: et estote qua hedi ait gregem. **i. leti. H**odus enim lascivus est. **E**t hoc est quod dicit: **I**n leticia: penitentia non solum flendum est de culpa: sed letandum de venia. **i. Esdr. iiij. d.** Nec poterat quisque agnoscere vocem letantium et vocem fletus populi. **H**oc dicit in fundatione templi. Similiter est in fundatione templi spiritualis: cuius fundamentum est penitentia: ut dicitur **H**eb. vij. a. Non rursum facientes fundamenta penitentia ab opibus mortuis. **q** **E**t in pace. **i.** cordis tranquillitate. **r** **D**educemini de fortute in fortute. **S**ap. x. b. **J**ustus deduxit dominum per vias rectas. **Apoc. i. b.** **G**raia vobis et pacem. **G**raia in egressu virtutum: pars perfecti fortutum. **V**el **D**educenti per ignem et aquam. **q** **I**n pace. **i.** cum patientia sustinetes: et bono animo. **Ps. Tristium per ignem et aquam. Sap. x. d. Ps. 55.** Deduxit eos in via mirabilis: et fuit illis in velamento dei et in lumine stellarum nocte. **S**ed quod de paupertate malorum gaudet sciens: **Y**o subdit: **s**habentes et collegi. **i.** ageli maiores et minores: **v** Cantabant coram vobis laudem. **i.** deum laudabunt ipsi angeli: qui sunt coram vobis tanquam ductores vestrum. **x** **E**t oia ligna regidis. **i.** oes iusti. **A**ngeli enim et iusti gaudent de paupertate ecclesie gemitum et cuiuslibet aiei. **Luc. xv. b.** **L**et gratulamini mihi quod iueni olio quam perdideram. **E**t in eodem. **G**audet de angelis dei super uno precio per misericordiam agente. **U**nde **G**loria dicit super **L**ucam. **A**ngeli gaudent de reconciliatione hominum: quod accedit nos ad probitatem: et agamus quod illis gratum sit: quorum patrocinium debemus affectare et offendam timere. **V**el **s** Montes propheti patriarche et apostoli. **t** **E**t colles . i. ceteri doctores

Ga Et oia ligna regiois vel siluarū plaudēt manu. Hypbole sicut ē. Ut i. germinādo et fructificādo erūt materia q̄re deo debeat plaudere manib⁹. s. bñ opando. c Pro saliūca. i. loco saliūce: q̄ aculeis et pūctiōib⁹ plena ē: d Alcedet. i. crescer: e Abies in tra via: q̄ est arbor alta et p̄cera et fabricād̄ domib⁹.

Et siluarū apta: pice fēcūda. q. d. b niā ligna regionis plaudent terra via oib⁹ bonis et etiā arborib⁹ op̄is mis replebis. f Et p̄ vrtica q̄ ignee est g crescer myrtus. Et erit dñs nature: g Crescer

myrtus: q̄ tempatiue ē virtut. q. d. bonę arbores erūt i terra via: et alię q̄ solē crescere i deserti loci remouebunt: sic vrtica / lappa / et saliūca / et myrica. Un̄ Osee. ix. b. postq̄ captiuitas eoz p̄ dīcīs subdit: Desiderabile argētū eoz vrtica hēreditabit: t lappa i tabnaculis eoz. Itē. S. xxvij. c. Orient in domib⁹ ei⁹ spinē et vrticē: et palurus i munitiōib⁹ eoz. Ecōtra vīc: h Pro saliūca ascēdet abies et c. Simile. S. xl. c. Dabo in solitudinē cedrū et spinā et myrtum et lignū oling: ponā in desertū abietē: vlmū et buxū simul: vt videat et recogit et intelligat paris q̄ man⁹ dñi fecit h et sc̄tū srl̄ creauit illud. Itē. j. lt. c. Glia libani ad te veniet: abies et buxus et pinus. b Et erit dñs noīat in signū qfnū qđ nō auſeref. i. tali noīe noīab̄ dñs: qđ erit eternū huius liberatiois signum.

Dystice. v. i. ceteri doctores. a Et oia ligna regiois. Ialij fideles p̄. p̄. 95. mitiū ecclie. b Plaudēt manu. bñ opando. D. Et exultabūt oia ligna siluarū et c. Et h ē p̄ iudeos Israelites: Ligna enī man⁹ nō habēt. Seq̄t: c Pro saliūca. i. loco malorū: d Ascēdet abies. i. crescer et multiplicabunt boni i ecclia. Vali cōpant saliūce: q̄ herba humilis ē aculeis et pūctiōib⁹ plena: sic mali pūli sunt et aspi. Job. v. a. Ulru stultū iterficit tracūdā: et pūli occidit iudia. Per abietē intelligunt boni. Abies enī est arbor p̄cera / pice fēcūda / leuis / odorifera / mali materia: Simili sc̄tū sūt alii p̄ uestationē celestē: pice fēcūdi p̄ charitatē: leues p̄ pauprēte: odorifera p̄ bona famā. Itē malus fit ex eis: cū a bonis exēplū sumim⁹ vt trāseam⁹ mare hui⁹ mudi. f Et p̄ vrtica q̄ significat malos / vrētes / inflatos / aculeatos. g Crescer myrt⁹ q̄ significat mites et benignos: q̄ alios p̄solent. Myrt⁹ enī tempatiue nature ē et p̄solat. Hec est mutatio dexterē excelsi. Zach. j. b. Ut ascēdes sup equū rufū stabat inī myrteta: q̄ christ⁹ inī q̄tos et temperatos q̄scit. De hac mutatiōe d̄ Job. xviii. a. Ferrū de tra tollit. i. foris de perō: ab⁹: et lapis calore solut⁹ i es vīt. i. dur⁹ et obstinat⁹ p̄tō: fit sonor⁹ p̄dicator. j. lt. c. Pro ere affera aurū: et p̄ ferro argētū: et p̄ lignis es: et p̄ lapidib⁹ ferrū. Ecōtra mō fit i ecclia: q̄ boni sūt mali. Dic̄t̄. vii. a. Qui optim⁹ ē i eis q̄li palurus: et q̄ rect⁹ q̄li spina de sepe. S. xxxvij. c. Orient spinē i domib⁹ ei⁹. i. religiōib⁹: et vrticē et p̄lūt⁹ i munitiōib⁹ ei⁹. Greg⁹ sup Job. xxvij. lib. xvij. ibi Tollet eu vent⁹ / dīc: Pro saliūca ascēdet abies i ecclia: dū i corde sc̄tōy p̄ abiectione terrene cogitationis altitudo exorit superne p̄tēplatiōis. Vel p̄ saliūca intelligit hypocrisis: siue ignavia q̄ parū audet: facit tñ malū vbi pōt. Et nota ap̄rietates ei⁹ p̄ vīsus. Flore rubēs spinis horrēs humili capitulo: Arteric grata calcēs ledit saliūca. Et pro vrtica libidinis myrtus temperant et macerationis carnis. Et nota sex ap̄rierates vrticē: q̄ cōpērūt libidini q̄ hos vīsus. Vrticā gignit non salt⁹ sed sim⁹ / vltro Crescit / pruritū generat / dentata / p̄ ignē Vis perit / lotura cintis: morat ista libido. Libidinē nutrit nō salt⁹ pauprat⁹: sed sim⁹ vbertat⁹. Un̄ Ecēch. xv. f. Hec fuit iniqtas sodomie sororis tuę: supbia / saturitas panis et absidā / aquę et ocū. Itē vltro crescit: q̄r etiā nob inuitis insurgunt mot⁹ libidinis. Un̄ diabolici hoīes s̄ q̄ excitat se ad libidinē: sic multi leccatores. Itē pruritū generat. i. ardore. Itē denata est. i. gulosa: libido enī bñ vult pasci et bñ nutriti. Itē vīs vrticē siue vir⁹ perit p̄ ignē: siue luxuria perit p̄ tribulationē. Ecēch. xi. d. Malitia vīni horz obliuionē fac luxurie maxię. Itē ò cinere vrticē fit lotura. i. lixiūa: q̄r p̄tū luxurie cōuerſū in cinere pñiē / materia ē magne bñilitat et cōpūctiōis. Et

alit. Per saliūca notaſ tra cordis: p̄ vrticā rebellio carnis. Ecēs. xij. a. Aufer irā a corde tuo / ecce saliūca: et amore mali, ciā a carne tua / ecce vrtica. b Et erit dñs noīat i signū eternū qđ nō auſeref. Dñs noīat in suis: q̄ a christo diſiūt̄ christiani. Et est eis dñs in signū eternū: q̄r crucis eius cauterio muniun̄: et insignis sūt ei⁹ signo.

P. Fac meū dñe typ̄. 85. A

H Ec dīc dñs: Custodite signū i bonū. Ecēch. ix. b. Signa rāu sup frōtes virorū gemētiū

i dolētiū: qđ nomē vī signū nō auſeref a fidelib⁹. Vel sic: h Et erit dñs / posit⁹ i signū etnū. i. erer in cruce: sc̄t̄ serpēs i palo: Mūeri. xxj. c. Erit dīcnoīat̄ ab ipso signo: q̄r a cruce dīc̄t̄ crucifixus. Vel noīat⁹: q̄r sup caput ei⁹ positus est titul⁹: Jesus nacaren⁹ rex iudeorū. d Qđ nō auſeref. i. nomē: q̄r dixit pilatus: Job. xix. c. Qđ scripti / scripti. Vel: Qđ signū nō auſeref: q̄r adhuc dñs retinet sibi cicatrices vulnerū: vel q̄r cordib⁹ fideliū devote imp̄m̄ memoria passiōis ei⁹. Itē. S. xj. c. Habet de h signo. Radix telle: q̄ stat in signū p̄p̄orū. Luc. ii. e. Positus est hic in ruīna et resurrectionē multoꝝ: et in signum cui contradiceſ.

Expositio Capit. LVI

H Ec dīc dñs: Custodite et c. Sc̄dm̄ fabulā iudiciorū in p̄cedenti capitulo legit de liberatiōe iudeorum de captiuitate babylonica. Ut ergo qđ p̄missū est peccatis eōp̄ nō impedit̄: iūtit̄ eos: p̄b̄eta i prima parte capituli ad legis custodiā: sc̄licet ad iudiciū et iusticiā et custodiā sabbati. S̄ q̄dā erāt aliūde desolatiq̄ ex captiuitate: ideo i sc̄da p̄t̄ p̄solat̄ eos. s. steriles et p̄selytos: ibi: Et nō dicat filii aduenē. In tertia inuehitur contra iudeos: ibi: Omnes bestie agri et c. Dicit ḡ: k Hec dīc̄t̄ dñs. i. precipit. l Custodite iudicium: in discernendo qđ faciēdū: qđ nō. m Et facite iusticiā: erēq̄ndo qđ iudicasti. De hac

Dystice. k Hec dīc̄t̄ domin⁹: Custodite et c. Sup̄a in p̄cedenti capitulo multa bona promisit: Hic in prima parte hui⁹ capituli ostendit p̄ quē s̄iant illa bona: sc̄licet p̄ christum: et quibus sc̄licet custodientibus iudicium et iusticiā et sabbati cantibus. In secunda parte desolatos gentiles consolat̄: ibi: Et non dicat filius aduenē et c. In tertia parte contra malos p̄glatos ecclesiē inuehitur: ibi: Omnes bestie agri et c. Dicit ergo: Si vult̄ habere que promisi: vel si vult̄ digne occurtere vestro salvatori que venetur vobis p̄diti: l Custodite iudicium: in discernendo quid faciēdū: quid non. Dic̄t̄. vi. c. Indicabo tibi o homo quid sit bonum: et quid requirat deus a te: Utiq̄ facere iudicium et diligere misericordiā et sollicite ambulare cum deo tuo. Prūnū quo ad se. j. Cors. xi. g. Qđ si nos in etiōis dijudicaremus: non vīt̄ iudicaremur. Secundum quo ad proximum. Drouerb. xxij. b. Qui prohus est ad misericordiam benedicetur. Tertium quo ad deum. Gen. vi. b. Moē vir iustus atq̄ perfectus cum deo ambulavit. m Et facite iusticiā: perficiendo qđ iudicatis. Sap. j. a. Diligite iusticiā et c. Vel: iudicium: ut homo iudicet se in confessione et subiūciat se iudicio confessoris. Et iusticiā: ut puniat se in satisfactione. Vel sic:

l Custodite iudicium: id est non accipiat̄ personam in iudicio. Deut. j. c. Nō accipieris cuiusq̄ personam: quia dei iudiciū est. i. Paral. xix. b. Constituit iōsaphat iudices i cunctis ciuitatibus iuda munitis per singula loca: et p̄cipiens iudicibus: videte ait quid faciatis: Non enim hominis exercetis iudicium sed dei: et qđcūq̄ iudicaueritis in vos redūndabit: Sit timor dñi vobis: et cum diligentia cuncta faciatis: non enim est apud dñm deum nostrū iniquitas: nec personarum acceptio: nec cupido munerum. Zach. viij. c. Veritatem et iudicium pacis iudicate: Cōtra eos qui cū sciēt̄ ant veritatem: et non habeant sufficientia testimonia: faciunt fieri computationem pacis: et faciunt quod qui debuit habere centū nō habet nisi decē. Job cū iudicio pacis addit̄ veritātē. m Et facite iusticiā: i. post rectū iudiciū exequimini *

et teneri faciatis

Libri

G iudicaris. De hac iusticia habetur Exo. xxij. et. xxvij. et. xxviij.
a Quia si feceris: b **Iuxta ē sal^o mea.** i. cito salua-
 bo vos et liberabo de captiuitate. Et hoc est quod dicit:
c At veniat vobis s. sal^o. d **Et iusticia mea.** i. iusta
 punitio i hostes supple iuxta ē: e **Et reuelef.** i. cito apa-
 rebit oīb^o quod destruā hostes vīos. f **Btūs vir.** i. bene
 aut^o. q. d. mīlū pro-

sperabit. g **Qui** a quia illū ē sal^o mea ut vēni-
 facit hoc. i. iudiciū. b **at** et iusticia mea ut reuelef.
 b **Et fil^o hoīs qui** d **at** et iusticia mea ut reuelef.
 apphēdet firmū et strenue. i **Illud.** i. h **hoīs q̄ apphēdet istud.** Cū
 iusticiā. Ipsi dico k **Custodiēs sabbatū** nē polluat il-

lud. In hō forte mag^o peccabat i captiuitate. s. in violatione
 sabbati: et similiq^o q̄ redierat i terrā suā male custodiebat sab-
 batū: sic legi. m **Custodiēs manū suas:** hoc dicit: quia
 lex cohibebat manū: maxie n **Ne faciat oē malū.** i. gra-
 ue et pfectū malū: vel aliqd de oī: vel q̄dlibet pctrū. o **Et**
nō dicat fil^o aduenē tē. Secunda pars: in q̄ psolat q̄dam
 desolatos. Cū enī pmitere generalis pspēritas iudeorū:
 erant qdā q̄ dicebāt. s. pseλyt: Quid nobis valet hoc q̄ iudei
 erūt i pspēritate: expellēt nos tanq^o alienigenas. Steriles
 aut̄ dicebant: q̄ parū valebat eis pspēritas: q̄r erant oppro-
 brio et ptemptui: et q̄r nō h̄ient successores. Tales ḡ psolatur
 dñs: et dicit: **Et nō dicat fil^o aduenē.** i. fil^o alicu^o pse-
 lyti: p **Qui adheret dño p cultū et legis obseruantia:**
 q **Dicens:** hoc. i. separationē tē. Mota q̄r hic: non di-
 cat corde. s. dices ore. Uel p̄ hēc duo nota: q̄ multū de hō
 quebantur proselyti: Separationē diuidet me domi-
 nus a populo suo. q. d. non numerabor in populo dei:
 nec habebo partē in hereditate terre: et si ei^o cultū suscepero.

Et nō dicat eunuch^o:
Dystice. a et teneri facias qd iudicasti. Deut. xvij. d. Juste qd iustū est
 exēqris. Et nota q̄ hēc duo frequēt gl̄iūt scriptura. P̄s. Fe-
 ci iudiciū et iusticiā nō tradas me caluniātib^o me. Itē iudiciū
 et iusticia pparatio sedis tuę: qz mīlī iudicāt se: s pauci faciūt
 iusticiā. s. xxvi. d. Dñe iusticiā non fecim^o in tra. a **Quia**
iuxta est salus mea. i. filius saluans mūdū. c **Et veni-**
 at. i. vīsibilis mūdo appareat. d **Et iusticia mea.** i. fil^o
 iustorum remunerator in patria. e **Et reuelef.** i. inno-
 scat per carnem assumptam. Uel b **Iuxta ē salus mea**
 vt veniat. i. filius in secūdo aduentu ad saluandum bonos.

d **Et iusticia mea vt reuelef.** i. filius iustus ad punien-
 dum malos. q. d. ideo iudicetis iuste et vos et alios: et iusti:
 quia cito veniet iust^o iudex. Sap. vij. b. Qui custodierint iu-
 dicium iuste iudicabunt in futuro iudicio. Item Eccl. xvij.
 c. Ante iudicium dei. s. para tibi iusticiam: non solum alij sed
 tibi: Sicut p̄dicator malus qui vult alios iudicare et iusticia-
 re et non se. s. xlvi. d. idē qd hic: sed alio ordine. Prope feci
 iusticiam meam et non elongabis: et salus mea nō morabitur.
 f **Beatus vir in patria.** g **Qui facit hoc.** i. iudiciū
 in via. Joh. xij. b. Si hēc scitis: beati eritis si feceris ea. Pro-
 uerb. viij. d. Beati qui custodiūt vias meas. P̄s. Beati qui
 custodiūt iudicium: et faciūt iusticiam in omni tpe. h **Et**
 filius hoīs q̄ apprehēdet istud. s. iusticiā vt vtrūq^o: vt
 hoc et illō referat simul ad iudiciū et iusticiā. Et nota q̄ dicit:
 Apprehēdet: vt nō solū faciat: sed stricta et firma manu te-
 neat. Per hoc enī verbū apprehēdet: notan̄ tria: cito ca-
 pere et audire et firmū tenere: q̄ illōs q̄ nūnī deliberat ad bonū
 faciēdū: repidi et remissi ad incipiēdū: vt firmū teneat se i bo-
 no. p̄posito vel incepto: cū tñ oēs sine cōsilio ad lucra t̄paliā
 vel etiā ad pctrā: et illa firmū teneat cito currat et audire. Hie-
 re. viij. b. Apprehenderūt mendacūt et noluerūt reuerti. Eccl.
 xxxiiij. a. Quasi qui apprehendit vmbra et sequitur ventum:
 sic qui attendit ad vīsa mendacia. Econtra P̄s. dicit: Appre-
 hendite disciplinam: non p̄bendam. Specificat quis ē iste
 beatus. k **Custodiens sabbatum ne polluat illud.**
 Ad litteram festa custodiēda sunt a nūgīs/epulis et choreis.

Esaie

j. lviij. d. Si auerteris a sabbato pedem tuum: ne s. vadas ad
 chores et ad mala loca facere volūtate tuā i die sacro meo
 et vocaberis sabbatum delicatum et sanctum dñi gloriosum.
 Vel **Custodiens sabbatū.** i. quietē cordis. l **P**le pol-
 luat illud: per admixtionē cure tempalis: vel p̄cupiscentię
 carnalis: que coinquant cor: et turbant mentis sabbatū. Hoc
 autem mandatum se,

pe inculcat in scriptu-
 ra: quia semper sabbatū
 dicendum est a vitis.
 lltere. xvij. c. Lusti-
 dite animas vestras et
 nolite portare pon-
 dera. i. peccata pecca-
 tis cumulare i die sab-

bati. s. cu vacare debetis q̄tē ptemplationis: nec inferatis p
 portas hierusalē. i. p qnō sensus: et nolite ejercere onera dō
 mibus vestris: id est prauam voluntatē vt prodeat in opus,
 m **Custodiēs manus suas:** ne faciat omne malū:
 Expositio est pcedētis. Et dicit: Omne malum. i. aliqd:
 et ita quodāmodo omne: quia qui in vno offendit omnī est
 reus: Iaco. ij. b. Hoc est custodire sabbatum: cessare ab om-
 ni malo. Ezech. xx. b. Dedi eis p̄cepta mea et iudicia: infu-
 per et sabbata mea dedi eis: vt sit signū īf me et eos. o **Et**
non dicat fil^o aduenē tē. Secunda pars vbi consolatur populi genti/
 Scāda p-
 lē: aduenē prius a deo et eunuchū: id est sterile: ne desperet se
 posse equari populo dei in p̄dictis p̄missionib^o. Dicit er-
 go: **Et non dicat filius aduenē:** id est gentilis a gentib^o
 genitus. p **Qui adheret dño p cultū et legis obseruantia:**
 q **Dicens:** hoc. i. separationē tē. Mota q̄r hic: non di-
 cat corde. s. dices ore. Uel p̄ hēc duo nota: q̄ multū de hō
 quebantur proselyti: Separationē diuidet me domi-
 nus a populo suo. q. d. non numerabor in populo dei:
 nec habebo partē in hereditate terre: et si ei^o cultū suscepero.

Et aliter: o **Et non dicat fil^o aduenē tē.** id ē pec-
 cator qui est aduenē: et filius aduenē: id est imitator aduenē:
 id est diaboli: qui per superbiam alienavit se a deo: et cecidit de
 celo. Proverb. v. b. Me des alienis honorem tuum: et annos
 tuos crudeli: ne forte implentur extranei viribus tuis: et la-
 bores tui sint in domo aliena. Item peccator est eunuchus.

Diabolus enim p̄cidit nobiles pueros ne generent dei ser-
 uitio prolē: Aſert eis testiculos: id est bonam vitam et sanā
 doctrinam: et timorem et amoī. Daniel. j. a. Aut rex assenē
 vel arphaxat p̄reposito eunuchorū vt introduceret de filiis
 israel: et de semine regio et tyrānōp pueros decoros forma: et
 eruditos oī sapiētia et cautos sciētia et doctos disciplina: et q̄
 possēt stare in palatio regis: vt doceret eos litteras et lingua
 chaldeorū: id est leges et decreta. s. xxix. d. De filiis tuis
 tollent: et erūt eunuchi in palatio regis babylonis. Tales be-
 ne corrumptūt ecclesiam: sed non generant: sicut pater q̄ ho-
 die omnis corruptio est in ecclesia: ex eo q̄ statim ex quo ali-
 quis nobilis scit linguam chaldeorū: id est modicas canillati-
 ones decretalium: statim vocatur i curijs episcoporiū: et post
 fit p̄relatus: sicut et nabuchodonosor statuit illos super p̄o-
 vinciam babylonis. Eccl. xx. a. Concupiscētia spadonis de-
 virginavit suuenculam. Eccl. xxx. c. Portans mercedes ini-
 quitatis: videns oculis et ingemiscens: sicut spado complec-
 tens virginē et suspirans. s. xxij. e. cōparant tales gallo galli-
 natio. Laliū em quando penitent misseret dñs: Unde dicit:
 Et non dicat filius aduenē: id est peccator recognoscē
 se a deo alienatum fuisse et penitens. Et hoc est: p **Qui**
 adheret dño: dicens: quasi ex desperatione. r **Sepa-**
 rationē diuidet me dñs a populo suo: id est a p̄imo
 qd daturus est suis. Hoc non debet dicere: quia penitentes
 equantur innocentibus. Ezech. xlviij. f. Quacunq^o hora in-
 gemuerit peccator: omniū iniquitatum eius non recordabor
 amplius. Deut. x. d. Dñs amat peregrinum: et dat ei vī-
 tum atq^o vestitum: et vos ergo amate peregrinos: quia et ipsi
 aduenē fūstis in

a Et nō dicat eunuch⁹: ecce ego lignū aridū. i. sine fructu et sine spe fruct⁹. Hoc dicebat q̄libet sterilis: qd pdest mibi pmissio h̄: ego ero oprobrio oib⁹ et subiacebo maledicti int̄ plin det: nec habebo p̄t̄ int̄ eos. Hoc dicebat eunuch⁹: sc̄pt⁹ est Deut. vii. c. fīm alia l̄faz; Maledicta sterilis q̄ nō facit semē in israel. c

b Quia hec dīc dñs eunuchis. Wō cō solat eos t̄ dīc q̄ licet t̄n steriles sint i. ple: erunt dīc dñs eunuchis. t̄ Di cū e stodierit sabbata mea: t̄ ele gerint q̄ ego volui t̄ tenuerint fedūs meū: dābo eis in nuchis: hec. l. q̄ se quā. **c** Si cu stodierit sabbata mea: Vel sicut Septuaginta habet: et l̄fa cōmunor ē apud nos: Qui custodierint sabbata mea statuta ī lege: id ē oīa festa. **d** Et elegerint q̄ ego volui. i. p̄cepta mea. Et tenuerint. i. ope executi fuerint: g. **e** Sed⁹ meū. i. legē meā: p̄ quā eis federat⁹ sū. b. Dabo eis. i. talib⁹ eu nuchis. **f** In domo mea. i. in familia mea. k. Et ī mu rīs meis. i. in ciuitatib⁹ munītī. **g** Locū t̄ nomē. i. hereditatē honore. Nomē dico. i. **h** Meli⁹ a filijs t̄ filiab⁹. i. magi honorabiles erūt t̄ magi noīari: q̄ si h̄ent m̄los filios t̄ filias. Vel. m. **i** Nomē meli⁹ a filijs t̄ filiab⁹. i. meli⁹ q̄ si p̄ies vocarent: q̄ vocabunt serui t̄ filii dei viuetis. o. **j** Nomē sempifnū dabo eis qd nō p̄ibit. i. fama bonita n̄ cor diu etiā p̄ morte eoz p̄manebit. Vel. **k** Nomē sem p̄ifnū: q̄ vocabunt iudei t̄ filii dei: qd nomē p̄manebit cū eis qdū vixerint: q̄ nullo mō sepabunt a felicitate populi. q. **l** Et filios aduenē. Supra p̄solat⁹ eunuchos: h̄ p̄solat⁹ p̄lytos. Paus aut̄ cōsolat⁹ eunuchos q̄ p̄selytos: q̄ magis oprobrium erat fīm legem esse sterile q̄ p̄selytum. Dic. g. **m** Et filios aduenē t̄. L̄fa suspēsiua ē v̄sc̄ ad illū locū: Adduc eōs ī mōtē sc̄tū meū. Eōs more heb̄: eo. Alij habet. Et filios aduenē. Hiero. b. Et filios. Septuagita: Et alienigenas. T̄ p̄t̄ legi sic: q̄ **n** Et filijs aduenē: suple t̄b̄ dīc dñs q̄ sequit. El̄f sic: Et filijs aduenē dabo supple ea q̄ sequit. r. **o** Qui adheret dñs. i. q̄ sūt adiūcti p̄lo ei⁹ p̄circūcisionē: ita: s. **p** At colat eū: tanq̄ deū verum. q. d. nō t̄m circūcisi sint: s. cultū dei obseruēt in oib⁹. t. **q** Et diligant vel diligūt nomē ei⁹. i. placet eis q̄ vocent iudei t̄ dicant de p̄lo dei. v. **r** Et sūt ei ī seruos; vt nō iūb̄ habeant nomē s̄ rem. x. **s** Dēm custodientē sabbatū meū:

tam eunuchū q̄

t hysice. **a** Et nō dicat eunuch⁹. i. gērtilis sterilis a bono. **b** Ec ce ego lignū aridū. i. nō desperet de misēdia q̄ fuit sicut arbor arida. Ut fīm Hiero. a. **c** Nō dicat eunuch⁹. i. h̄go q̄ se castrauit p̄p̄ regnū celozū: Mat. xix. b. **d** Ecce ego lignū aridū: et nō reputet se infruitosū. Itē. i. Cor. vii. e. De fōginib⁹ aut̄ p̄ceptū dñi nō habeo/ p̄siliū aut̄ do. Eu nuch⁹ aut̄ idē ē qd bñ vīncēs/luxuriā. f. Vale aut̄ vincit luxuriā auar⁹: q̄ ideo nō luxuriaſ ne euacuer bursam. Itē hy poritane videat eē mal⁹. Sed d̄ bono eunicho dīc. Sāp. iq. c. fīm aliam l̄fam. H̄ta sterilis imaculata q̄ nō cognouit strātū in delicto: habebit fructū in visitatiōe aīarū. Et eunuch⁹ q̄ nō est op̄ar⁹ manu iniātātē: neq̄ cogitauit h̄ deū mala: da bis eni ei⁹ fidei electa grā t̄ ps in tēplo dñi delectabilis. Tal nō dicat h. **e** Ecce ego lignū aridū. i. nō putet se subiace re maledicto leg⁹: vel nō curet de tali maledicto: quo dictū ē: Maledicta sterilis q̄ nō facit semē in isrl. Et sumis h̄ d̄ Exo. xxij. d. Mō erat infēcūda nec sterilis terra tua. Et Deut. vii. c. Mō erit apud te sterilis viriusq̄ sexus.

f aduenē fūstis ī terra egypti. **g** Et nō dicat eunuch⁹. i. sterilis a bono ope si p̄mitēat nō desperet: nec dicat h̄ qd se quis ex dissidēia: **h** Ecce ego lignū aridū: s̄ ex humilitate debet q̄libet dicerē. T̄n. Lq. xvij. c. Lū oīa bona se ceris dicit: serui inutiles sum⁹: qd debuum⁹ facere fecimus. **i** Quia hec dīc dñs eunuchis. i. h̄ginib⁹ t̄ caste viue

tib⁹: vel p̄us sterilibus s̄ mō p̄nitētib⁹. **d** Si custodie runt sabbata mea/ declinādo a malo. **e** Et elegerit q̄ ego volui/faciēdo bonū. Sepuagita: volo. **f** Et tenuerint fedūs meū/ p̄seuerando in bono. Vel alit. **g** Si cu stodierit sabbata mea/ vt nūq̄ faciat oīa nuptiar⁹ **h** Et elegerit q̄ego vo lu: vt pl̄ offērant q̄ p̄ceptū sit: vt non in/ dulgentia apl̄: sed vo luntatē cōsiderēt dñs **i** Et. t̄ filijs sui. **j** Et tenuerint fedūs meū. i. pactū baptimale fūauerit: **k** Dabo eis ī domo mea t̄ i muris meis. i. in ecclīa p̄stū: t̄ i numero p̄dicatoꝝ:

l **l** Locū honoris: vt. s. sint p̄dicatoꝝ: z sacerdotio fūgan mībi ī domo mea ī sépienū: z s̄bditos munit̄ t̄ moneat p̄bo t̄ exēplo. Et p̄p̄tā h̄ castitas obfūada a mīstri ecclīe: q̄ nō obseruabā ī lege. **m** Et nomē meli⁹ a filijs t̄ filiab⁹: q̄ meli⁹ ē nomē p̄tinens q̄ p̄iugati: h̄ginis q̄ p̄lo v̄l m̄fis. Eccl. xxij. c. Q̄is ponderatio nō est digna p̄tinēt aīe. Vel b. Dabo eis ī domo mea. i. in aula cēlestī. **n** Et ī muris meis ī ciuitate mea munita. i. ecclīa militatē: cul⁹ muri sūt ipse christ⁹. **o** Saluator pōneſt ī ea mur⁹ ī ante murale. **p** Locū. i. māsionē: q̄ ī domo p̄t̄s mei māsionē multe sūt: Job. xiiij. a. **q** Et nomē. i. laudē t̄ honorein. **r** Meli⁹ a filijs t̄ filiab⁹: q̄ maiorē gloriā habebūt q̄ alij. Icti. Vel. m. **s** Nomē meli⁹ a filijs t̄ filiab⁹: q̄ sup̄merita operū honorabiles suos. Vel. melius q̄ fuit fructus t̄paliū dīvītarū. Ne h̄noie dīc Eccl. vii. a. Meli⁹ ē nomē bonū q̄ v̄nguēta p̄cīola. i. q̄ copia t̄paliū suauitat̄. Prouer. xxij. a. Meli⁹ ē nomē bonū q̄ dīvīt̄ multe. Eccl. xl. c. Eu rā habe de bono nose: hoc enī magis p̄manebit tibi q̄ mille thesauri magni t̄ copiosi. ii. Reg. viij. d. Fecit sibi nomē dauid cum reuerteretur capta syria. i. superbia sub pede posita. Soph. vlt. d. Ponā eos ī laudē t̄ ī nomen ī oī terra p̄su sionis eoz. Et post subdit: Dabo vos ī nomē t̄ ī laudē omib⁹ p̄plis terre: cū p̄uertero captiuitatē v̄iam corā oculū v̄ris dicit dñs. o. **t** Nomē sempifnū dabo eis. i. nomē chri stianū: qd nō deficiet. Hoc nomē impositū fuit a christo an tiochī p̄mo: Act. xi. Vel. Nomē sempifnū: vt vocent sī li dei: t̄ sacerdotes ei⁹. i. Icti. b. Gōs aut̄ sacerdotes dei vo cabimini: ministri dei nr̄i diceſt vobis. i. Job. iiij. a. Vide te q̄lēt̄ charitatē dedit nobis de⁹: vt filiū dei noīemur t̄ sim⁹. j. Ixv. c. Vocabit de⁹ seruos suos nose. alio. Vel. Nomē. i. rē notabīlē t̄ laudabile. Apoč. ii. e. Dabo illi calculū cādīdū: et ī calcō nomē nouū sc̄ptū: qd nōmō sc̄it nisi q̄ accipit. Baruch. v. b. Vocabit tibi a deo nomē tuū ī sépienū pax iusticie. **U** Nomē. i. glīa et honore ī laudē: q̄ diceſt bonis: Esurui et dedisti mībi māducare t̄. Et postea. Venite b̄ndicti p̄t̄s mei t̄. **U** Mat. xxv. c. Tūc enī erit laus v̄ncūiq̄z a deo. i. Cor. iiiij. a. p. **W** dñ p̄ibit/obliuione. Ecōtra de malis. Sāp. ii. a. Nomē nr̄i obliuione accipiet p̄ t̄ps. Itē Prouer. x. b. De moria iusti cū laudib⁹: nomē aut̄ impioꝝ putrescer. q̄ **Et** filios aduenē. i. gētiles fīm mysteriū: v̄l quoslibet p̄t̄ores: r. **Q**ui adheret dñs. **U** Doc dicit q̄ p̄t̄ores q̄i p̄uerturn: tur sūt feruētōres frequēt̄ q̄ alij: q̄ v̄bi abūdauit delictū supabūdauit et ḡra. Ro. v. d. Adheret dīco. s. **U** Et colat eū fide. Et notāk h̄c q̄nq̄ p̄ ordinē. Fides: vt b. t̄. **U** Et diligat nomē ei⁹. i. filiū: qui ē nomē p̄t̄is: ecce charitāt̄. De q̄ noīe Lant. i. a. Oleū effusū nomē tuū. Itē nota q̄ paul⁹ dīlexit nomē christi: iō totiēs noīat illud. Aliq̄ sūt q̄ nomē dia boli sp̄ habet ī ore: v̄l videſt q̄ diligat illud q̄uis nō colant. Itē aliq̄ sūt q̄ diligat noīari: diabolici: q̄ lētan̄ cū maleſecē rint: t̄ exultat̄ ī reb⁹ p̄essimis: Prouer. ii. c. De qbus Greg⁹. Mībi adeo displicet deo sicut ceruix elata post p̄t̄m. v. **U** Sūt ei ī seruos: ecce obediētia ī executiōe opis. Et sic p̄ ordine pon. m̄t̄ h̄c tria: quia fides operatur per dilectionem: Gal. v. d. **U** Om̄inem custodientē sabbatū meū v̄ v̄ ne polluat illud

Libri

a tam eunuchū q̄ aduenā q̄cūq̄ sit. Custodiētē dico: **a** Me polluat illud. i. ne polluta oga faciat ī illo. **Gel.** **M**e polluat illud. i. q̄s pollutū diem t̄ nō sc̄m cōtemnat et violer. **b** **E**t tenetē sedus meū. i. legē p̄ quā federat̄ sū filiis israel. **c** **A**dducā eos. i. omnes tales aduenas. **d** **I**n monte sc̄m meū: id ē in hierusalē/vel in templū vbi itare poterint ad adorādū sic iudei. **e** **E**t letis̄i cabō eos i domo oronis mee. i. in bie Hiere. 7.b. rusalē que ē locus quē Māth. 21.b. elegi ad orādū/ dabo Euc. 19.g. eis multa p̄spa. **Gel.** 88. dīs.c.h. Letis̄i cabō eos in domo oronis mee **149.7.c. et hoc dixim⁹** i. in tēplo exaudiā eos in his p̄ qb̄ rogabūt me. Et lō exaudiā eos: q̄z digno offeret mihi: **E**t h̄ ē. **H**olocausta eo rū: q̄ tota deo incendunt. **g** **E**t victimē. i. alia sacrificia: **h** **E**oꝝ eunuchor̄ et proselytor̄. Specialiē tñ loquī de p̄selyris: **i** Placebūt mihi sup altare meū: q̄z man⁹ eo rū nō sūt plen̄ sanguine. **Gel.** Placebūt z̄c. i. mihi placebit q̄ habeat auctoritatē offeredi oblatiōes suas in tēplo sic alij iudei. Q̄ h̄ sit factū nō legit. **l** **Q**ui domus mea dom⁹ oronis vocabit cūct̄l pp̄lis: nō tm̄ iudeis s̄ p̄selyris de om̄i populo. **o** **A**it dñs de⁹. i. h̄ p̄mittit dñs. **p** **Q**ui ḡgregat. i. solet ḡgregare. **q** **D**isplos israel: de q̄cūq̄ captiuitate. **r** **A**dhuc ḡgregabo ad eum. i. ad isrl̄. i. ad p̄plm isrl̄. **s** **D**ēs ḡgregatos ei⁹. i. oēs p̄selyris: t̄ oēs q̄ p̄cordes sūt eī/z̄ q̄i cōgregati p̄ fidē vni⁹ dei. **T**ē cōgregabo in te oēs cōgregatos in mea cognitione. Septuagira habet plan⁹: Cōgregabo ad eū cōgregationē. **T**ertia pars **v** **D**ēs bestiē agri. Hic inuitat medos ad destrūdū chal dēos/bm̄ vna expositionē. **Gel** **f**m̄ **H**iero. p̄dicit captiuitatē iudeor̄ p̄ titū et vespasianū et eoz subditos. **D**ic ḡ: **D**ēs bestiē agri. i. ovos medi et p̄se et cyr⁹ et dari⁹: **x** **G**lenite ad deuorādū/ chal dēos. **E**l̄ v **B**estiē agri. i. tūp̄ et vespasianus et alij romani: q̄ dicūt bestiē agri p̄ crudelitate: q̄ bestiē agri crudeliores sūt q̄ domesticē. **y** **G**lenite ad deuorādū/ iudeos incredulos. **Gel.** v **B**estiē agri. i. demones p̄ncipes hui⁹ mūdi. **y** **A**niverſe bestiē salt⁹. i. medi et p̄se siue romani: q̄ adorabāt idola facia de saltu. **Gel.** p̄ crude litate dicunt bestiē salt⁹. **E**nī P̄s. Extinīauit eā aper de silua. i. vespasian⁹: t̄ singlari fer⁹. i. tūp̄ supb⁹/depastus ē eā. **z** **S**peculatorozes ei⁹. i. babylonici p̄pli q̄ custodilebat ciuitatē munīta. **a** **C**eci dēs: q̄z nō viderūt quō hostes p̄ flumen intrauerūt in ciuitatē. **b** **E**liſ f̄m̄ h̄iero. **Gel** aliiſ f̄m̄ h̄iero. legitur de populo iudeor̄/ sicut dictū ē: **z** **S**peculatorozes eius. i. iudaici populi. i. scribē et pharisi. **a** **L**eci om̄es: et duces cēcōp̄: sicut dicit **D**at. xv.b. **z** **M**escierūt ipsi ne polluat illud: Ecce q̄es mēs siue ociū p̄teplatisib⁹. **b** **E**t tenetē sed⁹ meū: Ecce p̄leuerātia icepti op̄is. **c** **A**dducā eos. i. tales. **d** **I**n mōtē sc̄m mēs: gētiles. i. p̄di cro mō p̄uersos faciā de ecclia mea sc̄m: q̄ d̄ mons p̄p̄ vīte eminētia: sc̄m per p̄stātā. **Gel.** **I**n mōtē z̄c. i. in ecclia tri umphātē. **P̄s.** Quis ascēdet i mōtē dñi: aut q̄ stabit ī loco sc̄tō ei⁹: inocēs z̄c. **e** **E**t letis̄i cabō eos i domo oronis mee: q̄ accidiosos: q̄ tristant i longa mīsa vel longo sermōe. Ecēs. viij.a. Ne festines recedere a facie ei⁹. Mota q̄ dñs h̄z domū supiorē. i. ecclia triūphātē: De q̄ Baruch. iiij.c. **O** ut q̄ magna ē dom⁹ dñi: et ingēs loc⁹ possētōis ei⁹. Itē h̄z do mū inferiorē. i. ecclia militātē: De q̄ Luc. xv.d. Quāti mer cennarū z̄c. Itē h̄z domū interiore. i. aiaz iusti. i. Cor. iiij.d. Lēpli dei sc̄m est q̄d estis vos. **S**ap. viij.c. Intrās in domū tuā dñie decet sc̄tudo i longitudie dierū. In prima domū est hō p̄ desideriū et spēm. In sc̄ba p̄ meritiū vīte et sacramentor̄ receptionē. In terria p̄ p̄sciētē discussionē. In quarta p̄ corpore cohabitationē. **f** **H**olocausta eoꝝ: id ē **109.23.** Dñs habet q̄/ duplīcē domū **109.92.**

Esiae

martyrū: q̄ se deo totos incendūt. **g** **E**t victimē eoꝝ. i. p̄fessor̄: q̄ q̄tide p̄ ges se deo mortificant. **P̄s.** Qm̄ p̄ter te mortificamur tota die. **Gel.** **f** **H**olocausta eoꝝ. i. eum̄ choꝝ: q̄ se totos p̄scrāt deo: vt s̄q̄ vacet oīoni. **g** **E**t victi me eoꝝ. i. aduenarū. i. elemosynē/ et cetera bona p̄lugatorū: q̄ ad temp⁹ vacat oīo ni: vt dicitur. i. Cor. vij.a. **E**el holocausta sūt contemplatiū: vi etime acīui. **E**el holocaustum est cor to. **h** **N**ō h̄ynt tū incēlū igne cha ritas: sicut scriptū est: **D**illiges dñm deum tuū ex toto corde tuo et ex tota aia tua: et ex tota frūte tua. **D**at. xxij.d. **E**t Deut. vij.a. Victima aut̄ ē caro per macerationē attenuata: in q̄ ps cōburit: ps reseruatur: q̄z vitia extinguen da sūt/ et natura reseruāda. Victima aut̄ dī: et vincēndo: caro enī vīneū disciplīne cohībēda ē. **C**ol. iiij.a. Mortificate mēbra vīa q̄ s̄t sup trā: fornicationē/ imūdīcā: libidinē/ et p̄cupi p̄scētā malā. **R**oma. xij.a. Obsecro vos p̄ misericordiam dei: vt exhibeatis corpora vīa hostiam deo. **Sal.** v.d. Qui christi sūt carnē suā crucifixētūt cum vitijs et p̄cupi sc̄tis. **i** Placebūt mihi: si offerant supple. **k** **S**up altare meū. i. fidē sup quā om̄ia offerunt: q̄z sine fidē ip̄ossible est placere deo: **l** **H**eb. xi.j.a. **E**el **S**up altare meū. i. christū: sup quē debe mus oīa sacrificia nra facere. **P̄s.** H̄tūs q̄ tenebit et allidet p̄ vnuos suos ad petrā. i. q̄ offert aiales mor̄ sup b̄ altare. **H**eb. viij.b. **W**abem̄ altare de q̄ edere nō habēt p̄tātē q̄ tabnacu lo deseruūt. **E**xo. xx. d. Altare de terra facies mihi: et offere tis sup eo holocausta et pacifica vīa. **Glo.** i. creditis filiū dei sc̄nātū: Terra enī ē corp⁹ humānū. **D**oc ē altare thymiana tis: i. q̄ offerunt thura oīonū: **E**xo. xxx. **U**n̄ et oīones fintūt p̄ dñm nostrum iēsum christū z̄c. **l** **Q**ui domus mea i. ecclia. **m** **D**om⁹ oronis vocabis: extra quā nec veri sacrificiū nec oronis loc⁹ ē. **n** **I**uct̄l pp̄lis. Septuagira. **G**ētib⁹: nō tm̄ iudeis. **Gel.** **m** **D**om⁹ ad līaz: materialis ecclia: est loc⁹ oronis nō nugacitāt̄. **D**at. xxi.b. dī h̄dē. Et addit: **G**os aut̄ fecisti illā spelūcā latronis. Et sumit de **H**ie re. viij.b. **o** **A**lt dñs de⁹. i. h̄ p̄mittit p̄ me: **E**l̄ p̄ salomonē hoc dīc. iiij. Reg. viij.c. Audi hymnū et oīone quā orat ser uus tū corā te hodie: vt sint oculi tui apti sup domū istā die ac nocte: sup domū de q̄ dixisti: erit nomē meū ibi. **S**z vbi dicitur: **G**icedū: q̄ in Deut. xij.a. **T**ad locū quē elegit dñs de⁹ vester de cūct̄l tribub⁹ vēis: vt ponat nomē suū ibi: et habitet i eo/veniet: et offeret in illo loco holocausta et victimas vīas z̄c. **p** **Q**ui ḡgregat ad vītātē fidei in vīu ouile. **Yoh.** x.c. **q** **D**isplos isrl̄. i. p̄destinatos ad vīdēdū deuorādū p̄ muadū. **S.** xj.c. **L**euabit dñs signū in nationes p̄cul et ḡgregabit p̄fugos isrl̄: et displos iuda colliger a q̄tuor̄ plagi terre. **r** **A**dhuc ḡgregabo i ecclia triūphātē ego pat̄: **s** **A**d eū. i. christū vel fidele p̄plm: **t** **Q**ui ḡgregat os ei⁹: p̄ fidē in ecclia militātē. **Gel.** **r** **C**ōgregabo i su turo in re. **u** **C**ōgregatōs spe: vel p̄ cognitio mea: vel i ecclia militātē. **Gel.** **v** **C**ōgregabo mēnb⁹. **w** **C**ōgre gatōs/corib⁹: p̄tra religiosos q̄ discordes sūt in religione. **v** **D**ēs bestiē agri z̄c. **D**oc exponit **H**iero. et alij sc̄t de captiuitatē iudeor̄ et romanos: q̄s vocat ad deuorationē iudeor̄: p̄ eo q̄ ḡgregat̄ ad fidē gētib⁹ ipsi credere nolueit. **D**ac expositio re q̄. **x** **A**poralit̄. Loquīt̄ p̄p̄latos ec clēs. Et dicit: **y** **D**ēs bestiē agri. i. demones vel vīta: De q̄b̄ dīc P̄s. Ne tradas bestiē alias p̄fīctēs ibi. **Z** vītā. **z** **D**estinas frē nō formidabili. **x** **G**lenite ad deuorādū eos q̄ sūt i agro. i. īmūdo. **y** **A**niverſe bestiē salt⁹. demones vel vīta: venite supple ad deuorādū eos q̄ sūt in sal tu. i. in religiōe. q. d. oēs deuorate et laicos et religiosos libere. **Quia** **z** **S**peculatorozes eius. i. p̄lati: ceci om̄es. **Gel.** demones dicunt bestiē agri: q̄z suggestur lucru: q̄z ager colit p̄ lucru. **P**ronerb̄. xij.a. **H**oli laboreare vt dīteri. **Z**ob. * xiiij.a. Agri nō suū

a Intraverunt ciuitatem. **a** Nescierunt yniuersi. i. nemo eorum pecepit quod vel quo intrauerunt hostes. **b** Canes muti. **c** Est annunciare ipso aduentum hostium: si muti dicunt quod non annunciantur. **c** Non valentes. **b** Somno et ebrietate: **d** Latrare. i. plim ciuitat ercent. **e** Videntes vanam. i. somniantes i. lecto: non i specula at tenebentes: **f** Unde subdit: **d** Dormientes et amantes somnia. Sed quia somnus sequitur ex ebrietate subdit: **b** Et canes impudentissimi nescierunt saturitatem: sed superflue comedebunt: et sine moderamine sicut canes. **e** Et in huius quo capta fuit babylon. Balthasar enim fecerat puluis maximus: i. q. ratus comedebunt et biberunt quod pre ebrietate et somno non cognoverunt aduentum hostium. **k** Ipsi pastores et ceteri. **d** Hic enumerat peccata regum et principum pro quibus capta est ciuitas/ dices: **i** Ipsi pastores/ reges babylonis et principes sive iudices. **j** Ignorauerunt intelligentiam in iudicis et causis populi. **m** Omnes in viam suam declinauerunt: id est oes agunt

alter Vel aliter. Balthasar et optimates quos vocauerat ad concilium suum: ut dicitur Daniel. v. **i** Ignorauerunt intelligentiam: id est scire contempserunt quod eis exposuit daniel: et quasi non curauerunt: quia securi esse videbant. **m** Omnes in viam suam declinauerunt. i. quod ceperat pfecti. **s** comedere et bibere

alter **a** Nescierunt tempus visitationis sue: **b** Iudicere. viij. c. Vel ne sim biero. scierunt spiritualiter legis intelligentiam. **b** Canes muti: id est populi non docentes. **c** Non valentes latrare: id est arguere peccantes. **e** Videntes vanam: quia a demonibus illisi sunt. **f** Dormientes et amantes somnia. i. pigris et dediti delictis. **b** Et canes impudentissimi: quia comedunt minime et non custodiunt. **c** Canis enim impudens est: quod comedit multa et de nullo servit. **i** Nescierunt saturitatem. Ad litteram gulosi fuerunt doctores iudeorum scribere et pharisei. **d** Mart. xxij. b. Te vobis scribere et pharisei hypocritae: quod comedunt domos viduarum oratione longa orantes. **f** Vel sim Blo. Canes impudentissimi: quia sic canes sine discretione etiam lepe bonos sequuntur: sic et iudei impudenter clamauerunt: Crucifige crucifige: **g** Job. xix. a. et nec domini saturati sunt opprobriis. **k** Ipsi pastores predicti canes. **i** Ignorauerunt intelligentiam legis et prophetarum. **m** Omnes in viam suam declinauerunt.

alter **x** querunt comoda sua. **c** Agrum non suum demetunt. Item dicuntur bestie saltus: quia suggesterunt delectationes et amenantates inuidanae. **i** Reg. xvij. b. Plures erant quos saltus consumperat quam quos vorauerat gladius: id est plures occidit prosperitas quam persecutio. De his bestiis dicit Hieron. xij. c. Congregamini oes bestie terrae: perorate ad deuorandum: pastores multi demoli sunt vinea mea. **Ezech. xxix. d** Dic ois volucris et yniuersis aubus cunctisq bestiis agri: conuenite perorate: cocurrite vindicis ad victimam meam. **Osee. xiij. c** Bestia agri scindet eos. **Apost. xij. a** Admirata est yniuersa terra post bestiam. **S**peculatorum eius: id est populi subditi. **L**eci omnes. q. d. Ideo libere potestis venire: quia cecos habent custodes. **S**imile. **3. ij. b** Ablatus est populus meus gratis: dominatores eius inique agunt dicit dominus. **H**iere. l. a. Greci perditus factus est populus meus: pastores eorum seduxerunt eos. **P**rover. xij. b. Ubi non est gubernator corruet populus. **P**rover. xxix. c. Cum prophetas defecerit dissipabis populus. **E**ccl. ergo: **L**eci omnes: quod ergo sunt speculatorum: quod predicent malitia imminetia ad haec sunt si cecis sunt: ad quod tu tenentur sicut dicit Ezech. ix. d. Audies de ore meo verbum: et annuncias eis. **L**eci autem sunt: quia desunt eis ea que patitur enumerat **L**anonica. j. b. Ministrate in fide virtute: in scientia:

in scientia abstinentia: in abstinentia patientia: in patientia pietate: in pietate amore fraternali: in amore fraternitate: charitate. Et post subdit: **E**ui hec prosto non sunt cecus et manu temptas. Et nota quod hic describens mala platos remouer ab eis octo bona. i. scientia: cu dicit: Nescierunt yniuersi. Doctrinam cu dicit: Canes muti non valentes latrare. **T**it. cu dicit: **E**videntes vanam. **B**iligenzia: cu dicit: **D**ormientes. **J**udicium re: cu dicit: **A**mantes somnia. **D**ividicium: cu dicit: **C**anis. **V**eretudinem: cu dicit: **I**nipudentissimi. Sobrietatem: cu dicit: Nescierunt saturitatem. Quod oia essent necessaria plato. **D**icit: **S**peculatorum tui ceci oes: quod eos exceperunt puluis avaricie: tumor: supbia: humor: luxurie. **S. xlj. c** Quid cecis nisi seru me? **a** Nescierunt yniuersi. **s. xxvij. b** Sacerdos et prophetas nescierunt pre ebrietate absorpti sunt a vino. **M**ichæl. iij. a. Numquid si vici est scire iudicium Eccl. xxxij. b. In multis esto quasi nescius: non dicit in oibus: si in mule. i. in nocivis scientiis. **b** Canes muti non valentes latrare: aptisci negligientia tumor et gultu. **J**udith. xij. c. Non latrabit vel unus canis pro te. Eccl. xx. d. Exenia et dona exceperunt oculos: et quasi mur ore auertit correpondes eorum. **M**ota tui quod ad malum loquendu se loquces. **T**hi Apoc. xvij. c. Tidi de ore draconis: et de ore bestie: et de ore pseudo prophetæ exire tres spûs imûdos in modu ranas. **D**ragat malum est draco per luxuriam: et isto ab ore eius cu loquitur exit spûs. i. **fbu** luxurie. **T**re bestia est per avariciam: et isto ab eo loquente exit spûs. i. verbum avaricie. **P**seudo prophetæ. i. prophetæ baal: quod interpretat superior per supbia: et isto ab ore eius exit spûs superbia et iactantie. **e** **E**videntes vanam. Sed quod vident cum sint ceci: **R**essio. **S**inistro oculo videtur: quod puidicatur in tripalib: si non videtur oculo dextro: quod non curat de dânis spûs. **P**ercusserunt enim fide cu diabolo ut eruerent eis oculos dextros: sic voluisse facere naas cu viris labes galaad. j. Regi. xi. a. **T**hi. xij. d. **P**ercussim fide cu morte: et cu inferno fecimus pacem. **Zach. xi. d** **B**rachium eius arditate siccabitur: et oculus eius dextre obtenebrabitur. **N**on dicit sinner: quod sinistro videtur acute vanam. i. **t**palia lucra. **E**zech. xiij. b. Erunt manus mea super prophetas: qui vident vanam et divinam mendaciam. **f** **D**ormientes: cum tui vigilare deberet super gregem suum in eadem regione in qua natus est dominus. **D**omini autem natus est in regione misericordie. **L**uc. ii. b. **P**astores erant in regione eadem vigilantes et custodiens vigilias noctis super gregem suum. **D**omi. xij. d. Et ianitorus suscepit ut vigilaret. **P**roverb. xx. b. Mollis diligere somnum ne te egestas opprimat. **g** **E**t amantes somnia. i. **t**palia. **H**ec quod Eccl. v. b. Ubi multa sunt somnia: pluri me vanitates et sermones inumeri. **L**euit. xix. f. **N**on augurabis mini: nec obseruabis somnia. Eccl. xxij. a. **S**omnia extollunt imprudentes. **b** **E**t canes impudentissimi: quod reuertuntur ad vomitum. **i**. **P**et. ii. d. **P**roverb. xxvj. b. **V**el impudentissimi ad turpia lucra. **U**nde Ezech. xij. d. **V**iolabat me ad populum meum: ppter pugillum hordeum et fragmen panis et ceterum. **Q**uest est malum: impudentia quam ista: **T**re Michæl. iij. b. **S**i quis non dederit in ore eius quilibet: sanctificabit super eum pregium: id est excommunicabitur. **i** Nescierunt saturitatem veram: sic dicitur rusticus: Tu nescis quid est bonus cibus. **O**pprobria enim dicitur afflictio et miseria quam sustinuit vel quam sustinetur per ipsum est electissimum cibus: per quem omnes virtutes anime purgescuntur. **Job. xvij. b** **S**aturati sunt penis meis. **T**hren. iij. d. **S**aturabis opprobriis. **k** **I**psi pastores qui et canes: et stat vis in hoc pnoie ipsi. **l** de quod non videtur. **l** **G**norauerunt intelligentiam. i. scire contempserunt vel neglexerunt. **O**see. iiij. b. **Q**uia tu scientiam repulisti: et ego repellam te ne sacerdotio fungaris mihi. **S**ignanter dicit mihi pro modernis prelatibus: qui deo non funguntur sacerdotio sed causis et litibus. **O**see. iiiij. d. **P**opulus non intelligens vapularit. **S**ed si populus vapularit quod faciet sacerdos: **m** Omnes in viam suam declinauerunt. **l** Cu dicit declinauerunt: notat auersio ab incô

Libri

Go dō sibi cōmodē videt. **a** **Unusq̄s ad auariciā suā a sumo vscō ad nouissimū: qz maiores sūt raptōres: minores sūt plebej hoies s̄t fures.** **c** **Amenite sumam⁹ vinū.** **b** **Doc dicūt ipsi pastores: qz oēs gule ⁊ ebrietati deditis.** **Aliter** **v** **comedere ⁊ bibere. Et hē:** **a** **Unusq̄s ad auariciam suā. i. ad isatibilitā.** **Hiere. 6. c.** **tē gale sue.** **b** **A sū a vnusq̄s ad auariciā suā a sumo vscō ad nouissimū: qz maiores sūt raptōres: minores dicētes vñ al nite sumam⁹ vinū: et ipleari hoc: c** **Amenite e mur ebrietate: et erit sic ho sumam⁹ vinū. i. b** **die sic ⁊ cras ⁊ mltō ampli⁹.** **d** **Et ipleari mur ebrietate. i. vino: qd ē cā ebrietatis.** **e** **Et erit sicut hodie sic ⁊ cras ⁊ mltō ampli⁹ erit. i. cras qz hodie. q. d.** **daniel pdicit nob x̄ in hac nocte moremū: sed non erit ita: imo viuem⁹ in maiori copia delitari s̄t etiā modo.** **Aliter** **v** **grūt cōmoda sua: Un subdit: a** **Unusq̄s ad auariciā suā a sumo vscō ad nouissimū. q. d. oēs sūt auari ⁊ maxime maiores. Luc. xv. d.** **Dudiebāt hēc oīa pharisei q̄ erāt auari ⁊ deridebāt eū.** **c** **Amenite tē. Mō tm̄ auari erāt: s̄t gulosi. Un ad p̄fūstōne eoꝝ ponit verba ipsoꝝ que dicebāt: Amenite sumam⁹ tē. sicut p̄us.**

Moraliter * inurabili bono. Cum dicit in viam suam: et postea ad auariciam suam: notatur conuersio ad creaturas. **Olee.** **iii. d.** Sicut vacca lascivias declinavit israel. **s. liij. b.** **Unusq̄s in viam suam declinavit.** **Hiere. xvij. c.** **Unusq̄s ambulat post prauitatem cordis sui.** **Econtra dicitur de bonis Proverb. xv. c.** Semita vite super eruditū: vt inclinet de inferno nouissimo. **a** **Unusq̄s ad auariciā suam a sumo vscō ad nouissimū.** **Phil. q. c.** **Q̄s q̄ sua sunt grūt.** **Hiere. vi. c.** **A minore vscō ad maiorē oēs auaricie student: ⁊ a p̄pha vscō ad sacerdotē cūcti faciūt dolū.** **Itē Hiere. viij. d.** **A mimo vscō ad maximū omēs auariciās sequunt.** **Amos. ix. a.** **Auaricia i capite oīm.** **Eccē. x. d.** **Pecunie obediunt oīa.** **c** **Amenite sumam⁹ tē.** **Doc patet magis vidēti q̄ audieti.** **Q̄s eni videm⁹ clericos ⁊ sacerdotes inebrari et delitiari: q̄ facto dicūt ⁊ aliqui vbo vñ alteri: Amenite sumamus vñ.** **Sap. q. b.** **Vino p̄cioso ⁊ vngueri nos impleamus: et nō p̄tereat nos flos tēpis.** **Proverb. xxi. c.** **Qui amat vñ ⁊ pingua nō dirabis.** **d** **Et ipleari ebrietate. i. his q̄ inebriāt: vel sicera.** In hebreo eni est sicera. i. q̄cqd inebriare p̄t. **e** **Et erit sic hodie sic ⁊ cras ⁊ mltō ampli⁹.** **Septuagita.** Inebriemur: et sit talis dies crastina magna ampli⁹ nimis. **j. Corl. xv. d.** **Comedam⁹ ⁊ bibam⁹: cras eni moremū.** **s. xij. d.** **Locauit dñs ad fletū ⁊ ad plāctū: et caluitū ⁊ cīgulū facci: ⁊ ecce gaudīt ⁊ letīcia: occidere vitulos et iugulare arītes: comedere carnes ⁊ bibere vñ.** **m̄ et bibam⁹: cras eni moremū.** **Et nota q̄ sacerdotib⁹ veteris legis phibitū est vñ tēp̄ q̄ offerre debet dñs.** **Amb.** **Phil est qd min⁹ p̄ueniat arguēti q̄ inebriari vino.** **Jō dicit ap̄ls Ep̄b. v. d.** **Molie inebriari vino in quo est luxuria.**

T **Uſtus perit tē.** **Istud ca** **(Expos. Ca. LVII.** **pitulū diuidit in octo p̄tes.** In p̄ma pte fm q̄ expo-
nūt iudei arguīt ipsoꝝ iudeorū duricū: qz iphei oc-
ciso ab impiis regib⁹ non cōpatieban̄. **T** cōdo rep̄bēdit eos
p̄pha de bonoꝝ irrisione: ibi: **Uos abit acceditē tē.** **Ler-**
tio de idolatria quā faciebāt i loc⁹ amēnīs/amēnitate nemoꝝ
et torētū: ibi: **Mun qd nō vos filii scelesti tē.** **Quarto**
de executiōe idolatrie: qz idola apud alias natiōes mādabāt:
ibi: **Aphististi legatos.** **Quinto de insolentia ⁊ lascivia: ibi:**
Uia man⁹ tuę iuenisti tē. **Sexto promittit eis reditū a**
captiuitate: si penituerint ⁊ in deo spem posuerint: ibi: **Qui**
aut̄ habet fiduciā tē. **Septimo osidit eis q̄r̄ elecerit eos**
a terra: ibi: **Dropit iniqtatē tē.** **Octauo ostēdit q̄ ex grā**
non ex meritis liberabūt: ibi: **Aias ei⁹ vidi tē.** **Dicit ḡ**
Justus perit tē. **Hiero. in originali.** **Judei hēc ⁊ cetera**
sequunt: vel generalib⁹ de oīb⁹ iustis arbitran̄ intelligi: q̄ru
manasses fudit sanguine: ⁊ impleuit bierusalē a porta vscō ad
portā. **liq. Regl. xxi. c.** **Vel certe esaiā de sua p̄phetare mor-**
te: q̄ serrādus sit a manasse ferrā lignea: q̄ apūd eos certissi-

Esiae

ma traditio ē: **Un tñrō plurimi illud qd oī passiōe sc̄tōp̄ in**
ep̄la ad Heb. xi. g. legi⁹: Serrati st: ad esaiē reserūt passionē.
Sed sic dīc Waimo i Glo. veri⁹ b de illo dīc: q̄ est sume iust⁹:
vt postea i mysterio diceat. Primo ḡ fm iudeos exponit. s
Justus perit. i. mort⁹ ⁊ occidit q̄libet bon⁹ vel specialiter
esaias. s. Et nō est
q̄ recogitetur i corde suo. i. nō est q̄ cō-
patiāt iusto moriēt.
i. Et viri misericordiē colliguntur: k̄ quia non est qui intelligat.

T **Uſt⁹ pē. (Ca. LVII.** **trū: et nō est q̄ recogitetur i corde suo: et vi-**
de suo. i. nō est q̄ cō-
patiāt iusto moriēt.
i. Et viri misericordiē colliguntur: k̄ quia non est qui intelligat.
Et p̄pete: et boni multi occisi a manasse. liq. Regl. xxi. c. Vel
Uiri misericordiē. i. misericordia digni. s. Quia nō ē q̄ intel-
ligat. Ideo eni subtrahit
Abystice s. Justus perit tē. **Istud pp̄rie exponit de Dñs**
illo qui sume iustus est. De quo Dat. xxvij. b. Nibil tibi et
iusto illi. Et. s. i. g. Tūc vocaberis civitas iusti. Et. Hiero.
xxij. b. et. xxvij. a. Doc ē nomē qd vocabūt eū dñs iust⁹ n̄.
Dic ḡ: Just⁹ perit. i. christ⁹ p̄ hoīe mort⁹. Et dīc: perire: qz
cū mors eī sufficiat oīb⁹: paul tñ est efficiens causa salutis.
Th̄e. liij. c. Perit finis me⁹ ⁊ spes mea a dño.
Et nō est q̄ recogitetur i corde suo. q. d. christ⁹ mort⁹ ē p̄ hoīe:
et nemo est q̄ morēt ei⁹ recolat in corde suo. i. in irimo cor-
dis veracit. Eccē. ix. d. Perfecta ē obsidio inueniētūq̄ ea vñ
paup̄ ⁊ sapiēs ⁊ liberauit vñbē p̄ sapiaz suā: ⁊ null⁹ deinceps
recordat̄ ē hoīs illi⁹ paugis. Un. s. xl. a. cōqr̄ dñs. Dic̄:
inuacū laboravi: sine cā ⁊ vane fortitudinē meam p̄sumip̄.
M̄li aut̄ sūt q̄ passionē dñi i ore reuoluūt: sed i corde vera-
citer vulnera ei⁹ nō sentiūt. De qb⁹ dīc P̄s. Dislexerūt eū in Ps. 77.
ore suo: ⁊ lingua sua mētūt s̄t el. s. xlviij. a. Dñi dei usl̄ recor-
damini nō in veritate neq̄ i iusticia. Hiero. xij. c. Desolata ē
ois tra: qz null⁹ est q̄ recogitetur i corde. Amos. vi. b. Bibētes
in phialis vñ. **r** optimo vñ guēto delibuti: ⁊ nibil patiebāt
sup p̄tritōe ioseph. Ecōtra apl̄s monet nos ad memorā pas-
siōis christi dices. **Heb. xij. a.** **Recognitetur eū qui tale susti-**
nuit aduersus semetip̄sū a petōrib⁹ p̄dictionē. **Itē s. Just⁹**
Aliter perit. i. in periculo ē q̄diu vivit. s. Et. tñ nō est q̄ reco-
gitetur i corde suo. i. q̄nto sit ipse periculo: qz si iuste vñ sal-
uabīt; impi⁹ ⁊ p̄ctōr vñ patebūt. j. Pet. iii. d. s. Just⁹ pe-
rit. i. a iusticia cadit i p̄ctū p̄ defectu regimis. s. Et nō
est q̄ recogitetur i corde suo. i. null⁹ plat⁹ ē q̄ doleat dīa/a-
rū dāno. Pastor: eni nō curat dī ouē. Et i hoc arguit durititia
cordiū n̄rōp̄ i imiscōta. M̄li eni p̄erit p̄ mūdum ⁊ nemo
cōpatit: Paupes etiā corporalī p̄ereūt: nec ē q̄ p̄secat. Sz dī-
ces: nō sunt iusti: qz nō vñdi iustum derelictū tē. **Rūsio. Sūt ps. 56.**
hoīes: sūt christianti: sūt op̄ dei: sūt empti sanguine chultū: sūt
forte p̄destinati. Ecē. iij. d. Cor durū male habebit i nouissi-
mo. Et in eodē. Cor nequā gratuībīt in dolorib⁹. Job. xii.
d. Flebā quondā sup eo q̄ afflīt⁹ erat. Vel. s. Just⁹ perit.
i. bon⁹ plat⁹ de mūdō subtrahit. s. Et. i. qz. b. M̄li est
q̄ recogitetur i corde suo. i. vñba ei⁹ ⁊ exēpla retinēat ad fa-
cēdū. Greg⁹. in pastorali. Malicia remanētū in mūdō me-
reſ: vt hi q̄ p̄desse poterāt festine subtrahant. s. Just⁹ pe-
rit. i. mort⁹ sic p̄ctōr: ⁊ tribulat in bī mūdō. Eccē. iiij. c. Mort-
itur doct⁹ parīt⁹ ⁊ indoct⁹: idcirco tēdūt mī vñtē me⁹. Item
Ecē. vij. c. Just⁹ perit i iusticia sua: ⁊ impi⁹ multo vñtē tē-
pore. s. Et nō est q̄ recogitetur i corde suo: q̄re impi⁹
p̄spērēt ⁊ iust⁹ afflīt⁹. M̄li eni attēdīt qz aurū in igne pur-
gaf: ⁊ lapis ad edificiū poliat tunsiōib⁹: ⁊ granū ad ponēdū
in horēū flagellis p̄pareat: et q̄ ferrum lima clarifiet: ⁊ q̄
ferro calido ⁊ cādētī mallei adhiben̄t. Et. iō. nō est q̄ reco-
gitetur i corde suo: q̄re iusti i p̄senti afflīt⁹: vel q̄re subito
de medio subtrahant: cum mī mirū nō sit si triticō maturum
colligaf in horēo: si vas fabricatū reponantur in thesauro: si
miles emerit⁹ subtrahat de bello. Sequit: s. Et vñ mis-
ricordiē colligunt. i. apl̄s ⁊ alij sc̄tī p̄ iustū christū p̄ ipso
mōrūt: ⁊ ab ipso colligūt: sīc vñi lapides ad edificiū celeste:
vi vñc Greg⁹. q̄ten⁹ bierlm̄ mat n̄rā mēsura sūc p̄structionis
exescat. s. Quia nō est q̄ intelligat. Vñ eni nemo ē
*** qui sanctos imiteb̄t**

Ligat: *I*o enī subtrahit dñis bonos. *p*has: qz mal^o erat p^ls.
Hiero^o, et Septuaginta habet. Et non est qui intelligat: qz
re. l. dñs bonos subtrahit. s. ppter p^ctā eorū subtrahebat eis.
Tā subdit: a **A** facie enī malicie collect^o ē iust^o. i. p
pter malicie eoz aptaz. **Tel:** **A** facie malicie. i. ne malicia
quā videret mutet eū. b

c. Rapt^o ē ne malicia
bono ī malis. **Sap.** iiij.

d. + tenet muraret itellecū illi^o.
conde suo: et v

adīc collaguntur:
t qui intelligat.

e. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

f. + tenet muraret itellecū illi^o.

conde suo: et v

adīc collaguntur:
t qui intelligat.

g. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

h. + tenet muraret itellecū illi^o.

conde suo: et v

adīc collaguntur:
t qui intelligat.

i. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

j. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

k. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

l. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

m. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

n. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

o. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

p. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

q. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

r. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

s. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

t. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

u. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

v. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

w. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

x. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

y. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

z. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

aa. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

bb. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

cc. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

dd. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ee. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ff. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

gg. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

hh. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ii. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

jj. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

kk. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ll. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

mm. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

nn. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

oo. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

pp. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

qq. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

rr. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ss. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

tt. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

uu. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

vv. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ww. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

xx. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

yy. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

zz. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

aa. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

bb. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

cc. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

dd. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ee. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ff. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

gg. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

hh. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ii. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

jj. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

kk. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ll. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

mm. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

nn. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

oo. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

pp. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

qq. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

rr. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ss. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

tt. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

uu. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

vv. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ww. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

xx. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

yy. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

zz. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

aa. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

bb. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

cc. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

dd. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ee. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ff. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

gg. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

hh. Rapt^o ē ne malicia

bono ī malis. **Sap.** iiij.

ii. Rapt^o ē ne malicia

Zibzi

derideret alios: sed vos digni estis fratelli. ¶ **S**emel medar-
q.d. scelesti estis et deum queritis et medaces vniuersitatem ad proximam
suum. Itē scelesti in vita: medaces in lingua. Hiero. viij.c. Vere
medacium opat? est ille medax scribar. Et dicunt semel medax:
quod degenerauerit a bonis patribus. De quod Hiero. q.d. Ego plā-
taui te vineam electam oculum semel verum. g. **Q**ui isolamini in diis
alienis. t. habet p. isolatio deos alienos colere. Hiero. q.d. Cō-
solamini. i. delectamini. Et sic dicit Hiero. i. originalib; ad latas
ad ipsa esat referuntur. ¶ **H**abes oculum lignum frōdosum. isolamini
s.t. delectamini: quod bona est umbra ligni frōdosii. Hiero. viij.b.
Sub oculi ligno frōdoso tu posternebari merestris. Eccl. xx. c.
Videbit oculum collum excelsū: et oculum nemorosum et immolauerit
ibi victimas suas. ¶ **I**mmolates puulos in torrebus. i.
in locis angustis: non tam amplitudine nemorū sed etiam fluviorū. Ps.
Immolauerit filios suos et filias suas demoniis. Ut Osse
xiij.a. sicut alia latas. Immolate hosties: vituli enim defecerunt: ubi
nra latra hz: His ipsis dicit: immolate hosties vitulos adorantes.
¶ **H**abebāt immunites vel eminentes petras: propter umbras
habebāt. m. In prout torrebus post tua. Andreas. Quasi sic

Dystice. cī: et illuc ḡregabō oīa q̄ nata sūt mīhi t bona mea: et dicā
aīę meę: Bis habes mīta bona reposita i ānos plurīmos tē.
Iste decept⁹ ē i augurio suo. Eccl. xxiiij.a. Auguria/mēda/
cia/t somnia malefaciētiū vanitas ē. S. xlvij.d. Stent t salutē
te augures celi. Tong. ii.d. Qui custodiunt vanitatē frustra
mīscđia suā derelinquūt. Auguraf ḡala sibi vītā lōgā t pspe
rā pīmitiēdo: illoc ē pīml. Scđo sub tali vana fiducia adul-
terat a sō spōso recedēdo: t fornicat cū extraneis se ad crea-
turas cōuertēdo: vel adulterat cū diabolō: et fornicat cū dī-
uersis vītys. Itē auguratrix t adultera t fornicaria ē ecclia:
quātū ad mēbra īdā. Auguratrix ē i pseudo pīphet. i. i mal'
doctorib⁹ t pīlati. Adultera ē i mal' religiosis: qz illi specialit
deo despōsatī sūt i introitu religiōis: fornicaria ē i secularib⁹
mal'. a. **H**up quē lusīstī / spūedo faciē: barbā yelldēo: sic
Job. 19.a. b. **H**up quē dilatasī os: clamātel: Crucifige:
Dōs. 72. crucifige. Dōs. Posuerit i celi os suū. Itē. Aperuerit sup me
Dōs. 21. os suū tē. c. **E**t elecisti lingua dīcētes: Samaritan⁹ es
tu t dēmoniū habes: Job. viij.f. Biere. ix.a. Oēs adulteri
sūt: t cetus pīaricatoꝝ t extēderūt lingua suā quasi arcū mē
daci. Ad hāc questione addit⁹ rīsio. S. xxvij.d. Qui expro-
brasti t quē blasphemasti: t sup quē exaltasti vocē tuā t leua-
sti altitudinē oclōp tuop: ad sc̄m̄ isrl. Nota tñ q̄ h̄ grit sup
quē: nec tñ detiniat q̄s sit ille: vt itelligat q̄ illi illusēt q̄ ē oīa
i oīb⁹: t iō vno noie detinīari nō pot. d. **N**ū cīd nō vos/
fecistī pīdicta: q̄ estī. e. **F**ilij scelesti. Lmaliciosi filij diaboli.
Job. viij.f. Vos ex pīe diabolo estis. f. **S**emē mēdar: qz filij diaboli: q̄ ē pī mēdaci. Job. viij.f. Ipse mēdar ē t pī
er. S. xxx.b. Ppls ad iracūdiā pīocās ē t filij mēdaces. f.
līj scelesti i vita. S. j.a. Semē nequā filij scelerat. Semē
mēdar i lingua vel doctriā. Scelesti i opatiōe: semē mē
dar i locutiōe. Tales multi sī q̄ illudūt christo: nō enī tñ iu-
dei illusērūt vel crucifixerūt: s̄ etiā christiani. Tñ Iēb. vi.a.
Rursū crucifigētes filiū dei i semetipsis t ostērūt habētes. g
Qui pīolamī. i. delectamī: h. In dijs. li pīcīs t diuitijs:
Quia sic dīc Aug⁹. qd̄ q̄s̄ sup deū diligīt: h̄ sibi teū pīstituit.
Luc. vi.j.d. Uę vob diuitib⁹ q̄ habet: h̄ pīolationē vīaz: i futu-
ro aut dānationē. In q̄ habet diuitib⁹ pīolationē: In dīq̄ suis

Leolebat salomō astarthē deā sidonior̄: et chamos deū moabitarū: et moloch idolu āmonitarū. Per astarthen q̄ iterptat plasmatiōis supfluitas significat p̄cupiscētia carnis: q̄ sp̄ grīt lugflua. Ista ē dea sidonior̄. i. venator̄. i. luxuriosor̄: q̄ sp̄ venat i oib̄ reb̄ suas de lecatiōes dic̄tes illud Sap̄.i. b. Abiq̄ relinqm̄ signa leticie nullū prati sit qd nō p̄trāseat luxuria nra. Per chamos q̄ interfrat accidit.

vult ḡgregare. Iste ē de⁹ moabitarū. Moab iterat̄ ex p̄ca et maxie illud p̄cū trahit̄ a parētib⁹. Si enī p̄ alicui⁹ fuerit fornicator vel supb⁹: lepe ḡtingit̄ q̄ fili⁹ ē cast⁹ et humil⁹; s̄ si fuit auar⁹ raptor; vſurari⁹; sic succedit et fili⁹ in hereditate: ita et iñiq̄tate. Usurari⁹ em̄ ē sic pat̄ el⁹ si tener hereditatē quā p̄ ex vſur⁹ acq̄suit. Prover. xix. b. Dom⁹ et diuitiē dant̄ a parentib⁹. Et sic hereditas: ita et iñiq̄tas a filiis frequent possidet. Per moloch q̄ interpretat̄ rex significat̄ supbia: q̄ hō vult regnare et dharti alijs. Iste ē de⁹ āmonitarū. Ammonite enī inētrant̄ cōprūmētes. Int̄ supbos enī sp̄ ē cōpresso: q̄ sp̄ grunz locū sublimiorē q̄ vnuſ: et tñ multi ablētes: et tō in uno loco se dene nō p̄st nū cōpreſſi. De isti trib⁹ sequit̄: **S**ubt̄ omne lignū frōdosū: quantū ad auaros. **G**immolantes paruulos i torrētib⁹: quātū ad luxuriosos. **S**ubter iminētes petras. i. dignitates: quātū ad supbos. Motadū enī q̄ dic̄ lignū frōdosū. Lignū fructuosū ē chail⁹: Est enī lignū vīt̄ p̄ singulos mēles afferēs fructus suos: vt d̄ Ezech. xlviij. c. Et Apoc. vii. a. S̄ lignū frōdosū ē mūd⁹. Dabat enī mūd⁹ folia. i. v̄boz blādimēta: s̄ n̄ fruc⁹ i. charitas opa. Frondes aut̄ p̄mittit̄ fructū tricesimū et ceterū s̄ nō st̄ fruc⁹: sic mūd⁹ p̄mittit̄ copiā et abūdātiā i se: cū tñ oīno sit ab oī copia alien⁹. S̄ vmbra isti⁹ ligni decepti auari req̄escūt. S̄ fiducia mūdi. H̄dere. iij. b. S̄ oī ligno frōdoso tu. p̄sternebar̄ mere- trix. Frōdoso d̄ n̄ fructuoso: et tō obnoxius ē maledicto. Mat. xxii. b. Mane aut̄ reuertēs i ciuitatē eſurit̄: et vides fici arbo- rē vñā sec⁹ vñā venit ad eam et nihil iuenit in ea nisi folia tñ: et ait illi: Munq̄ ex te nascat̄ fruc⁹ i sempitnū. **G**immolantes puulos i torrētib⁹. i. voluptatib⁹ carnis submersi subditos suos vel alios suo exēplo malo corrūpūt ad idē eos tra- bētes: et i ipsis flumib⁹ voluptatū submergētes: vel ipsos scā- daliçātes. Et dic̄ puulos. Paruuli enī scādaliçāk: vt Mat. xvij. a. Mā d̄c̄ apls. i. Cor. xiiij. d. Moltē pueri effici sensibus: s̄ malicia puuli estote. El̄ paruulos. Opa bona et posita q̄ extiguunt̄ i voluptate carnis. Ignis enī ē v̄sq̄ ad plūptio- nē deuorās et oīa eradicās genitima: vt d̄ Job. xxxi. b. So- luptas d̄ ignis: q̄ oīa corrūpūt et fr̄it i sua naturā. Dic̄ tor- rēs: q̄ cito trāsit. Job. vij. c. Fr̄es mei p̄terierit me q̄si torrens raptum p̄trātēs. Hoc d̄c̄ q̄ sic trāsit amicitia secular̄: sic tor- rēs. i. sic voluptas carnis vel p̄spitas mūdialis: q̄ q̄dū ē hō- delitib⁹ et diuītib⁹ dedūt⁹: q̄dū h̄z fr̄es. Del enī musc̄lūpli ca- dauera sequūt̄: et q̄dicta similiē sequit̄ turba nō hoiež: vt dicit̄ Seh. Est aut̄ qdā bon⁹ torrēs: q̄ nō siccāt. i. voluptas et carna- lis s̄ spūlāt. De q̄ P̄s. Torrēte voluptatis tuę potab̄ eos. Et Ezech. xlviij. b. Dia ad q̄ venerit torrēs viuent. **S**ubter iminētes petras. Hoc ē tertii qd̄ spectat ad supbos. Im- minētes enī petre st̄ dignitatū eminētē. Subt̄ ḡ iminētes pe- tras puulos imolāt: q̄ in culme dignitatū p̄stituti: eos q̄ sub- sūt. i. subditos suos suo pratio exēplomō deo s̄ diabolo n̄ p̄se- crāt s̄ p̄phanāt: cū poti⁹ deberēt eos deo p̄secrare q̄ demoni- bus p̄phanare: velut petro dictū ē Act. x. b. Dacta et māduca- m̄ **I**n p̄tib⁹ torrēt̄ ps tua. Torrēs. i. mūdāna p̄spitas q̄ trāsit sic torrēs: vt d̄s. i. Job. iiij. c. Trāsit mūd⁹ et p̄cupiscēta ei⁹: habet tres p̄tes: cupiditatē voluptatē vanitatē: q̄ q̄qd̄ est i mūdo: aut ē p̄cupiscēta carnis r̄c. In his trib⁹ p̄tib⁹ ē ps maloz: q̄ nō reputant̄ aliū eē gadisū q̄s mūdānū. Sed ista ps cito eis surripit̄: q̄ et ipsi et p̄tes eop̄ subito p̄būt. Un̄ Osee. v. b. Māc. i. cito vel subito deuorāvit eos mēsia cū p̄tib⁹ suis
iñs et partes co-

Si in diversis locis et perib[us] torrentium conuersaris ac si sibi esset portio tua et hereditas tua. **a** **H**ec est sors tua. i. comozari in torrentium perib[us] vel idolorum culto q[uod] colis in talibus locis. **V**el **I**n perib[us] tunc quod tu non eligis torrentes ad peccatum: sed ego dabo tibi in captiuitate locum torrentium in babylone. s. vbi est copia fluminis. q. d. in torrentibus peccasti: et in torrentibus manus punieris. **S**ap. xi. c. **P**er quod peccat homo: per hec et torquent. **b** **E**t ipsi dominus dicit: **H**ec est sors tua. Et ipsi effudisti solumini in dominis. **c** **E**fudisti libamem: vinum et oleum et hinc liquimina. **M**unq[ue]d super his non indigna-
bor: super monte excelsu et sublimem posuisti cubile tuum: et in luc ascendiisti ut imolares hominem. **G**lo. panis victimae: et hinc: Ita dicit glo-

ti oblationem p[ro]prie dicat panum: et victimam a[s]allu[m] d[omi]no sacrificium. **C**u[m] feceris talia: **e** **M**unq[ue]d super his pacis tuis: **f** **N**on indignabor: i. iudicabo: q. d. **I**mmo. **H**iere. v. c. et. ix. c. **M**unq[ue]d super his non visitabo dicit dominus: et in gente tali domino viceris aia mea: q. d. **I**mmo merito indignabor. **Q**uia: **g** **S**uper monte excelsu et sublimem posuisti cubile tuum. i. ibi luxuria tua explesit tam spumal[em] q[uod] corporalem. **A**d l[itter]am enim ita erat q[uod] idolatra in eis nutrita luxuria sua: p[ro]p[ter] oportunitatem locorum in quibus colebat idola sua: et ideo loquuntur eis ad modum meretricies. **S**ap. xiiij. b. **I**nitiu[m] forniciationis est expositio idolorum. **h** **E**t illuc ascendiisti. i. ad montes: **k** **I**n imolares hostias idolis. Et non solu[m] in mortibus adorasti idola: sed. **l** **E**t post ostium et retro postem te. vt. s. ingrediens et egrediens videres idolum tuum et adorares. **T**iel sicut dicit **H**iero. habebat quodam idolum: sic et romani habebant tempore **H**iero. vt ipse dicit: quod dicebatur simulacrum tutelle: quod ponebatur post ostium in tutio[n]e domorum. **m** **P**osuisti memoriale tuum. i. idolum tuum in memoria habebus in generatione sepietam. **V**el etiam per hoc nota q[uod] post ostium templi in ipso templo posueris idola: sicut dicit **H**iere. viij. g. Posuerunt offendicula sua in domo in quod inuocatum est nomen meum ut polluerent ea. Et in **E**ccl. viij. habebat sat deum. **n** **Q**uia iuxta me tecum. Loquuntur p[er] metaphoram adulterum. Et nota q[uod] supra arguit plebe illa quasi meretricem in capis et nemoribus et torrentibus peccata: hic autem quasi adulterum non iam in campis sed in thalamo et thoro mariti adulterum recipietur. **T**u sic dicit **H**iero: per hoc innuit q[uod] etiam in templo quod erat quasi thalamus dei idolum baal posuerunt. Continuat autem sic ad procedens. Dixerat: **M**unq[ue]d non indignabor: Et respodet imo: q[uod] iuxta me tecum. **T**iel sic continua. Sic peccasti: vt dictum est: quasi meretricem: et etiam plus: **Q**uia iuxta me. i. d[omi]ni iuxta me esses vel videbar esse p[er] specialē cultu[m] **D**iscoopquisti te adultero. **p** **E**t suscepisti adulterum: diabolu[m] vel idoli cultu[m]. Et non solu[m] discoopquisti: sed etiam q[uod] **D**ilatasti cubile tuum: vt suscipes adulterum in eo. Et in h[ab]erat meta-phora meretricem: q[uod] stratum dilatatur. **E**t dicit: **D**ilatasti: q[uod] diversa idola colebat et multa. **r** **E**t pepigisti cu[m] eis sed[em]. **M**erito: i. fecisti pactum quasi doni instrumentum p[ro]ficiens cum adulteris. **e** **D**ilexisti stratum eorum. i. multum placuit tibi cubile adulterorum: cultus idolorum. Et h[ab]et ait: **D**anu apta. i. ope cundisti et manifesto: quasi manifeste idola coluisti: et tota libertate peccasti. **V**el etiam secundum **H**iero. **A**panu apta: ad accipiedum vel potius ad dandum: cu[m] in aliis meretricibus dant mercedes. **E**ccl. xv. d. **O**bibus meretricibus dant mercedes: tu autem dedisti mercedem cunctis auctoribus tuis: factus es in te p[er]tra p[ro]sternendam mulierem in fornicatione. **s** **n**ib[us] tuis. Et

i. ipsi et p[ro]tes eorum p[ro]den[tem] et deuorabuntur in uno mense. i. in morte: q[uod] de mensis. i. defectus. **V**el mensis est defectus et egredias inferni: q[uod] tanta est ut nec gutta aq[ua] habeat possit. i. modicum et tenuissimum momentum solatij: vt dicit **L**uc. xvij. f. Ibi p[ro]teref[er] cu[m] delinquentem delictum. i. peccator cu[m] sua voluptate vel p[ro]pte: vel p[ro]p[ter] cu[m] suo possessore: vt dicit **E**ccl. xxvij. a. **H**ec est sors tua. Ideo dicit **H**iere. xij. d. **H**ec est sors tua parlorum mensura tue. **S**ap. ij. b. Ubique relinqui signa leticie: q[uod] in his p[ro]p[ter]a: et h[ab]e[re] sors nostra. **M**ali q[uod] cqd habet: q[uod] cu[m] mo habeat vocat sororem: q[uod] totum reputat quasi inuenit dummodo habeat. Sed sine dubio dura ro[ma] exigeat ab eis de oib[us] bonis sibi a deo collatis tam q[uod] alib[us] q[uod] sp[irit]ualib[us] q[uod] etiam naturalib[us]. **L**uc. xvij. a.

Redde ratione villicatio[n]is tue. **b** **E**t ipsi dominus dicit: **c** **E**fudisti libamem: m[er]ita: s. amor[em]. Per amorem enim loquis cor: id est. lo. i. rei amatorem. **d** **O**btulisti sacrificium. i. corporis mysterium et operationem: sic diabolus vel p[ro]t[er]n habet totum cor: s. et corp[us]. i. affectionem et operationem: q[uod] oia habet expedire in p[ro]t[er]n totum subtrahens vero dominum. s. de deo vero et viuo: cu[m] tamen scriptum sit **H**ec. vij. a. **D**iligens

d[omi]num deum tuum ex toto corde tuo tecum. Q[uod] est p[ro]p[ter] m[er]ita mandatum et martyris: **M**at. xxij. d. **L**ib[us] q[uod] debitur est deo ei liberabit: b[ea]t[us] sequent[ur] adiungit. **e** **M**un[do] **A**lm[os] byssus[em] q[uod] super his non in dignab[us]: q[uod] in indignab[us]: q[uod] h[ab]e[re] m[al]icia exigit. s. xxvij. a. Indignatio non est misericordia: glo. ubi: q[uod] si roties irritatur non indignab[us]: **H**iere. v. c. et. ix. c. **M**unq[ue]d super his non visitabo dicit dominus: aut in gente hebreorum non vilesce[re] aia mea. Et merito indignab[us]. **Q**uia: **g** **S**uper monte excelsu et sublimem. i. i. eminencia dignitatis. **b** **D**osuisti cubile tuum. i. delestanas tuas in dignitatibus statuisti et in honoribus filii diabolo: q[uod] dicit. s. xij. d. **A**scendisti in celum super sidera celi exaltabo solium meum. Ut p[ro] monte superbia sive altitudo intelligit p[ro]pt[er]it. Per cubile autem itel ligis lascivia carnis. Super monte et excelsu cubile ponit: q[uod] p[ro]cup[er]t scintias carnales exercet positus in dignitate. Ad h[ab]en[em] desiderat epatus et honores ut ocien[em] et delectentur: cu[m] tamen dicat apostolus. i. **L**imoth. iij. a. Qui epatus desiderat: bonus op[er]us desiderat. Op[er]us dicit: non ocium: labore non quietem: angustiam non lasciviam. **h** **E**t illuc ascendiisti. i. in monte p[ro]lationis scandendo per gradus sive scalam p[ro]sangunitatis: cu[m] tamen scriptum sit: Non ascendes per gradus ad altare **E**go. 20. d. **M**eu: **V**el repedo manibus obsequiorum: et pedibus ad l[itter]am: q[uod] va- dunt romam ut habeat p[ro]bendas et beneficia et platiodes. **B**er[ea]. Se- quuntur obsequiorum: rep[er]t manibus et pedibus si q[uod] m[er]ita tandem se intruderet valeat in p[ro]simoniu[m] crucifixi. **k** **E**t imolares hostias. i. aias subditorum diabolo victimares. **V**as victimas non solu[m] non in celum eleuatis: sed in infernum depinunt. **U**si **O**see. v. a. **A**udit[ur] hec sa- cerdotes et attendite domum israel: et domum regum auscultate: q[uod] vobis iudicium est: q[uod] laqueus facili estis speculationis: et sic rete exp[er]sum super thaborum et victimas declinast: i. profundum. **T**habor interprat lumine venientis: significat dignitatem: non deberet lumine vite bonae et doctrine venire: ibi extendunt retia cupiditatis: ut aie capiantur et in profundum inferni vel p[ro]pt[er] declinent. **l** **E**t post ostium et retro postem posuisti memoriale tuum. i. p[ro]t[er]n q[uod] habebas in memoria in angulo cordis tui posuisti: vt. s. lateret post ostium cordis: et retro postem. i. in angulo sive in occulto cordis tenuisti p[ro]t[er]n: vt non per ostium exeat. i. p[ro] confessionem. **m** **Q**uia iuxta me discooperuisti te. **V**el notans sex q[uod] notans p[ro]qdru[m] lapides. **T**hren. iij. b. vbi dicitur: **E**locutus vias meas lapidibus q[uod] dritis tecum. i. p[ro]t[er]n p[ro]sumat. **L**apis enim quadratus habet sex latera: et sex consistit p[ro]sumatio p[ro]t[er]ni: q[uod] sive p[ro]sensus malum opus p[ro]suetudo p[ro]t[er]ni publicatio p[ro]t[er]ni gloria de p[ro]t[er]no ad inuenitio in p[ro]t[er]nis. **I**sta sex notant hic. Primum cu[m] dicitur: **J**uxta me discooperuisti te. i. te denudasti ab indumento grise p[ro]p[ter] p[ro]sensu[m] p[ro]t[er]ni. **D**e q[uod] indumento dicitur Apoc. xij. c. **B**ulus q[uod] custodit vestimenta sua ne nudus ambulet. **n** **E**t suscepisti adulterum. **S**ic enim suscepisti diabolus: cu[m] deus exclusus p[ro]t[er]n. **M**olite locum dare diabolo. Secundum nota: ibi: q[uod] dilatasti cubile tuum. i. mentis conceptionem et consensum in operatione extedisti: et sic diabolo cubile quietis ampliasti. **V**el aliter. Cubile cordis sui dilatarat aia: que christum simul et diabolum vult in mente sua recipere. **S**ed h[ab]e[re] nullatenus fieri potest: **C**oangustatum est enim stratum ita ut aliter decidat. s. xxvij. c. **E**t tertium est consuetudo p[ro]t[er]ni: de qua subditur: **r** **E**t pepigisti cu[m] eis sed[em]. **S**ic enim affirmat pacem p[ro]t[er]ni int[er] hoiem et diabolum. s. xxvij. d. **P**epigimus sed[em] cum morte: et cu[m] in inferno fecimus pacem. **Quartum nota: ibi: s. **D**ilexisti stratum eorum. **S**ecundum p[ro]t[er]n. Ecce publica operatio p[ro]t[er]ni. Stratum enim diaboli diligat aia manu apta: q[uod] cu[m] eo in gehennam desideras actio[n]em suam illi pandit: non expectas ut ei mala ille p[ro]pus suggerat: sed omnem suggestionem ei p[ro]uenies malis actibus: et sic suggestio[n]es ei**

Libri

Gloria tua. **a** Et ornasti te regio vnguento. i. varia ornamēta q̄ s̄tū: nō solū coloze splendētia sed vnguentoꝝ & pigmētoꝝ diuersitate redolētia vt nō solū visu sed & odoze adulteros puocates. Hieroꝝ in originali dicit sic: Qd dicit̄ ornasti te regi vnguentoꝝ duplicit intelligit: aut regi deo dū bis ornari que ille dederat et idolis prostitueris: aut certe regi idolo āmonitꝝ q̄ appellat̄ moloch: et ī ſra lingua regē sonat: Quē iuxta septuaginta in alijs loci melchom legimꝝ. b

Eli. Regi **b** apta: et ornasti regio vnguentoꝝ & multipicasti pigmēta tua. **c** Missisti legatos tuos pcul & cul & humiliata es vſq; ad

Quarta pars **d** Anguentoꝝ vt niteres viſui. **e** Et multiplicasti pigmēta tua: vt odore attraheres nō ſolū viſu. **f** Missisti legatos tuos pcul in egyptū. f. et babylonē: vt nō ſolū i vicinariū gentiū idolis: ſc̄ etiā i lōge poſtarū haberes ſtudium ſornicādi. Dicit̄ g: Missisti legatos tuos. i. nūclos velocit̄ currētes vt tibi afferret̄ deos d̄ loginq; natiōibꝝ pcul. Hieroꝝ: deos babylonios & egyptios ſignificat.

2. Regl. 13. c. **e** Et humiliata es. i. pſtituta et vilificata: ſicut dicit̄ q̄ amnon humiliavit thamar. **f** Vſq; ad inferos. Hieroꝝ: de culme caſtirat̄ in bararrū libidinis. **g** In multitudine vie tuę. i. actionis tuę: **h** Laborasti ſine fructu. q. d. multū laborem habuisti in ſeruēdo idolis diuersis. Uel ad lram multū laborasti/ multiplicādo vias plegatos tuos quos mifſisti vt id la tibi afferrent aliarū nationū. Et licet magnū tibi eſſet labor: tū. **i** Nō diriſſi q̄ eſcā. i. ceflabo a vitis meis pellimis.

Quinta pars **j** Eliam manū tuę inueniſſi. i. oia venerūt̄ tibi ad manū ſicut voluisti: et oibꝝ abūdasti que optaſti. **k** Propterera nō rogaſti me: q. ſ. oia ſuccedebat tibi ad votū: et iō

Dixitice **a** parata ſuſcipe: nō iam in pctō ſuo erubēſcēs: nec fornicationis ſuę turpitūdine abſcondēſeſeſt tota libertate peccātis. Sequeſt de qnto. ſ. de gloria pcti. **a** Et ornasti te regio vnguentoꝝ. i. ad placēdū diabolo te ornasti: et vntiſti vnguentoꝝ: qđ eſt quando quiſ gloriaſ de peccato ſuo et de ſuperbia inaniglorię vt inde niteat. Prouerb. ii. c. Qui letantur cum male feceſt: et exultat̄ in rebus pellimis. Et nota q̄ multū vnci ſūt chriſti: De quibus P̄. Molite tangere christos meos. Hester. ii. b. Sex mensibus inungebank oleo myrtleo et alijs ſex quibusdam pigmētis. ſūt etiā vnci diaboli ſacerdotes. ſ. etiā & pugiles & reges: q̄ ab eo regiſt̄: et viores etiā enī genera hominū ſolēt vngl. Sacerdotes diaboli ſūt auari: q̄ inūgunt̄ in manibus ſic ſacerdotes vnguentoꝝ quodam: imo potius glutino auaricie. Qz aut̄ auaricia ſit glutinū ſue fiscus: dicit brūs Aug. Amor tpaliū fiscꝝ & ſpūaliū pēnariū. Pugiles diaboli ſūt: q̄ p diabolo pugnat̄ defenſores. ſ. ſui v̄ alieni pcti: et impugnatores boni tā in ſe q̄ in alijs: cū tñ dicat̄ Prouer. ii. d. Moli pbibere bñſface, re eū qui pōt: ſi vales & ipſe bñſfac. Iſti ſimilis vnci ſūt vt pmptiores ſint in bello vnguentoꝝ inaniglorię & laudis bñſane: q̄ ſic

P̄. 9. dīc P̄. Laudat̄ pctōr in deſiderijs aīc ſuę & iniquis bñdicit̄.

P̄. 140. Docē oibꝝ egypti: de q̄ dicit̄ pphā: Oleū aut̄ pctōris nō impinguet caput meū. Reges aut̄ diaboli ſūt ſupbi: q̄ vnguentoꝝ excellēt̄ & ſugbię vnci ſl: de q̄ loquit̄ b: **Ornasti te regio vnguentoꝝ.** i. diabolico: qđ eſt ſupbia. Viores diaboli ſūt moiles & eſfiginat̄ luxurijs & delitq; dediti: vnci vnguentoꝝ pcupiſcēt̄ carnaſia. **Uli Sap. ii. b.** Vino pñcioſo & vnguentoꝝ nos impleamus.

c Et multiplicasti pigmēta tua. Ecce ſextū. ſ. adiuuētio pctōꝝ. Multiplicare enī pigmenta eſt adiuuētio pctā & delicta noua: Et h̄ eſt maximū pctm: q̄ nō ſufficīt̄ hoī ire cōmuni via i ſiſernū: ſed adiuuenit ſibi ſemīt̄ vt breuiꝝ & rectiꝝ vadat ad iſer-

P̄. 27. nū. P̄. Da illis ſim opa eoz: & ſim neq̄t̄ adiuuentiū ipſorū: id ē dāna eos p merito cōmuni pctōꝝ & ſingulariū. Iſta ḡ pigmēta ſūt venenata: & ſūt pigmēta dānatiōis. ſ. pigmēta ſua, uitaiꝝ ſpūaliū ſūt adiuuentiōes bonoꝝ ſpūaliū: et ſtudia delectationū egleſtū: De qbꝝ Eccl. xxviij. a. Anguetariꝝ ſic ſit pigmēta ſuauitat̄. Et. ſ. ij. b. Dicte iusto q̄m bñi: q̄m fructu adiuuētionū ſuar comedet. Seqk: **d** Missisti legatos tuos. pcul. Legatos. pcul mifrit ad amatores ſuos aīa. dū ſuę prauitati ſamā longe porrigens: malignos ſpūs ad ſe inuitat̄. Uel. ſ. legatos. i. cogitationes et affectiones mittimꝝ. pcul a nobis vcl a

Eſaie

deo/dū dei qui nō longe ē ab vnoq; nřm deserimꝝ et extra nos metipſos p exterrora euagamur. P̄. Dñs ſc̄t cogitationes hoꝝ minū qm̄ vane ſūt. i. vanitatē ſequētes. Iſtud etiā verbū posſet dici de ecclia: q̄ mittit legatos ſuos ad remotas ptes. p̄t idola: id ē. p̄t pecuniarū luſca: Ma auaricia idolatria ē: ḡ lucy eſt ido

lū. Bñſis Berſi. Tūc

redeūt letati: qd autes boni fecerint nibil auſdiuimꝝ: forſitan audiuiſſemꝝ: niſi p̄ auro biſpanie ſalꝝ p̄p̄i viluſſer. ſ. xvij. a. Te tr̄ cymbalo alarū que e trans

flumē ethiopie: q̄ mittit i mari legatos ſuos & i vasis pappyreis ſup aq̄s. De bono legato. Prouer. xiij. c. Legarꝝ fidelis ſanitas. Iē Prouerb. xxv. b. Sič frigꝝ niuſi i die messis: ita legalꝝ ſidelis: qz refrigerat̄. Lōstat q̄c legarꝝ nō ſanat v̄ refrigerat̄: nō eſt fidelis: qz hr̄ ſuę ſūt non que dñi ſui. i. chriſti. P̄. h. c. Dēs q̄ ſuę ſūt q̄rūt: nō que ielu chriſti. Subdiſ aut̄ de dupliſ ſine pcti. **e** Et humiliata es. i. vilificata p culpā adulterij: ſ. **f** Adiſt̄ ad inferos. i. vſq; ad interitū pgnę etiē: Ecce finis pcti post vita. Ro. vi. d. Stipēdia pcti moſ. ſ. qz pctm etiā in pſentī inducit anguſtia: Subdiſ: **g** In multitudine vie tuę laborasti: Ecce finis i hac vita. i. labor corporis & anguſtia cordis. Dic g: e. **h** Humiliata es vſq; ad iferoſ. i. vſq; ad fine vite pſeueraſt̄ i malo. **i** Job. xxvij. c. Ad numū calorē trāſibit ab aq̄s ni uſi. i. de vno pctō trahet ad alterū. Et vſq; ad inferos pctm illi: qz peccare nō deſiſit donec ad ifernū deſcedat. i. vita hāc pellime ſiniat. Uel. **j** Ad iferoſ. mēs hūliat. dū pctō vſqadeo inclinat̄ vt in mala voluntate par ſit demonibꝝ. Ezech. xv. ſ. Dene ſcleratiora feciſt̄ illi i oibꝝ v̄q; tuis. **k** In multitudine vie tuę. i. in multitudine & varietate opatiōis tuę: **l** Laborasti: qz nō illū qui e plana & vna via teniuit̄: q̄ dicit̄ Job. xlii. a. Ego ſum via tē. Sed diuerſas & duras vias ambulaſt̄: i. laborasti. **m** Sap. v. b. Lassati ſum: i. via iniquatis et p̄ditiōis. Hiero. ix. b. Ut inique ageret laborauerit̄. Eccl. x. c. Labor ſtulox affiget eos q̄ neſciūt̄ i v̄bē pgere. Eccl. xxi. b. Via peccatiū cōplātata lapidibꝝ: & i fine illoꝝ inferi & tenebre & pgnę. Ecce q̄ i pctō eſt affliſtio in pſentī: & i futuro ḡna dānia. Et diē in multitudine: nō i vnitate. In multitudine enī eſt diſtrac̄tio: ideo dicit̄ Eccl. xj. b. Fili ne i multis ſint actus tui. Et xix. d. Qui conat̄ multa agere: incidet in iudicium. In vnitate aut̄ e pat̄ & iocūditas. Propt̄ h̄ dīc P̄. Respic i me & misere. **P̄. 14.** re mei: qz vnicus & paup ſu ego. Blo. ideo nō p multa diſtract̄. **n** Non diriſſi q̄ eſcā. q. d. in illis laboribꝝ potes frangit̄: vt a. mifdanis actiōibꝝ q̄ſcas & a prauis opatiōibꝝ. Eccl. xxi. a. Fili peccasti ne adiicias iterū. ſ. xxx. b. Clamaui ſup h̄ ſupbia tñ ē qſce. Gen. iii. a. Fm allā lfaz d̄ ad Cain: Mōne ſi recte offeras: recte aut̄ nō diuidas peccasti: queſiſce: ad te cōuerſio ei. Amos. iiiij. c. Aſcēdere feci putredinē caſtroꝝ v̄or in nares vias: & nō rediſtis ad me dīc dñs. q. d. mirū eſt q̄ pctm tam ſetidum eſt: et tñ nō vultis iſtud deſererē. **o** Eliam manū tuę inueniſſi. i. viam operationis tuę & exiū: id eſt que voluisti agere potuisti. Uel. i. omnia venerūt̄ tibi proſpera: omis. ſ. abundantia & proſperitas. Et eſt modus loquendi: ſicut cum dicit̄: omnia veniūt̄ mihi ad manū. Aliqui habent̄: Eliam manus tuę inueniſſi: licet Hieroꝝ et alij expoſtores nō habent̄ hmōi litteraz: i. fm hoc ē ſensus. i. ex opibꝝ tuis vita te inueniſſe reputasti. i. abūdātiā. Sed iſta vita non eſt vita ſed moſ. Uel. **p** Luc. xij. b. Nō in abūdātiā cuiuſq; vita ei ē ex his que poſſides. **q** Propterera quia tibi pſpera venerunt̄: m. Non rogaſti me. Anima enī intenta terrenę multiplicationi: nō pōt eſſe in trenta oazionis. Propterera dicit̄ ſalomon Prouerb. xxv. b. Mendicitatē et diuitias ne dederis mihi: tribue tñ virtut̄ meo necessaria: ne forte ſatiaris illūciar ad negandū: et dicam: quiſ ē dñs tē. Sed dñs rogađ̄ eſt i. pſperitate etiā magiꝝ q̄ in aduersitate: quia cū ois fortuna timēda ſit: magiꝝ timēda ē. pſpera q̄ aduersa. ſ. xxi. d. Venit mane & noct: ſi q̄rū ſi q̄rite: pertimi et venite. Si q̄rū i nocte aduersitat̄: ſi q̄rite i die pſperitas: Aliſt enī i extrema aduersitate. ſ. in die iudicij nō exaudiēt̄ q̄i pſperitate huiꝝ ſeculi deū p̄tēperūt̄: et eū ad iſtūdā nitūt̄ p̄uocare. Uel. Hiero. ii. ſ.

r Venerūt̄ ad me

a *Si me neglexisti. a Pro q. l. ideo qr i diuitijs p̄fidēs me roga renolūisti: b Sollicita timuisti. q. d. quia non rogasti me ex corde: et si forte ex ore sed idola in qbus p̄fidebas: iō dedi te in timorem hostium et deoꝝ tuꝝ: et etiam dabo qđ iustum est.*
c *Quia mērita es. Glo. l. dices: Oia q̄ locut⁹ ē dñs sa- cile⁹: Ero. tī. b. Teli*
C *Mērita es. Hiero⁹: qr si rogasti me aliqui ore: n̄ in corde. d Et mei n̄ es recordata: q̄ multa bona tibi p̄fili: et etiā p̄ misi dices: Honora dñs et p̄forabes: et absq̄ illo nullū metua. e Mec⁹ cogitasti i corde tuo*
b Nō q̄ sollicita timuisti: qr s̄ mērita es: et mei n̄ es re- cordata: n̄c̄ cogitasti i cor- de tuo: qr ēgo tacēs et q̄si n̄ vidēs: et mei oblita es. Ēgo ē annūciabo iusticiam tuam:

Sens pars

Sytice

P̄. 117.

E *Et possidebit monte
Uenterūt ad me tergū et nō faclē: et i tempe afflictiois suę dicēt:
surge et libera nos. a Pro. i. tūc iocabūt me et nō exaudiā:
Pro quo. l. iō qr nō rogasti. b Sollicita timuisti. q. d.
qr i p̄speritate me nō rogasti p̄fisa i diuitijs tuis: induci te i soli-
tudinē timoris. Cū enī venerit calamitas timebis sollicita p̄ di-
uitijs custodiēdis. Mō enī poteris dicere: Dñs mihi adiutor: et
ego despiciā inimicos meos. Tel sic lege. Mō rogasti me de
co: a Pro q̄ sollicita timuisti. i. de diuitijs tuis p̄seruādis
qr timuisti pdere nō rogasti me. Et bene dicit sollicita: Diuitijs
enī sollicitudinē et timorē incurrit. Enī Job. xv. c. Sonit̄ terro-
ris sp̄ i aurib⁹ ei⁹: et cū pax sit ipse insidias suspicat. Itē Pro-
verb. xxvii. a. Fugit impi⁹ nemine p̄sequēte. i. semper ē patidus.
Nā sic dī Aug⁹: q̄ timet dñs oia timet eū: q̄ dñs nō timet
oia timet. Tel d̄ eo nō rogat pro q̄ sollicita metuit: qr licet eter-
ne p̄genē suppliciū formider: nō tñ ex corde p̄cas ut euadat illud:
dū a prauitatib⁹ suis queri recusat. Sequit: c Quia mē-
ta es. q. d. inerito inducā te in statū timoris: qr mentita es mi-
bi in vix tuis et p̄missis. d Et mei n̄ es recordata: i bñ-
ficiis tibi a me collat⁹. e Mec⁹ cogitasti i corde tuo de
cōmicationib⁹ meis et supplicijs futuris. Et b: f Quia ego
tacēs tē. q. d. iō nō cogitasti de pena p̄cti: qr patiens et dissi-
mulās tacui et indulsi tibi: et ita abula es patiēta mea. g. xxvij. c.
Indulsi dñs genti: indulsi genti: nunqđ glificat⁹ es: q. d. nō.
Hiero. ij. Pro p̄b̄is p̄nī: p̄b̄is lugbie blasphemasti. Et nota tri-
plex vinculū qđ h dñs impropat nob̄ rupisse. Totū. l. p̄missū/
cū dī: Mērita es. Bñficiū collatū: qđ deberet nos ligare p̄
amorē cū dī: Et mei n̄ es recordata. Itē suppliciū patū:
qđ deberet ligare nos: uno enī p̄figere carnes n̄ fals p̄ timorē: cū
dī: Nec⁹ cogitasti i corde tuo mea. l. seueritatem. Quare
nō cogitasti: Quia. l. Ēgo tacēs. l. p̄c̄s. Punitio enī ē diuitia
locutio qđāmodo. g Et q̄si nō vidēs. l. qr arbitrari me nō*

videre culpā: tō nō times incurrire penā. Unde subdit: h Et
mei oblita es: mei. l. cui te deuouisti: cui? bñficia recepisti: cu-
tus postmodū experies supplicia: q̄ diuitias bonitas meę et lon-
ganimitas et patiēta p̄tēp̄isti. Roma. ij. a. An ignoras qm̄ be-
nignitas dei ad pñiam te adducit. i. adducere cupit. Sap. xj. d.
Dissimulas p̄tā homi-
nū. ppter pñiam. Sed
tu ingrata meti oblita
es. Hiero. xiiij. d. Del
oblita es: p̄fisa i meda-
cio: S̄z i Ēgo ānū
ciabo iusticiā tuā.
Ironice loquif. l. iniu-
sticiā tuā manifestabo
i iudicio: qñ dicā: Esu-
riū et nō dedisti mihi māducare: Mat. xxv. d. Tel. Justiciā
tuā: quātū ad opinionē tuā. P̄. Lū occēpero tps ego iusticiā
as iudicabo: iusticias. l. opinatas: vel etiā iusta opera discutient
. i. in iustis opib⁹ intētio discutief. m Et opera tua mala:
n Mō p̄derūt tibi. Liptote ē. l. nocebūt tibi te accusantia.
Sap. iii. b. Ex iniq̄s oēs filij q̄ nascunt̄ testes sūt neq̄tē aduer-
sus parētes in interrogatiōne sua. i. in iudicio qñ dñs etiā inter-
rogabit cogitationes hominū: sic d̄ Sap. j. c. In cogitatiōib⁹
imp̄ interrogatio erit. Lūc filij inq̄rū. l. affectiōes et oga mala/
rū: testes erūt ī parentes. i. ī suos actores. Hiero. viij. b. Ecce
vos p̄fidis vobis i sermonib⁹ mēdaciō q̄ nō p̄derūt vob: furari
occidere adulterari turare mendaci libare baalum: et ambulare
p̄ deos alienos q̄s ignorat̄. Tel. m Opa tua. i. disuītē q̄s
cōgregasti: et edificia q̄ exaltasti. n Mō p̄derūt tibi. i. in ne-
cessitate extrema. Proverb. xi. a. Mō p̄derūt diuitie i die vltio
nis: iusticia aut liberabit a morte. Soph. j. d. Argentū eoz et
aurū eoz nō poterit eos liberare in die ire dñi. Hiero⁹. Reges
sbi nudo latere palpitarūt: ibi nō p̄derūt aristoteli argutie sue:
ibi stultus plato cū discipulis suis. o Cū clamaueri libe-
rēt te p̄gregati tui. l. nūm̄ tui q̄s p̄gregasti: et fecisti tibi deos.
Hiero. ij. f. Ubi sūt dī tui q̄s fecisti tibi: Surgāt et liberent te.
Deut. xxxij. e. Surgant et op̄tulen̄t vob tē. Eccl. viij. g. Cū
clamauerint ad me magna voce nō exaudiā. r Et oēs eos:
deos tuos tē. q. d. nō liberabunt te dī tui in qbus habebas fu-
duciam: uno enī oēs eos deos tuos. l. nūmos: vel q̄equid plus
deo amasti. s Aufseret vētus: tollet aura. i. aduersitas q̄
significat per ventū et aurā: vel mōs: vel diuitia sūta tibi aufse-
ret omnē p̄speritatē. Osee. xliij. d. Adducet dñs ventū vrentem
de deserto ascēdēte. l. febrē acutā: et siccabit venas eius tē. v
Qui aut̄ tē. Postq̄ sine malo p̄dirix q̄ p̄fidūt i diuitijs suis:
subdit de bonis dices: Qui aut̄ habet fiduciā mei. i. in me
nō in se vel in alia creatura. n. Cor. j. b. In nobis p̄spis respon-
sum mortis habuimus: vt nō simus fidētes in nobis: sed in deo
qui suscitat mortuos. Heb. ij. c. Ēgo ero fidens i cū. 5. xxvij. a.
Sperasti i dño in seculis eternis. Job. xlj. c. Etī si occiderit
me in ipso sperabo. Tel. Qui habet fiduciā mei nō meoꝝ
. i. qui meipsum sperat se habiturūt in mercedē: non ista tempa-
lia. Seu. xv. a. Ēgo p̄tector tuus et merces tua magna nūmis.
Hiero. xvij. b. Benedict⁹ vir qui p̄fidit in dñio: et erit dñs fidu-
cia eius. Signaf dicit: Erit dñs fiducia ei⁹: qđ est quādo homo
nō sperat nec querit aliqd nūli ipsū dñm. Et ista spes nō cōfun-
dit: qr charitas dei dñs fusa ē in cordib⁹ nřis: Ro. v. a. Sap. iii. a.
Spes illosum īmortalitate plena est. E contra spes malorū cō-
fundit: quia vacua est: vt dicit Sap. iii. c. Vacua est spes illoꝝ
et labores sine fructu. Unde. 5. xxvij. c. Conturbemini p̄fiden-
tes. x H̄ereditabit terram: viuentū: id est īmobilis et im-
mutabilis p̄ssidebit eternam hereditatē sive beatitudinē: vt di-
cīt Josue. j. a. Óm̄ locū q̄ē calcarerit pes vester: vester erit.
Pes: id est spes. Roma. viij. e. Sp̄e salui facti sumus. Et nota Multiplex
q̄ est multiplex hereditas. Est enī hereditas chris̄. Heb. j. b. hereditas
diffērent⁹ p̄ illis nomē hereditauit. Itē est hereditas cuiusli-
bet clericī. P̄. Óm̄ pars hereditatis meę tē. Itē ē hereditas P̄. 17.
iusti. P̄. Justi hereditabunt terram et inhabitabunt in seculū P̄. 36.
seculi usq̄ ea. Itē Proverb. ij. d. Qui recti sūt habitabūt i terra: et
simplices permanebūt in ea. Itē est hereditas p̄ctoris. Eccl. x. b.
v 5 v. 6 Homo cū mortu⁹

Libri

Go Et possidebit monte scribi meū. sion in quo est templum. b*Et dicā. Glo. Lyrō et p̄ncipib⁹ ei⁹.* q*Eliā facite q̄bete iter. Glo. i. p̄lo meo licetia repatriādi date.* d*Declinate d̄ semita. i. nō impediatis semitā eoz.* g*Auserte offēdicula d̄ via pp̄li mei; vt libere possint redire i terrā suā. Hęc plana fūt et iō trāscrēda sūt poti⁹ q̄b explanāda.* h*Quia hęc dīc. q. d. p̄pheta: q̄dīcīta dīcī nō ex me nec ex mea auētate; sed ex pte dīcī: et in psona de h. i. p̄dīcta et sequētia. Et vt meli⁹ credat;* oīdit potētē ei⁹ magnitudinē: et misericōdīcē beniguitatē dīcē d̄ dñio: **E**xcellus sup̄ oēs gētes i mūdo. **E**t sublimis sup̄ oēs spuāles creaturas in celo. **H**abitās eternitatē: vel fīm Hiero. **H**abitator ēnītātē: qd̄ idem est. i. sine fine existēs et sine p̄ncipio: Apoc. i. b. **E**t sc̄tm nomē ei⁹ i excēlso. i. fir̄mū ē nomē ei⁹ i celo vel i c̄lestib⁹: qz ibi noīaf et laudat stabilitē et imūobilis. **E**t in sc̄tm habitās. i. p̄lo iudaico: quē sibi specialis dedicauit et sc̄fīcauit. p*E*t cū cōtrito et humili spū: qz ersi peccauerit p̄ls suus līst: in si penitūtē et cor p̄tritū ei obtulerit et humili spū: ad b*At viuifīcet spū humiliū: et viuifīcet cor p̄tritō.* Hoc intelligūt iudicē nō de vita grē s̄ de vita p̄spērītā terrenē. s*Nō enī in sempitēnum r̄c.* Hiero. nō habet enī: sed sic p̄tinuat. Dīcīat. s. **H**ec dīc dñs r̄c. modo ponit illa q̄ dīcī dñs: hęc. s. **Mō in sempitēnum litigabo.** i. non diu vos obiurgabo: sed cito vobis pacificus ero. **H**ęc v̄sc̄ ad finē irascar. i. v̄sc̄ ad oīmodā cōsūptionē **V**estra. q. d. cito irā **M**ystice. * Homo cū mortuus fuerit: hereditabit bestias/serpētes/et vermes. Dīcī ergo: **I**hereditabit terrā: etiā in p̄sēnti p̄ spēm. **E**t possidebit monte sc̄tm meū: in futurō nō spe sed re. Dīcī aut̄ eterna vita mons et terra. Terra enī dīcī: p̄ stabilitatē et fertilitatē: mons aut̄ p̄ eminētā et celsitudine. Hęc sacra sc̄rt̄ ptura fīm Hiero. dīcī terra et mons: quā dñs dīcī auferendā a malis: et dāndā p̄mittit idoneis. Mat. xxii. d. Auseref a vob̄ regū dīcī: et dābīt genti facīt fruc̄t̄ eius. b*E*t dicā ego ch̄rist̄ apl̄s. i. et doctorib⁹. **E**liā facite: p̄lo/bn̄ p̄dīcādo. d*W*rebete iter: boni exēpl̄i bñ opando. **D**eclinate de semita. i. de artitudine et rigore discipline remittite. Hęc d̄ semita p̄siliōz impēdimēta remouete: et descendite. i. p̄descēde te infirmis copatiēdo. g*A*userte offēdicula d̄ via pp̄li mei: eis adiutū regni c̄lesti oronib⁹ v̄is ap̄liēdo: et oē impēdītum tollendo. i. lxv. d. **T**rasite per portas/ prepate v̄iam p̄lo. Hiero. i. d. Collite de medio lapides. Hęc **D**eclinate. i. auserte quātū potest: omia offēdicula p̄cti: **D**e semita: id ē de statu religiosor̄. g*A*userte offēdicula d̄ via populi mei. i. occasione p̄cti de via laicorum: vt fiat qd̄ scriptū est: Eliā iustōz abīs offēdiculo: prouerb. xv. c. b*Q*uia hęc dīc dñs r̄c. Ut dñs credat sic p̄lm̄ honoratur: vt dīcī est: iō addit: **Q**uia hęc dīc dñs r̄c. Et p̄tendit suspensio līre v̄sc̄ ibi: **Mō enī in sempitēnum litigabo.** Magnitudinē aut̄ p̄mitētē dīcī qdāmodo exp̄mit: vt gratior sit p̄solatio ipsi p̄missa exhibētis. Unī dīcī: **H**ęc dīc dñs excēlus et sublimis. Excēlus: qz exēdit oēm sensum: Et sublimis: qz exēdit oēm intellectū. P̄bil. iiiij. b. Par dei q̄ erupat oēm sensū: custodiat corda via et intelligētias v̄as. **H**abitās ēnītātē: et ita oē t̄ps sup̄gredit̄ et aīcedit. Diffinit̄ aut̄ ēnītātē sic. ēnītātē ē inēmīabilis v̄tē tota simul et p̄fecta possētio. Ne⁹ ḡ ēnītātē īhabitāt. i. q̄t̄ ē: qz el⁹ esse totū ē et sp̄ nescītē mutabilitatē: qz neq̄ c̄pīt vñq̄: nec aliq̄t̄ cessabit. i. Timoth. vi. c. **Q**ui sol⁹ hābet īmortalitatē: et luce habitat inaccesibilē. **E**t sc̄tm nomē ei⁹ i excēlso. i. firmū et stable ē nomē ei⁹ i ecclia triūphāti qd̄ mobile ē in ecclia vel in aīa exulāti: firmū est i celis qd̄ flue. tuat i terris. Unī et perim⁹ i oīone dñica: Pat̄ nī qui es in celis sc̄fīceſ nomē tuū. i. firmēt̄ in nob̄ res tuū noīs. i. misēdia tua et p̄letas: quā tu es noīabīlis et laudabīlis in oī p̄lo. Hęc Sc̄tm

Esaiē

nomē ei⁹ i excēlso. i. stabilitē et p̄ennīt̄ iuocat et laudat in celo ab angelis dīcētib⁹: Sanct⁹/sanc⁹/sc̄tm/dñs de⁹ sabaot̄ r̄c. Es̄a. vi. b. Hoc enī ē nomē ei⁹. i. sc̄tm siue agios. Luc. i. c. Quia sc̄tm mihi magna q̄ potēs ē: et sc̄tm nomē ei⁹. Hęc alit̄ distinguit All̄a fīm qd̄dā expositores. sic. m. **E**t sc̄tm nomē ei⁹: h̄ ē pūci⁹ .i. sanctitas ei⁹ siue sc̄tm. n̄ tātē: et sc̄tm nomē ei⁹ i excēlso et in sancto habitās et cū p̄tō: et nominabili, tas ei⁹: per hoc enī qd̄ sc̄fīcīat p̄tō: et reddit se noīabīle et laudabile. Hęc / Sc̄tm nomē ei⁹. i. ipse ē sc̄tm. i. fir̄m⁹ siue firmatas et stabilitas. Et ē mod⁹ loquēdi. Sicut enī of̄ q̄ habstat ēnītātē. i. ihe ē q̄t̄ v̄l̄ p̄t̄l̄ etiāt̄: ita dī nōmen sc̄tm ei⁹. i. ipse ē sc̄tm v̄l̄ sc̄ritas. Unī nota q̄ h̄ dīc tria d̄ deo: Inco, p̄hēnsiblē ei⁹ celsitudinē/cū dīc: excēlus et sublimis. ēnītātē ei⁹/cū dīc: habitās eternitatē. Stabilitatē et imūtabilitatē: cum dīc: et sc̄tm nomē ei⁹. Sequit: n̄ **In excēlo et in sc̄tm habitans r̄c.** Deus dīc habitare i excēlo et in sc̄tm: quia ipse sibi ē excēlus et sc̄tm habitaculū: sic et ipse est ēnītātē quā inhabitat. Hęc in excēlo. i. in angelis d̄: habitare: et in sancto. i. in sc̄tm: qz i v̄t̄l̄ plēne quiescit modo. Ps. Tu aut̄ i sc̄tm habitas laus Israel. p*E*t cū p̄tritō et humili sp̄ ritu. i. i penitētē p̄ grē ifūsionē. Ps. Cor p̄tritō et humiliū d̄: p̄t̄. n̄ despitēs. Cōtritū de offēsa dei: humiliū de turpitudine et v̄litatē cōgesta p̄cti. Hęc duo notāt̄ cū dīc: Cū p̄tritō et humili sp̄. Dolor enī et pudor debēt esse i penitētē. i. v̄l̄. a. Ad quē respīctā nīsi ad paupculū et p̄tritō sp̄: et tremētē sermo nes meos: Hęc addit tertīū: Timo. s. q̄ debēt esse i penitētē: cū pudore et dolore. Pudor notāt̄ cū dīc: paupculū: qz v̄litatē pecatī p̄uersa in pudore/hoīem humiliat et facit paupem sp̄. Dolor/cū dīc: et p̄tritō sp̄. Timo: cū dīc: et tremētē sermones meos. Hęc ē v̄ia triū dīerū p̄ quā itur in soliditudine p̄sēnti v̄tē: Exo. v. a. Hoc ē triū q̄ sustinet turbas dñis: Matth. xv. d. et Marc. viij. a. Pudor: s. de turpitudine et v̄litatē p̄cti: dolor de offēsa dei: timor recidiuāt̄. Eccl. xxvij. c. Ad quē resūcītē: et qz ē fortitudiō ei⁹: oculi dñi sup̄ tūmētēs enī. Hęc alit̄ p̄t̄ h̄ nota: ri triple status: penitētū siue incipiētū: p̄ficiētū: p̄uenientū siue perfectorū. Unī dīc: **In excēlo habitans: quātū ad p̄ficiētēs.** Et cum cōtritō r̄c. quātū ad incipientes siue penitētēs. Ps. Juxta est dñs his qui tribulato sunt corde et humiles p̄t̄. spiritū saluabit. Unde subdit: **At viuifīcet sp̄itu humiliū.** q. d. ad hoc inhabitat i oīb⁹: vt v̄ta grātē in eis ampliet et cōseruet: et tandem in v̄ta glōrī eos collocet. Grātā enī p̄mo et post glā dabit dñs. i. Regi. iiij. a. Dñs morūcīt et viuifīcāt. Mortificat sup̄bos: viuifīcāt humiliū. Unī Iaco. iiiij. b. D̄ sup̄bis resistit: humiliū aut̄ dāt grātā. r*E*t viuifīcet cor con̄tritōz cōsolādo in spe de indulgentia p̄tō: de restaurātō: perditō: de recuperātō fidelū. Daniel. iiij. d. In aio contrito et sp̄itu humiliū suscipītamur: sicut in holocausto arietū et tauroz et in missib⁹ agnōz p̄ngulū: sic fiat sacrificiū nostrū bo die in cōspectu tuo vt placeat tibi. s*N*on in sempitēnum litigabo. Hoc cōtinuat fīm Hiero. ad p̄cedēs: Hęc dīc dñs: sc̄licet que hic sequūt̄. **Nō i sempitēnum litigabo.** i. nō p̄mā i futurō: quā ad hoc p̄curto in p̄sēnti meos filios vt sanē in futurō. Apoc. iiij. d. Ego quos amo arguo/verbis: et castigo flagellis: quā dñs in p̄sēnti illos filios verberat: quisbus hec dītāt̄ ēnītātē resūcītē. Hiero. iiij. d. Sanctus ego sum: et non irascar in p̄petuum dīcī dñs: tñ sc̄tm iniquitatē tuā. Et nota q̄ h̄ litigat cū dñs per blasphemā vel p̄ apertā maliciā: Euidentia enī facinoris/obtinet v̄im clamoris: sicut dīcī Gregor⁹ sup̄ illō Gen. iiij. b. Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra. Eccl. xxvij. b. Homo iracund⁹ incēdūt̄ lites: id est litigat cum deo per euīdens peccatum: et provocat deum ad litigandū secum per manifestū supplicium. Tunc enim litigat dñs cum peccatore: cum ipsum p̄nit̄ aperte/vel h̄c ad penitētā vel in futuro ad vindictam. t*H*ęc v̄sc̄ ad finē irascar: id ē v̄sc̄ ad confūtationē non p̄nūt̄: sed v̄sc̄ ad correptionē. v̄sc̄. Ps. Mō in p̄petuū

Nec viam. q.d. cito irā terminabō. **a** **Q**uiā spūs. i. indignatio q.d. spūs. s. velox; qz irati sufflat et habent nimis de spū. **b** **A** facie mea egredieſ. i. indignatio recedet a me. **Gēn. vi. a.**

Mō gmanebit spūs me⁹ in hoie; qz caro ē. **c** **E**t flat⁹ ego faciā. i. sp̄eritatis aurā eis tribuā. **V**el flatus ego faciā. i. multiplicabo eos. Flatū enī dei est aia quā creat. **s. xliij. a.**

Dās flatū p̄plo q sup

trā ē: et sp̄m calcātib⁹

ca. **V**el **a** **O**pūs a

facie mea t̄c. q.d.

ego faciā eos cito et

p̄spere redire i terraz

suāsiē cōmunit̄ d̄ de

aliqu q. p̄pse et cito all.

qd̄ p̄gat vel iter ali-

qd̄ i breni p̄sumauit:

Subhabuisti bonū vētū. **D**einde subdit cām capiuitatē eoz di-

ces: **d** **P**rop̄f iniātāte avaricie ei⁹ irat⁹ sū. i. irascer eū

capiuitatē. **A**d l̄raz enī mltū fuet avari iudei: t p avariciā ne-

gauēt tributa nabuchodonosor regi. **e** **E**t p̄cussi eū. i. p̄plm

iudaic⁹ p̄p avariciā. s. suā. **E**zech. xxij. c. **E**cce cōplosi man⁹

meas sup avariciā tuā quā fecisti. **A**bscondi a te faciē

meā. **B**urat psonā. i. p̄pitiationē meā t benignitatē tibi n̄ ex-

hibui. **g** **E**t idignat⁹ sū. tibi p̄spitare in tra tua auferēdo.

b **E**t abijt vag⁹ i via cordis sui. i. p̄mis̄ eū facere i ope-

nequit et puerse: fūm q̄ excogitauit i corde. **V**el **A**bijt vag⁹ i

via cordis sui. i. p̄ via cordis sui: qz male ierat et volūtarie

et chaldeos. p̄p deos eoz: tō ibū iuitt ad eos: et ibi captiu-

bunt vagi et p̄fugī sic cain: **Gēn. liij. b.** **L**n̄ ha l̄ra fūm Hiero.

c **E**t abulauit m̄ḡres i via cordis sui. **L**ui uenit l̄ra Septua-

gita. **E**t abulauit trist⁹ i vīs suis. **I**p̄nituit itra se d̄ p̄ctis suis:

Tū leq̄ diuina p̄solatio. **k** **E**lias ei⁹ vidi oculo mis̄cōle

me⁹. i. vīs ei⁹ asperas mitigau. **m** **E**t sanauit eū i captiu-

tate ei⁹ dolorē mitigādo. **n** **E**t reduxi eū a captiuitate ad

patriā reduceo. **o** **E**t reddidi p̄solatioes. i. hereditatē p̄

p̄pā: p̄p̄si p̄plo. **q** **E**t lugētib⁹ ei⁹. i. p̄selys ei⁹ q̄ se ei ad-

lūxerāt. **E**l̄. p̄p̄si q̄ntū ad p̄ncipes et maiores. **q** **E**t lugē-

tib⁹ ei⁹ q̄ntū ad l̄bditos et m̄iores. **r** **C**reauit fructū labio-

rū pacē. i. recōciliationē quā eis p̄mis̄ p̄p̄has si p̄gniterēt

eis reddidi. **V**el pacē votat fructū labio: qz p̄ orīnes p̄p̄has

ad d̄eū: et cōmiationē ipso: ad p̄plm recōciliat⁹ fuit eis deus.

s **P**acem dico ei qui

Dificie. **v** **N**on in perpetuū irascer: neq̄ in eternū cōminabitur. **j.**

Po. 102. **i** **M**e irasceris dñe satis: t ne vītra memineris iniqtas

noſtre. **a** **Q**uiā spūs a facie mea egredieſ. q.d. idcir-

co parco homi: qz creatura mea est. **O**pūs enī a deo egredit:

qz ipse aias creat: que sūt spūs. **c** **E**t flatus ego faciam.

Idem est flatus et spūs: **E**t est sensus: **E**lias creabo. **s. xliij. a.**

Dās flatū p̄plo q sup terrā ē: et sp̄m calcātib⁹ ca. **Gēn. ii. b.**

Inspirauit i faciē ei⁹ spiraculum vīte. **V**el sic: **a** **O**pūs a

facie mea egredieſ. i. recedet a me. i. l̄raz et vītionē cessabo

effudere. **Gēn. vi. a.** **M**ō gmanebit spūs me⁹ in hoie qz caro ē.

c **E**t flat⁹ ego faciā. i. aurā mearū p̄solutionē dabo et mul-

tiplicabo. **V**el loquit̄ de spūscō: q̄ a facie dei. i. a filio egressus

est. i. missus ē in ap̄los. **E**t flatus. i. diuersa dona ḡfarū. **S**eq̄t

d **P**rop̄f iniātāte t̄c. **P**reposita p̄solutionē q̄ nō in p̄pe-

tū irascat dñs p̄plo suo: subdit q̄re ad t̄p̄a frat⁹ sit: dicēs: **P**ro-

pter iniātāte avaricie ei⁹ irat⁹ sū. **H**oc aut̄ exponit de

p̄to ade: qd̄ d̄r̄ iniqtas avaricie: qz diuinitatē sibi incōcessam

ambiuit̄ dicēte serpēte: **E**rit̄ sic dñs: **Gēn. iiij. a.** **V**el avaricia

et insatiabilitas q̄ est i peccāte q̄ nō cessat peccare. **T**ū **O**see

iiij. b. **F**ornicati sūt: t nō cessauerūt. **V**el avaricia d̄r̄ cupidit-

as: q̄ bō p̄uertit se ad creaturā: que ē radix oīm malo: vt. j.

Timoth. vi. b. **V**el specialiter avaricia d̄r̄ auri auiditas/ siue

amor pecunie. **U**n̄ dñc **H**ai. i. **G**lo. **A**uar⁹ q̄si auri auid⁹. **G**z

ē p̄t̄m irascit̄ dñs. **H**ec est mirū: quia auferit ei cultum suū.

Euaricia enī est idolo: seruit̄: **Eph. v. b.** **E**zech. xxij. c. **E**cce

cōplosi man⁹ meas sup avariciā tuā quā fecisti. **L**uē. xij. b. **V**el

dete et cautele ab oī avaricia. **s. lvj. d.** **U**nusq̄z declinauerūt

ad avariciā suā a sūmo vīsq̄ ad nouissimū. **I**bi grē. **e** **E**t p̄-

cussi eū. **K**oc̄ ē expositiō ei⁹ qd̄ dixit: **I**rat⁹ sū. **I**ra enī dei ē

el⁹ puniſio: vel p̄gna iſicta. **f** **A**bscōdi a te faciē meā. i. p̄pitiationē meā vel cognitionē. **H**iero⁹ tñ sic h̄z in originali. **A**bscōdi: subaudit̄: faciē meā: vt magi desiderares et diceres: **O**stēde faciē tuā et salut erim⁹: In fine sal⁹ nob̄ inest. **M**os au **W**5.79.

qđ sbintelligit̄ fūm Hiero. **N**ec habet̄ i hebreo: s̄ septuaginta

bab̄t. **g** **E**t idigna

tus sū ad t̄p̄s. s. liij.

b **I**n momento indi-

gnatiōis meę abscōdi

faciē meā parup̄ a te.

b **E**t abijt vag⁹ i

via cordis lui. i. p̄

missus ē seq̄ p̄cupis-

tias suas. **E**t bñ dicit

abijt vag⁹: **I**nsta-

bilitas enī seq̄ p̄ct̄m. **T**hreh. j. c. **P**erm̄ peccauit hierlm̄: p̄ p̄terea instabilis facta ē. **R**ecedit enī aia q̄ p̄ct̄m ab illo q̄ sol⁹ est stabillis et locus p̄p̄si ip̄s⁹ / t̄ adheret mutabilib⁹. **E**t q̄ ad

dēū solū appetēdū fac̄t̄ ē spūs: oē aut̄ qđ infra appetit m̄tn⁹ ē deo: iure ei nō sufficit q̄cqd̄ d̄ nō est. **A**bijt̄ ḡ vag⁹ i via

cordis sui: q̄ leui mobilitate cogitationū et affectionū du-

cil: et dñi ianis cogitata appetit et reperit cogitata fastidit do-

nec qđ habēde p̄det̄ i ql̄libet pos̄it̄ nō req̄elit. **H**iero⁹ tñ t̄ se

ptuagita habet̄ aliam l̄ram et exponit̄ in bono fūm Hiero. **E**t

abijt̄ et abulauit m̄ḡres i via cordis sui: qđ ē qñ aia vidēs deū

stratū et sentiēs ei⁹ flagella: et grāz faciei sūb̄ sibi p̄ p̄ct̄m sb̄tractā

st̄lligēs redit ad se: s̄c̄ fil⁹ pd̄iḡ: **L**uc. xv. d. s. xlvi. c. **R**edi-

te p̄uaricatores ad cor. **D**ic ḡ: b̄ Abijt̄ m̄ḡres vel p̄uersus:

u **I**n via cordis sui: vt nō ad faciē hoīm: b̄ i corde ageret

p̄maz: s̄c̄ p̄pha q̄ dicebat: **T**ota die p̄trist̄ igrediebar. **P**ro **W**5.57.

p̄terea qđ s̄c̄ p̄gn̄tes icessit̄: k̄ **E**lias ei⁹. s. vīs luē p̄uersio-

nis: **l** **T**idi. i. approbaui: et respectu mis̄cōle meę p̄firmaui.

m **E**t sanauit eū et vulnera ei⁹ p̄ me q̄ sū medicina. **n** **E**t

reduxi eū ad me q̄ sū via. **V**el **m** **S**anauit eū a corrup-

tōe culpē q̄ntū ad affectū. **n** **E**t reduxi eū ab errore q̄ntū

ad intellectū. **o** **E**t reddidi p̄solatioes ip̄s̄. i. delectatio-

nes spūales. **S**eptuagita. **E**t dedi eis p̄solationē. **E**st etiā et

falsa cōsolatio: de q̄ **L**uc. vi. d. **V**ob̄ dīvītib⁹ q̄ habetis b̄

p̄solationē vīam. **q** **E**t lugētib⁹ ei⁹. i. aīc̄. i. oīb⁹ virib⁹ et

sensib⁹ aīc̄ et fītūtib⁹: q̄ sūt lugēt exiliū et p̄ct̄m: fūm illud Ro-

ma. viij. d. **O**is creatura igemiscit et p̄turit vīsq̄ adhuc. **W**y **W**yllice

ce aut̄ totū generi būano lugēti facta sūt h̄e et exhibita p̄ chri-

stū: q̄ vidit nos oculo p̄ietat̄ et misēd̄: qñ nos vīsitauit orīes

ex alto i incarnatiōe. **U**n̄ subdit: **k̄ E**lias ei⁹ vidi. i. hoīes

mea p̄sēntia vīsitauit. **m** **E**t sanauit eū a culpa corūpente.

n **E**t reduxi eū ab ignorātā errāt̄. **o** **E**t reddidi p̄solatioes ip̄s̄ a mis̄eria

s. p̄mēte. **q** **E**t lugētib⁹ ei⁹. **M**axie enī illi p̄solationē re-

cepēt p̄ christū: q̄ gen⁹ būanū plorab̄t p̄dītū. j. lxij. a. **U**l̄ p̄sol-

arer oēs lugētēs et ponerē p̄solationē lugētib⁹ sōn. **W**at. v. a.

Hī q̄ lugēt: qm̄ ip̄s̄ p̄solabūt̄. **r** **C**reauit fructū labioz

pacē: pacē ei q̄ l̄oge ē: t q̄ p̄pe dīc̄ dīs̄. **C**hrist⁹ crea-

ult fructū labioz pacē. i. p̄stituit̄ vt ore fieret p̄fessio ad salutē:

Roma. x. b. **F**rust⁹ q̄pe labioz ē fructuosa cōfessio orīis: q. s.

fruct⁹ ē p̄x: qz dñi p̄t̄m p̄t̄m n̄rā: vel christū corā hoīb⁹ et

deo grās agim⁹: pacē cū deo asseq̄m̄ur. **O**see. vīs. b. **R**edde-

mus vitulos labiorū nostros: **I**n fine offeramus hostiam

laudis semper deo fructum labioz cōfidentium nomini eius.

s **E**t hēc p̄t̄a cōfēta ē

Etel alī exponit̄ fūm Hiero. **t** **C**reauit fructū labiorū **A**lit̄ fūm Hiero.

pacē. i. ip̄leui qđ pollicit̄ erā dīc̄s̄: **V**ivo ego dīc̄ dñs: malo

p̄

Libri

Ga **Pacē** dico. b. **Ei** q̄ lōge ē a terra sua. i. valde remo-
tus: c. **Et** ei similis qui ppe est. i. ei q̄ non ita in remotas
gentes est captiuatus: sicut illi qui fuerūt captiuati i moab et
amon: i circuaciōib⁹ natiōib⁹: d. **Dic** dñs: et sanau-
ti eu. Supra simili dixit b. **Uñ** q̄ b̄ nota duplex sanitas:
interior et exterior: sic et
bis dicē pacē: vt signi-
ficeat interior et ex-
terior. f. **Impij** aut.
q. d. qui penituerunt in
captiuitate liberari sūt.
Impij aut. sūt/qua-
si mare feruēs. i. tu-
multuosi et rebelles et
domabilles. b. **Qd̄** q̄escere nō pot. i. pacē h̄e. **Etre**
dūdāt fluct⁹ ei⁹. i. rebellios malos et psecutiōes redūdāt
k. **In** pculcationē et lutū: qr̄ eoz inquietudo oga in eis co-
tulationē et lutū. i. vilificationē. Sic enī mare emitte vel ge-
nerat ex se fluct⁹ vñ reuverberat: ita mali mala faciūt vñ post-
modū p̄uunū et vilificant sic lutū. Qd̄ factū ē i illis q̄a chal-
degis i captiuitate opp̄ssi sūt: et sicut lutū pculcati. Sequitur.
m. **Nō** ē par ip̄is dīc dñs de⁹. i. nō habebūt p̄ipitare
quā p̄nitio bonis et penitentib⁹: De q̄ dictū est. s. **Creaui** fru-
ctū labior̄ pacē: pacē ei q̄ longe ē et q̄ p̄e dīc dñs.

Prstice Et b̄ pax creata ē: b. **Ei** q̄ lōge ē et q̄ ppe. i. iudicio po-
pulo et ḡtilli: vel p̄tōri et iusto. s. xxvij. b. **Audite** q̄ lōge estis
q̄ fecerim: et cognoscite vicini fortitudinē meā. Itē. s. xxvij. a.
Uet⁹ error abiit: seruabilis pacē: pacē qr̄ i te sperauim⁹.

Aliter El fructus labior̄ ē pax. i. fructus p̄dicationē et lectionē de-
bet eē recōcillatio auditoꝝ: vt. i. penitentia: et sic deo recōcilliat.
s. xxvij. c. **Iste** omnis fruct⁹ vt auferat p̄tm̄ ei⁹. **Jaco.** iij. d.
Fruct⁹ iusticie i pace semias facientib⁹ pacē. a. **Pacē** ei q̄
lōge ē: et q̄ ppe dixit dñs. i. ḡtilli et iudeo: vel p̄tōri et iu-
sto. Eph. iiij. d. **Venies** euāgeliāt pacē his q̄ longe: et paces
bis q̄ ppe erāt. e. **Et** sanau iū. **Uic** ē etiā fruct⁹ labior̄
i. sanitas. **Cofessio** enī p̄tōꝝ cū deo hoiez recōcilliat: et a vul-
nere p̄tō ꝑanat: qr̄ p̄fessionē ei⁹clm⁹ p̄tō lāguōz interiorem.
f. **Impij** aut. t̄c. q. d. boni et penitentes recōcilliantur et sa-
nabunt: Sed econtra imp̄i specialiter iudei christo increduli
fluctuabut: g. **Quasi** mare feruēs qd̄ q̄escere nō po-
test: qr̄ iū ch̄ristū iudei irati et feruēt vñanum̄ et istan clama

Job. 19. a. verūt: **L**ucifige/crucifige. **S**uis fluctib⁹ sūt pculcati. i. suis
iniquitatib⁹ et machinatioib⁹ a romanis sūt opp̄ssi. **Uñ** subdit:
h. **Et** redūdāt fluct⁹ ei⁹ i pculcationē et lutū: qr̄ me-
rito p̄tōꝝ suor̄: qr̄ iū ch̄ristū et suos aplos psecutiūt: ipsi a ro-
manis pculcati et vilificati vt lutū. **Uñ** f. **Impij** q̄cūq̄ q̄si
mare feruēs. Imp̄i enī sūt furore et rabie crudelitatis fer-
audi: rixis amari siē mare salū ē: supbia tumidū: iūdicia liuidū: lu-
xuria spumidū: fraude malicie obscuri: p̄ sc̄ostatū fluidū: p̄ icre-
mēta lunū: et decremēta crescentes et decrescentes: qr̄ stult⁹ vt luna
mutat: Eccl. xxvij. b. Itē pisces et aues generat mare: qr̄ mo-
tus aurantic⁹ et supbie parit. Itē cadauera p̄cūt: qr̄ qd̄ ifirmū
ē: iūtile inuenit: et ita p̄cūt: vt d̄r. **Sap.** ii. c. Itē naues vehit
i. curiositates recipit. Itē nauſea ꝑuocat: qr̄ aboinatio dñi
ois illusor̄: Prouer. iij. d. Itē in mari duplex ē tēptatio: Una
ex se q̄ fluit et refluit naturaliter: alia qr̄ a vento agitat. Sille in
hoie duplex ē tēptatio: Una ex se: qr̄ vñusq̄s tēptat a p̄cupi
scētia sua abstraci⁹ et illect⁹: **Jaco.** i. b. Alia ex vēto. i. ex sugge-
stiōe dēmonū. b. **Qd̄** q̄escere nō pot. s. sḡ feruet. **Job.** xli.
d. Feruēt faciet q̄si olla p̄fūdū mar. i. mētē hois. i. **Et**
redūdāt fluct⁹ ei⁹. i. opatiōes et psecutiōes malos redundāt:
k. **In** pculcationē / priā. l. **Et** lutū efficiūt. Sic
enī fluct⁹ mar. p̄cutūt stabilitatē litoris et in se reflectunt: sic
psecutio malos p̄cutūt sc̄tos: q̄ sūt q̄si in tuto litorē sed nō le-
dunt: et i seip̄su mare reflectunt et lutū trahunt. **M**ali enī ex psec-
utiōib⁹ suis imūdans: sed iusti abluunt sic lut̄. **Uñ** sequitur.
m. **Nō** ē par ip̄is dīc dñs de⁹. Imp̄is: qr̄ secū etiā
rixant. s. xlviij. d. **Ide.** Pax ch̄rist⁹: pax p̄cētē siue pectoris
et pax eternitatis nō est ip̄is: sed pax mūdans p̄spēritatis est
eis q̄ng. **Job.** xxi. b. Nō est virga dei sup̄ illos. Sed ista pax
nō est pax: sed guerra. **Hiere.** xij. c. **Nō** ē pax vñiuersē carni.

Esaiē

O Lama ne cesses. **Istud** **Expos.** Cap. LVIII.
capitulū totū morale est: et sūm nos et sūm iudeos: iō
vna expositiōe p̄tēt erūt. Dividit aut̄ i quē pres.
Primo frequētia clamoris et exaltatio vocis p̄phē idicis. Seco-
qd̄ clamādū sit ei ap̄st: vt. i. d. simulata p̄nia hypocrite argu-
tur: ibi: **A**be eteni d̄
die in dīc querūt. **Tertio** de iustitio. **St. tolis** **so** ieiunio: ibi: **Qua-**
re ieiunium? **tē.** **A** Quarto qd̄ sit verum et acceptū ieiunis: ibi:
Hōne hoc est ma-
gis ieiunū quod

elegi. **Quinto** fruct⁹ vere p̄nē et veri ieiunij tā i plenti q̄ i fu-
turo ostendis: ibi: **L**ūc erūpet q̄si mane lumē tuū. **D**ic
g. n. **Clama.** **H**oc dīc dñs. p̄phētis et aplis et cultib⁹ p̄di-
catoris et p̄lato: **C**lama. q. d. **Luc** imp̄i ferueāt p̄ te sic mare: th̄
clama. i. apte p̄dica et alte et affectuose: **M**ō enī debet abīcō,
di lucerna sub modio timoris. **Uñ** **Job.** xlviij. d. **Ego** semper
palā locut⁹ sūt mūdo. **H**iere. iiiij. b. **C**anite tuba in terra: et clas-
mate foris et dicte: **C**ōgregam̄ et ingrediām̄ ciuitates mun-
tas. **H**oc ē officiū sacerdotiū. clamare. **Uñ** **Greg.** Preconsil
officiū suscipit q̄s q̄s ad sacerdotiū accedit: vt ante aduētū iu-
dicis q̄ terribilit̄ sequit⁹ ipse clamādō gradat. Sacerdos ḡst
p̄dicationis ē nesci⁹: quā vocē clamoris datur p̄ p̄co mutuac
o. **N**e cesses. clamare. q. d. clama p̄tinue. q. **L**imoth. iiiij. a.
P̄drica p̄bū: insta īportune oportune. **Act.** xx. f. **M**ō cel-
saul p̄ triēnū die ac nocte cū lachrymis monēs vñlūquem⁹
vñm. **Heemiq.** viij. a. Legit i eo a manē usq; ad mediā dīe in
p̄spectu vñroꝝ ac mulleꝝ et sapientiū. **Nō** sapientes nō audiret
tā longū sermonē: qr̄ nec etiā brevē. j. ixij. b. Tota die et tota
nocte nō tacebut laudare nomē dñi. Sed h̄. **Eccs.** iiiij. b. **L**ūc
tacēdī et t̄ps loqndī. **Luc.** xij. e. **Et** det illis i tpe tritici mēlūrā.
Sol. j. **Thessal.** vij. c. Sine intermissione orate. i. horis et tem-
porib⁹ p̄stitut⁹. Similiū ē de p̄dicatione. **Apoc.** iiiij. c. **B**alia
requie nō habebāt die ac nocte dicētia: **S**ancius setūscūtū.
p. **Quasi** tuba exalta vocē tuā. **Nota** q̄ p̄dicatione de-
bet esse affectuosa/contraria iudeotos: vñ dicit: Clama. Et co-
tinua/ contra p̄gros: vnde dicit: Ne cesses. Et commina-
toria/ p̄ timidos q̄ nō audēt vitia arguere: vnde dicit: Qua-
si tuba. Itē debet esse alta. i. de arduis et supnīs: et vt alta vi-
ta leuet ip̄am̄ vocē et exalte: vñ subdit: Exalta vocē tuā.
s. xl. b. Sup̄ mōtē excelsum ascēde tu q̄ euāgeliās sion: vt. i.
eminētā vitę eleuet vocē. **Uñ** esdras q̄ interpr̄at adiutor̄: **Reuel.** s.
tit sup̄ gradū lignēt. Et postea d̄: Sup̄ vñuersū p̄lm emine-
bat. **T**ubā aut̄ vocat p̄dicationē. **Uñ** **Osee.** v. c. **L**āgitē bu-
cina i gabaa: q̄ ad mōres: tuba in rama: q̄ ad maiores. Item
Osee. viij. a. In gutture tuo sit tuba. Recte aut̄ noīe tube ac-
cipit p̄dicatione: qr̄ tuba manū applicat or̄t: et sic spū oris ip̄lera
sonū emittit: aliē nō: sic p̄dicatione nisi ope adiuvat iānis ē et in-
util. Et notādū q̄ multiplex fuit vñsus tube: In festū/ in bellis/
i epulis/ i castris mouēdīs: vt d̄r. **Num.** x. a. **S** q̄ epulē ḡt̄
nēt ad festa: et mortio castrop̄ ad bella: iō pot̄ sub duob⁹ mēbris
cōprehēdi vñsus tube spūalis. P̄dictione enī invitat ad bellū
in p̄senti: et ad festū in futuro. Dicet enī resistētā 3 vitia: et iū-
tat ad p̄missa p̄mita. Itē festū spectat ad gaudī animi: bellū
ad labore corporis: et ad ista duo iūtāt p̄dicatione vt labore in
corpe: et gaudeam̄ i mēte. **Uñ** **Mat.** vij. c. **L**u aut̄ cū ieiunis/
ecce labor corporis: vñge caput tuū oleū: ecce hilaritas mentis.
Uñ in capite ieiunij d̄r i orōne. **P**resta q̄sum⁹ fidelis⁹ tuis vt
ieiunior̄ venerāda solēntas t̄c. **E**cce vocat ieiunia solēntia p̄
p̄ h̄ilaritatē. **N**ūe. xix. a. **D**ies ista erit vñb sc̄tā et venerabilē
et affligētis aias. Itē ad vocē tube fiet general̄ resurrectio: vt
d̄r. j. **Thessal.** iiiij. d. **S**ille ad tubā p̄dicationis resurgat mortu⁹
spūalis. **Job.** v. c. **Q**ui i monumētū se audierit vocē filij dei: et q̄
audierit vñvēt. Multor̄ vox nō audierit: qr̄ nō sūt filij dei: et iō
mortui nō resurgēt. Itē iō d̄r p̄dictione eē tube: vt sim⁹ memo-
res illi⁹ t̄pis: qr̄ ad vocē tube resurgēt mortui ad iudiciū vñvē-
tes. Itē vox tube strenuos icit: timidos aut̄ eret et trepidare
fac: ita p̄dictione. **Uñ** **Amos.** iiiij. b. **S**i clāget tuba i ciuitate: c.
popul⁹ nō expauecet⁹

Gloria non expatiabitur: **S**equitur: **a** **E**t annūcia rē. Supra dicit modū p̄dicandi: hic dicit qd̄ p̄dicādū sit: et qb̄. Annūcia poplo meo scelera eoz / vt eos moueras ad luctū de p̄cis. **B**erū. Illa mihi p̄dicatio placet: q̄ luctū maḡ excitat q̄risū. **E**ccl. xxii. a. **M**usica i luctū īportuna narratio. **b** **E**t do-

mūlacob p̄ctā eo
rū. Scelera s̄t maiora
et execrabilia: vt dlc
Glo. p̄ctā aut̄ minora.
Popul⁹ aut̄ dñi sunt
clericis dom⁹ aut̄ Iacob
sunt lati q̄ viuūt: et luctū
re i luctū. Clerici er,
go faciunt scelera: lai
ci q̄o p̄ctā: quia plus
peccant et grauiora et
sceleriora committunt. **U**nū. **I**stere. xj. c.

Quid est qd̄ dilectus meus in domo mea facit scelera mīta:
Eccl. xxiij. a. Ostende ei abominationes suas. **c** **A**phe
etenī d̄ die i diē. l. q̄tidie: **d** **Q**uerūt. i. gr̄ere se simulāt.
Tel. **e** **D**ic i diē. i. d̄ luce. i. d̄ intelligētia i intelligētia querūt me. **H**oc tñ iudicis maḡ puenit q̄ nr̄is hypocritis. **J**udei enī ore et nō corde dñi querere videbant ad tēplū et ad synagogā puenitēdo: legē dei audiēdo. **S**ilē hypocritē ad ecclā radūt: et sacre scripture intēdūt: **T**ūn̄ s̄dit: **f** **E**t
scire vias meas volūt. i. actiōes et voluntates meas: vel scripturas meas et p̄cepta. **E**t diē scire: nō facere. **H**iero. in
originali. **F**rustra leḡ faciat sciam: cū scrūs dñi nō in noti-
cia scripturarū: b̄ i opib⁹ gloriē dicēs: **V**ia mādatoꝝ tuorū
cucurri: cū dilataſti cor meū. **E**ucurri dixit i scui. **g** **Q**ua-
si gens q̄ iusticiā fecerit. q. d. scire vias meas volūt mon-
ad vilitate s̄ ad iusticię simulationē. f. q̄s ḡs q̄ iusticię fece-
rit: Quia sic boni p̄us faciūt iusticię / vt plen⁹ viā dñi cogscāt
postea: q; vt dī Ps. Intellect⁹ bon⁹ oib⁹ faciētib⁹ eū: ita hy-
pocrite studiosi sūt i scripture / vt simulēt se esse iustos i vita.
Eccl. xxvij. g. **V**enit ad te q̄s si ingredias p̄pls me⁹: vt au-
diat sermōnes meos et nō faciūt eos. **E**ccl. i. d. **F**ili p̄cupiscēs
sapiaz serua iusticiā. **g** **E**t q̄s ḡs q̄ iudicū dei sui nō
dereliq̄rit. **J**udicū aut̄ ē in discussione sui: iusticia q̄o i ex-
eūtō iudicij sue i punitiōe delicti. **U**trūq; aut̄ necesse ē h̄c.
Ps. 118. **P**s. Feci iudicū et iusticiā. **h** **R**ogāt me iudicai iusti-
cij. perut q̄ ego eos iuste iudicē: q̄s ip̄i sunt iusti: **S**ic ap̄ha:
Ps. 119. **J**udica me dñe qm̄ ego i innocētia mea ingressus sū. **i** **E**t
appropinquare deo volūt. i. accedere volūt cū deo iudi-
cū: sua innocētia allegātes et opa sua/dicētes: **k** **Q**uare ie-
iunauim⁹ et nō asperisti: et ita iniusticię arguit dñm: q̄
si bona opera nō aspicat. Deus autem non aspicere dicitur:
uādo nō acceptat. Est aut̄ multiplex
Auctoritat. s. iij. c. Stat ad iudicādū dñs. i. stat ad iudicā
Examiniōis. **D**aniel. viij. c. **J**udicū sedet et (dū p̄los.
libri aperti sūr.)

Ps. 9. **V**indicationis. **P**s. Qm̄ fecisti iudicū meū et cām meā rē.
Officiū siue executiōis. **J**ob. v. d. **P**at nō iudicat quēq;. **D**ānatiōis. **J**ob. iij. c. Qui nō credit iā iudicāt est.
Probatōis. i. **P**et. iij. d. **L**ps est vt incipiat iudicū rē.
Discretiōis. **P**ps. Judica me de⁹ et discerne causam meam.
Discrepantiōis. **J**ohel. iij. a. **G**regabo oēs gētes: et deducā-
tas in valle iōsaphat. i. iudicij/et ibi disceptabo cū eis.
Rerributiōis. **J**ob. ix. g. Ego in iudicū veni i mūdū rē.
Discretiōis. j. **C**or. x. g. Si nos in iudicārem⁹: non
Cōfessiōis. **P**ps. Feci iudicū et iusticiā. (vtiq; iudicāt m̄.
Lōparatiōis. **D**at. xij. d. **R**egina austri surget i iudicio rē
Approbatiōis. **P**ps. Juste iudicate filiū hominū.
Visitationis. **M**att. xix. d. Sedebitis et vos rē.
Diffinitiōis. **S**ap. i. a. **O**lligite iusticiā q̄ iudicāt terrām.
Suspitionis. **R**oma. xiiij. a. **L**ū q̄s es qui iudicas rē.
Lemeritatis. j. **C**or. iij. a. **M**olite ante tempus iudicare.
Cōdēnatiōis. **D**at. viij. a. Moi iudicare: et nō iudicabim⁹.
Vel aliter. b **R**ogāt me iudicā iusticię: id est petunt
me: vt fiant iudices iusti. Sic enim sub specie iusticię palliat

ambitio dignitatiū. **H**oc est cōtra illos hypocritas: qui san-
ctitatem simulāt: vt habeāt loca iudicālia. s. p̄glatiōes. **f**
g **E**t appropinquare deo volūt: vt fiant sacerdotes et
pontifices dicētes: **h** **Q**uare ieunauim⁹ rē. **H**oc
dicit hypocrita quando non pot̄ asseq̄ qd̄ sequebat. **Q**ua-
re ieunauim⁹ et nō
asperisti. i. nō remu-
nerasti: **H**oc dicunt
murmurantes hypo-
critē: **W**alach. iiij. d.
Tan⁹ ē q̄ seruit deo: et
qd̄ emolumentū qr̄ cu-
stodiūm⁹ p̄cep̄ta ei⁹
et ambulauim⁹ tristes.
Duplicit aut̄ se serui-
re deo iactant: in par-
itate vice⁹/ cū dicit:
ieunauim⁹: i aspe-
ritate vestitus/ cū dicit:
i **H**umiliauim⁹ aias nr̄as. i.
nos in cinere et cilicio. s. **V**el. **A**ias nr̄as. i. vitā aialem/ car-
nem affligēdo. **m** **E**t nescisti. **H**oc verū dicit: qr̄ nesciat
qr̄ nō approbat. i. nō placuit. **S**bdīs aut̄ r̄fūsio dñi q̄r̄ nesciat
ieunū eoz. **n** **E**cce i die ieunij v̄i iuenit volūtas
v̄a. q. d. iō non exaudiō vos nec approbo ieunia v̄a: qr̄ ie-
lunatis nō mīhit: luxurie et auaricie et supbie. **W**iere. xiiij. b.
Lū ieunauerint nō exaudiā p̄ces eoz. **T**ē Zeph. viij. b. **L**ū
ieunaretis in qnto et septimo p̄ hos septuagira ānos: nunqđ
ieunū ieunastis mīhi: q. d. **M**ō. **I**mmo v̄ie luxurie et auari-
cie et supbie. **I**eunū luxurie notat: ibi: **V**olūtas v̄a. Je-
iunū auaricie: ibi: **E**t oēs debitoꝝ rē. **I**eunū supbie:
ibi: **L**ites et p̄tētōes. **D**ic g: **n** **I**n die ieunij v̄i iue-
nit volūtas v̄a/carnalis. s. qr̄ cibaria deliuosa queritis.
Eph. iiij. a. **U**līq; p̄uerlati sum⁹ in desiderijs carnis nr̄e/faci-
entes volūtare carnis et cogitationū. **L**auticia aut̄ ciboz est
species gule. Sunt enī quinq; species gule: que notant h̄ ver **A**versus
su. **P**roppere/lante/numis/ardeſ/studioſe. Qui ergo nō ab-
stinet ab omni specie gule: non bene ieunat: sicut nō abstinet
ab omni specie luxurie: qui non abstinet ab omni illicito co-
tu. **D**e hoc dicitur Osee. vi. c. **I**psi sicut adam transgressi
sunt pacrum meum. Adam enim peccauit per comeditionem
pomi. Item legitur. i. **R**egl. xiij. d. q̄ saul indixerat ieuni-
um: et ionathas ignorans gustauit modicū mellis cum sum-
mitate virge: et m̄. ppter illud modicū de⁹ siluit et noluit da-
re responsum. **D**el autem delectationē cibī significat: virgas
discretionem. Illi ḡs sunt similes ionathē: qui querunt delec-
tationē cibōz: et hoc ex quadā discretōe: vt. s. sint fortiores;
et ita culpa inchoat a ratione. **o** **E**t oēs debitoꝝ ve-
stros repetitis/cum lite. **G**lo. **I**deo enī forte ſepe ieuna-
bat vt repetitis debitis vacaret: et ieunabat nō deo sed au-
aricie. **G**lo. dīc hic. **Q**ui repetit nō habēt/ deo facit violētiā.
Lui p̄cordat **M**ō. **E**xo. xxij. d. **S**i p̄gn⁹ a p̄xio tuo accep̄t̄
vestimentū: ante sol⁹ occasi reddes et: ipsū enī solū ē opūnētū
carnis sue. **N**einig. v. b. **E**s alienū cōcedam⁹ qd̄ debet nob̄.
p **E**cce ad lites et p̄tētōes ieunat. ſepe ad līaz p̄-
pter lites ieunat v̄la nonā: si ppter missam ieunarent v̄lq; ad
sextā/maledicerēt sacrifici et sacerdotib⁹. **W**iere. xxiij. b. **L**ur-
sus eoz mal⁹ et fortitudo dissimil⁹. **J**aco. iiij. d. **Q**d̄ si celū ama-
rū habet/ p̄tētōes sint i cordib⁹ v̄is/nolite gliari et mēda-
ces eē aduersus v̄itātē: **M**ō ē enī ista sapia desursū descēdēs:
s̄ frenā/ aīal̄ diabolica: **E**b̄i enī cel⁹ et p̄tētō: ibi icōstātia et oē
op̄/prauū. **q** **E**t p̄cutiūl pugno ipie: qd̄ pel⁹ ē ip̄ p̄tēde
re ſbis. Tales s̄t achabitē q̄ p̄dicāt ieunū vt interficiat na-
both. iij. **R**egl. xxi. d. i. **L**inorb. iij. a. **M**ō p̄cuſſorē. q. d. nec
pugno/nec scādalo debet q̄s p̄cutere. **U**nde. i. **C**or. viij. d.
Percutientes p̄scientiam eoz infirmam/in christū peccat.
Quartuor sunt peccata quoꝝ clamor ascēdit ad deum. **O**p/
pressio pauperum. **E**ccl. xxxv. c. **M**ōne lachrymē viduę ad
qr̄orū clamor ascēdit ad d̄cū

maxilla enī ascēdit v̄lq; ad celū. **I**te sodomoy. **G**en. xvij. c.
Clamor sodomoy venit ad me. **I**te homicidiū. **G**en. viij. b.
Etox ſāguinis fratris tui clamat ad me. **I**te derētio mercedis.
g **J**aco. v. a. **E**cce merces

Libri

G Iaco. v. a. Ecce merces opariorum vixorum qd messuerunt regiones vias: qd fraudata est a vobis clamor: et clamor in aures domini sabbathum traxit. **a** Mollite et ieiunare sic ieiunastis usque ad hanc die. i. misericordia vestrae. v. ad vanagloriam. **b** Ut audiat in excelso clamor vester. i. ut nomine virum et famam via pndicetur. l. nolite ieiunare ad vanam gloriam.

G In Dat. vi. a. Tu autem cum oraueris intra in cubiculum tuum: et clauso ostio ora prem tuum in abscondito. Et postea dicit in eodez: b. Cum autem ieiunatis nolite fieri sicut hypocrites tristes: exterminant enim facies suas.

c Dicit autem hec clamor vel vox clamosa vel ieiunium in eundem factum ad ostentationem: qd non auditis a deo. Amos. v. g. Ausus a me tumultum carnis tuorum. Ezech. xxvi. c. Quiescere faciam multitudinem carnis tuorum. Ps. Tunc dum clamare tota die. Ezech. xxvii. d. Ingemiscere races: mortuorum luctum non facies.

d Videlicet. In excelso clamor auditus: qui apud deum nos accusat queritas actionum nostrorum. In Hen. xvii. c. Clamor sodomitorum et gomorreorum multiplicatus est: et percutit eos gravatum est nimis: descendit et videbo virtutem clamorem qui venit ad me operem copulerint. Videlicet auditus in excelso clamor vester: qui clamorem de vobis angeli deferrunt. Ezech. x. d. Tunc egli portabunt iniqtatem suam. Dicit ergo: a. Mollite ieiunare tecum. Ita. s. ut audiat et ceterum. qd frustra ieiunis alterumur quodcumque de nobis clamor auditus. Videlicet ad fratres sumus. quodcumque inter se. a. Mollite ieiunare sic usque ad hanc die ieiunastis: s. ieiunate ita:

b Ut audiat in excelso clamor vester. q. d. si vultis ut exaudiatis vos: ieiunate aliter quam hucusque ieiunastis: et sic auditur clamor cordis vestrum potius quam oris. Ezech. xxxv. c. Non despiciat pueri pupilli: nec vidua si effundat loquela gemit. Nonne lacrymam vidue ad maxillam descenderit: et exclamatio eius super deducentem eas. Sequitur: c. Nunquid tale est ieiunium quod elegi quod agitur. Et subdit quod: d. Affligere hominem ait ista: q. d. Non poterit ei se affligere abstinendo. s. a cibis: non ob illicitum. e. Nunquid proterre quasi circulum caput suum et saccum et cinere sternere est supple ieiunium quod elegit quod. d. Non enim non querit afflictionem solam: nec inclinationem capitum in modum circuli: nec yllitatem cilium et cineris: ut instar circuli torquat quod corporum et collo submittat: nec ut sacco quod vestiatur et in cinere dormiat. Cotorre enim quasi circulus caput dicit numerum inclinare usque ad pedes: vel in circuitu sic monachus qui facit ante et retro inclinationem. i. Reg. xviii. g. Ascendit bellus in montem carmelli: et perinde in fratre posuit faciem suam in genua sua. i. caput ad modum circuli torquit. Istud autem comedabile est cum interiori animi pierate. Serpens enim se torquet in circulum per capite seruando: sic etiam exteriores obseruantur et inclinationes observandae sunt per christum et cum pleritate animi. Sequitur: f. Nunquid istud vocauit ieiunium acceptabile domino. s. et die quod celebrauit tale ieiunium: non quod vocauit tale die acceptabile domino. q. d. Non. Sed illa dies acceptabilis est dominus: in quo agit vera pnia cordis: et subsequuntur cum maceratione carnis opera plena. i. Cor. vi. a. Ecce nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies salutis: quod pnia vera acceptabilis est quantum ad deum: et salutis ipsius acceptor est suus. Postquam autem dominus ieiunium arguit: quod ipse non approbat: ostendit quod ieiunium acceptum sibi sit dicere: g. Nonne hoc est magis ieiunium quod elegi. Versus: Abstinet eger/eges/cupi/dus/gula/simia/iustus.

Quarta pars
Multum bona facit ieiunium.
facit ieiunium. Egrotus: ut valeat.

Feiunat
Dendicetus: ut egeat.
Avarus: ut parcat.
Fastidicus: ut appetat.
Hypocrita: ut appearat.
Justus: ut proficiat.

Egrotus: ut valeat.
Dendicetus: ut egeat.
Avarus: ut parcat.
Fastidicus: ut appetat.
Hypocrita: ut appearat.
Justus: ut proficiat.

Multa bona facit ieiunium. Primo pauperes reficit. Tunc enim bonum et rectum est ieiunium: qui quod veteri subtrahit pauperi tribuit. In eas post exhortationem ieiunij subdit: Frage esuriendi panem tuum. Se cu do intellectu subtilitatem. In daniel et soci eius quod ieiunauerunt

Esiae

dotati sunt a domino super oculos sapientia et intelligentia visionum: ut legil Daniel. i. d. tertio gratia docendi citat. In Exo. xxii. d. legil: quod moyses post ieiuniū quod draginta dierum legem suscepit ut doceret populum. Quarto ad visionem dei prudenter. Unde. i. q. Reg. ix. b. legil quod helias per ieiuniū quod draginta dierum venit ad mortem dei oculum ubi dicit vidit. Quinto revelationes secretorum merebatur. Unde daniel post ieiuniū diurnum. Al. tunc ab angelis audiuimus ab angelis: Unde. i. d. audiuimus ab angelis visionem sermonis et intellige. Sex. 15. q. 6. a. to angelorum mysterium auctoritatem amorem. Dard. i. b. Erat iesus in deserto quod dragitur diebus et quod draginta noctibus et temptabatur a satana: eratque cum bestiis et angelis instrubatur ei. Septimo gratia et auctoritate apud homines coheredit. In Matth. i. q. b. legil quod oculos exhibebat ad iohannem. pp. ieiunia et afflictiones suas. Octauo pergenit vita. In Iona. i. q. d. Facto ieiunio misericordia est deus niniuiti. Mono carnis lascivitatem domat. In Dard. ix. d. legil: Hoc genus in nullo potest existere nisi in oculo et ieiunio. In Hieron. In oculone sanatus pestes mortales: ieiunio pestes corporis. Decimo presentiam dei conservat. 3. xx. e. Habit tibi dominus panem artum et aquam breuen: et non faciet auolare ultra a te doctorum tuorum. Undecimo sanitatem etiam corporalem preservat. Ezech. xxxi. c. Vigilia et cholera et tortura viro instruit: somnus sanitatis ihoce parco. Duodecimo temptationis demonum eliminatur. In Judith. xi. b. post ieiuniū amputavit caput holofernis. i. suggestiones demonum evanescunt. Tertiodicimo augmentum gratiae impetrat. In Act. ii. a. post ieiuniū quod draginta dierum durat est spissitum aplis. Quartodecimo exponit informat alios. In Matth. iii. a. Post baptismum ieiunauit dominus. b. Dissolue colligationes tecum. Mora quod ieiunio debet habere recessare a malo. In die: Dissolue tecum. Et similiter debet sacre bonum. In postea subdit: Frage esuriendi panem tuum tecum. Dicit ergo: Dissolue colligationes ipsi pietatis. i. impietatem colligata. i. collo ligata per pluviadine male loquendi: quod auferunt vocem laudandi deum. 3. i. a. Solue vincula collis tuis. Hec duo signant Threni. i. e. Vigilavit lugubris iniquitatum mearum in manu eius: per voluntatem et ipso posito collo meo. Solue fasciculos deplorantes per pluviadine male operari. Et per notari hinc tria. E. dissueto pietatis cum dicit: Colligationes. i. simul ligationes per pluviadine peccandi. In Osee. viii. c. Colligata sunt iniquitas ephraim. Itē nota miltitudo pietatis: p. h. qd dicit: Ha scicullos. Fasciculus fit ex multis. Itē nota magnitudo ipsius pietatis per hunc dicit: Deplorantes. Ps. Si enim haec sunt super p. 37. me. Sic ergo nota tria: E. dissueto miltitudo magnitudo sue pondus pietatis. Et nota quod dicit: fasciculos deplorantes: quod est fasciculus quod non deplorans: sed eleuat. Cant. i. d. Fasciculus myrrae dilectus meus mihi. i. christi passiones. Amos. ix. b. Qui edificat in celo ascensionem suam: et fasciculus suus super terram fundatur. Videlicet per colligationes impietatis significantur inspirations que sunt in maiores suos a minoribus. Unde Ezech. xxii. f. Conjuratio pietatis in medio eius. 3. viii. c. Omnia que loquitur p. 37. iste pietatis est. Id est. ieiunio. x. b. Invenientur pietatis in ieiunio. Zach. i. c. Ipsa adiurauerunt in malum. Per fasciculos etiam deplorantes intelliguntur angarie et oppressiones quibus operantur minores a maioribus. Videlicet. b. Dissolue colligationes impietatis. i. si quis in carcere captiuos iniuste ligasti dissolue eos: quod iste sunt colligationes impietatis. Solue fasciculos deplorantes illis. s. q. in captiuitate tua deplorantes. Solent enim tyranni captiuos suos quibusdam onerare ponderibus. Videlicet fratres Hieron. Colligationes iste et fasciculi sunt chartarum fasciculi et cautionum suorum chirographorum falsorum: in quibus generatrum caluniam continentur: et omnipotens pauperes ex alieno. In separantur manifesti transstulerunt: Solue oculos colligatur iniquitas: dissolue obligaciones violenter cautionum. Et loquitur p. 37. quod in ieiunio cautiosus et chartis suorum chirographis. g. vel in magno ut dicit Hieron.

Grel magis et dicit Hiero⁹ / etiam de illis qui etsi vera debita eriguntur immisericordia / cu pauperes sint / nec habeant vii restituant. Vel colligatio impietatis est: si sacerdos iniuste aliquem excommunicauerit: vel si cui importabile imoderat pniq onus imposuerit. Deus qm̄ hmoi colligatiōes et fasciclos oportet solvi: vii ieiunū fiat acce

ptibile osio. Sequit:

a Dimitte eos q
zfracti sunt liberos. **b** sunt liberos: et omne onus
zfracti. f. sento: vel
zfracti pauprte et fa-

me, p q se vendidet:

qd̄ sepe faciebant: vii de talib habet Neemiq. v. Tel pfrat loqua fuitute: Aliquādo enī ultra terminū detinebat eos.

b Et oē on dirū pe. i. ab op̄ssione et seruitute eos absolu-
ue: et relaxa eis misericordia debita: si vis a dño tua debita di-

mitti. Hiero⁹. Sed poterat fieri vt aliqs diceret: non habeo debitoz: qd̄ facere debeo vt suscipiat ieiuniū mesi. Vō seq̄

c Frāge tē. Prūs dixit: Dimitte: hic autē p̄cipit dari paupib⁹. Prūmū inreſ indulgētā p̄cī: secūdū largitionē be-
neſicū. Vñ Luc. vi. f. Dimitte et dimittimini: date et dabi-

tur vobis. Beda. dare et dimittere sūt due ale: qb̄ oīo vo-
lat in celū. Et nota q ieiunū sine elemosyna est q̄si lampas
sine oleo: q̄ clara est exteri⁹: s̄ nō illuminat nec ardore h̄z: ita

ieiunū tale pulch̄p est in superficie: sed nō est valde meritorū
nec fructuosū in mēte. Ideo vt cōmēdabile sit ieiunū et ytile
agit de opib miscōle q̄ sūt i dimittēdo et dādo. Morāt autē i

hac serie ſex opa miscōle ad primū: s̄ p̄misit vnū qntū ad ſe-
ſpū. f. p̄cī abrenūciare cu dixit: Dissolute colligatiōes
tē. i. p̄cī tua depone. Hoc est p̄mū opus miscōle ad ſe: fñ
illud Eccl. xxx. d. Differere aīz tuę placēs deo. Deinde ſub-
dit ſex opa miscōle ad primū: q̄ notant h̄ versu. Uſtio/ po-

to/cibo/tectū do/ viſito/ ſoluo. Primo dīc: Dimitte eos q
zfracti sunt liberos tē. quātū ad ſolutionē incarcerato: ū.

Scđo dīc: Frāge elurēti panē tuū. Iu h̄ notant duo. ſ.
abare et potare elurēti. Tertio. Et egenos vagosq in-
duc i domū tuā: Ecce tectū dare paupib⁹. Quarto. Cū

videt nudū operi eī: Ecce vſtire nudos. Quinto. Et
carnē tuā ne despexeris: Ecce visitare infirmos. Talia
opa debent ſeq ieiuniū. Vñ Jobel. i. c. Sc̄tificate ieiuniū. i.
ſancū et acceptū deo facite. Et quō ſubdit: Tocate egrū bo-

nor operū. f. q. d. bonis opib ornate eum. Vñ Lant. iii. j.
d. Myrra et aloë cum vniuersis p̄mis vnguent. Myrra
est maceratio carnis exterior. Aloë est amaritudo mentis in-
terior. Prima vnguēta ſit opa pletatis annexa: qbus vnguē
tis reficit aīa. Et nota ſingla ſba: Frāge: hoc dicit ne
caueris non habere te panē integrum excusando te. Simile

Dath. x. d. Quicq potū dederit vni ex mimis iſtis calicē
aq̄ frigidē tñ in noē diſcipuli: amē dico vobis nō p̄det mer-
cedem ūa. Biquē frigidē dixit: ne q̄s se excusans diceret ſe nō
bie vnde caleſaceret aquā ſi calidā dixiſet. Vel. Frāge/ di-

Plin. xii: vt plurib⁹ det: Yuxta illud P̄s. Dſperſit dedit paupe-
rib⁹. Cū ergo dicit frāge: docet cautelā et diſcretionē in dan-
te: et tollit excusationē idigētē. Vñ Lobi. iii. b. Quō potuerit
ita esto mifericordia: ſi multū tibi fuerit abūdant tribue: ſi autē
extiguū tibi fuerit: etiam extiguū libenē impartiri ſtude. Eccl.
xii. b. Sc̄m vires tuas exporigēs da pauperi. **d** Elu-
rēti: nō diuīt: nō bistrioni. Uſa enī vacua replet helis⁹.
Luc. xii. c. Cū facis puiuū: voca pauperes/ debiles/ claudosi-
cēcos et bītū eris: q̄ non habēt vnde retribuere tibi. Eccl.
iii. a. Fili elemosynā paupl ne defraudes: et oculos tuos ne
transuertas a paupere. Eccl. vii. d. Pauperi porrigē manū
tuam: vt perficiat p̄pitiatio et bñdictio tua. Sed ne putēs de-
decimis que debent sacerdoti hoc facere licere p̄misit: Ga-
cificū ſcificationis offeres dño et initia ſcīo.

e Panē. Non dicit panes: ſed panem vnū: ne de paupertate
caueris. Item panem dicit: non lapidem: panem refectionis
non lapidem obiurgariōis: Cōtra illos qui exasperat paupe-
res verbis. Eccl. iii. a. Animā elurēti ne despexeris: et nō
exasperes pauperē in inopia ūa: cor inopia ne affixeris: et

ne p̄trahas datum angustiāti. Et postea dīc: Declina pau-
peri ſine tristitia aurem tuā: et redde debitu tuū et rīde illi pa-
cifice. Item dicit panē non obolū ſed refectionē: q̄i enī dan-
tur eis denarij male frequēt expēndūt in taberna. Prover.
xxij. b. Qui p̄nus ſt ad misericordiā benedice: de panibus

enī ūis dedit pau-
peribus: non dicit de
pitantū vel obolis.

f Tuum. Hiero⁹.
Mon alienū: ne de ra-
pina facias elemosy-
nam. Proverb. iij. b.

Honora dñm de tua ſubſtātia: et de p̄mitijs frugū tuarū da
pauperib⁹. Item Proverb. xii. b. Redemptio anime viri

diuitijs p̄prie. Eccl. xxiiij. d. Qui offert ſacrificiū de ſubſtan-
tia pauperis: q̄i qui victimat filiū in ſpectu patrie. **g** Et

egenos vagosq induc i domū tuā: vñ ſi p̄pia domū
non habes: induc in hospitio qd̄ vel mercede conductū vel
bñficio poffides. Et dicit: Egenos vagosq. i. nō ſolū no-
tos ſi et peregrinos: a qbus non expectas p̄miū. Eccl. xi. a.

Ditte panem tuū ſuper trāſeūtes aquas. **h** Induc. q. d.
non ſolū ſuſcipe hōpites ſed cōpelle rogado. Unde de diſ-
cipulis euntib⁹ in emaus: dicit Luc. vi. d. Et coegerūt eū.

Item Gen. xvii. a. Dſte ſi inueni grām in oculis tuis ne trāſ
eſ ſerū tuū: ſed afferā pauxillū aque et lauenſ pedes yeftri

et reſcēſte ſub arbo: ponamq buccellā panis et p̄forat cor
vestri et poſtea trāſib⁹. Item Gen. xix. a. Obſcro dñi de-
cline in domū pueri vestri et manete ibi. Et poſtea dicitur:

Cōpulit illos opido. i. valde ut diuineret ad eum. **i** In
domū cōduca: ſi nō habes tuā. i. Pet. iiij. b. Hōpitalites
inuicē ſine murmuratiōe. Roma. xij. c. Hōpitalitatē ſectan-
tes tē. frequētatiū eſt. Heb. xij. a. Hōpitalitatē nolite ob-
liuisci: p̄ h̄c enī placuerūt qdā angelis hōpitiō ſeptis. **k**

Cū videris nudū opī eī: ad litterā. Vñ Job. xxij. b. Si
nō bñdixerūt mihi latera ei⁹ et de vellerib⁹ ouſū mearū cale-
ſeſt: Luc. iij. b. Qui h̄ duas tunicas: det vñ nō habēti.

l Et carnem tuam ne
Vel aliter. **m** Frāge elurēti tē. Blo. Vai. Panē eſu. Aliter
rieti frangim⁹: cum christi fidem qui panis viuus eſt: et ſcrip-
turam ſacrā que nobis ſpūalis eſt victus/ alijs manifestam⁹.

Dic g: Frāge. i. discrete expone alijs p̄ ipſoꝝ capacitate. Et
notat p̄ h̄ q̄ dicit frāge: tam diſcretio q̄ bona opatio. Da-
nu enī bone opationis frangit panis diuini ſermonis: et ſic
eſibilis eſt auditořib⁹. Thren. iii. a. Parvuli petierūt panē
et nō erat q̄ frāgeret eis. **n** Elurēti nō fastidiēt vel blaſ-
phemanti. Eccl. xxij. a. Ubi nō eſt audit⁹ nō effundas ſer-
monē. **o** Panē tuū. q. d. primo ſit tuus p̄ meditationē et
masticationē: i mēbra trāſformationē: id ē in opationē: po-
ſtea frāge alijs p̄ p̄dicationē. **p** Et egenos vagosq in-
duc i domū tuā: id eſt diſcordes in fraternali pacem et
charitatis unitatē reuoca: ut dicit Blo. Vel. Egenos va-
gosq induc in domū tuā: id eſt peccatores deficien-
tes et depaupatoſ a grā et vagos p̄ diversa petā. Quo enim
ita ſac p̄cī: depaupat atām a grā et ſotūb⁹: et fluidā et inſta-
bilē ſacit: ut ſemp labaf ad petora. Thren. i. c. Petī ſecca-
uit hōrūſalē p̄terea instabilis ſacta ē. Hōrē. xxxij. d. Uſq̄
delitq diſſolueris ſilia vaga: Prover. viij. b. Barrula et va-
ga/ q̄teris impatiēs. Hōrē. i. a. Paſtores eōꝝ ſeduxerūt eos:
ſecerūtq vagari i montib⁹. i. i. dignitatib⁹. Lales egēti et va-
gi debēt induci i domū ſupiorē et inferiorē et exteriorē et iterio-
rē. Superior dom⁹ ē trāſphātū: inferiorē militātū: exterior
dom⁹ ē creatura deſūteriorꝝ p̄ la p̄ſcia. In p̄mā domū im⁹ p̄
desideriū et celeſtē p̄uerationē: i ſcōaz p̄ ſidei unitatē et ſacra-
mētoꝝ ſeptionē: i tertia p̄ p̄ſiderationē creatori i creature:
in q̄ta p̄ inqſitionē et diſcussionē p̄cī ſuoz i p̄ſcia. **q** Cū
videri nudū opī eī. i. oīonib⁹ et meritis tuis obtine p̄cī ſi
indumenta vñruū. Job. xxij. b. Nō habētes velamē ſtūtū et
bonos opū: aplexant lapides. ſ. ſcōaz petētes eōꝝ ſuffragia.
S̄ mlti ſb̄ ūo ūo et exēplo auferūt p̄t ſtūtē ſe p̄ferāt.
Vñ Job. xxij. b. Nudos diuittū holes ſtūtē tollētes.

r Et carnem tuam. i.

Libri

a Et carnē tuā ne despixeris. i. carnē egentis p̄missū
quē tua ē. Carnē ḡtuā ne despixeris. i. p̄missū in necessitate
q̄libet positū: t̄ infirmitate recognosce simile tibi: cōsiderās
te mortale. Unde Job. v. d. Cūlītās specie tuam nō peccabis.

Eccl. viij. d. Nō te p̄geat visitare infirmū. Job. xxxi. b. Si
desperxi p̄terevitē eo
q̄ nō h̄ier indumentū
et absq̄ optimē pau
perē. Chrys. Cū vi
deris sōpē t̄ dixeris:
Juuenis ē t̄ san⁹ nihil
agēs vult cibari: b di
cas ad temetip̄lū: qm̄
san⁹ existēs p̄gritaris

et nihil agis eorū q̄ intunxit de: sed t̄fī nunq̄ dixit t̄bī q̄ p̄
gritaris: nō accēdā t̄bī sole: q̄r nihil facis: extingua t̄bī lunā
p̄stringā ventrē terre, p̄hibēdo fiumina. Qui nō vult inquit
ap̄ls op̄ari nō manducet. h. Thessal. iiij. c. nō dicit: nihil def
ei. Sed dicit: Dedi semel et bis. Quid igit: Non indiget rur
sus cibari q̄ semel cibarū ē: Pone vētri tuo has leges: Et. j.
Honū inq̄t ap̄ls faciētes nō deficiam⁹: Gal. vij. c.

Aliter a Et carnē tuā. i. carnalē p̄tōrē simile tibi: vel cui similis
aliqui fuisti. b Ne despixeris. Gal. vi. a. Cōsiderās te
ipsū: ne t̄ tu rēptēris. Prouer. xiiij. c. Qui despici p̄missū suū
peccar. c Tūc erūpet q̄si mane r̄c. Hic ponit qnq̄ vtili
tates leiuin facti cū elemosyna et opib⁹ pietatis. Est aut̄ vna
vtilitas siue effect⁹: q̄r illuminat intellectū: qd̄ nota: ibi: Et
erūpet r̄c. Itē q̄ sanat affectū: qd̄ nota: ibi: Et sanitas
tua. Itē q̄ vīa p̄preat ad iudicū diuinū: ibi: Et anteibit
r̄c. Itē q̄ meref colligi i morte i celeste horres: ibi: Et glia
dñi colliget te. Itē q̄ meref exauditionē orōnū: ibi: Et sic
inuocabis t̄ dñs exaudiet te. Dic g: c Tūc si ista p̄
dicta feceris. d Erūpet q̄si mane. i. subito t̄ quasi ex
imperio: Mescit enī tarda rex molimina sp̄issantī grā. Glo.
sup Eccl. iiij. e Lumē tuū. i. lumē veritatē illuminās: vt
soluat tenebras erroz intellect⁹: sic mane soluit tenebras no
ctis. Ps. Educet q̄si mane iusticiā tuam: t̄ iudicū tuū tanq̄
meridie. Et dicit: Quasi mane. Mane enī est p̄ncipiū dei.
Lumē q̄si mane erūpet: q̄i hō se esse in p̄ncipio credit: fm̄
illud Eccl. xvij. a. Cum p̄sumauerit homo tūc incipit. Ps.
37. Tota die p̄tristat⁹ ingrediebar. i. semper eram i ingressu fm̄
meā reputationē. Hoc est qd̄ dicit Judic. v. d. Qui diligūt
te sicut sol in ortu suo splendet/ita rutilat. Prouer. iiij. c. Ju
stiz semita q̄si lux splendēs pcedit: t̄ crescit vīq̄ ad pfectam
dilem. f Et sanitas tua cit⁹ oriet. Lumē est cognitio
vitatis q̄ illuminat intellectū: sanitas aut̄ est amor boni: q̄ sanat
affectū. Prouerb. iiij. b. Time deum t̄ recede a malo: sanitas
quippe in ymblico tuo erit t̄ irrigatio ossium tuorū. g Et
anteibit faciē tuam iusticia tua. i. elemosyna tue t̄ oga
tua bona. Elemosyna enī ē q̄si p̄cursor boīs i curia etni regi
vi p̄paret locū faciēti. Unde Prouer. xvij. c. Donū boīs di
latat vīa ei⁹: t̄ ante p̄ncipes spaciū ei facit. Ps. Justicia ante
eum ambulabit. Eccl. xxix. c. Elemosyna virū sīc faccul⁹ cum
ipso t̄ grā boīs q̄si pupillā pscrubabit. h Et gloria dñi
colliget te. i. gloriose colligeris ad p̄ies tuos t̄ eris in colle
gio sc̄i p̄ merito elemosyna. q. d. non solū iusticia tua ante te
ibit sicut nūcius ad placandū dñm: sed etiā iusticia tua seque
tur te: vt merito bonorū operū fructū p̄sequis eternū: fm̄ il
lad Bpoc. xiiij. c. Opa illorū sequūt̄ illos. Vel de christo ex
ponit ab illo loco: c Tūc erūpet q̄si mane lumē tuū:
t̄ sanitas tua cit⁹ oriet. i. christ⁹ q̄ est verū lumē: et verū
mane te illuminabit t̄ sanabit cum p̄dicta feceris. Malach.
iiij. a. Vobis timēt⁹ nomē meū oriet sol iusticie: t̄ sanitas i
pennis ei⁹. Pennē christi fuerūt sapiētia eius t̄ patiētia: qb⁹
volauit p̄ in mundū q̄dū in eo fuit: t̄ ecclesiē suę. Bpoc. xij. d.
Date sunt mulieri. i. ecclesiē ale duę: aq̄le magnę. i. christi: vt
volaret in desertū in locū suū: siue doctrina eius t̄ vita. Tel
pēne eius fuerūt discipuli: qui ei adhēserūt: per quos sanat⁹
est mūdus. Prouerb. xij. c. Lingua sapientū sanitas ē. Itē
Sap. vij. d. Multitudo sapientium sanitas est orbis terra/

Esaie

rum. g Et anteibit faciem tuā iusticia tua: id est
christus qui omēs iustificat anteibit ad gloriam. Unde Job.
xiiij. a. Glado parare vobis locū. Ac deinde b Gloria do
mini. i. glorioſus dñs: vel fili⁹ qui est gloria p̄ris. Unde Ps.
Exurge gloria mea r̄c. Et Prouerb. x. a. Gloria p̄ris fili⁹ sa
piens: i Colliget

te. i. suscipiat ad se in
mortē: vel in extrema
iustiō remuneratiō: Al. t̄mē
fm̄ qd̄ ipse promisit. Al. non hab
Job. xij. d. Ubi ego t̄mē
sum illic t̄ mister me
us erit. Colliget autē
te cū dicit tibi: Intra
in gaudium dñi tui: Matth. xxv. b. Et illud similiter: Vnde. Ibide.
te benedicti patris mei percipite regnū. Mors autē sancto
rum dicitur collectio: quia sicut fructus maturi colligunt: sic
sancti i mōze: t̄ reponunt in horreo dñi. Unde. 5. lviij. a. Vi
ri misericordie colligunt. Nota ordinez verborū. Lunē erū
pit in mundū sicut manē in christi nativitate: sanitas autem
orta est in eius p̄dicatione t̄ p̄uersatione: sed consumata est i
eius passione: anteibit autem iusticia in sua ascensione: collig
get autem suos in extrema sanctiorē remuneratiō. Ps. 5. 146.
spersiones Israel congregabit. Sequitur: k Tūc inuoc
abimē: si p̄dicta opera pietatis feceris: tūc inuocare
me poteris t̄ non ante: q̄r peccatores non exaudit de: Job.
ix. f. Nota p̄ plus egit de leiuin qd̄ comitari debent ope
ra pietatis t̄ elemosynē: hic subtilit̄ de oratiō: quia illa ora
tio celum penetrat: que alata est leiuin t̄ elemosynā. Unde
Job. xij. b. Bona est oratio cū leiuin t̄ elemosynā maḡ q̄
thesauros auri recōdere. Dicit ergo: Tūc iuocabis me. i.
int̄ vocabis attente orando: l Et dñs exaudiet gratiā
bū operādi t̄ p̄seuerādi cōferendo: m Clamabis nō voce
tm̄: s desideriū intentiō. n Et dicit dñs scilicet. o Ecce
assum. Glo. Hoc ad remunerandū: qui affui in bonis ope
ribus auxiliū. Aug⁹. Preuenit vt velimus: subsequit ne
frustra velimus. 5. lxv. d. Erritq̄ anteib⁹ clamēt ego exaudi
am. Item. 5. xxx. e. Ad vocem clamoris tui statim vt audie
rit respōdebit tibi. Ps. Oculi dñi sup iustos r̄c. p Quia ps.
misericordis sum dñs deus tuus. q. d. quia misericordis
sum libenter exaudio misericordes: quia vt dicit Eccl. xvij.
b. Solatilia ad sibi similia p̄gregant. Itē Eccl. xij. c. Om
ne animal diligit simile sibi. Chrysostom⁹. Nihil nos ita si
miles deo facit: sicut bene facere: id est beneficos esse. Luc.
vij. f. Estote misericordes: sicut t̄ pater vester misericordis est.
Itē Eccl. iiij. b. In iudicādo esto pupillis misericordis vt pa
ter: t̄ pro viro matri illorum: et eris tu velut filius altissimi.
Econtra dñs imisericordes t̄ crudeles non exaudit. Unde
Prouerb. xxij. b. Qui obturat aurem suam ad clamorē pau
peris: clamabit ipse t̄ non exauditur. Sequitur: q Si ab
stuleris r̄c. Sicut sup r̄a acturus de fructu elemosynē p̄
misit de peccati dimissione: vt scilicet homo relinqueret pec
catum: ibi: Dissolue r̄c. Ita hic eodem modo pcedit: et ea
que dicitur sunt quodāmodo repetit: vt addat. Locuturus enī
de fructu elemosynē ad p̄missū: p̄mittit de misericordia cordis
vt remoueat a se omne peccatum. Simile. 5. i. e. Lauamini
mūdi estote r̄c. Ecce misericordia cordis. Et postea subiungit:
Subuenite oppreso: defendite viduaz r̄c. Ecce opus p̄ter
itis. Dicit ergo: Si abstuleris de medio tui catenam:
id est consuetudinē peccati: siue colligationē peccatorū qua
diabolus trahit te ad infernum. Unde. iiij. Regi. vlt. b. na
buchodonosor occidit filios sedechiq̄: id est opera bona mor
tificauit: t̄ oculos eius: id est intellectum t̄ affectionem effudit:
vinxitq̄ eum catenā: id ē p̄suetudine et perplexitate peccati:
et adduxit in babylonē: id est in eternam gehennē confusio
nem. Hanc catenam fabricat ille faber: de quo. 5. iiij. d. Ego
creavi fabrū sufflante in igne prunas. Ps. Sup r̄a dorū meū. Ps. 11. 1.
fabricauerūt p̄tōres r̄c. Ecce catena. Ps. Funes p̄tōrē r̄c. Ps. 11.
Prouer. v. d. Funib⁹ p̄tōrē suoq̄ q̄srigit. Et dicit. r De
medio tui. i. d corde. Gen. xxv. a. Būferete deos alienos q̄
sunt in medio vestit⁹

Sunt in medio vestri. i. In corde. Huius. viij. g. Posuerunt offendicula sua in domo in qua inuocatum est nomen meum ut pollueret eam. i. In corde suo quod est domus mea. Itē. Huius. iiiij. a. Si abstulerit offendicula tua a facie mea non cōmoueberis. i. a corde tuo in quo ego video; quod deus intuetur cor. i. Reg. xvij. b. Osee. iiij. a. Auerat fornicationes suas a facie sua: et adulteria sua de medio vberum suorum: q. d. peccatum et a facie debet austerrit et a corde. In facie enim est pecunia quoniam alius appareret. Unde subdit ut peccatum amoueatur a digito operis et a lingua. Et hoc est: a. Et desieris digitum extēdere. i. malū opus plongare. Hic peccatum opis tangit. b. Et loquī quod non prodest. i. inutilia et oīosā. Hic tangit peccatum locutionis. Videlicet si in Breg. Soluto conscientię vinculo: desine tam digitum extēdere: ut indisciplinatos motus et inutilia bona dimittas. In extensiōne enim digitū et locutionis quod non prodest vaga et indisciplinata manus et lingue nota dissolutio. Exterior enim motus indicat quod nulla interius boni consilii radice subsistat. Eccl. xij. d. Ex visu cognoscit vir tuus. Videlicet digitus est discretio. Digitum ergo extēdit et loquitur quod non prodest: quod se de scientia extollit: et ipsa presumptio cordis visus ad iactantiam extēdit locutionis. Item digitus loquuntur ad litterā disputatores et monachi signatores et defensores sive detractores: qui alios non solum digito ostēdūt et norant: sed et lingua eis detrahunt. Et hoc est digitum extēdere et loqui quod non est prodest animę suę: sed obest. Prover. vij. b. Homo apostata vir utilis gradit ore pueri: annuit oculis: ter pede: digito loquitur. i. obloquitur: prauo corde machina malū: et omni tempore iurgia seminar. Cōtra tales detractores dicit Roma. i. d. Detractores deo odibiles. Prover. xxij. a. Abominatio hominum detractor. Ut digitum extēdere est melior detrahere vel meliore arguedo tagere. Cōtra illud Exo. xxij. d. Dīs non detrahes. Ut digitum extēdit quod absenti detrahit. Levit. xij. c. Non pones tuus. Ut digitum extēdit non manū: quod parvus et insufficiēter dat pauperi: quod tamen negavit diues lacero: id est cupiēs saturari de misericordia quod cadebat de mēsa eius: et ideo nec minimū beneficium meruit recipere quoniam petiit: Nam abraā miserere mei: et mitte lacarū ut intingat extremū digitū sui in aquam ut refrigeretur lingua mea: quia crucior in hac flāma. Loquitur autem pauperi quod non prodest ei: qui blande et loquitur et tamē non dat: Folia habent et non fructus. Iacob. iiij. c. Si frater aut soror nudi sunt et indigent victu quotidiano: dicat autem aliquis ex vobis illis: ite in pace calefaciūnī et saturamini: non dederitis autē eis quod necessaria sunt corpori: quid pderit vobis. Iacob. vi. c. Omnis potenti te tribue: non dicit loquere. i. Job. iiij. d. Filiioli non diligamus verbo negleg lingua: sed opere et veritate. c. Cū effuderis tuus. Ablata cordis catena: et cōpositus exterioribz membrorum motibus: debes iā inseruire virtutibz et pietatis operibz. Unde dicit: Cum effuderis esurientem animam tuam. i. cōpatientē voluntate: Ecce affectus cordis. d. Et animam afflictam repleueris: Ecce exterius exhibitiō operis. Primū in affectu: secundū in effectu. Eleemosyna enim sine cōpassione est sicut cibus sine sapore. Unde Hieronymus sup Barth. De amaritudine radicis surgit oleum in pabulum luminis tuus. et de amaritudine cōpassionis surgit oleum: id est suavitatis eleemosynae in pabulum paupis. Itē Prover. xxij. a. Sicut divisiones aquarū: ita cor regis in manu domini. Divisiones aquarū descendunt ad cōuallem: sic animus potenterit cōdescendere pauperibus. Eccl. xxx. b. Sup omnē vocem turbabunt viscera eius. Eccl. iiiij. p. totum capitulum loquitur de elemosynā. Bene aurē post affectu subdit de effectu: ut nec affectus sive sine opis exhibitione: quod insufficiēs est talis affectus: ut dicit Iacob. iiij. c. Si non dederitis eis quod necessaria sunt corporis quod pderit vobis. i. Job. iiiij. c. Qui habuerit substātiā huius mundi et viderit frem suū necessitatē habere et clauerit viscera sua ab eo: quoniam caritas dei manet

In eorū filiolis non diligamus verbo tuus. Itē nec opis exhibitione valer sine cordis cōpassione: quod aliter non est voluntaria elemosyna. Iacob. vi. e. Omnis potenti te tribue. Primo te per cōpassionis affectū: postea tua tribue per effectū. Job. xxx. d. Conspiciebat anima mea pauperi. i. Cor. ix. b. Preparat repromissam benedictionē: non quod si avariciā. Et si predicta fecerit. e. Orientur in tenebris lux tua: id est christus tuas ignoratię tenebras illuminabit quantum ad intellectū. f. Et tenebretur tuus: id est peccata tua: g. Erunt sicut meridies. i. tu qui in tenebris eras peccator: peris luminosus lumine gratiarum. Eph. v. b. Fueritis aliqui tenebreg: nūc autē lux in domino. Videlicet tenebreg erunt sicut meridies. i. conuertent tibi peccata per occasionē in maiore seruorem: fīm illud Roma. v. d. Videlicet abūdavit delictū superabundavit et gratia. Videlicet sic: f. Orientur in tenebris lux tua. i. in nocte huius seculi in medio huius nationis praeve et pueris lucebis in vita et doctrina: sicut lumine in mundo: Phil. ii. b. f. Et tenebreg tuus. i. peccata tua: g. Erunt sicut meridies: quod quāto magis peccator: tanto magis cautor et discretio. Videlicet verū in vere penitentibz. Eōcūrso autē est in malis quod meridies est eis sicut tenebreg: quod quāto sapientiores sunt et discretiores in scriptura: tanto obscuriores in vita. Amos viij. c. Occidet sol in meridie et tenebrescere faciat terram in die luminis. Mich. iiij. c. Occumbet sol super prophetas: et obtenebrabit super eos dies. Videlicet tenebreg sunt iustis sicut meridies: quia tribulationes eos illumināt: fīm illud Ps. Et nos illuminatio mea in delitibz meis. Nec quod dicitur sunt faciat tibi dīs in presenti: Et quod sequitur dabit in futuro: Unū dicit: h. Et requiegeternā. f. Dabit tibi dīs deus tuus semper. i. in eternitate. k. Et implebit splendoribz animam tuam. i. virtutibz vel donibz animae. m. Et ossa tua liberabit: a. corruptione et ab eterno igne. i. et resuscitabit et glorificat corpuz tuū et consolidabit: Et hoc spectat ad glorificationem corporis. Sed quod interim per diuinā gratiā assequaris subdit: Et eris quasi hortus irriguus. Videlicet potest totū legi de presenti ab illo loco: h. Et requieget dabit tibi dīs deus tuus semper in prosperitate. s. et aduersitate: sicut lauretū tribuit requiem super craticulā. Unū. i. Machab. vij. g. Omnes qui habebis sanctā scientiā manifeste tū scis: quod cū a morte possem libera, rī duros corporis sustineo dolores: fīm anima vero ppter timorem tuū libeter hēc patior. k. Et implebit splendoribz. i. virtutibz vel diuinis cōsolatiōibus: l. Animam tuam esti corpus sit plenū squaloribz. Corpus enim atterit: sed anima illuminat et cōsolat. Ps. Funis ceciderūt mīhi in p̄claris: etenim hereditas mea p̄clara est mīhi. i. Pet. iiij. c. Christus semel pro peccatis nřis mortuus est: iustus pro iniustis ut nos offerret deo: mortificatos quidē carne: vivificatos autē spiritu. m. Et ossa tua. i. virtutes que sunt robur mentis vel vires naturales vel virile p̄positū: n. Liberabit ab artitatem accidē et tristitia. i. xlviij. d. Ossa vestra quasi herba germinabunt. Prover. xvij. d. Animus gaudēs etatē floridā facit: spūs tristis exiccat ossa. i. Virtutes venientes a pinguedine charitas et deuotioibz. Itē liberabit a putredine inuidiae. Prover. xiij. d. Putredo ossū inuidiae: quia putrefacit et bona et fortia opera si fuerint inuidia maculata. Inuidia enim totū interiorē hominē putrefacere et tabescere facit: sicut febris ethica. Unū Gregorius de inuidio dicit: In corde rables: in vultu macies: i. ore stridor: dentū: ibi serpēs antiquus osa sua cōcutit. Itē liberabit ab oīs peccati et gritudine per medicamentū grē. Unū Prover. xvij. d. Dulcedo aīe sanitas ossū. Dulcedo aīe. i. cordis mūdicia: opis innocētia: oīs modestia: et sanitas ossū. i. virtus naturaliū. Ossa autē dicūt non solū vires naturales: sed et fortis et virile p̄positū et op̄bonū. Itē ossa ecclie dicūt sacerdotes: clerici et religiosi: quod debet esse siccī castitate: cōcaui hūilitate: medullati charitate: fortes patientia: albi sanctimonīa: ma-

Libri

Ccri abstinentia. Liberant autem ossa tam ecclesie quam cibuslibet animis quoniam pinguescunt. Unde septuaginta habent hic litteram talē: Et ossa tua pinguiscent. Pinguedo autem ista sit per diuinum verbi auditum. Unde Eccl. xxvij. a. Ossa arida audite verbū domini. Itē per humilitatem et timorem: quoniam humilibus datur gratia et ita humectant ossa. **T**hū Prover. iij. a. Ne sis sapiens apud temeritatem: time deum et recede a malo: Sanitas quippe in umbilico tuo erit: et irrigatio ossium tuorum. Item per bonam famam impingit virutes. Unde Prover. xv. d. Fama bona impinguat ossa: quoniam virtus laudata crescit.

D **E**t eris quasi horus irriguus: et sic dicitur fons aquarum cuius non deficit aqua. Et edificabuntur in te desertā seculoris: funda

scutū per domo dei: qui sine deo per se opponit: sicut moyses et aaron et samuel. **A**uertens semitas iniustitiae. Ecclesia enim non tantum edificat sepes: sed custodit virtutes: sed auertit semitas iniustitiae: studiosas et subtilem iniustitiae et exquisitas: quoniam rectior via et brevior iter ad infernum. **H**ieronymus ponit hic aliam litteram: cuius auerterit alijs translatores hanc. **C**ouertens semitas in quiete: semitas. s. errorum ubi non est quies neque pax: couertes in doctrinam christi qui est vera pax. **T**hel enim Hieron. semitas divinae indignationis con-

Vertens in quiete. **E**t edificabuntur in te: non dic in Aliatus: contra illos qui multa dant ad edificationem religionis et daustrorum: sed sepius dederunt diabolo ad edificantem vires egypti: quoniam sunt tres phiton. s. et ramasses: Exo. i. b. et tertia civitatem adducunt ibidem Septuaginta interpres. s. long. s. civitatem solis siue heliopoleos: quoniam tres civitates significant concupiscentias carnis: avaricia et superbia. Sed dic: In te. in tua vita et doctrina: **D**eserta seculoꝝ. i. peccatores qui diu fuerunt deserti a deo per multa secula. i. per multa tempora et annos. **H**oc potest dici de beato Augustino et Benedicto: qui religiones antiquas fundauerunt: et omnibus similiter convenit qui peccatores a via mala couertur. **S**fundamenta generationis et generationis suscitabitis. i. iusti tam in religione quam in seculari conversatione existentes in bonum edificabis. **H**ec est enim duplex generatio. Una in mundo: altera in claustro. Et dicitur suscitabitis. i. in altu eleuabis: et ad melius perhebas tua oratione et exhortatione. **O**r autem tertiis sunt fundamenta: dicit Prover. x. d. Iustus quasi fundamentum sempiternum. **E**t vocaberis edificator sepium. Nota quoniam sepes regularis institutio siue precepta regulariter vivendi. **T**hū Eccl. xxvij. d. Tibi non est sepes diripiens possesso. Itē. i. Paral. iij. d. **I**bi sunt figuli habitantes in plantationibꝫ et in sepiibus apud regem in operibꝫ eius. Sepe custodit plantationem: sic religionis obseruantes custodiunt plantatos in ipsa religione. **F**it aut ista sepes ex multis spinis: Bridicata. s. virtutum: et austeritate vestrum: letumque et vigilijs: et ceteris afflictionibꝫ claustralium. **E**t ista optime custodit: si bene custodian: aliter non: sicut nec vestis custodit a frigore nisi et ipsa custodia a putredine. **T**hū sepes custodia angelorum et platorum. **T**hū. s. v. a. Unica facta est dilecta mea in cornu filio olei: et sepius eam. **G**lo. custodia angelorum. Item sepes est flagellum domini et disciplina quoniam dominus adhibet vineas suas. i. anime cuiuslibet: ut intercedat et aditum ad peccatum. **O**see. q. b. Sepiam viam tuam spinis. Eccl. xxi. b. **T**ula peccantibus coplantata lapidibus. Item sepes est arta custodia suorum sensuum. Eccl. x. b. Qui dissipat sepe mordebit eum coluber. **I**sta sepes valde virilis est et valde efficax: si ex bonis spinis connectat: ex memoria. s. peccatorum posteritorum: et consideratione christi passionum. Eccl. xxvij. d. **S**epi aures aures spinis: ad litteram: illis spinis quibus coronatus est dominus. Item sepes est interpositio orationis et meritorum inter terram dei et peccata populi. Eccl. xxij. g. Quasi de eis virtus quae intrometeretur sepe et staret oppositum contra me pro fratre dissipare eam et non iuueni. De oibꝫ his sepiibus dicit hic: **V**ocaberis edificator sepium. Specie alter autem beatus Benedictus et beatus Augustinus edificaverunt sepes. i. regulares institutiones. **A**uertens semitas iniustitiae: quoniam omnibus iniustitibus exhibuerunt remedia.

Esaie

extollit: sed ecclesia fundamenta ista in seipsa suscitata: dum multos super fidem apostolorum in fide et moribꝫ construit et edificat. **D**e quibus dicit Eph. ii. d. Non estis hospites et aduenientes: sed super edificati super fundamentum apostolorum et prophetarum. Similiter in ea suscitata in seipso quoniam in fabrica vite tua ea erigis. **E**t vocaberis edificator sepius et edificator sepius. **T**u sicut in beato habebis: Et vocaberis in te omni ecclesia edificator sepium. **A**uertens semitas iniustitiae. **V**erum sepe edificat: qui se opponit

s. menta generationis et generationis suscitabitis. **E**t vocaberis edificator sepium. **A**uertens semitas iniustitiae. **V**erum sepe edificat: qui se opponit et aaron et samuel. **A**uertens semitas iniustitiae. Ecclesia enim non tantum edificat sepes: sed custodit virtutes: sed auertit semitas iniustitiae: studiosas et subtilem iniustitiae et exquisitas: quoniam rectior via et brevior iter ad infernum. **H**ieronymus ponit hic aliam litteram: cuius auerterit alijs translatores hanc. **C**ouertens semitas in quiete: semitas. s. errorum ubi non est quies neque pax: couertes in doctrinam christi qui est vera pax. **T**hel enim Hieron. semitas divinae indignationis con-

Vertens in quiete. **E**t edificabuntur in te: non dic in Aliatus: contra illos qui multa dant ad edificationem religionis et daustrorum: sed sepius dederunt diabolo ad edificantem vires egypti: quoniam sunt tres phiton. s. et ramasses: Exo. i. b. et tertia civitatem adducunt ibidem Septuaginta interpres. s. long. s. civitatem solis siue heliopoleos: quoniam tres civitates significant concupiscentias carnis: avaricia et superbia. Sed dic: In te. in tua vita et doctrina: **D**eserta seculoꝫ. i. peccatores qui diu fuerunt deserti a deo per multa secula. i. per multa tempora et annos. **H**oc potest dici de beato Augustino et Benedicto: qui religiones antiquas fundauerunt: et omnibus similiter convenit qui peccatores a via mala couertur. **S**fundamenta generationis et generationis suscitabitis. i. iusti tam in religione quam in seculari conversatione existentes in bonum edificabis. **H**ec est enim duplex generatio. Una in mundo: altera in claustro. Et dicitur suscitabitis. i. in altu eleuabis: et ad melius perhebas tua oratione et exhortatione. **O**r autem tertiis sunt fundamenta: dicit Prover. x. d. Iustus quasi fundamentum sempiternum. **E**t vocaberis edificator sepium. Nota quoniam sepes regularis institutio siue precepta regulariter vivendi. **T**hū Eccl. xxvij. d. Tibi non est sepes diripiens possesso. Itē. i. Paral. iij. d. **I**bi sunt figuli habitantes in plantationibꝫ et in sepiibus apud regem in operibꝫ eius. Sepe custodit plantationem: sic religionis obseruantes custodiunt plantatos in ipsa religione. **F**it aut ista sepes ex multis spinis: Bridicata. s. virtutum: et austeritate vestrum: letumque et vigilijs: et ceteris afflictionibꝫ claustralium. **E**t ista optime custodit: si bene custodian: aliter non: sicut nec vestis custodit a frigore nisi et ipsa custodia a putredine. **T**hū sepes custodia angelorum et platorum. **T**hū. s. v. a. Unica facta est dilecta mea in cornu filio olei: et sepius eam. **G**lo. custodia angelorum. Item sepes est flagellum domini et disciplina quoniam dominus adhibet vineas suas. i. anime cuiuslibet: ut intercedat et aditum ad peccatum. **O**see. q. b. Sepiam viam tuam spinis. Eccl. xxi. b. **T**ula peccantibus coplantata lapidibus. Item sepes est arta custodia suorum sensuum. Eccl. x. b. Qui dissipat sepe mordebit eum coluber. **I**sta sepes valde virilis est et valde efficax: si ex bonis spinis connectat: ex memoria. s. peccatorum posteritorum: et consideratione christi passionum. Eccl. xxvij. d. **S**epi aures aures spinis: ad litteram: illis spinis quibus coronatus est dominus. Item sepes est interpositio orationis et meritorum inter terram dei et peccata populi. Eccl. xxij. g. Quasi de eis virtus quae intrometeretur sepe et staret oppositum contra me pro fratre dissipare eam et non iuueni. De oibꝫ his sepiibus dicit hic: **V**ocaberis edificator sepium. Specie alter autem beatus Benedictus et beatus Augustinus edificaverunt sepes. i. regulares institutiones. **A**uertens semitas iniustitiae: quoniam omnibus iniustitibus exhibuerunt remedia.

Si auertens

Guerrens in quiete placatis. a **S**i auerteris a sabbato **z**c. Supra egit de leiuio et elemosyna cu alijs opib pie- ratis et de oione et de pmi silr qd istis pmitit: hic agit de custodia sabbati spualis: cui obseruatio regi h3 piniu. Un dicit: Si auerteris a sabbato: id est a violatiōe sabbati: b) Dēcē tuū. i. affeſt. cu tuū ne. i. sabbatū cordis violes. Vel pedē tuū. i. iter tuū ne vagus sis p illicita desideria. S. lvi. a. Cu stodiē sabbatum ne poluat illud. Nota q in sabbato nō licebat igne accendere: Exo.

xxxv. a. qd tñ facit luxuriosus et litigiosus et instigator malo: q est sufflatoriū otaboli qsi alios incitat ad malū. Itē nō licebat onera portare: Hiere. xvij. c. qd tñ facit q ad malū agen- dū ē studiosus et laboriosus. Un Hiere. ix. b. Ut iniq ageret laborauerit. P. S. Iniquitates meę supgressę s̄ caput meū z. Itē nō licebat iter agere longū nec discurrere. Act. i. a. qd tñ facit curiosus et vag. Prouer. vij. b. Barrula et vaga quietis impatiēs. Itē nō licebat ligna colligere: Numeri. xv. d. qd tñ facit cupid et avarus: q semp ligna colligit. i. tpalit cōgregat ut igne cupiditatis plus et plus accendant. Un Eccl. xxvij. b. Scđm ligna silue: sic ignis exardescet. Prouer. xxvij. c. Lū defeciter ligna extingueſ ignis. Itē nō licebat vexare seruos et iumenta: Deut. v. b. qd tñ facit supbus et tyrann. Hiere. vij. c. Servietis dijs alienis qui nō dabunt vobis requie. Item opus seruile non licebat facere: Exo. xx. b. qd tñ facit q piniſ fugo puerulini peccati. Job. vij. d. Qui facit peccati ser- uus ē peccati. Tripliciter autē custodiendū ē sabbatū: in cor- de ore et locutio: Un dicit: a **S**i auerteris a sabbato: i. a. violatiōe sabbati: b) Dēcē tuū. i. affectu: qd expo- nens subdit: **F**acere. i. volūtate tuā in die sancto meo: i. ne mala velis facere in die sabbati. Et h̄ ptinet ad cu- stodiē cordis. d) **E**t vocaberl sabbatū deliciatū **z**c. I. si sic egaris i sabbato vt ex opib tuis possit vocari sabbatū tuū. i. ocium deliciatū et sanctū dñi et glōsū. i. sine amaritudine avaricie: q avari se amari paupib et imiscōes: fin illō Osee. xij. d. Prouocauit me ephrai ī amaritudinib suis. Delicatū autē sabbatū nō est qd recipit talē amaritudinē. Itē sabbatū dñi debet ēē scđm. i. purū deber ēē ocūlū sine fēce carnalis cō- cupiscentię. i. sanctum dñi. i. purum puritate data a dñi. Itē gloriosū debet esse: vt i oib grāf glia dei nō p̄xīa: Et h̄ est p̄ superbiā vite. P. S. Egli enarrat gloriā dei. Josue. vij. c. Fili da gloriā deo. Sic glabatū dñi deliciatū sanctū et glōsū vo- cat: q opa avari cie imūdicie et supbie vitat. Un exponēdo sb dit: g) **E**t glificaueris cū. i. dñm. v. dñi. sabbati: h) **D**ū nō facis vias tuas. i. dū nō segris cōcupiscentias tuas: cō- cupiscentias. i. carnaliū voluptatū divitiae p̄ hono: fin qd dñ Eccl. xvij. d. Fili post cōcupiscentias tuas nō eas. Sic q custo- dis sabbatū i ope. Seq̄ autē de custodia oris: i. Et nō iue- niē volūtate tua vt loqr̄is sermonē. i. vt no ad arbitriū volūtate loqr̄is: Et frāge volūtate tuā et restrige vanā locutio- ne et iūquā. k) **L**ūcī p̄dicta fecerl: **D**electaberis sup- dñi. i. de dñi et in dñi nō in mūdant: et hoc i p̄sentī p̄ gra- tiā. Un P. S. Delectare in dñi et dabit tibi peritioē cordis. Et i futuo p̄mittit tibi de qd sequit: in **S**ustollā te sup- altitudinē frē. i. in terra riūtū ī celo empyreō: qd ē altū et loco et dignitate: et dī fra p̄ soliditate et ferrilitate. n) **E**t ci- babo te hereditate iacob patrī tui. i. hereditate celesti quā dedi iacob: cui⁹ fili⁹ es p̄ fidē et opationē vītia supplā- do. Et vt certū sit qd p̄misit subdit: o) **O**s em dñi locu- tū est. i. deus per p̄phetam.

Ulter. a) **S**i auerteri a sabbato **z**c. Nota i claustro: Primū ē edificare se p̄ regulę: Secūdū auertere semitas iniquitatū et discursū et vagatioē monachoz: vt religiosi si sint vagabundi: si tñ ad aliquid negociū exēat: si iter eoz iter sabbati. i. nō exēat nisi quātū se extēdit obediēta. Tertiū ē sabbaticare pectore: qd nō faciū illi q̄ vagi sūt corpe et curiosi mēte. Et̄tra qd di-

cit: Si auerteris a sabbato pedē tuū. i. a. violatiōe sab- batū. i. quieti spūalis obseruaueris tā motū cordis q̄ corporis.

Quartū ē abnegare se oino/nec curā sui agere. Un sequit: c

Facere volūtate tuā in die scđtō meo. Dies sanct⁹ dñ

ē t̄p̄s penitētię et religiōis: qd nob de p̄cessit ad purgationē

n̄rō p̄ctōr. In tpe

t̄sto debem⁹ sic viuere

in p̄gressu: sicut p̄mī-

sum ī ingressu. In in-

gressu autē abnegam⁹

ar. tālitudines

nos et nostra et n̄ros et

n̄rāz p̄xīa volūtate: et

plato n̄ro totū cōmit-

tim⁹. Ille ē qdrāgul⁹:

de quo Ezech. xl. d.

d) q̄ limē tēpli erat qdrangulū. Ingressus religiōis norat p̄

limē: in q̄ notan̄ h̄c q̄ttuor: i. vt bō abneget semetip̄sl. i. cu-

rā carnis suę. Matth. xvij. d. Qui vult venire p̄ me abneget

semetip̄sl. Itē vt abneget sua. Luc. xliij. g. Qui nō renuncia-

uerit oib⁹ q̄ possidet nō p̄t me ēē discipul⁹. Itē vt abneget

suos. Deut. xxxij. a. Qui dixerit p̄z i m̄ri nescio vos: et fra-

trib⁹ ignoro illos: hi custodierūt eloqū tuū. Itē dñs pēdē ī

cruce p̄ m̄re flēte nō descēdit: s̄ iohāni eā cōmēdauit: Et nos

s̄t̄l ī cruce claustrī existētes cōmēdē p̄rētes n̄ros grē dei.

Itē vt hō abneget volūtate p̄xīa: dicat cū ieu: Mon veni

facere volūtate meā: el⁹ q̄ misit me. Job. vi. d. Et h̄ ē qd d̄:

Si auerteri **z**c. Seq̄: d) **E**t vocaberl sabbatū deli- catū vt deignerl tractare opa fuilla et unūda: sic p̄go deli-

catā de digna tāgere cineres et unūdicias dom⁹. Ul sabbatū

deliciis ornat meditatiōib⁹ sc̄is: et desideriis et spūaliib⁹

deliciis. In claustro em̄ inueniunt spūales delitiē ab his q̄ s̄t̄

lsabbato. i. in qete. Prouer. iij. c. Quiesces ecce sabbatum

cordis: et suavis erit somn̄tu: ecce delitiē p̄tēplatiōis. S. l. a.

Ponet desertū el⁹ q̄si delitiās: et solitudinē el⁹ q̄si horū dñs.

Ibi req̄re de delitiis: Lai. viij. b. Quę ē ista q̄ ascēdit de ve-

lerto: deliciis affluēs. Ecōtra vagi et inq̄eti pdūt istas deliti-

as. Un Matth. iiij. c. Vicerel ip̄l mei elecīst̄ de domo delitiap

suap. i. de claustro. d) **E**t vocaberl sabbatū deliciatū

int̄cēdēo spūali delectatiōi: e) **E**t scđm dñi vocaberl. i. i-

tendēdo mūdicie et puritati. Et vocaberl s̄t̄ sabbatū. f) **S**lo-

riosis int̄dens diuinę glīe et honori: g) **E**t glificaueris

eu dū nō facis vias tuas. i. dū nō exples cōcupias tuas.

i) **E**t nō inueniē volūtate tua vt loqr̄is f̄monē odi-

olū vel oicosū. i. ex deliberata volūtate oiosa v̄l noxia nō lo-

qr̄is. Et h̄erī ptinet ad claustrales/ q̄p̄ ē seruare silentiū: et nō

loq̄ p̄ volūtate. S. xxxij. d. Cult⁹ iusticie silentiū. Un Threni.

vij. d. Sedebit solitari⁹ et rasebit: qr̄ levabit se sup̄ se. k) **T**ūc

si p̄dicta feceris delectaberl sup̄ dñi. Tria ponit p̄ ordi-

ne h̄: delectationē exaltationē et hereditatē. Delectationē cū

dicit: Delectaberl **z**c. Exaltationē ibi: Sustollā te **z**c.

Hereditatē ibi: Et cibabo te heredi. **z**c. Delectationem

meret: q̄ carnē suā maceravit et afflitit. Exaltationē meret q̄

sp̄m h̄ullauit. Hereditatē meret q̄ sua i opib⁹ pletat̄ paupi- b⁹ distribuit. H̄ec sūt tria de qb⁹ actū ē: de leiuio et elemosynā: et sabbati custodia. Per leiuio em̄ carnē macerat hō: p̄ ele-

mosynā sua donat: p̄ ocūlū sabbati ad habilitatū se vacat. De-

rito q̄ talē p̄mū assignat p̄pha dicēt: Tūc delectaberl

sup̄ dñi i futuro p̄fecte. m) **S**ustollā te sup̄ altitudinē

frē. i. de tērenis p̄sūris i cēllis collocabo merito humilitatis

et p̄xīe volūtatis abnegatiōis. Aliq̄ em̄ n̄si volūtate tuā ab-

neges nō ascēdes i cēllū. Un fili⁹ dei descēdit vt patris faceret

volūtate: Job. vi. d. Descendi de celo nō vt facerē volūtate

meā **z**c. Si liḡ q̄ ascēdere itēdit de fra i cēllū et vult facere vo-

lūtate suā: neq̄ p̄ueniet illuc. Et bñ dīc̄ sustollā. Nemo em̄

ascēdit surū n̄si trac̄. Job. xij. e. Ego si exaltat̄ fuero a tra-

oia trahā ad meipsū. Sol em̄ iusticie attrahit aq̄l mar. i. sc̄is de

amaritudinib⁹ mūdi. n) **E**t cibabo te hereditate iacob p̄ tu⁹. i. chri-

stus luctādo ī cruce p̄ te tibi acq̄sūt. o) **O**s em dñi locu-

tū ē: et ita certū ē qd dixi. S. xl. b. Videbit ois caro qd os **z**c.

Libri

Ecce nō est abbreviata r̄c. **(Expo. Ca.LIX.**

In p̄cedenti capitulo arguit iudeos de ficta penitētia: et q̄ ieiunia eorum nō erant meritoria: et docuit quomodo de cetero essent agenda. s. cū operibus pietatis: et cū obseruantia legis: maxime tamē cum obseruantia sabbati: et multa bona eis p̄misit: si sic facerent: Lu-

Amen. s. p̄speritatis: et .5.50.a. liberationē a tenebris Numeri. ii. e. captiuitatis: horitos ir- riguos et fontes copi- osos: qd̄ p̄tinet ad ter-

rē fertilitatē: deserta redificanda: fundamenta ciuitatis susci- tanda: delectari in domino. i. in cultu dñi: extollī in altitudinē terre. i. in iudea que alta est et sitū et dignitate: et hereditarie possidere terrā: que iacob et semini eius p̄missa sunt. Hęc sic iudei intelligunt: vt vel iam sibi hęc completa in redditu de ca- ptiuitate babylonica contendant: vel sibi etiam adhuc in suo

I. Cor. 10. c. messia ventura esse. p̄mittat: Sed hęc omnia in figura cōtin- gebant illis: propter nos autē dicta sunt: quib⁹ bona cęlestia p̄mittunt: si ieiunis et elemosynis et oratiōibus et sabbatorū custodie spirituali intenti sumus: In hoc autē capitulo sequē- ri: s̄m litterā arguit iudeos de diffidentia auxiliū diuinī pro- missi: Pēnā enim suę captiuitatē impotētē dei et imisericor- die imputabant nō suis peccatis: quasi deus nō posset eos lib- berare: vel ita impius esset q̄ nō vellit. Et dividit hoc capi- tulu in octo partes. In prima parte dicit domin⁹ se esse po- tentē: sicut olim ad liberandū et benignū ad exaudiendū: sed peccata sua hoc p̄hibent ab eis. Secundo autē peccata eorum enumerat. Et primo peccatum idolatrie vel crudelitatis: ibi: **M**anus eīn vestre pollute r̄c. Tertio peccatum cōsue- tudinis mentiendi: ibi: **L**abia v̄ra locuta sunt menda- cīi. Quarto confidentiā in nihil. i. in idolo: vel in egypto: vel in messia suo v̄cturo: et nō i deo: ibi: **N**ō est qui inuo- cet r̄c. Quinto excogitationes in studio peccati: ibi: **C**ōce- perūt laborem r̄c. Sexto homicidiū: ibi: **E**t opus ini- quitatis in manib⁹ eorum. Septimo postq̄ ostēdit eis p̄pheta scelera eorum: responderet in persona populi p̄gnitentis: q̄ iusto iudicio attriti sunt: et ideo peccata sua populus p̄- nitens recognoscit: ibi: **D**ropter hoc elongatum est iudiciū. Octauo iam de misericordia dei cōfides liberatio- nem et p̄speritatem reprobrit: ibi: **E**t saluavit sibi bra- chiū suū r̄c. Dicit ergo: **E**cce nō est abbreviata. Respondebat ei qd̄ dixerat murmurantes in p̄cedenti capitulo:

.5.58.a. Quare ieiunauim⁹ et non asperisti r̄c. q.d. domin⁹: dico vo- bis quare hoc est: q̄ peccata vestra p̄ualent ieiunis vestris: nō quia ego nō sum ita potens et benignus sicut olim. Et hoc est qd̄ dicit: Ecce nō est abbreviata manus domini: id est minorata potentia ei⁹ ex quo liberauit vos de egypto. **E**t saluare nequeat: vos de captiuitate babylonica: sicut olim de egyptiaca liberauit. **N**ecep aggrauata est auris eius. i. deus non est factus surdus. Auris em̄ de- pressa et aggrauata nō potest bene audire: sicut patet in asino qui haber aures dependētes. Et talem modū loquēdi seruat hic: cum dicit: **N**ecep aggrauata ē auris eius ut non exaudiat. q.d. nec impotens est ad saluandū vos: si credide- ritis: nec imisericors ē ad exaudiendū: si pure inuocaueritis: sicut moysen et alios olim exaudiuit. **S**ed iniqüitates vestre: cultus idolorū: et alia peccata q̄ enumerabit postea. **D**iviserūt inter vos et deū vestrū. i. deū discordem vobis fecerunt: ita vt non saluaret: sed potius vos a se et a ter- ra sua elongaret in captiuitatē babyloniorū vel romanorū tra- dendo. Et peccata

Mystice a **E**cce non est abbreviata r̄c. Istud capitulo ex- ponit beatus Hieronym⁹ literaliter de ipsis iudeis qui cru- ciferunt dominū: et sanctos occiderūt. Unde eis pēnā con- minat p̄pheta: et p̄gnitētib⁹ p̄mittit misericordiā. Unde cre- dimus hic veram litteram esse ipsum mysterium de christo: vel pot⁹ nō mysterium sed exemplū: q̄ plane referit ad tempora christi: lic⁹ iudei vt sup̄ dictū ē retrorsum ad alia tempora.

Esiae

Dicit ergo p̄pheta ad iudeos: a **E**cce non est abbrevi- uata manus dñi. Loquit ad iudeos p̄ morte christi ca- ptiuatos a romani: q̄ deū impotens et imisericordē estima- bant. Quibus responderet p̄pheta: q̄ non est abbreviata manus dñi: vt saluare nequeat: vos si credideritis ei.

Et responderet ad hoc qd̄. S. l. a. querit: **H**ū quid abbreviata et par- uula facta est manus mea: vt nō possim re- dimere: aut non est in me virtus ad liberan-

dum: c **N**ecep aggrauata est auris eius ut nō ex- audiatur: vos si pure inuocaueritis eū. q.d. ita imisericors ē ad exaudiendū sicut solebat. Et responderet ad hoc qd̄ dictum est S. viij. a. Quare ieiunauimus et non asperisti r̄c. Et nota q̄ man⁹ domini longa ē: vt vbiq̄ attingat fortiter malos puni- endo: et suauiter bonos remunerando. **S**ap. viij. a. Attingit a fine vſq̄ ad finem fortiter r̄c. Item larga et ampla est: quia omnib⁹ se et sua exhibet. Unde Ps. Aperi tu manū tuam et Ps. 144. similes omne animal benedictioē. Item plena est: quia omnia sua virtute cōtiner. Ps. In manu tua domine omnes fines Ps. 94.

Item. S. xl. c. Quis mensus est pugillo aquas: r̄c. Et postea: Quis appendit trib⁹ digitis molē terre: Itē p̄mpta est. **V**ti. **L**an. v. d. **M**an⁹ ei⁹ tornatiles: aureg plenē hiacy- this. **G**lo. **T**ornatiles: qz in p̄mpta habet facere qd̄ vult: sic tornatura ceteris p̄mptiorē artib⁹. Aureg autē discunt: qz dat p̄closa dona. Plenē: qz multa dat. **H**ū ergo dicit: q̄ nō est abbreviata manus domini ut saluare nequeat. **H**ieb. ij. b. **M**isquid abbreviatus est spūs dñi: Numeri. xj. e. **M**isquid inualida est manus dñi: Nō est abbreviata ad saluandū: Abbreviata tñ fuit dextera eius: sed hoc fuit etiā ad saluan- dū: qñ verbū caro factū ē: et in vtero tñginis angustū. **V**ti. S. x. f. Cōsummatiō et abbreviatiō faciet dñs de exercitu in medio omis terre. c **N**ecep aggrauata est auris ei⁹ ut nō exaudiatur. Illis dñs manū abbreviat in suis necessi- tatis: qui manū suā cōtrahit paupibus. Eccl. viij. d. Non sit porrecta manus tua ad accipiendo: et ad dandū collecta. i. nō credas q̄ debeat tibi bona sua dare: si manū subtrax- ris a paupere. Similē dñs aggrauat aures suas ad p̄ces eo- rum: qui aures suas obturāt ad clamorē pauperū: vel ad obe- dientiā p̄ceptoz. **P**rouer. xx. b. Qui obturat aurē suam ne audiat clamorē paupis: et ipse clamabit et nō exaudiēt. **Zach.** viij. c. Aures suas aggrauauerunt ne audirent. Sequitur:

D Sed iniqüitates vestre diuiserūt inter vos et deū vestrū. i. sub: rāxerūt vobis ei⁹ auxilium. Planū est de iudeis: ostendit enim quare nō sunt exauditi: sed in captiuitatē duci a romanis. Nota q̄ peccata oia reducunt ad tria: Cō- cupiscentiā carnis: et cōcupiscentiā oculorū: et superbiā. Unde dicit. j. **Joh.** ij. c. Omne qd̄ est i mūdo: cōcupiscentiā carnis ē et cōcupiscentiā oculorū: et superbia v̄te r̄c. Et ideo p̄ tria in scri- ptura significant: q̄ diuidūt inter hoīem et deū: p̄ sartagine. i. et nubē et murū. De sartagine. **E**zech. iiiij. a. Sume tibi sarta- gine ferream et pone inter te et ciuitatē. In sartagine coquunt carnes: et significat auariciā: p̄ quā cōsumunt et coquunt pau- peres. Et auaricia decoquit carnalē mentē: et est mater cura- ri. De nube. **L**bre. iiiij. e. Q̄ posuisti nubē ne transeat ora- tio. **H**ęc est superbia. Sicut em̄ nubes rose et aquis cōcrescent: ita superbia crescit ex diuītis. **V**ti. S. viij. a. Requievit syra sup̄ ephraim: qz superbia fulcit diuītis. Syra em̄ interptat sublimis: et est superbia q̄ natiōe est cęlestis. Ephraim signifi- cat diuītaz fertilitatē. **P**rouer. xxv. b. Nubes et vent⁹ et plu- vi⁹ nō sequētes: vir glōsus et p̄missa nō cōplēs. Itē de muro q̄ significat carnalia desideria: dicit. S. xvij. c. Vēter meus ad moab quasi cithara sonabit: et viscera mea ad murū cocti late- ris. Itē in Ps. Et in deo meo trāsgrediar murū. i. obstracula Ps. 17. carnaliū desideriorū vel cōgeriē p̄ctōy. Sed nota q̄ alī diui- dit caro a deo: aliter carnale desideriū. Caro em̄ est sic partis q̄ obumbrat nos vt nō videam⁹ deū facie ad faciē: dū sum⁹ i h̄corpe. Carnalia autē desideria sūt sic murus: q̄ se oīno deo oponūt: nō facile

Ndendo. a **Et peccata vestra.** Iniquitates dicit scelerata minorata: peccata vero minora. b **Abscondetur facie eius a vobis.** i. cognitione eius vel auxiliu siue propitiatione: c **Habent exaudiere vos: in tempore tribulacionis clamantes.** Deinde pars iniquitates eorum per partes exponit: d **Abanuus enim vestre pollutum sunt sanguine: quod idolis sacrificabant.** e **Et digitus vestri iniquitate.** Per digitos significat subtilitates et excogitationes quas invenerunt ad hoc ut accusare possent ino- centes: et damnare ad

Letitia pars mortuorum. **L**abia vestra locuta sunt mendaciis. **V**en-
daces erant ad litteras et fallaces et deceptores in lingua. **T**el-
medacium: quod dixerunt: Oia quecumque dixerit nobis dominus faci-
ens: Exo. xxiij. a. **E**t nota quod enumerat peccata eorum hic quod
faciat per omnia membra: per manus: per linguam: per cordis excoagula-
tionem: per pedes. **S**equitur: **b** **E**t lingua vestra iniurit
fatur: q.d. non solum dicitis medaciam in proximum: sed etiam iniqui-
tates. blasphemias in deum. **T**el iuste simul: medacium et iniur-
iata pars ratem. i. mendacium iniquum siue ex iniuritate dictum. **i** **N**on est
qui inuocet iusticiam. i. qui sit aduocatus per iusticiam: vel non
est qui iuste vellet iudicari. **M**ecum est qui iudicet vere:
q.d. nec plus vult iuste iudicari: nec plati volut iuste et vere
iudicare. **T**el. **N**on est quod inuocet iusticiam. i. qui deum
iustum inuocet: sed inuocant idolum. **M**ecum est qui iudicet
vere: q.d. ego sum deus: **m** **S**ed confidunt in nihilum. i. in
idolo. Idolum enim nihil est: vt. i. Cor. viij. a. **n** **E**t lo-
quuntur vanitates: idolo attribuentes bona quod deus eis con-
tulit: Sicut illi qui dixerunt: Exo. xxxij. b. **H**i sunt dei tui Israel:
autem pars qui eduxerunt te de terra egypcia. **o** **L**oceperunt labore. i.
cogitauerunt et exsisterunt ut facerent mala: quod sunt causa laboris.
Tel. **L**oceperunt labore. i. in studio peccandi labore habu-
erunt: per. **E**t pepererunt iniuriam. i. cōcepta maliciā in fūtu-
mali opere. pduxerunt. Et hoc cum in agno labore et dolore: sicut
parte sine dolore non est. **H**iere. ix. b. **E**t iisque ageret laborae-
runt. **o** **D**uia aspidum ruderunt. **A**ndreas. Qui dicit fortū

18
vñq ad p̄ductionē
Dystice vñq op̄onūt nō facile vincunt: vnde t̄ murus dicunt: qz vit
tolli possunt. **a** Et peccata vñq abscondit faciem
cuius a vobis. Bio. p̄sentia auxiliū gratiam. **c** Ille ex
audiens. Dñs em cūm exaudit dicit faciem ostendere. Unde
P̄.79. Ps̄ Ostende nobis faciem tuam t̄ salui erimus. Item Ps̄
P̄.14. Respic in me t̄ miserere mei. Dicis autē faciem auertere vel
abscondere qñ nō exaudit: Sicut homines faciūt qñ nolunt exau-
dire aliquas p̄ces auertit facie. Job. xiiij. v. Cur facie tuam
P̄.43. abscondis: t̄ arbitraris me inimicū tuū: **P̄.5.** Quare facie tuā
auertis: obliuisceris inopie nostre t̄ tribulationis nostre. Itē
P̄.103. Ps̄. Avertere autē te facie tuā turbabunt. Facies autē dñi dī
multipliciter: Presentia eius t̄ gratia t̄ auxiliū eius sive co-
gnitio eius t̄ p̄cipitatio. Et nota q̄ dicit q̄ peccata diuidunt a
deo: t̄ abscondit facie eius. Peccatum em gladi⁹ est: ideo diui-
dit t̄ separ animā a vita. Itē nubes est: ideo obscurat intelle-
ctū a veritatis noticia. **d** **Ahanus** em vestre pollute
sunt sanguine. Hic q̄ partes exponit iniquitates iudeor̄:
Et dī **Hieronim⁹** q̄ eis nō objicit hic idolatria qua esalat t̄
poribus tenebant: sed effusione sanguinis: de qua etiā. S. lvij.
a. dixit: Just⁹ perit t̄ nō est q̄ recogniter in corde suo. Dicit ḡ
Ahanus vñq pollute sunt sanguine prophetar̄ t̄ ipsi⁹ chri-
stī. **Hieremīa** em lapidauerūt: esalam fecuerunt: ecce hiē in
babylone occiderūt: t̄ tandem in filiū dei inclamātes dixerunt:
Sanguis eius sup nos t̄ sup filios nostros: **Matth. xxvij. c.**
S.1.d. Cū extēderitis manus vestras nō exaudiā: manus em
vestre sanguine plene sunt. **Hoc** etiā dicit nō solū homicidis
sed raptoribus: qui pauperū sudore t̄ sanguinē auferūt: t̄ om-
nib⁹ etiā apte peccatibus. **Hiere. iiij.g.** In aliis ruis inuenit⁹ est
sanguis pauperū. **e** Et dicitur vñq iniōtate: qz studiosi

estis et subtiles ad faciem malum. Hic enim significans duo genera peccatorum. Sunt enim quædam peccata apta et communia et assuetata: quæ notantur per hoc quod dicit: **Ahan** virgo polluta sunt sanguine. Et sunt quædam noua et adiumenta et subtilia peccata: de quibus dicit: **Et digitus viri iniuriantur.** De his duobus in-

vra iniqtatē fat. Nō ēst q̄ in-
uocet iūsticiā neq̄ ē q̄ iudi-
cet vere: s̄ confidūt in nihilis:
z lōquūt vanitates. Cōcepē
rūt laborē et pegērūt iiqui-
tate. Quā aspidū ruperunt:

autē iudei dicitētes / Ioh. viij. f. Dēmonū habes: et hīmōi. Et
qr adhuc p christo antichristū sibi pmittunt: et non qdēcōq
mēdaciū: sed iniquū locuti sūt subdit: h **E**t lingua vīa
iniquitatē fatur. i. blasphemīā. Quō igit̄ exaudiri poterit
depatio oris qd talia loqui pseueit nisi pīus penituerit: Ad/
huc autē de ipsis iudeis subdit: **A**ho est à inuocet iusti
ciā. i. qui credat in christū: qui est iusticia mera: sed suā iusti
ciā volētes statuere iusticē dei nō sūt subiecti: Roma. x. a. j.
Corl. i. d. Factus est nobis sapiētia a deo et iusticia et sanctifi
catione et redēptio. Sapiētia in p̄dicationē: iusticia i peccatorū
remissionē: sanctificatio in cōuersatiōe: redēptio in morte et
passione. **N**eç qui iudicet vere: qr elegerūt barra/
bā: et crucifixerūt iesum: Wattl. xxvii. c. Hiere. v. a. Quę/
rite in plateis hierusalem an inueniatis virum faciētem iudi/
cium et querentē fidem: et ap̄stoli ero eis. **A**li. i. **M**on ē à
inuocet. i. intus vocet: k **I**usticiā. i. qui i corde suo iusti
ficari preceſt: qui cor suū iusticie habitaculū paret: et iusticiā a
deo postuler. Eccl. xv. a. Qui timet deū faciet bona: et q̄ cō/
tinens est iusticie ap̄phendat eam. **N**eç qui iudicet
vere: qr fallo mētis iudicio etiū t̄pala p̄ponūt. **S**ed
cōfidit in nihilī. i. i p̄sentī vita in virib⁹ suis in equis in
armis i diuitijs. Hiere. iiiij. f. Aspexi terrā et ecce vacua erat
et nihilī. Amos. vij. d. Qui letamini in nihilī: qui dicitis nū/
quid nō in fortitudine nřa asūlpsim⁹ noble cornua: **T**anā
autē cōfidentiā cordis sequit vanitas locutiōis. **T**hi subdit:
n **E**t loquunt vanitates: qr qui de terra est de terra lo
quī: Ioh. iiij. d. P̄s. **T**ana locuti sūt ymūquisq; ad p̄mū **W**s. ii.
sū. De iudeis autē exponit q̄ cōfidentes i sua iusticia loquūt
vanitates fabulis et genealogijs intendētes: vel christū quo/
tide in synagogis blasphemātes messiam adhuc expectādo.
Titū. i. d. Sani sint in fidei nō attendentes iudacis fabulis.
o **C**ōcpererūt labore: multo labore mortē christi machi
nātes: p **E**t nepererūt iniqūtati cogitatu in actū p̄du/
centes. **O**ua aspidū ruperūt. i. venenosa consilia sua

manifestauerūt.
A**h**oraliter ab illo loco: o **C**ōcēperūt laborē.i. pec-
catū qđ ē causa laboris:tamē delectabiliter concipi. p **E**t
pepererūt iniquitatem. Cōceptio fit in corde:partus in
operis ppetratiōe: et ibi labor. H^ere. ix.b. Ut inique agerēt
laborauerunt. P^s. Concepit dolorem t peperit iniquitatē. P^s. 7.
Itē laborem cōcipit:qui iponit currere romā p litteris: t pa-
rist frequēter iniquitatē dum postea per litteras pape inuste
verat innocentē. Itē mlti cōcipiūt labore. i. iponit peniten-
tiā agere: t intrare religionē: sed tandem faciunt abortiuū:et
pariūt iniquitatē: quia aliquī post illud ppositū magis effre-
nes sūt qđ an. S. xxix.b. Cōcipiētis ardore. i. seruorē utrandi
religionem: t parietis stipulā. q **Q**ua aspidū ruperūt
v^l sciderūt. Aspides sunt demones vel mali homines: qui
obturant deo aures suas: sicut dicit Z**a**ch. vii.c. Aggraui-
uerūt aures suas ne audirēt. P^s. Furor illis fū similitudinē P^s. 57.
serpen:is: t sicut aspidis surdē t obturatis aures suas. Aspis
vnā aurem allicit terre: t altiam cauda obturat ne audiat in-
cantatorē: sic t malus vnā aurem claudit amore terrenop:
aliā opilat cauda.i. spe t pmissiōe boni finis: cū tñ Ecclesia:
sticus dicat xix.c. Reuozmissio nequissima m̄litas perdidit.

Libri

Visq ad pductionē fel tādē rumpit: sic iudei i corde suo diu cogitationes venenatas souerūt: et in opus tandem prorulerunt.

Et telas araneę texuerunt. i. inutiliter se euiscerauerūt et laborauerūt in operib suis: maxime in seruicio idolis. **T**hi Osee. viii. b. In aranearū telas erit vitulus samarie: qz ventū seminabūt et turbinē metent. **T**el telas araneę texebant: qui in faciēdis psele tis se euiscerabāt: id ē muscas capiētes et cū lices. **Q**ui co mederit de ouis eo eoz moriet. i. q pse serint scelerat̄ cōsilij eoz peccabūt. **E**t qd confotū est erumpet in regulū. i. qd nequiter pponent in mente pniciosius pducunt in opus ut alios corrumpant. **T**ele eoz nō erūt in vestimentū. i. astutie eorum eis nō pderūt: nec a frigore captiuitatis eos liberabūt. **N**eç opient operib suis. i. meritis operū suorū nō defendent ab hostib: Quia! **O**pera eoz opera in utilia. Liptote est. i. nocua. **E**t. quia! m. **O**pus iniqtatis in manib eoz. Planū ē ad litterā: ideo trans cendū est. Et nō solū peccant manib: sed et alijs mēbris: **T**hi dicit: Pedes

Dystice * manifestauerūt. **E**t telas araneę texuerunt. i. inutiliter se euiscerauerūt: quia ne amitterent locum et genteū eum p̄diderunt: et ideo et locū et gentē amiserūt. **Q**ui comedērit de ouis eoz. i. qui cōsenserit cōsilij iudeoz: **C**o moriet morte eterna. **E**t qd confotū est erup pet in regulū. Regulus serpēs est rex serpentū: et signifi cat antichristū regem omniū malorū. **E**rgo cōfotū est erumpet in regulū: qz ppter maliciā eorū qdī sōuendo tenuerūt: mittet eis operatorem errorū antichristū. **T**el qd confotū est erumpet in regulū: qz corda iniqua et vene nosa consilia verbis ostēderūt: dicētes: Reus est mortis. Et Hieronym⁹. Quia supra dicerat: Telas araneę texuerūt: exponit quō telaz istaz textura p̄ficiat dicens: **T**ele eoz. i. doctrina et consilia et opa eorum: **M**ō erūt in vestimentū. i. nō munit eos nec souebūt. Et ideo ut sciamus p telas opera demonstrari subdit: **N**eç opient operib suis: cōtra frigus captiuitatis vel eternē damnatiois: Quia! **O**pera eorū opera inutilia: et ideo telis aranearū compant. **E**t opus iniqtatis. i. mors christi q dicit opus iniqtatis antonomasice: **I**n manibus eoz: qz christū hora tertia crucifixerūt qz dicerent: No bis nō licet

Moraliter * Quū autē rūpīt et pducit pullū. i. opus prauū: qz mali gnor spirituū vel malignoz suggestoz cōsilia qz in cordibus prauorum latent: prauis operibus aperiunt. **E**t telas araneę texuerunt. Homo malus compatur araneę: cui tela multiplex est. **T**ira. f. quā dicit: vel opera que facit: vel temporalia que sibi colligit: vel doctrina quā alijs ministrat et impertit. Aranea em cū labore textit: qz se euiscerat texendo: ita et mali in operib suis et i temporalib cōgregādis. Eccl. x. b. **H**uaro nihil est scelestius: hic em et animā suā vernalē habet: quantā in vita sua pliecit intima sua. **T**ē post labore nō capit nisi muscam aranea: sic post magnū studium non capit theologus nisi vñ p̄bendam. Item aranea nō in plano textit sed in angulis domorū: sic et mali in duplicitate cordis opare et fraudes alijs machinant. Soph. viii. a. Disperdidī gentes et dissipati sunt anguli earū. i. angustie et fraudes eorū. Item aranea textit maxime in horis vespertinis: ita et mali: quia qui male agit odit lucē: Job. viii. c. Item aranea que textit in vespere est auarus: qui sollicitatur de diuitiis congregandis in senectute. Item facile a vento dissipat̄ quicq ab aranea cū labore textit. Job. viii. c. **N**ō placebit recordia sua: et sic tela aranearū fiducia er⁹. Ibi **N**ō. Tela aranearū studiose textit sed flatu venti dissipatur: sic quicquid hypocrita exudat: aura fauoris exufflat. Gregor⁹. Hypocrita dum laudat dissipat. Item domus deserte abundant telis arancarū: sic et ho-

Esiae

mines deserti a gratia maxime abūdant temporab⁹: quia ve dicit Job. xii. b. Abundant tabernacula p̄donū. **T**ē **W**ere. xii. a. Quare via impiorū p̄spera: bene est omnibus qui p̄uaricant et inique agunt. Item licet domus sit plena his telis tamē vacua est: Sic est etiā de malis: quoniam vacua est spes impiorū: spes autē iustorum immortaliitate plena est: ut dicit

Sap. viii. a. Hic ergo:

Tele eoz nō erūt in vestimentē tū: neç opient opibus suis. **O**pera eoz opā inutilia: Et nō opūs iūqtatis i manib eoz.

B doctrinā et si subtile tamē inutile alijs misstrauerūt. **Q**ui comedērit de ouis eorū moriet: quia oua eorum oua aspidū sunt. i. qui malignoz spirituū suggestionib⁹ vel prauorū hominū p̄suasionibus acq̄ueverit: vitā in se animē occidit. Roma. i. d. Digni sunt morte nō solū qui ea faciūt: sed qui cōsentīt faciētibus. Eccl. xix. a. Qui se iūgit forniciat̄ nequā erit. Ps. Declinat̄ autē i obligatiōes adducet domi nus tē. **E**t qd confotū est ouum. f. sotum in mente: **E**rūpet in regulū. i. in opus prauum. Ex tali ouo talis pullus: ex prauo consilio vel p̄posito exit prauū opus. **S**. xiiii. g. De radice colubri egrediet regulus. i. prauū exemplū sive prauū op̄: Flatu enim suo omnē virorē circa se extinguit. Et nota qz multi putat̄ se souere pullos colubinos. i. simplices: sed souent regulos flatu vrentes totam viciniā sermone v̄l dignitatū aspiratione: Sicut abimelech: de quo dicit Judic. ix. f. Pr̄sidū succenderūt et fumo mille homines necati sunt. Fumus est signū ignis: et significat opus aliquod vel sermonē: que sunt signa interioris cupiditatis et ambitionis. Et iste fumus corrupit multos et obfuscat. Apoc. ix. a. Puteus pteum abyssi: et ascendit fumus ptei sicut fumus fornacis magnē: et obscuratus est sol et aer de fumo ptei. Puteus clausus est peccator occultus: qui celat peccatum suū. Puteus apertus est peccator apertus: qui nec deum timet: nec homines reueret. Ex fumo huius ptei. i. ex prauo exemplo et colloquio huius peccatoris obscurat̄ etiā sol: id est iustus platus: et aer: id est purus subditus. **T**el. **Q**uod cōfotū ē. i. nutritū ex ouis p̄dictis. i. qui comedērit de ouis p̄dictis: **E**rūpet in regulū: qz qz in se nutrita asp dum. i. demonū cōsilia recipit: membrū iniqui capitū facit: in corpus antichristi vel diaboli accrescit. Regulus nōq ser pentiū rex dicit: similiter reproborū caput antichristus vel diabolus. Job. xl. d. Ipse est rex sup omnes filios superbie. **T**ele eoz. i. doctrinę vel operatiōes vel diuitię: **M**ō erūt in vestimentū: cōtra frigus inferni. Sola enim bona opera induit̄ suos factores. Apoc. xvii. c. Beatus qui custodit vestimenta sua ne nudus ambulet. Eccl. ix. b. Omni tempore sine vestimenta tua candida. **N**eç operient operibus suis: cōtra confusionē que erit in iudicio: quādo oia p̄cta manifestabūt. Job. xxvii. b. Nud⁹ est infernus corā et nullū est operimenti p̄ditioni. Econtra boni vestiti erit ad honore et ad munimen. Prouer. xxxi. c. Non timebit oīus sue a frigoribus niuis: omnes enim domestici eius vestiti sūt duplicibus. qz. Corint. v. a. Si tamē vestiti non nudi inueniamur. **O**pera eorum: que fecerūt: vel temporalia qz congregauerūt: **O**pera inutilia. Prouer. xi. a. Mō proderūt diuitię in die ultioris: iusticia autē liberabit a morte. Eccl. viii. e. Argentū eoz et aurū eoz non poterit eos liberare. **E**t opus iniqtatis in manibus eorum: quod non solum inutiliter ēstum ad se: sed inique et nequiter operant̄ ēstum ad alios. **E**t nota qz dicit: in manib eoz. q. d. p̄sto sūt ad malū: siue p̄sto est eis malū: sicut quod habetur in manu p̄sto est. **T**el in futuro deficient in iudicio opus iniqtatis habentes in manibus suis: id est in evidenti erūt opera eorum ad puniendum: quia p operibus suis p̄nient. Sicut enim dicit de bonis: **O**pera illorum sequuntur illos. Apoc. xiiii. c. sic de malis verum est: q opera illorum *

sequent eos.

p. 49. **a** Pedes eoz ad malū videndi et agendum currunt. **P. S.** Si videbas furem currebas cum eo. **d** **E**t festinat ut effundat sanguinem innocentem abundanter et vultus quasi aqua. **Qd** nota p hoc q dicit effundat: qd facit est tempore manasse maxime. **f** Logitationes eoz cogitationes inutiles. Planū ē.

m. b. **s** **G**lastitas et con trino in vijs eoz: id est in operibz eoz: quia bona pauperum vastabat et diripiebat et comedebat et ipsos affligebat. **k** **G**lia pacis nescierunt. **l.**

vlueret inter se pacifice non approbauerit. **l** **E**t nō ē iudi cū. i. discretio boni et mali: v rectitudo veri iudicij: **m** **I**n gressibus eorum. i. in operibz eoz. **n** **S**emite eoz: id est actioes: **o** **I**ncurvate sunt eis. i. om̄s querunt sua cōmoda et lucra: et ita reflectūt ad se sua opera. **U**el/ **n** **S**emite eoz incurvate sunt. i. actiones a recto in prauū di stione p **E**lis. i. cōtra eos. **q** **O**mnis q calcat in eis: id est qui eos in talibus imitāt: **s** **I**gnorat pacē. i. non approbat: vel nō est expertus q bonū sit par et quies a pecca to. **t** **P**ropter hoc z̄c. **V**el loquunt ppheta in psona p̄e nitentū qui dicunt: **P**ropter hoc: quia talia opera fecim⁹: **v** **E**longatū est iudicium a nobis: id est propter hoc distulit dominus non iudicare hostes nostros et non punire. **p** **E**t non apprehendet nos iusticia: id est punitio

hostium nostrorum

Mystice **a** bis nō licet interficere quēq: **J**ob. xvij. f. **a** **P**edes eoz ad malū currunt: cū laternis et facibus ad coprehē dendū chasculū. **d** **E**t festinat seriose v studiōse pilatū rogando: **c** **A**t effundat sanguinem innocentē christi: qui peccatum nō fecit: nec inuentus est dolus in ore eius. **g**. **l**ij. c. **E**nota p nomē effusionis abundantia et vilitas. Abū dāter em effusus ē sanguis agni: et tamē nō reputat beneficū

p. 51. tante dignitatis. **h** **C**oquerit dñs dices p **P. S.** Sicut aqua effusus sum. i. abūdanter et vultus. **f** Logitationes eoz cogitationes inutiles: quia cogitabant auferre memorā christi dīcetes: **E**radam⁹ eū de terra viuentū: **H**iere. xij. d.

Et ideo: **s** **G**lastitas illata ab hostibz: **b** **E**t cōtritio a demonibz: **l** **I**n vijs eorum. i. p vijs eoz. i. actionibz. **U**el/ **g** **G**lastitas suaz rerū: **b** **E**t cōtritio suorū corporū. Et hoc iustū est: quia/ **k** **G**lia pacis nescierunt. i. christū qui est vera par et via: et vera pacem facere cōtempserunt et credere ei noluerūt. **l** **E**t nō est iudicium. i. discretio vel rectitudo: **m** **I**n gressibus eorum. i. in operibz eoz. **n** **S**emite eoz. i. actiones eoz: **o** **I**ncurvate sunt. i. de bono in malū distorqe p **E**lis. i. ad detri mentū eoz vel ptra eos. **S**eptuaginta: Semite eoz querete. **H**iero⁹. non natura. i. sed voluntate p̄pria: quicqd em puerū atq curuaf de recto torqueat in prauū. **q** **O**mnis doctrina phariseoz subuersio veritatis est: **U**n subdit: **r** **Q**ui cal cat in eis semitis. i. qui sequit actioes eoz: vel q recipit do crinas eoz: **s** **I**gnorat pacē. i. christū. **H**iero⁹. Qui nō solū nō inuenit pace: s nec quidē cognoscit eā: Quid ē eā: vt sciat qd querere debeat. **J**ob. xxvij. a. Semitam ignoravit aut: nec intuitus est oculis vulturis.

Dosaliter *** p** sequent eos. **a** **P**edes eoz ad l̄az: v pedeg. i. as fecit: **b** **A**ld malū penē et culpe: **c** **C**urrunt nō solū va

p. 53. dūt. **U**l currunt opādo. **P. S.** Veloce pedes eoz ad effūde

p. 49. dū sanguine. **I**te **P. S.** Si videbas furem currebas cū eo. **d** **E**t festinat ut effundat sanguinem innocentē: ad litterā ho

micidia ppetrādo: v bona pauperū rapido. **P**rouer. j.b.

Pedes eoz ad malū currunt: et festinat ut effundant sanguinem.

Doc dīcū est de raptori et homicidiis: quoq pedes ad ma

lū currunt et sanguinem innocentē effundunt: qz illos iniuste per

mūt quoq subitarias rapiunt. **f Logitationes eoz cogi**

tationes inutiles: qz nō solū sūt p̄cōres: s p̄cōru inuēto

res: **S**tudiosi em sūt ad p̄cā inuenēq. **D**ich. q. a. **T**g q co

gitat sūtis: et opamini malū i cubilibz vīls. **E**t lō/ **g** **G**lasti tas et cōtritio i vijs eoz. i. p vijs suis. i. opibz vastabunt et conserent: vel aliter vastant altos et p̄terit. **P. S.** Cōtritio et infelicitas i vijs eoz. **B**lo. tenet et tenet. **P**rouer. j.b. **F**ru stra iacit rēte ante oculos pennatoz: ipsi quoq sanguinē

suū insidiant et molūt fraudes s̄ aias suas: sic semitē om̄s auari animas possidētū rapūt. **k** **G**lia pacis nescierunt: qz deo cō cordare in actiōibz nō nouerūt. i. rep̄robaue runt. **g. l**ij. d. **N**ō est pax imp̄q̄s dicit dñs.

l **E**t nō est iudicium in gressibz eoz. i. discretio i opibz: vel rectitudo intentiois: vel examinatio. **L**triplex em iudicium **T**riples necessariū est in opibz. Rectitudo. i. intentiois in opibz agē dīcū necessaria: Discretio in agenda: Examinatio aī et post actū. **E**x omī em parte veniūt hostes. **E**t ideo dīc **J**ob. ix. d. Uterebar oia oga mea: sciens q nō parceret delinquēti. Ideo discretio et intentiois rectitudo et examinatio sūt necessaria in opibz: vt pfecta sint oga nostra et gressus nostri. **P. S.** Perfice gressus **P. S. 16.** meos in semitis tuis z̄c. **U**lti incipiunt gressus: sed p̄ficerē paucoz est. Sed nō est iudicium in gressibz in malo: qm opatio nes suas examinare negligunt: dū sūt voluntatis libitū sequētes que sibi placet faciūt sūt bonū sūt malū. **n** **S**emite eoz incurvate sunt eis. i. cōtra eos. i. actiones suas a deo distorquent p prauū intentionē et ad se oga sua retorquent: vel sibi bona sua attribuēdo q faciūt: vel querēdo p̄pūlū cōmodo. **Phil. ii. c.** Om̄s que sua sunt querunt nō q ieu christi. **g. l. g.** Incurvare vt transeat. **q** **O**ris q calcat in eis. i. qui tales imitāt: cōformās se huic seculo. i. hominibz secula ria amātibus. **s** **I**gnorat pacē: qz in talibz nō est par. Inducit em iūnctias cōtra deū: qz qui voluerit esse amic⁹ hui⁹ seculi/ inimic⁹ dei cōstituet. **Jaco. iiij. a.** Om̄s tamē vo lūt se p̄formare huic seculo. Ita em dīcūt: O portet ita facere ppter seculū: cū tamē dicat aplū. **Ro. xij. a.** Molite cōfor marī huic seculo. **Job. xij. c.** Illiquid semitā seculoz custo dire cupis quā calcauerunt viri int̄qui qui sublimari sunt ante tempus suū: **t** **P**ropter hoc elongatū est iudicium. **M**ystice **M**ūc redēam⁹ ad expositionē heati hieronymi de p̄plo iudai co. Post accusationē em iudiciorū ex psona eoz ap̄bera respō det: dīcens: qd loqui debeat penitentes: si tū velint post vul nera recipere sanitatē. Dīcī ergo in psona penitentū: **P**ropter hoc. i. quia ignoram⁹ pacem et scire cōtempsim⁹ christū: **v** **E**longatū est iudicium a nobis. i. p̄dicatio christū: vel sacra scriptura transiit ad gentes: vel fides christi sūe christ⁹ cui om̄e iudicium dedit pat: **J**ob. v. d. **M**attth. xij. d. Auferet a vobis regnū dei z̄c. **x** **E**t nō apphēdet nos iusticia. i. christus vel fides ei⁹ nō iustificabit nos s gentes.

*** E**xpectauim⁹ luce ab illo loco: **t** **P**ropter hoc elongatū **M**oraliter est iudicium a nobis: et nō apprehēdet nos iusticia.

Judicium est in deliberatiōe et discretiōe: iusticia in executiōe.

Item iudicium est in discretiōe opandi: iusticia est in strenuitate op̄o. Sed mali neutrū querunt: **U**n in psona eoz dīcīt hic:

Propter hoc z̄c. **V**el elongatū iudicium et iusticia a malis:

qua nō cogitant q districte deus eos examinabit: et q iuste eos puniet. **g. iij. c.** Stat ad iudicandū domīnū z̄c. **V**eli iudiciū est homis veteris in cōfessione: ibi enim iudicāt. **J**usticia autē fit de eo in satisfactione. **D**aniel. xij. f. **R**euertim̄s ad iudicium filij israel: ad iudicium. i. cōfessionis. In hoc iudicilio expellitur violentus ab hereditate dei. **U**nde **J**ob. xij. e. **M**ūc iudicium est iūdīt: nūc princeps mūdi ejusq̄ foras. **A**b hoc iudicilio lōge sūt mali: qz nō separat se a peccatis p cōfessiōne. **E**l iudicium fit ab homine in p̄senti: in futuro autē fit iusticia a deo. Dīcī ergo: **v** **E**longatū est iudicium a no bis discussiōis: id est nō dījudicauim⁹ nos in p̄senti. **x** **E**t ideo non apprehendet nos iusticia dei remunerans in futuro. i. **C**orint. xij. g. **S**i nosmetip̄sos dījudicarem⁹ z̄c.

Libri

Ghostiū nostrop nō fiet temporibus nostris. **a** **E**xpectauimus lucem: id est nobis pmissimus longā pperitatem in terra. **V**el **E**xpectauimus luce: i. cum chaldei ventrēt sup nos/temptauimus si ab egyptis vel alijs haberemus auxiliū. **b** **E**t ecce tenebre/captiuitatis: **c** **S**plendore/expectauimus: id est pperitatis solem.

Et in tenebris ambulauimus: i. in angustiis vitā duxim⁹. **b** **E**xpectauimus luce: et ecce tenebre: splendorem: i. tenebris ambulauimus: **P**alpavimus sicut ceci parietem: et id est semp psecimus in pelvis: quāto magis ab homine auxiliū spe rauimus. **V**el **I**n tenebris ambulauimus: i. oculis vellatis: sicut latro ducit: duci sumus in captiuitate. **f** **P**alpauimus sicut ceci parietem: et q̄si absq̄ oculis: i. sicut ceci. **b** **A**ttrectauimus: reposi. i. in tenebris: carceribus: et obscuris: et quodāmodo palpabilib⁹. **V**el **f** **P**alpauimus: i. tēptauimus: si nos sustineret: et suaret plus egypti: qui luteus erat et fragilis: et ideo partes dicitur. **b** **A**ttrectauimus: i. eos ad amore nostrū p munera traxim⁹. Et dīc: Sicut ceci et quasi absq̄ oculis: qđ idē est: i. sine discretione et regimine et cōsilio existentes. **i** **I**mpeginus meridie quasi in tenebris: i. cum essemus i plena pperitate subito venerunt sup nos chaldei: **k** **I**n caligino: sig. fulm⁹: vel impeginus: i. in tribulatiōibus vel carceribus: **l** **Q**uasi morzui: i. viles et despici: **U**l ad litterā: in tenebris tribulationū vel carcerū moriebant. Istant penā cōmīnac eis domin⁹ p moysem. **H**eū. xxvij. c. Palpes i meridie sicut palpare solet cecus in tenebris et nō dirigas vias tuas. **m** **R**ugiemus quasi yrsi om̄s. Bene dicit: rugiem⁹: q: futurū erat tpe. pphē. Et nota q: yrsi rugiū: vel pot⁹ grāniū: q̄si mel in fissura queret capere credētes: p̄ os stringunt: Sic iudei dū in terra sua q̄si securi erāt: ex inspato capti sunt a chaldeis. **n** **E**t quasi colubē meditantes gemem⁹. Colubā gemitū habet p cantu: sic iudei loco cantici babuerūt gemitū exili⁹. **V**n dīc: **G**emem⁹ positi i exilio et miseria: **s** meditantes de

Dystice *** a** **E**xpectauimus luce: christū in lege pmissum: dīc: **W**es. 4.2. tes: Emitte lucē tuā et veritatē tuā. **b** **E**t ecce tenebre: erroris et infidelitatis. **c** **S**plendorē expectauimus: i. id est illū de quo dīcī: Egreditur vi splendor iustus eius. **j**.lxiiij. a. Et **Heb**. j. a. Qui cū sit splendor et figura substātie ei⁹ rc. **d** **E**t in tenebris ignorātie et peccati: **e** **A**mbulauimus: i. vitā duxim⁹: vel in peius psecimus. **f** **P**alpauimus sicut ceci parietē: i. innixi sum⁹ sup scripturā supficiē sicut ceci: christū: i. in scripturis nō vidētes: sed verba tñ et folia cap: nō sensū fructūq̄ grētes q̄ tenet in lris. **C**asi. ij. b. Enipse star post parietē: i. post siue intra scripture supficiē. **g** **E**t q̄si absq̄ oculis attrectauimus: parietē: i. sic ceci scripturā exposuimus. **i** **I**mpegin⁹ meridie q̄si i tenebris: in caliginosis q̄si mortui. In toto enim orbe sole iusticē rutilatē et christo miracula faciēt: iudei morant in tenebris ignorātie: quātū ad intellectū: et i peccato sūt mortui: quātū ad effectū. **S**o bis male gesti: blūḡ de luctu penitētie suę. **m** **R**ugiem⁹ q̄si yrsi oēs: et q̄si colubē meditātes gemem⁹. Ursus em̄ v̄hemētissime rugit q̄n plāgit: colubā p̄o p̄ carū gemere p̄suavit: Sic et isti ad p̄dicationē heiligē faciēt: Qui et de cassa expectatiōe sui messi p̄seqnē addūt: **E**xpectauimus iudicū et nō ē rc. **U**l alit fm̄ **Heb**. i. **m** **R**ugiem⁹ q̄si yrsi om̄s: et q̄si colubē meditātes gemem⁹. Ursus ex crudelitate rugit: colubā aut̄ gemit ad accipitrem: sic iudei simul crudeles sunt et miseri. Feri et immanes

Moraliter *** a** **E**xpectauimus luce: pspitatis: **b** **E**t ecce tenebre: tribulatiōis. **c** **S**plendorē honoris: **d** **E**t in tenebris: cōfusiōis: ambulauimus. Plerūq̄ em̄ prauī homies dū p illicitas actiōes grūt assequi splendorē pspitatis et honoris: inueniūt magi tenebras tribulatiōis et p̄fusiōis. **V**n dīc: **r** **e**. viij. f. Peccauimus dño: expectauimus pacē et nō erat bonū

Esaie

temp⁹ medele: et ecce formido. **V**el **E**xpectauimus luce: et ecce tenebre: i. credidim⁹ luce esse in pspitatis: et diuitiis: et nō sunt in eis nisi tenebre. Lux quidē sunt malop opinione: sed tenebre sunt in veritate. **V**n̄ malos excecat pspitas eorū: bonos aut̄ illuminat adversitas. **V**n̄ ecōtrario est i bonis et in malis. Lux em̄ malop querit eis i tenebras: **I**deo dīc Job. iiij. d. Quare misero data ē lux. Tenebre autē bonop̄ convertunt eis i lu ce: q̄r vexatio eos erudit et dat intellectū auditui eorū. **T**ū. s. xij.

i uimus. Impēgim⁹ meridie et quasi in tenebris: in caligino sis quāsimortui. Rugiemus et quasi yrsi om̄es: et quasi cōdūlubē meditantes gememus.

c Ponā tenebras eorū corā eis in luce. **P**ō. **N**ox illuminatio mea in delit⁹ meis: q̄r tenebre nō obscurabunt a te et not̄ sic dies illuminabit: sic tenebre ei⁹ ita et lumen ei⁹. **d** **E**t i tenebris ambulauimus: i. in tpalib⁹ psecimus et multiplicans: et ita offendim⁹: q̄r qui ambulat in tenebris offendit: Job. xi. b. **f** **P**alpauimus sic ceci parietē: et q̄si absq̄ oculis attrectauimus. Paries luteus est caro nostra: vel carnis hō. Sicut eis partes ad aquā resoluunt et ad ignē vel solē indurant: sic caro in delit⁹ resoluunt et afflitionē magis cōsolant. Itē quāto plus lauaf: tanto plus sordidat: sic est de carne: q̄i in aqua dissoluunt i lutiū vītioꝝ: in igne solidat. **V**n̄ comparat lateri: **E**zech. iiiij. a. Istū parietē mlti palpāt et attrectāt: qui s. carnē suauif et lenif tractat in cibis: in vestib⁹ et in alijs: **S**o ceci sūt et sine oculis: q̄r nō intelligit et nutriendo sic carnē nutriūt hostē. Itē cec⁹ nūc buc nūc illuc ponit manū suā: sic et nos mō appetim⁹ hoc: mō illud. **j**. **P**ef. j. b. **L**ui em̄ nō p̄sto sunt hēc: cecus est et manu tēptans. **V**el palpatores parietis sūt adulatores carnaliū homin̄: de quib⁹ **E**zech. xij. b. **D**ic ad eos q̄ linūnt absq̄ tpatura q̄ casur⁹ sit paries: Erit em̄ imber inundās: et dabo lapides pgrandes et desup irruētes: et ventū pcelle dissipātē. **U**l de talib⁹ palpatorib⁹: i. de nutritiōib⁹ carni: vel de adulatoriib⁹ dī. s. xxxij. c. Tenebre et palpato faciēt sunt sup spelūcas. Job. xij. d. Palpabit q̄si in tenebris et nō in luce: et errare eos faciet q̄si ebrios. **V**el alit: **f** **P**alpauimus sicut ceci parietē: et q̄si absq̄ oculis attrectauimus: i. curiosē explorati sum⁹ sanctoz̄ hoim̄ infirmūtē ad detrahendū eis. **V**n̄ Greg⁹. Palpant pueri parietē ut ceci: q̄r sepe i. primis dū bona apta p̄siderat: si q̄ mala lateat inuestigat: et sollicitis inq̄sitiōibus laborat: si q̄d forie q̄d accusare possint iueniāt: sana qui p̄e mēbra cōspicūt: sed clavis cor dis oculis vulnus palpates querūt. **i** **I**mpegin⁹ meridie quasi in tenebris: i. in luce boni opis offendim⁹: et inuidiā et detractionē. Mota ordinē detrahētiū. Primo palpant parietē: i. p̄mo atēptant si q̄d in sanctis viris infirmatē videat q̄d accusent. **S**o q̄si in eis malū nō vidēt: i meridie boni operis p̄ inuidiā offendūt: et bona que vident quātū possunt denigrant. **H**eū. xxvij. c. Palpes in meridie sicut palpare solet cec⁹ in tenebris: et nō dirigas vias tuas. Job. v. c. Per dīc incurrit tenebras: et q̄si in nocte sic palpabit in meridie. **I**bi Gregor⁹. Per dīc incurrit tenebras: q̄r mens eotū dū i bono alieno affligit: q̄si lucis radio obscurat. **E**mos viij. c. **O**ccidet sol in meridie: et tenebre scire faciā terrā in die luminis. **S**eneca. Telle inuidos in vñuersis ciuitatis oculos habere: vt singulorū pfectibus torquerent. **k** **I**n caliginosis quasi mortui. **G**regor⁹. In caliginosis q̄si mortui oberrant: qui tenebris suis circūdati: quo le magis vertere debeant nesciūt: quoniā dilectionis vitā perdidērūt. Nam qui odit fratē suū in tenebris ambulat: et nescit quo eat: quo. **l**. **308.2.** glebam a gemitu cordis mei. **m** **E**t quasi columbe meditantes gememus. Columba habet gemitū p̄o canu sicut et turtur: i quo admonemur ad luctū peccatorū et p̄fentis miserie: et ad luctū p̄ dilatione patrī. Sic ergo ordinā lutram: **N**editantes de veteri vita: de p̄senti miseria: de cōlesti et futura gloria: **G**emem⁹ quasi columbe. **s. xxvij. c.** ***** **S**icut pulus

P. 156. **C** meditantes de nostra patria. Unde Ps. Sup flumina bonylē illic sedimus et fleuimus tē. Et nos ibi in captiuitate positi. **a** **E**xpectauimus iudicium: id est vindictam de hostibus: **b** **E**t non est: id est differt: **c** **S**alutem: id est liberationem de captiuitate: **d** **E**t elongata est a nobis salus libera

C tionis: qz plongata ē captiuitas nostra: siue tempus quo sumus in captiuitate. Et hoc iū stū est. **e** **M**ulti plicate sunt enim iniqūtates nře coram te: i. te vidente; cui nihil est opertum. **g** **E**t peccata nostra responderūt nobis: id est fin iniquitates nostras recepimus: vt pena respondeat culpe. Qz autē hoc sit verū patet: **b** **Q**uia scelerā nostra nobiscū sunt. i. pgnā p sceleribus nobis adh̄bet. **i** **E**t ideo quia sic sumus flagellati: iniquitates nostras cognouim⁹: quia vexatio dāt intellectū auditū: s. xxvij. e. Subdit autē quas iniquitates se egisse cognoscūt. **k** **D**ecare in corde: **l** **E**t mentiri cōtra dominū: in ore blasphemando. **m** **E**t auersi sumus ne iremus post tergū dei nostri: a vijs mandatorū eius recedendo et contraria opera faciendo: **n** **E**t loqueremur calumnā et transgressionē. q. d. nō solum mentiti sumus contra dñm loquētes blasphemiam: s. et in p̄mū loquētes calumnā: et in nosiplos loquentes transgressionem legis. **t** **E**t loqueremur calumnā et transgressionē. i. vt pauperib⁹ imponerem⁹ calumniose culpā transgressiois: vt sic eos punire possem⁹: Sicut etiā hodie faciūt milites et baliū p̄tra pauperes. Et hoc fecimus nō ex levitate et ex surreptione: sed ex industria et ex malitia et deliberatiōe: **U**nū sequit. **o** **L**ōcepimus maliciā. i. studiose cogitauim⁹. **p** **E**t locuti sum⁹ de corde. i. sciēter et libent: **q** **A**erba mēdaci⁹ vel blaphemias in deū/

Hystice **a** ad iuditos sic vīsi: pauldi et trepidantes ad eos q fortiores sūt: qz q̄ accipitres phorrescūt. **a** **E**xpectauim⁹ iudicium. i. christū: q nos iudicaret recte fin legē. **E**xpectauim⁹ iudicium: de q Ps. De iudicū tuū regi da. **b** **E**t nō ē: s trāt ut ad gētes. **c** **S**alutē expectauim⁹. i. christū q nos saluat. **d** **E**t elongata ē a nobis: qz lōge migravit ad gentes. Et hoc iuste: **e** **M**ultiplicate sunt em̄ iniqūtates nostrae: ita vt essent: **f** **C**orā te: i. vt videres eas ad puniendū: a quib⁹ multo tempore auerteras faciē tuā ne eas cerneret ad ferendum. **g** **E**t peccata nostra respondeat nobis: vt recipereim⁹ quod meruim⁹. Septuaginta: Peccata nostra restiterūt nobis: qd idem est. **b** **Q**uia scelerā nostra nobiscū sunt. Christū em̄ qui suo sanguine peccata solus lauit amissimus: et ita adhuc in sceleribus remaneamus. **t** **S**celera. i. pgnā p sceleribus. **i** **E**t iniquitates nostras cognouim⁹: quas multo tempore ppetrantes purabam⁹ esse iusticiā. Hoc impletū est: quādo penitentes dixerunt: **Act**. q. f. Quid faciemus viri fratres tē. Quę sint aut iniquitates/ subdit: **k** **D**ecare tradētes christū pilato. **l** **E**t mentiri cōtra dominū/dicēdo: Reus est mortu⁹: sive vt iuxta hebraicū aquila trāstulit: Negare deū. **m** **E**t auersi sum⁹ ne iremus post tergū dei nostri: imitantes eius vitā: vel facientes eius doctrinā: cum tamē dicat ppheta Dīch. vi. c. Post dominū deū tuū ambulabis. Et Joh. xij. d. Si quis mihi ministrat me sequat. **n** **E**t loqueremur calumnā et transgressionē. i. vt christo imponerem⁹ calumniose et falso transgressionē legis/dicētes: **W**ho homo nō est a deo qui sabbatū non custodit: Joh. ix. c. **o** **L**ōcepimus et locuti sum⁹ de corde verba mendaci⁹. i. fictiones et traditiones nostras quas cogitaueram⁹ in corde: docuimus: cōtemnētes legem dei: vt dicis Matth. xv. a. **t** **C**ōcepimus tē. quasi ex deliberatione et ppo-

sito cordis falso accusauim⁹ eum/dicentes: Inuenimus eum

* subuentē gentē

* **S**icut pullus hirundinis sic clamabo: meditabor ut columba. **M**ām. ij. b. **A**ncillē eius minabāt gementes ut columba. **W**tere. xlviij. d. **E**stote quasi columba nōdiscans in

sūmo ore foraminis.

Hec columba gemēs

in mundo exaudit in

celo. Unde **C**as. ij. c.

Vox turritis audita

est in terra nřa. **B**erū.

Vox turritis gemen-

ti similior q̄ canentis:

nostrę pegrinationis

nos admonet. **S**z qz

penitentes se accusare

debet: et iuste se puni-

endo confiteri: ideo in psona eorum subditur: a **E**xpe-

ctauimus iudicium. i. pm̄sum⁹ nos sepe subire iudicū p̄g-

nientię et cōfessionis. b. **E**t nō est. i. nō dijudicauim⁹ nos

sicut oportuisset. **c** **S**alutē expectauimus: id est p̄speti-

tatē vel peccator⁹ remissionē: **d** **E**t elongata est a no-

bis: Quia em̄ iudicū nō fecim⁹ in nobis: ideo nec de⁹ ope-

tus est salutē a vītis vel tormentis. **g. xxvi. d.** **J**usticiā non

fecim⁹ in tra: sō nō ceciderūt habitatores orbis. **e** **M**ulti

plicate sunt em̄ iniqūtates nostrę corā te: cui nihil est

occultū. **H**eb. iiij. d. **O**mnia nuda et aperta sunt oculis eius.

Taliter debet loqui penitens corā deo. Unde. **ij.** **P**aral. in

fine: Peccauī sup numerū areng maris: multiplicare sunt in-

quities meę. **g** **E**t peccata nostra responderūt no-

b **P**eccata respondere ē fin merita eoz puniri: v̄l hic i p̄g-

nuertia: vel in futuro in gehenna. **J**ob. xx. c. **I**urta multitudi-

nē adiumentū suarū: sic et sustinebit. **g. ij. b.** **A**gnitio vult̄

eoz respōdebit eis. **Wtere. ij. d. Arguet te malicia tua: et auer-**

sio tua increpabit te. **Osee. v. b. Respondebit arrogantia isrl̄**

in faciē eius. **Hoc bonū homini: quando peccatū sic respon-**

det in faciem eius: vt per pgnā cognoscat culpā: et sic mereat

veniā. Unde **W**tere. xliij. a. Si iniquitates nostrę responde-

runt nobis: domine fac propter nomen tuum: id est miserere.

b **Q**uia scelerā nostra nobiscū: quia peccata debent esse cū bomine iugiter p amaritudinē memorie: non per pla-

centia cōcupiscentię: vt. s. doleat de eis: non gaudeat in ipsis. **A**ugustin⁹. Semp de peccato doleas: et te non semp doluisse doleas. **T**el penitentes deberent dicere hoc: Scelerā no-
stra nobiscū. q. d. nōdum desistimus peccare: sed continue et assidue peccamus. **i** **E**t iniqūtates nostras cognouim⁹. Ps. Quoniam iniqūtate meā ego cognosco. Sunt Ps. 50.

autē ille iniqūtates penitentis enumerare: sic: **k** **D**ecare opere: **l** **E**t mentiri contra dominū ore. **m** **E**t auersi sum⁹ ne iremus post tergū dei nostri: desisten-
do. s. a bono opere: et non pseuerando in suorū p̄ceptorū via: et suorum exemplorū imitatione: cum tamē dicat aplūs. **D**īch. vij. c. Post dominū deum tuū ambulabis. Sed contrariū facit. Unde **Z**ach. vij. c. Aueterūt scapulā recedentes. **ij. R**egl. xliij. b. **D**e autē p̄ojectisti post tergū tuū. **j. P**aral. xxix. b. Aueterūt facies suas a tabernaculo domini: et p̄buerunt dorūm. **n** **E**t loqueremur tē. Continua sic: Auersi sum⁹ intantū: vt loqueremur calumnā et transgres-
sionē. i. calumnā et transgressionē: Sicut faciūt mercatores q̄ in negociis suis supgreduint̄ alios semp: cū tamē dicat aplūs. **J**hes. xliij. b. Ne q̄ supgredias: ecce transgressio: et circū-
ueniat i negocio fratrē suū: ecce calunia. **g. liij. d.** **R**ecede p-
cul a calunia. **U**lit expositū ē supra i p̄ma lectura: et illa expo-
sitione moralis ē. **o** **L**ōcepimus maliciā: **p** **E**t locuti sum⁹ de corde: q̄s attēti et p̄meditati: nō ex surreptōe v̄le-
uitate. **M**att. xv. b. **D**e corde em̄ exēt cogitatiōes male tē. **q** **S**lerba mēdaci⁹. i. v̄ba de terrenis q̄ sūt mēdaci⁹. **E**ccl. xxxiiij. a. Quasi qui apprehendit v̄mbram et persequit̄ ven-
tum: sic et qui attendit ad v̄sa mendacia. Qui ista mendacia diligat: libenter loquitur de eis. **J**oh. ij. d. Qui de terra est *

de terra loquit.

Libri

G blasphemias in deo/ vel columnias in proximis. **a** **E**t conuersum est retrosum iudicium. i. veritatē et discussionem veri iudicij piecumus quasi post tergū/ ut nec cogitarem⁹ de hoc. **U**nī Septuaginta exponit hoc: q̄ habet: Recessimus a iudicio. **b** **E**t iusticia longe stetit a nobis. **U**nī. s. j. f.

Quō facta est mere/ trix ciuitas fidelis ple/ na iudicij: iusticia ha/ bitavit in ea nūc autē
Et plateis homicidē. **O**r autem iudicij et iusticia elon/ gata sint ostēdit sub/ dens: **c** **Q**uia cor/ ruit in platea/ vbi
iudices sedebant q̄ iu/ dicabāt plm. **d** **C**leritas/ in iudicio sine discussione cause et
deliberatione sententie dande. **e** **E**t equitas non po/ tuit ingredi: id est non potuit locum habere in eis equi/ tas/ vbi totum occupauerat iniquitas. Equitas autem dicit
hic iusticia in executione eius qđ iudicatum est. **f** **E**t fa/ cta est veritas tam testū qđ iudicū: **h** **I**n obliuio/ ne: et ita recessit a malo. i. in/ nocens qui nō peccauit: **k** **D**rede patuit. i. depādationi
est expositus. Et ita patet q̄ perq̄ iusticia/ vbi innocens di/ ripit sine causa. **l** **E**t vidit domin⁹ et malū apparuit
in oculis eius: quia nō est iudicium. Domin⁹ dicit vi/ dere peccata/ quādo ea punit. **o** **E**t vidit quia nō est
vir. i. aliquis virtuosus et iustus qui faciat iusticiā: sicut moy/ ses et dauid et alii. **p** **E**t aporiatus est. i. cōtristatus est/
vel laborauit/ siue damna p̄tulit: **q** **Q**uia non est qui
occurrat/ populo peccanti/ impedies vias ei⁹ ad peccatum p/ p̄dicationē et exhortationē. **U**nī q̄ occurrat/ deo ferire volē/ ti/ retinēs irā ei⁹ p̄ orationē. j. lxiiij. c. **N**ō est q̄ cōsurgat et re/ neat te. Et sic aporiat⁹ ē dñs. i. depaupat⁹ et venudat⁹ a ipso
suo. Sed qz cū irā fuerit miscēde recordabis deo: ideo post

Dystice **o** subuertente gentē et. **L**ucl. xxiiij. a. **a** **E**t cōuersum
est retrosum iudicium: qz sacerdotes quoꝝ erat iuste iudi/ care/ sine iudicio cōdemnauerūt christum esse reum mortis.
b **E**t iusticia/ tūc longe stetit ab eis: quia non per iusti/ ciam sed per inuidiam eum tradiderūt. **c** **Q**uia corrut in
platea veritas. In platea. l. summi pontificis: vel in pla/ tea q̄ erat ante priorū pilari: Ibi quippe corrut veritas/ vbi
regnauit iudeorū sola pueritas. **e** **E**t equitas non po/ tuit in gredi. Lic⁹ p̄suaderet multū pilari christū nō cruci/ figi: tamē in corda eoz non potuit ingredi veritas siue equi/ tas: vt christū/ non barabā p̄terent dimitti. **f** **E**t exinde
facta est iudicis: **g** **C**leritas in obliuione. i. ipse chri/ stus: quia vsc⁹ bodie est velamē super facie eorum. j. Corl.
iiij. d. **i** **E**t qui recessit a malo/ pfidie: **k** **D**rede
patuit: quia populus credentiū qui ex iudeis vere conuerſi
sunt: q̄n recessit a malo infidelitatis et pfidie/ patuit p̄dē vio/ lentoꝝ. **U**nī **H**eb. x. g. Rapinā bonor̄ vestror̄ cum gaudio
suscepit⁹/ cognoscētes vos habere meliorē et manentē sub/ stantia. **l** **E**t vidit dñs. Supra p̄pheta loquēs in pso/ na penitentiū/ ostēdit eis quō penitere deberet et venia postu/ lare. Sed qz pauci vere p̄nituerūt iudeorū in captiuitate po/ siti romanorū: ideo hic os̄t p̄pha q̄ noꝝ placeat deo penitētia
eoz. **U**nī dicit: **m** **E**t vidit dñs/ penitentiā eoz in fructuosa/ m. **E**t malū apparuit i oclis ei⁹. Malū cordis iudeo/ rū dño notū fuit: qz de⁹ inueſt cor. j. Regl. xvij. b. **n** **Q**uia
nō ē iudicium. q. d. dñs vidit q̄ ex corde null⁹ penitēbat/ nec se dijudicabat: vñ displicuit ei et malū apparuit i cōspectu ei⁹
q̄ i eoz penitētia nō erat iudicium rectitudinis. **o** **E**t vidit
quia nō est vir/ in iudeis. i. virtuose agens penitētia: s. li/ mulatore. **P**s. **O**es declinauerūt simul inutiles facti sūt et.
p **E**t aporiat⁹ ē. i. cōtristat⁹ de infidelitate eoz et obstina/ tiōe: **q** **Q**uia nō est q̄ occurrat/ deo. i. q̄ se offerat vera/ citer ad emendā p̄nitētē facienda. **V**el/ aporiat⁹ ē: qz nō
est q̄ occurrat. Quasi em̄ labor et afflictio grādis ē deo: q̄n
null⁹ orādo aiaduersiōi eius obuiat. Aporiari em̄ laborare ē

Esaie

vel ahgustari siue affligi: qz poros vocam⁹ foramina cutis q̄
q̄s sudor egredit. Sudare autē solēt laborates. **V**el aporia est
p̄tēpt⁹ siue p̄uatō bonor̄. i. depaupatio. **V**el aplus. j. Corl.
iiij. c. Aporiamur sed nō destitutur. i. cōtēnimur et tanq̄ lu/ cris p̄p̄t⁹ p̄uamur. Porion em̄ grēce lucrū dē: hinc aporiari
dicim⁹ p̄tēt a. p̄p̄t⁹

lucris priuati: **o** **E**t aporia est. i. cōtemnit a
ludēs cū dāna aiaq̄ i
sp̄sis part. **q** **Q**uia
nō est q̄ occurrat/ trē el̄ intuētē p̄tēs **El. tōs**
sic olim fecit moyses
vñ in deserto.

* de terra loquitur. **D**orale

a **E**t couersum est retrosum iudicium. i. recessit veri/ tas iudicij a nostra mēte: qz potiora iudicium⁹ esse temporalia
q̄ eterna: terrena q̄ spūlia. **b** **E**t iusticia longe stetit:
retrosum iudicium: quando ad lucra temporalia cōvertit: vel
potius querit. s. j. f. **Q**uīs diligūt munera/ sequunt retribu/ tiones: ecce q̄ iudicium retrosum cōvertit: Pupillo nō iudicāti
et causa vñdūq̄ nō igit̄ dē ad eos. **V**tere. v. g. **J**udicium pau/ perū nō iudicauerūt. **b** **E**t iusticia longe stetit: q̄ im/ petratis litteris reuocatoris iusta sententia retractat et iudic/ iū rectū i opositū querit: tūc iusticia longe stat a iudicib⁹:
quis ibi iniustia dñak. **S**ecōtra dicit. j. Regl. i. d. Sagit
ta ionathē nunq̄ redi⁹ retrosum: et gladi⁹ saul nō est reuer/ sus inanis. **c** **Q**uia corrut in platea veritas. Pla/ tea est latitudo vñtē scēlaris. **P**latos em̄ grēce latitudo dicit.
Ibi corrut veritas in his qui incedūt p̄ latam viam mortis:
Dottib. viij. b. **e** **E**t equitas nō potuit igit̄ in cor/ da talis: qz totū locū occupat iniqtas. **O**see. liij. a. **N**ō ē ve/ ritas nō est misericordia/ nō est scientia dei in terra. Veritas
autē spectat ad fidem: equitas ad opationē vel ad mortis ho/ nestatē. **V**el veritas iudicij et equitas. i. iusticia in executione
iudicij. **V**el veritas et equitas ē ipse chris⁹: q̄ est veritas illu/ minans intellectū: et est equitas siue equa et directa via dirigēs
affectū et opationis bone motū. **S**ed maxime corrut hodie
veritas in platea. i. in curia: siue pluralis in curijs plato: dum et
p̄ncipū/ ne videat tāgi singularis curia. In loco em̄ iudicij. i.
in platea tractat de more veritatis. **T**unde Eccl. iiiij. c. **V**idi
sub sole in loco iudicij imp̄ietatē: et in loco iusticie iniquitatē.
f **E**t facta est veritas in obliuione. in platea. i. in his
q̄ sequunt latitudinē et voluptratē mūdi: vel in curijs dūltū. i.
potensū tradit̄ veritas obliuioni. **M**anasses em̄ et ephraim
fratres sunt. i. obliuio veritatis et absurdantia temporalis/ sibi
coherent. **i** **E**t qui recessit a malo/ culpe. i. innocētēs:
k **D**rede patuit: id est expositus est depādatiō: qz hodie
noꝝ innocētēs led familiares p̄tugit a plāt. **P**rouer. xxiij. b.
Uiri sanguinū oderūt simplicē: iusti autē querit̄ animā eius.
Abacuk. j. a. **F**acies homis sicut pisces maris: et quasi repti/ lia nō habentia ducem. **l** **E**t vidit domin⁹ nō ē appro/ bationē: sed per cognitionē. **A**bacuk. j. c. **M**undi sunt oculi
tuīne videoas malū: et respicere ad iniquitatē non poteris/ ap/ probando. **m** **E**t malū apparuit in oculis eius: qz
non est iudicium: quasi displicuit ei hoc q̄ nullus se dijudi/ cat: vel q̄ nullus est platus qui iuste iudicer. **o** **E**t vidit
qz nō est vir. i. qui virtuose et potenter faciat iusticiā. s. l. a.
Et nō erat vir: vocauit et non erat qui audiret. **O**ms sunt eff/ minati: **U**nde. s. iiij. a. **E**ffeminati dominabunt eis. **p** **E**t
aporiat⁹ est. i. laborauit siue damna p̄tulit. **q** **Q**uia nō
est qui occurrat/ populo esurienti. s. xij. d. **Q**ui habitat
terra austri cū panibus occurrit fugienti. **V**el/ qui occur/ rat domino ferire volenti. j. lxiiij. c. **N**on est qui confusat et
teneat te. **E**zech. xxij. g. **Q**uesiū de eis virum qui interpone/ ret sepe: et staret opositus contra me pro terra. **P**s. **E**t ol/ fit vt disperderet eos: si non moyses electus eius sterifer in
conspectu eius/ vt auerteret irā eius et. **V**el/ qui occur/ rat lupo: id est diabolo vñ tyranno deuorare cupient et dis/ sapere. **E**zech. xiij. a. **M**ō ascēdit ex aduerso: nec oposuit
murus p̄ domo

Litem miserebis. Unde subdit: a Et saluabit sibi brachium suum. i. potentia sua saluabit populum suum: non propter meritum eius. Et hoc est quod dicit sibi. i. ad honorem suum. Et potest esse ut quod dicit brachium nominatiui casus: sic planum est: Vel ac cusatiui: et sic subintelligit: p. ut sit sensus: Et saluabit sibi brachium suum. i. per

Brachium suum. **T**u Se-
p. 5.6.7.
Malnaut
Tellimabat
Sic. b.
et qui occurrit.

a Et saluabit sibi brachium suum: i. iusticia eius. Et iustitia eius simili exponit. b Et iusticia eius ipsa confirmavit eum: id est populus suum. q. d. per iusticiam suam quae puniet chaldeos confitentur.

c Tu agite habet: Bra-
chio suo. Et Hieron-
imus similiter exponit.
d Et iusticia eius. Id est populus suum. q. d. per iusticiam suam quae puniet chaldeos confitentur.

Et saluabit sibi brachium suum: i. iusticia ut lorica: et galea salutis in capite eius. Indutus est vestitus rationis: et optus est quasi pallio celi. i. celo quod pallio. An-
dreas. Hoc inducit prophetam dominum tanquam armatum: et se de inimicis vindicaturum. Et nota quod homo armatus quibusdam armis protegit: et aliis hostes impedit. Sub hunc tropo loquitur deo: q. d. Indutus est iusticia ut lorica: ad defendendum suos: e Et galea salutis in capite eius. i. salute sua saluabit et preget suos. Lorica corpus custodit: galea caput. Sensus est: quod deus minores qui sunt quasi corpus: et maiores qui sunt sicut caput muniet et defendet. f Indutus est vestimentis rationis: et optus est quasi pallio celi. i. sua visione et suo celo. i. vehementi furore puniet hostes suos. Tel vestimenta rationis reges mediis et priscis: qui va-
stauerunt chaldeos. b Sicut ad vindictam et. Ira inquisitorum est ad vindictam de hostibus paratus faciendam:

g Quasi ad retributionem indignationis hostibus suis. i. ut retribuat chaldeos in pena quod fecerunt populo suo. k Et vicissitudinem inimicis suis reddendam: ut sicut iudeos oppreserunt: ita et ipsi opprimant a mediis et priscis. m Insula vicem reddet. i. penam retribuet habitatoribus insularum qui affligerunt iudeos. Tel insulas vocat ciuitates et vi-
cos babyloniam prouincias: quas vastauerunt medi et perser-
t. o Et timebunt qui ab occidente nomen domini:

Iustice t. qui ab ortu solis in deserto: Exo. xxxii. c. a Et saluavit sibi brachium suum. i. resuscitauit sibi filium suum. q. d. licet iudicetur eum oino perdere voluerunt: tam non potuerunt. b Et iusticia eius. i. filius eius per quem omnis iusticia est: c Confirmavit eum. i. patrem predicauit et ostendit: et in cordibus hominum noticiam eius firmavit. Tel iusticia eius ipsa confirmavit eum. i. iusticia christi ad robur resurrectiois et victoriam hostium adduxit eum: vel confirmavit in regno celesti. Unde ipse dicit: De autem propriei innocentia suscepisti et confirmasti me in conspectu tuo in eternum. Hieronymus tam aliter exponit: quod brachium suum saluavit sibi populum penitentem de iudeis et quod potentiam vel inimicentiam non per eorum meritum: et per iusticiam dei confirmavit eum in tribulacionibus et conservauit. d Indutus est iusticia ut lorica: et galea salutis in capite eius. Loquitur deo ad modum militis armati. q. d. dominus veniet loriciatus et galeatus. Et dicit iusticia esse lorica: quia per iusticiam suam puniuit iudeos incredulos. Et saluavit sua galea: quod sua salute ptexit fideles et electos suos. f Indutus est vestimentis rationis: id est militibus romanis. g Et optus est quasi pallio celi. i. exercitu romano ad effundendam rationem suam: et celum indignationis contra inimicos suos. Tel subdit. b Sicut ad vindictam parat. i. et armis indutus ad faciendam vindictam. h Quasi ad retributi-
onem indignationis hostibus suis. i. s. fin opera sua recipiant hostes sui. i. iudicetur. k Et vicissitudinem retribuendam: l Inimicis suis: ut sicut prophetas et ipsum christum occiderunt: ita et romanis occidantur. m Insulis. i. ciuitatibus et vicis iudeorum: n Ulicet reddet. i. mercedem iniquitatis: quod delebit eas. o Et timebunt. Premonstrata vindicta dei in iudeos: describit fide gentium de quatuor partibus mun-

di videntium audita predicatione apostolorum. Dicit ergo: Et timebunt sancte castae fidelitatem: p. Qui ab occidente: ad litteras nationes occidentales: q. Nomen domini. i. filius dei pater.

* murum, p. domo israel. a Et saluavit sibi brachium suum. q. d. licet nullus

Dicit ergo: Et qui ab oru-

b pallio celi: Sic ad vindictam i. quod si ad retributionem indignationis hostibus suis: et vicissitudinem inimicis suis: infelix est qui ab occidente nomen domini:

te flectes ad parandum: sed ratione de eis recipiet iusta: quia celus et furor viri non parcer in die ire. Prover. vi. d. Tel subdit: d Indutus est iusticia ut lorica. Hoc describit christum ad iudicium veniens contra malos ad modum militis armati. Simile Sap. v. d. Indutus per thorace iusticiam: et per galeam iudicium certum: sumet scutum interpugnabile equitatem: acut autem dira stram in lancea. Job. xxix. c. Iusticia induit sum. Eph. vi. c. State succincti lumbos vestros in veritate: iudicium lorica iusticie. Hoc sumit aplaus ab isto loco Elai: ut dicit Hieronymus. Ita. i. Thessal. v. b. Indutus lorica fidei et charitatis: et galeam spem salutis. i. lx. d. Indutus me vestimentis salutis: et indumento iusticie circulat me. Dicit ergo: Indutus est iusticia ut lorica: et galea salutis in capite eius. Hec sunt arma ad muniendum. Christus autem munus est enim virtus naturae. Iusticia muniuit corpus. i. ipsum finem hominem: salus sua muniuit caput eius. i. divinitatem: quod caput christi deus. i. Cor. xii. a. Et divinitas seipso salua est et precta. Christus ergo ad iudicium veniens: indutus est iusticia ut lorica: ut suos expugnet aduersarios: quod vindicatio circumdat atque munitus appetit sua iusticia: cum a nulla parte possit iniustus ostendere ut cuiuslibet valeat querelis feriri. Pateret autem iustitiam querelarum eorum qui peunt: si ipse in aliqua parte videtur iniustus: et peccatores ob iniusticiam damnaret: Sed vindicatio iustitiae appetit cum die: Quid est quod ultra debui facere vineam meam et non feci. S. v. b. Iusticia ergo indutus est: quod omnino quod debuit fecit: et peccatum non fecit. S. liij. b. Et hac iusticia indutus est ut lorica: quia ita defendit eum propria iusticia ut pugnatoem lorica. Nam et idcirco eum nullus ledere potest: quia nullus eum vallet in aliquo iniustum demonstrare. e Et galea salutis in capite eius: quia desuper a deo protegit. f Indutus est vestimentis rationis: et operatus est quasi pallio celi. Christus in eodem vestimento carnis assumptus apparebat in iudicio in quo passus est vulnera et tormenta in mundo. Sed hoc erit iustus in auxiliis et solatium: iniustus autem in damnationis argumentum. De quibus dicit Apoc. i. b. Videbatur in quae pugnerunt. Unde subdit: h Sicut ad vindictam facienda: i Quasi ad retributionem indignationis hostibus suis. Hostes christi sunt: qui eum iterum crucifigunt operibus suis: et fidem eius vel mores vel in se corrumpunt: vel in aliis. Heb. vi. a. Rursus crucifigentes sibi metuens filium dei: et ostentibus habentes. k Et vicissitudinem inimicis suis: retribuenda. Hoc. i. a. Tempus rationis eius a domino est: vicissitudinem ipse retribuet ei. m Insula vicem reddet. i. mercedem reddet iustis qui sunt insule: quia fluctibus temptationum et tribulationum concutuntur. De insulis habebas. S. xl. a. Ibi regre. Et nota quod retributio fieri iustis: quando offerent deo opera misericordie in iudicio: et dominus dicit: Esurivi et dedistis mihi manducare. Matth. xxv. c. Et Prover. xix. c. Genera domino qui miserebatur pauperis. Tel. m Insulis: id est malis hominibus huius mundi: qui semper sunt in mari: id est in amaritudine seculi balneantes se in salsa: id est delectationem habentes in hoc quod in veritate est miseria. Calibus. n Ulicet reddet: id est mercedem iniquitatis. o Et timebunt in aduentu iudicis: p Qui ab occidente sunt: q Nomen domini. i. filius.

* Et qui ab oru solis

Libri

a Et qui ab ortu solis gloria eius. i. remote nationes tam occidentales quam orientales timebunt dominum per gloriosam liberationem populi sui. Et hoc erit: b Cum venerit quasi fluuius violentus: quod iudicet intelligitur de cyro. Nam suas fabulas: quia generalis regula est quod iudicet ea que propter dicuntur de christo attribuitur cyro et corobabel et iesu magno sacerdoti esdras et neemias. Unde sic expoununt: Cū vene-
rit quasi fluuius violentus: qui est spiritus domini cogit: et veniret sion redemptor: et ceteri qui redeunt ab ini-
quitate in iacob dicit dominus? a Et qui ab ortu solis gloria eius.
b Cum venerit quasi fluuius violentus: qui est spiritus domini cogit: et veniret sion redemptor: id est ipso liberator et a captiuitate. s. cyrus. f Et cum
venerit redemptor eis qui redeunt ab iniuitate in iacob. i. a. pseuytis qui de infidelitate conuersi fuerant ad populum domini. q. d. et iudeis naturaliter et pseuytis venient liberator. Ut sic: c Cum venerit sion redemptor. i. ipso hierosolymitanus: et cum venerit similis in iacob redemptor. i. ipso israel: non tam omnibus veniet: sed: d. Et qui redeunt ab iniuitate. i. penitentibus de iniuitate suis. g Dicit dominus qui non fallit nec mentit. h Hoc sedus meus cum eis dicit dominus: hoc. s. quod predixi de liberacione sua erit inviolabile et stabile. Ut hoc quod sequit: i Spiritus meus qui est in te o esaias: k Et verba mea quod posui in ore tuo. i. gratia prophetalis et eruditio legis: l Non recesserunt de ore tuo: et de ore seminis tui dicit dominus. i. habebunt in ipso meo prophetas et doctores. o Amodo et vsq; in sempiternu: q diu. s. mihi obediendo seruerit semine tuu. Ex hoc patet quod moderni iudei non sunt de tali semine quibus hec ablata sunt.

Dystice v. a Et qui ab ortu solis gloria eius. s. cui dicitur: Exurge gloria mea tecum. q. d. multi venient ab oriente et occidente et recubent cum abraam et isaac et iacob: Matth. viii. b. b Cum venerit quasi fluuius violentus. i. cum filius incarnatus fuerit: vel ad gentes in aploꝝ predicatione venerit quod est sicut fluuius: quod in eo est fons sapientie et doctrinae et scientiae et gratiae: qui dicit: Qui sitit veniat ad me et bibat: Joh. vii. f. Itē fluuius compax: quod transit ad cōualles. i. ad humiles. Enī Cant. ii. a. Ego flos campi et liliu convallium. Violentus: quod nibil ei resistit. Unde Matth. xxviii. d. Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. Itē violentus: quod certissime mundus sua predicatione et fide implevit. Unde ps. Velociter currit sermo eius. c Quem spiritus domini cogit: quia amor: bonitas: charitas et pietas sua euim incarnari fecit. Unde diversus conceptus de spūsancto: quia ex benignitate et nimia charitate. Unde dicitur in hymno: Ipsi te cogat pietas tecum. Bern. O amoris vis: amore quid violentius: Solus amor triumphant de deo. e Et cum venerit sion redemptor. Supradixit: qualis venerit vel ad modum cuius venerit. s. quasi fluuius: hic dicit: quibus venerit. s. iustis et penitentibus. Et hoc est: Cum venerit sion redemptor: id est cum venerit qui iustos redimat a miseria: sicut illos qui erant in lumbo. f Et eis qui redeunt ab iniuitate in iacob: id est penitentibus: qui penitentiam agunt in populo dei. Ut sion sunt contemplati: iacob autem sunt actiui: qui cum virtutibus et cōcupiscentiis pugnant: Gal. v. d. b Hoc sedus meus cum eis dicit dominus. Cum eis. s. qui redeunt ab iniuitate. Sed quod est illud sedus: Hoc. s. quod dicitur est: quod veniet eis redemptor. Ut hoc quod sequit: i Spiritus meus qui est in te. i. spūsanctus qui est in ecclesia iustorum: et non recesserunt ab eis: super. Sic quippe salvator promisit discipulis: Ego iuris rogaro pro vobis patrem: et alii paracletum dabit vobis ut maneat vobis in eternu: Joh. xiii. b. k Et verba mea que posui in ore tuo non recesserunt de ore tuo: et de ore semini-

Esiae

nus tui dicit dominus. i. eorum quos in christo lessi per evangelium ecclesia generavit: quod predicatione ecclesie non deficit usque in finem seculi. o Amodo. i. ex quo spiritus datus est. i. a tempore gratiae. p Et usque in sempiternu. i. semp. Uel o modo non deficit spiritus sanctus a te: p Et usque in sempiternu non deficit verba mea: ut reddatur singula singulis. Uel sicut dicit Hieronymus in originali: Ad clam loquitur vel ad dominum: i Spiritus meus qui est in te o esaias. i. gratia prophetans: k Et verba mea quod posui in ore tuo non recesserunt de ore tuo et de ore seminis tui dicit dominus amo- dō et usque in sempiternu. 3. 9. b.

b Hoc sedus meus cum eis dicit dominus. Spiritus meus qui est in te et verbā mea quod posui in ore tuo non recesserunt de ore tuo: et de ore seminis tui dicit dominus: i Spiritus meus qui est in te o esaias. 3. 9. b.

posui in ore tuo non recesserunt de ore tuo et de ore seminis tui. i. de ore filiorum tuorum. i. apostolorum ac nepotum eorum. i. aliorum predicatorum: ut omnis per seriem demonstret generatio. i. et gratia prophetalis in apostolos veniat: et in ceteros quod de istis crediderunt. n Dicit dominus qui non potest mentiri. Quod autem inferit: o Amodo et usque in sempiternu: Juxta illud est: Celum et terra transibunt: verba autem mea non transient: Matth. xxiiij. c.

* a Et qui ab ortu solis gloria eius. i. orientales et occidentales: per quod intelligunt omnes homines. Matth. xxiiij. c. Sicut fulgur exit ab oriente et paret in occidente: ita erit aduentus filii hominis. b Cum venerit quasi fluuius violentus: ut malos in infernum violenter impellat sententia oris sui: que comparat fluuium rapido et torrenti. Daniel. vii. c. Fluuius rapidus igneus egrediebatur a facie eius. i. sententia illa: Itē maledicunt in igne tecum. c Quem fluuius. i. sententia: o Spiritus domini cogit. i. indignatio eius: vel vis animadversio eius. Sed quod ille qui puniet malos remunerabit iustos: ideo subdit: e Et venerit sion redemptor. i. innocentibus vel contemplati. f Et eis qui redeunt ab iniuitate in iacob. i. penitentibus in ipso dei. Ut actus: Non enim soli innocentes sed et penitentes redimet. Ps. Domine iumenta ps. 35. saluabis domine. Itē Ps. Non priuabitis bonis eos qui ambulauit in innocentia. Et beatus bernardus addit: Sed nec eos domine qui ambulauit in penitentia. Redimet autem tunc os suos non soli a culpa sed a miseria: in sion. i. in ratione illuminatis speculationem enigmatis: et in aperte ducens cognitionem veritatis: quā cognitionem sequitur dilectione et fructuō eternae suauitatis: i. sion. i. in irascibili lucrante proficiet fortitudinem quod hic pugnauit in detestatione criminis. g Dicit dominus: ut ita firmus est quod promittit. Unde amplius confirmat quod dixerat subdensus. b Hoc sedus meus cum eis dicit dominus. i. inviolabilitate stabit quod promitto. Simile. s. litij. c. Sicut in diebus noe mihi est istud: cui surauit ne induceret aquas diluvii ultra super terram. i. Spiritus meus qui est in te: et verba mea quod posui in ore tuo non recesserunt de ore tuo: et de ore seminis tui dicit dominus amodo et usque in sempiternu. Istud sedus est in duobus: in perpetuitate charitatis et continuatione divinitatis laudationis. Loquitur enim pater ad filium: vel filius ad sion. i. ad ecclesiā triumphante: vel ad qualibet animam primitens et spiritus qui hic datur non recesserunt ab ecclesia vel anima: nec verba posita in ore ecclesie. Spiritus autem est charitas: quam dat in presenti: que nunquam excedit: sed eam proficit in futuro qui. i. Cor. 13. illam dedit. Per verba autem intelligunt laus divina: que continuabuntur in illis a quibus in presenti inchoabitur: Ideo dicitur i Spiritus meus qui est in te o sion. i. ecclesia vel anima: id est charitas mea quā habes in corde. k Et verba mea quod posui in ore tuo. i. laus mea: l Non recesserunt de ore tuo tecum. id est semper amabis et semper laudabis: si hic laudem inchoare volueris. Ideo volentes prophetarum laudes inchoare dicit: Cantabiles mihi erant iustificationes tuas in loco peregrinationis meae. m Et de ore seminis tui: id est imitatorum tuorum. Hoc dicit ut note multitudine laudantium: quod nullius boni possessorum iocunda est sine socio. o Amodo et usque in sempiternu. i. eternaliter.

Surge illuminare

Berge illumine hierusalē (Expo. Ca.LX.)
z. Mors q̄ dicit Hieronym⁹ in originali de expōsi-
tione iudeor⁹ in hoc capitulo. Dicit enim sic: Nūc bre-
uiter p̄stringendū ē qd plurimi de hoc loco sentiat: vt errore
p̄specto facil⁹ possim⁹ suscipe veritatem: iudet et nři semiuidei
qui aureā arg⁹ gēma/
tam de celo expectant
hierusalē. Hęc i mille
annorū regna futura
cōtendūt: qn oēs gen-
tes scrūpturę sūt Israe-
li: et camelī madian et

Surgē illu/ (Ca.LX.)
a b c d
minare hierusalē quia
vénit lumen tuū: et glia

epha de saba veniētes: aux deferat et thus: et oēs oues cedar
p̄genēt: arietesq; nabatōth veniāt ut imolēt sup altare tē-
pli qd fuerit extuctū. De insulis qz et maxime nauib⁹ thar-
sis volare fūt illi⁹ et colubas: auri et argenti diuitias cōfe-
rentes: et edificari muros hieralē ab alienigenis: quib⁹ p̄sint
gentiū reges: semp̄q; apertas esse portas ciuitatis: vt dieb⁹
ac noctibus diuitiē hieralē et victimē deferant: et oīa que de-
serita sūt cyparissos et pino et cedro sectis in libano cōstruēda:
p̄cipue templū dñi in q̄ sit leticia sempiterna: ita vt sugat lac-
nationū et regū diuitias comedat: tantāq; abundantia rerum
omniū fore: vt p̄ ere aux habeant: p̄ ferro argentū: p̄ lignis
es: p̄ lapidib⁹ ferrū. Principes qz illi⁹ eterna pace fructu-
tor: et p̄futuros populis iustitia: sed et portas futuras
anaglyphas: Et qd his mal⁹ est p̄ sole et luna ipsū deū eter-
na luce fulsūrū: et p̄ uno homie habiturā cā mille fortissimos
viros: et p̄ paruulis gentes robustissimas possessurā. Hęc illi
dicūt q̄ terrenas desiderat voluptates: et vxop̄ gr̄s pulchri-
tudinē ac numer⁹ liberor⁹: quoꝝ de⁹ venter ē: et glia i cōfusi-
one eorū: Quorū qui sequit̄ errorē sub nomine christiano iu-
deo se simile confiteat. Alij aut̄ asserunt hec oīa carnaliū iudeis
repromissa: si receperint eū: qui dicit Job. viij.b. Ego sum
lux mudi. Et Job. i.a. Qui illuminat oīm hoiez veniētē i hūc
mudi: Ut quō victimē cōcessē sunt iplo isrl: nō q̄ p̄ se bone
ēent: sed ne dēmonib⁹ offerrent. Ita et gulosis iudeis nihilq;
aliud querentibus nisi corporis voluptates: ista dñs pollicetur
vt salte p̄ carnaliū desideriū et opū abūdātia filiū susciperet
dei: Quē quia non suscepérunt: p̄missiōes qz irritas fieri. Et
subdit Hiero⁹. Mos aut̄ ad ecclesiā vniuersa dici credamus.
Tertij aut̄ sūt de qb⁹ nō facit Hiero⁹ mētōne: q̄ de nouo iu-
dicare icipit: q̄ dicūt q̄ hec possunt exponi de p̄spēritate
qua habuerūt iudei in redditu de captiuitate babylonica. Sz
q̄ mīta iterserunt q̄ nimis inepte et oīo incōgrue et abusive
ad hoc reflectunt: ideo fabulā illā p̄emittim⁹. Nō em legi⁹
q̄ tantā copiā habuerint camelop̄ madian et epha/neq; q̄ tā-
tas gentes vel tot reges ita subiecērunt: neq; q̄ alienē gentes
muros eoz extruxerint: imo potius ipsi extruxerunt exhor-
tante neemia et p̄cipiētē: nec tantū auri et argēti habuerūt: sic
dicit hic. Pr̄terea quō possit dici q̄ implētū sit in illo redi-
tu: qd hic dī: Nō erit tibi ampli⁹ sol ad lucēdū z. Fictiōes ḡ
b⁹ modi dimittētēs ad ecclīa vniuersa dici credam⁹: q̄ p̄mo
de iudaico iplo cōgregata ē: postea hō de gētib⁹. Hęc ergo:
a **Surge illuminare hieralē.** O ecclīa surge in fideli⁹: q̄
cecidisti i incredulit: Surge i ecclīs q̄ cecidisti i synagogis:
Surge p̄ p̄fessionē et p̄ virtutē: q̄ cecidisti p̄ negatiōē et virtutē:
Et cū surrexer̄ p̄tētē dimittēdo. b **Illuminate fidē christi**
ampli⁹ recipiēdo: Quia venit lumen tuū. Un. c **Hieru-**
salē. i.o aia. **Surge de lecto voluntatis:** de ceno et luto
pcti: de somno et torpore/bñ agēdo: Surge oīo q̄ oīo p̄
strata es vētre et pectore h̄rēs frenis. Sz.lg.a. **Surge cōsur-**
ge induere fortitudine tua sion. b **Illuminate i. lumen reci-**
petib⁹ oblatum. q.o. si vis illuminari p̄ gratiā ampliorē: surge
ab infinitis p̄ pcti detestationē. Eph. v.o. Surge q̄ dormis:
et exurge a mortuis et illuminabit te chaldei⁹. Surge p̄ affectū
boni: b **Illuminate p̄ intellectū veri.** Invitat aut̄ hieralē
i. q̄libet aia ad surgēdū: cū ei ostēdīs exēplū bonē opatiōis.
Illumias aut̄ p̄ verba sanꝝ eruditōis: sed p̄us surgere debet
bō a desideriū terrenis: vt postmodū cōgrētius capiat do-
ctrinā illuminatiōis. Un. Ezech. y.a. p̄us dictū est: Fili hoīs

sta sup pedes tuos: postea datū est ei volumē vt comedēret Ezech. 3.2.

illō. Un. Hiero. xxxi.e. Qui comedērit vuā acerbā dētes el⁹
obstupescēt. Lib⁹ em̄ scripture insipid⁹ est amāti tpalia: qd si-
gnificat p̄ vuā acerbā. d **Quia venit lumen tuū: et glia**

dñi sup te orta est. i.christ⁹ venit in carnē: qui ē lumen hūa-
ni generis et gloria dei patris. Et ad hoc ve-
nit in mūdū vi mūdū

Wō. 56.

illuminaet et patrī glo-
riā queret. De p̄mo di-
cīt Job. viij.b. Ego

sum lux mudi. De se-

cūdo dī in Ps. Exurge glia mea z. Job. i.b. Tidūm⁹ glia

et gloriā q̄li vñigeniti a patre. Prover. x.a. Glia patris fili⁹

sapiēs. Sed nota q̄ christ⁹ nō attulit lumen sine calore: s̄ lumen

elius fuit i igne. Un. 5.x.d. Erit lumen isrl̄ in igne: et sanct⁹ el⁹ i

flāma. Sed q̄ illa lux nō oēs illuminauit: multi em̄ offendērū

i ipsū lumen: Ideo subdit: f **Quia ecce tenebrē opient**

terrā. i. terrenos. q.d. ideo surge hieralē de terra: q̄ tenebrē

ignorantie et infidelitatis opient terrā. i. illos q̄ statuerūt ocu-

los suos declinare i frā. b **Et caligo/p̄cōp/p̄plos.** Un.

sicut in hebreo habeb̄: tr̄ib⁹. i. iudeos: q̄ offendērūt ad lumen.

5.lit.b. Impiegim̄t meridie q̄li in tenebris. Hiero. xlviij.c.

Via illo⁹ erit q̄li lubricū in tenebris: impellēt em̄ et corruēt

i ea. Exo. x.f. Facte sūt tenebrē horribiles i vniuersa terra

Egypti: i. ib⁹ dieb⁹ nō nō vidit frēm suū: nec mouit se de loco.

Tenebrē malor⁹ sūt tr̄iduane: q̄ obscuri sūt i corde et in lo-

cutione et in ope. k **Sup te aut̄ oriel dñs sol iusticie.**

Un. Malach. iiij.b. Tobis timēt⁹ nomē meū oriel sol iusti-

cie. Et dīc sup te: q̄ sup merita hominū fuit aduēt⁹ christi:

Null⁹ em̄ mereri aduēt⁹ christi potuit. Itē sup te: q̄ a deo

* missus. Luc. i.g.

a **Surge illuminare hierusalē z.** Hoc capitulum Litteraliter

fm modernos iudeos vel iudaicantes sic ordinat. Supra in

fine p̄cedētis capituli exp̄m̄t p̄fidētia quā iudei habuerūt in

captiuitate positi: q̄ mītū deo placuit: p̄t b i p̄ma pte hui⁹

capituli p̄mittit eis de captiuitate liberatio: ibi: **Surge il-**

lumiare. In secūda gentiū siue p̄selytor⁹ cōuercio: ibi: **Et**

ambulabūt gētes z. In itia suaz ciuitati reēdificatio:

ibi: **Et edificabūt filij pegrinor⁹ z.** In q̄ta maxia glo-

riatio: ibi: **Et veniēt ad te curui z.** In q̄ta auri et argē-

ti et possessionū mītuplicatio: ibi: **Oro ere afferā aux.** In

sexta et vltia religiōis obseruatio: ibi: **Ho audieſ ultra uq̄ p̄ma par-**

tas. Dic ḡ dñs ad hieralē captiuitatā: a **Surge.** i. surges q̄

iaces i tenebrōsa captiuitate carceri: ad Iaz. b **Illuminate**

i. illuminaber̄. i. p̄paber̄ i redditu captiuitatā: q̄ hieralē. i.

p̄lus q̄ de frā hierosolymana duc̄t̄ es capriu⁹. d **Quia**

venit lumen tuū. i. pipitas p̄ cyru. e **Et glia dñi sup te**

orta est. i. gloriosa liberatiōis p̄spitas: sicut nouuo sol post

tenebras captiuitatis subito ort̄ est tibi. Et dicit glia dñi or-

ta. i. quā facit dñs oriri. Tel. d **Lumen tuū** dic̄t q̄tū ad

p̄spēritatē iplo iudeor⁹. e **Et gloria dñi q̄tū ad vi-**

ctoriā et delectionē suorum hostiū. i. chaldeor⁹. Unde subdit:

f **Quia ecce tenebrē miseria et calamitatis:** g **Ope-**

rient terrā. i. chaldeam. Et dicit opient: vt noteſ abūdan-

tia et ineuitabilitas captiuitatis. b **Et caligo/tribulatio-**

nis:

i **Populos.** i. chaldeos: q̄ vastabūt chaldei hostes

tui a mediis. k **Super te aut̄ oriel dñs.** i. ipsem̄t dñs

deus erit sol tuus et illuminator⁹ tuus: fm illud Baruch. v.a.

Deus ostēdet splendoře suū in te q̄ sub celo est. Al' aliter ex-

ponit ab illo loco: d **Quia venit lumen tuū: et gloria**

dñi sup te orta est. Et subdit quomō. f **Quia.** i. ecce

tenebrē opient terrā. i. nubes cum gloria dñi preget te in

reditu de babylōne: sicut in exitu de egypto. b **Et cali-**

go populos/alienos:

k **Sup te aut̄ oriel dñs.** i. lux dñi: quia sicut illa nubes erat lucida iudeis et tene-

brosa egyptijs: ita dicit iudei q̄ i redditu suo de babylōne fuit

nubes lucidae eis et tenebrōsa alijs: Sz non est hoc credibile:

q̄ expressa mentio facit esset ab esdra et alijs sanctis qui tūc

tēpōis fuerūt de tāto miraculo si accidisset: Ideo alijs dicit

y q̄ hoc futurū est

Libri

Wystice v. missus. Luc. i. g. Per viscera misericordie dei nostri: in qb^o visitavit nos orenes ex alto. Job. iii. d. Qui de celo venit sup omnes est: a Et gloria ei^o. i. fili^o dei gloriosus: b In te videbis. Baruch. iii. d. In terris visus est re. Uel gloria eius. i. miracula et magnalia opa ei^o. Baruch. v. a. Ostendet splendorum suu i te

Mr. toni qui sub celo est. Uel gloria eius. i. crux ei^o b et gloria eius in te videbis. in q gloriose triumphus. c Et ambulabunt gentes in lumine tuo: et reges in splendo- 3.49. e abatur paulus: dices f re ortus tui. Leua in circuitu

Secunda pars dñi de loco suo. c Et ambulabunt gentes in lumine tuo. i. i. fide christi: q est lux mundi: Job. viii. b. Et nota q christi in incarnatione fuit qsi lux in testa: sed in passione maxime illuminauit totum mundum: qz tunc perfacta est lagūcula: et lux apparuit. Unde. s. x. g. Ecce dominus exercituum confringet lagūculam in terrore. In lumine isto ambulauerunt gentes: qm illuminatae per fidem ambulauerunt semper proficiendo per bonam operationem: Alii de nihilo seruiret lux: nisi ad lucem ambularem: bni vivendo et strenue opando. Un Job. xii. e. Ambulate dum lucem habet: ne tenebre vos cōprebendant. Ps. O ratus est sol et congregati sunt: et in cubilibus suis collocabuntur: exhibet hoc ad opus suu re. O alienante em luce bestie latentes et silentes: sed homines ad opus exercentur: Sic ad lumine christi demones expaescunt: boni autem homines ad bni opandum excitantur. Apo. xxi. g. Ambulabunt gentes in lumine eius: et reges regnem afferent gloriam suam et honorem. d Et reges in splendore ortus tui. i. in splendore illi^o q est ortus in te et p. te. s. ix. b. Duerat nam est nobis: et filius datus est nobis. Huius pueri natus splendor emicuit: qz doctrinam eruditioem gratiam infusione boni exempli ostensione mundum illuminauit. Un. s. lvii. c.

Ps. 109. Implebit splendoribus animam tuam: et ossa tua liberabit. Ps. In splendoribus sanctorum tecum. Specialiter autem splendor ortus christi fuit paupertas parvuli pannis involuti et in p̄sepio reclinati: afflictio et pena ipsorum parvuli vagientis in frigore et nuditate natu: Item humilitas stabuli. In hunc ortus splendore ambulant: qui christi sequuntur paupertatem: penitentiam: humilitatem. Tales sunt reges: quorum cor in manu dei. Prover. xxi. a. Sicut diuisiones aquarum: ita cor regum in manu dei: et quocumque voluerit inclinabit illud vel vertet. Uel reges ad litteram: ut constantinus et eracius et theodosius et alii. Et nota q hic est agita prophetia de vocacione gentium: Un adhuc de hoc subdit: e Leua in circuitu oculos tuos: Ecclesia primaria respice et circumfer oculos tuos in universas mundi partes. h Et vide q i Omnes isti qui sunt in circuitu tuo. i. homines de toto mundo: k Congregati sunt. i. congregabuntur in ouile fidelium. l Elenkerunt tibi. i. venierunt tibi auxiliu et solatii et gaudiu. Simile dicit Job. iii. e. Leuate oculos vestros et videte regiones: qz alib sunt iam ad messem. Uel specialiter in die pentecostes potuit hoc dici primitiis ecclesiis: quis isti de universo obiret ad die festum congregari in iherusalim: venerunt tibi: qz sermonem apostolorum suscepserunt. Act. ii. a. Erat autem in iherusalim habitates iudei viri religiosi ex omni natione q sub celo est re. Baruch. v. b. Exurge iherusalim et sta in excelso et circaspice ad orientem et vide collectos filios tuos ab oriente sole usque ad occidentem in verbo sancti gaudentes. Similiter cuiilibet animo dicit: m Leua in circuitu oculos tuos et vide: ut sis de animalibus circaspicis q erat plena oculis ante et retro: Apoc. iii. b. Et dicit Leua: contra illos q oculos suos statuerunt declinare in terram. s. xl. e. dicit idem: Leua in circuitu oculos tuos et vide: omnes isti congregati sunt: venerunt tibi. Ibi require expositionem moralē. Sequitur: m Filii tui de longe venierunt. i. de remotis terris venient fortis ad fidem. o Et filius tuus de latere surgens. i. de proximi regionibus que sunt qsi ad latus iherusalem venient secundum psalmum ad ecclesie unitatem. Uel. i. de magnis peccatis et multis convergentibus et fieri filii. i. fortis et strenui: qz ubi abundavit delictum superabundavit et gratia: Roma. v. d. Et cui plus dimittitur plus diligat. Luc. vii. f.

Esaie

Eph. q. c. Tlos qui eratis longe facti estis ppe. Vire. h. f. Qui fugistis gladium venire: nolite stare: recordamini pacem dñi: et iherusalim ascendat super cor vestrum. Gladium dñi fugere est immunitate sententiā futuri iudicij penitēdo pacificare. Sz quisq; huc gladium fugit cessando a malo: non debet stare sed ad christum merito bonae actionis festinans

aperare. De longe venit paulus: et factus est valde ppe: qui de se uissimo pectoratore factus est fidelissimus p. St. Macarius: dicator: de saulo paulus. Tales sunt filii. t. Et filii sunt de latere: surgent.

robusti et fortes: In locis enim horridis et incultis solerū fieri casta inexpugnabilia. Itē frā q maria prima est: et aliquā inundat ab eo optima est et fertilis: Sic magni peccatores qui frequenter habent in memoria amaritudinem suorum peccatorum in ecclesia dei sunt viriliores. o Et filius tuus de latere surgens. i. de minoribus peccatis convergens. Tales penitentes dicunt filius: qz frequenter pigri sunt et minus feruientes: fm illud Luc. vii. f. Qui minus dimittit: min⁹ diligit. Uel. Filius tuus de latere surgens:

Et alius: in Filii tui. fortes opera tua et strenua: n Deinde alter venient. i. de exemplis antiquorum patrum venientib; voluntas strenue opandi. Un. Prover. viii. b. Facta est qsi nauis instituta de longe portans panem suum: qd facit q in exemplis antiquorum patrum refectionem spiritualē ad robur bene opandi querit. o Et filius tuus: id est imbecilla opera tua et levia: p. De latere surgens: id est de primo de exemplis. i. modernorum doctorum et religiosorum: Effeminate enim sunt: et ideo opera feminina faciunt: et talia opera sumunt subdit de exemplis eorum. Un. sic: m Filii tui. o ecclesia qsi fortes plati et virtuos: Alter n. De longe venient: ad litterā: qz non eligunt plati: non propinquū genere vel familiaritate: sed pigrimi et extranei melius se habent tales in platione. o Et filius tuus. i. plati effemiantur: siue sacerdotes debiles: p. De latere: altius pontificis vel regis: vel alio p. plato: q. Surge: Quia cum latera ali-

* cu⁹ magni

l qz hoc futurū est: q ita erit nubes cu⁹ gloria dñi superbie. Litteris iherusalim: sic quodā erat super tabernaculum: ut habeat numeri. ix. c. Sequitur: a Et gloria dñi vlt. eius in te videbis. i. uides vel miracula multa et euidentia facies dñs in te: sic in exitu de egypto fecit. c. Et ambulabunt gentes in lumine tuo. i. Secundus multi p̄selyti fieri et sequent te: videtes in lumine tuus plenitatis. d. Et reges in splendore ortus tui. i. multi reges subiecti se tibi: et venient ad te in splendore ortus tui. i. i. p̄spitate tibi oriente: Un. ortus tui. i. in p̄spitate in qua nata es: qz quasi non eras dum in captivitate tenebaris: et qsi de novo nata es: qz liberata es. e Leua: o tu iherusalem: f. In circuitu tuo: g. Oculos tuos et vide: omnes isti: quos tu vides circa te. Et dicit Andreas: digito: id est presentes ostendit et demonstrat post multorum annorum curricula nascituros. k. Congregati sunt: de dismissione captiuitatis: l. Genit. rūt tibi ad decorē et fortitudinem. q. d. respice omnes nationes et p̄ges mundi: qz de omib; p̄ib; mundi venient exuleos filii tui: vel convergent ad te p̄selyti. Et dī: e Leua in circuitu oculos tuos re. q. d. in altu sua ut possit plura videre: et vnde respice circa te ut nihil lateat. Et est sile Baruch. v. b. Exurge iherusalim et sta in excelso et circaspice ad orientem: et vide collectos filios tuos ab oriente sole usque ad occidentem in verbo sancti gaudentes. i. in verbo iherusalem: qui h̄dixit illa de captiuitate liberationē. De iudeo autem reuersione adhuc subdit: m Filii tui de longe venient. i. de longinqua captiuitate. o. Et filius tuus de latere surgens. i. de vicina et propinqua captiuitate surgens et redibunt. Et dī: filii tui et filie. i. vterque sexus. Uel sic exponit ut dicit hebrei: m Filii tui de longe venient per rectam viam: o. Et filius tuus de latere surgens. i. obliqua via venient. q. d. tot erunt filii tui q vnde venient tibi: alij directa via: alij obliqua et qsi a latere. Anderas sic exponit: m Filii tui qui sunt fortis et strenui: n. De longe venient perib; luitate o. Et filius tuus. i. debiles et infirmi: p. De latere surgens

* de latere

Pifice. * latere surgēt: de latere s. redēptoris in cruce vulnerato: qz infirmi plus de hūilitate ac passionē eius pfectum ac spūale clementū capiūt qz de diuinitate ceteris mysterijs. **T**ū dicit: Surgēt. i. incremēter p̄ficiens. Propter hoc de talibus vī aplūs. i. Corinθ. q. a. Nihil me iudicauī scire inter vos nisi christū iesū t hūc crucifixū. **B**erñ. **H**oc ē qō me plus mouet/ plus vrgit/ plus accē. **L**ūc videb̄is t afflues t mi- rabis t dilatabis cor tuū: qn̄ dicat̄ tuus domine quem bibisti op̄ no- stre redēptionis. **A**nde Exo. xij. b. Caput cum pedib̄s t in- testinis vorabitis. i. incarnationē/ que est quasi caput t initiuū christi ī hoc mundo: cū passione/ que significat p pedes/ de- uote recoletis. Sed nō sunt p̄termitēda intestina agni. i. de- uotissime sunt recolenda viscera misericordie dei nostri: q tan- to amore incarnari t pati voluit p nobis. **H**uic expositioni satis competit littera Hieronymi ī hoc loco: Filii tue de la- tere vel in latere fugent: lac. s. cōsolatiōis t exhortatiōis. Ali- qui habent/ de lacte fugent: vel lac fugent. **H**oc etiā habet Interlin. **S**ed Hieronymus exponit de latere vel in latere. Aliqui autē dicūt q̄ hebreus habet nomē comune ad lac t la- tus. Et nota q̄ h̄ec littera quā habem⁹ surgēt: nō est in he- breo: nec septuaginta: nec expoſtores antiqui litterā hāc ex- ponūt. **L**at⁹ aut̄ oī i cruce p̄forat⁹ m̄istrat filiab⁹. i. sanctis t devotis animab⁹ sanguinē loco lactis. Pulli enim aquile. i. filii christi lambūt sanguinē loco lactis: Job. xxix. d. **T**ella- tus dñi fuerūt apli: qui familiares fuerūt t adhērentes chri- sto: Et similiter ali⁹ apostolici viri doctores t p̄dicatores a quib⁹ fugunt fili. i. minores/ lac doctrinę facilioris. i. Cori- th. q. a. **L**anq̄ paruulis in christo lac dedi yobis potū nō escā. **I**tem. i. **D**eū. q. a. Quasi modo geniti infantes rationabiles sine dolo lac cōcupiscite.

Aller. * cui⁹ magni p̄ficiis. i. cōſiliarij surgūt in p̄lationes: tūc frequēter se habēt vt fili⁹ effeminate. i. t luxurioſe viuendo. **S**. ij. a. Effeminate dñi abunq̄ eis. **S**equit: a. **L**ūc videb̄is/ quādo. s. eleuaueris oculos tuos. **L**ūc videb̄is/ impletū in gentib⁹ qd̄ fuerat p̄missum ī p̄phetis. **T**el. **L**ūc videb̄is/ filios tuos: b. **E**t afflues/ filiis: id est in modū fluuiorum aq̄s subitis iundabis. **T**ique em̄ multe populi multi: Apol. xvij. d. c. **E**t mirabilis/ de subita tantarum gentiū voca- tōe. **A**nde. i. xlvi. c. Quis audiuit vnq̄ tale: t q̄s vidit huic simile: **M**uquid parturiet terra ī vna die: aut partet gens si- mul: quia parturuit t peperit sion filios suos: d. **E**t dilatabis cor tuū p̄ gaudio: vt dicit **H**aimo. **T**el fm̄ Hiero- nymū: d. **D**ilatabilis/ vt christū hospitem suscipias. **T**el aliter: a. **L**ūc videb̄is/ veritatē ī p̄dicatiōe apostoloz. b. **E**t afflues/ delitūs ubi ministratis p officiū eoz/ do- ctrina/ gratijs sacramēti t exēplis sanctoz. **E**t mirabilis/ in sapia doctoz: d. **E**t dilatabilis cor tuū/ i patientia mar- tyriū. **P**atientia em̄ ē sīc sacc⁹ custodiēs om̄s frutes: in q̄ etiā reporabim⁹ eternorū bonorū reprobationē. **V**si **H**eb. x. d. Patientia nob̄ necessaria ē: vt volūtate dei faciētes reportez p̄missionē. Qui ḡ vult habere multa p̄mia et magna/ ampli- et saccū patientie: vt omnes insurias/ cōtumelias/ molestias patienter sustineat. Beati em̄ qui p̄secutiōne patiunt̄ ppter iusticiā: quoniam ipsoz est regnū celoz: **W**attb. v. a. **D**ā. In tribulatiōe dilatasti mibi. Sed multi habent saccum istū sc̄e saccū patientie p̄tusū: et ideo q̄n̄ aliquid p̄brosū vel cōtume- liosū daf eis ad reponēdū ī h̄sacco patientie/ statim effundit p̄ impatientiā suā. **A**nde Eccl. xxj. c. **L**or fatui quasi vas cō- fractū: omnē sapientiā nō tenebit. **I**te Eccl. xx. b. Bratię fa- tuorū effundent. **A**ggei. j. b. Qui mercedes cōgregauit misit eas in saccū p̄tusū. **D**ecedes sunt tribulatiōes t angustiē plentes. **D**agnus em̄ thesaurus est tribulatiōnū multitudo. **A**nde Job. xxvij. c. Muquid ingressus es thesauros niuis aut thesauros grādūs aspexisti: **D**eū. xxix. c. **I**nundatio- nes mar̄ q̄si lac fugēt t thesauros absconditos arenaz. **T**he- sauri arenaz v̄l̄ miseriaz sūt valde absconditi: pauci em̄ vidēt vilitatem eorum: et ideo a fatuis recipiunt̄ in sacco pertuso.

Tel aliter: a. **L**ūc videb̄is/ per fidem adhērēdo summe **A**lter veritati: Et hoc palū. **A**nde Luc. xviij. g. Quid vis ut fa- clam tibi: **R**espondit: Dñe vt videā. b. **E**t afflues/ deli- tūs spiritualib⁹ p̄ charitatē adhērēdo summe suavitati. **D**e istis delitūs. **S**. h. a. Ponet desertū eius quasi delitias. **J**ob

xxij. d. **L**ūc sup̄ om̄i- potentē delitib⁹ afflu- es: t eleuabis ad deū faciem tuā. **C**ant. viij. c. **O**z pulchra es et q̄ decorā charissima in

delitūs. **I**tem Cant. viij. b. Que est ista que ascendit de de- serto delitūs afflues: Sed quia visionē pulchra sequit adini- ratio: t affluentiam bonorū sequit̄ vasis dilatatio: Ideo se- quit: c. **E**t mirabilis t dilatabis cor tuū: **M**irabilis. s. ad visionē eternę t summe veritati: et dilatabis ad compre- hensionē afflētię suavitatis. **H**ec in futuro complebunt: sed in p̄senti h̄m̄ modū vīe inchoant. **A**nde apostol⁹ dicit. ii. Co- rinθ. vij. c. Os nostrū patet ad vos o corinθi: cor nostrum dilatatum ē. Latitudo cordis ē charitas: q̄ oēs malos recipit p compassionē: om̄is bonos p̄ cōgratulationē. **A**nde dicit P̄s. Latum mandarū tuū nūmis. Latū ab effectu. **E**cōtra angu- stia cordis est cupiditas. **H**ec em̄ om̄ia excludit nisi sola ea que nō replent. s. temporalia que nihil sunt. **E**cēs. v. b. **A**u- rus nō implebit pecunia. Et tū in istis terrenis om̄s volunt dilatari. **S**ed dicit **O**rigenes super Numeri. xiiij. Quanto nos dilatamur in terris: tanto demonib⁹ latiora spacia cōce- dimus in celis. **S**equit: e. **Q**uādo cōuersa fuerit ad te multitudine mar̄: tūc sup̄e videb̄is t afflues o ecclesia q̄n̄ videris conversionē multitudinis gentiū: que dicunt̄ mul- titudo maris p̄ amaritudine peccator̄. Et non solū multitu- do: sed etiā f. **F**ortitudo gentiū venerit tibi: nō cōtra te: sed tibi ad gaudiū et solatiū et auxiliū sociabit̄. **F**ortitudo autem gentiū dicunt̄ reges t principes: multitudine maris ho- mines populares. **S**. xlvi. c. **L**abor egypti t negotiatio ethio- pię t sabaium viri sublimes ad te trāſibūt t tui erūt. **S**ed heu hodie cōtra ecclesiā sunt: t eam nō munitunt: sed impugnan et multitudine maris t fortitudo gentiū. i. minores t maiores/ subditi t plati/laici t clerici/seculares t religiosi. **A**nde. **S**. xx- viij. a. **S**icut populus sic sacerdos. **E**t vīta non peioz sacer- dos q̄ popul⁹. **B**erñ. **T**ideī iſu bone aduersum te cōiurasse vniuersitas christianoz: t illi in p̄secutiōne tua p̄mis: qui in ec- clesia tua vīdens primatū diligere et gerere p̄ncipatū. **F**or- titudo ergo gentium a diabolo capta et dissipata est. **A**nde **S**. x. d. **I**nuenit quasi nūdum manus mea fortitudinē popu- lorū: t sicut colligunt̄ oua que derelicta sunt: sic vniuersam terrā ego congregauit. Primo diabolus capit fortitudinē po- puli. i. **Pl**atū: postmodū vniuersam terrā. i. **Pl**ebem. In nido autē notans tria que cōueniunt p̄platis. **N**idus in alto fit ab aubib⁹: ecce sup̄bia dignitati. **I**tem mollis est: ecce resolutio voluptatū. **I**te exteri⁹ spinosus est: ecce avaricia sacerdotū.

* **S**equit. **I**nundatio de lateribus. s. gentiū: sup̄ quoq̄ latera vel brachia affe- ren̄t: q̄n̄ venerint ad te tūc surgēt. **H**uic expositiōi videb̄ cō- sonare littera Septuaginta/ que ē: Et fili⁹ tue sup̄ humeros portabunt. **H**ieronym⁹ in originali ponit hāc litterā: Et fili⁹ tue de latere fugent. Et sic potest exponi: De latere. s. matrū fugent lac. s. paruuli in reditu. q. d. matres habebunt copiam lactis ad nutriendū paruulos: **C**ontra illam maledictionem Osee. ix. c. Da illis domine. Quid dabis eis: Da eis vuluā sine liberis: t vbera arentia. a. **L**ūc videb̄is/ multitudi- ne filiorū t proselytor̄: quādo. s. eleuabis oculos tuos in cir- cūtu. b. **E**t afflues/ in terra tua multitudine bonorū. c. **E**t mirabilis/ p̄ subita p̄spēritate: vel proselytorū cōuer- sione. d. **E**t dilatabilis cor tuū/ p̄ gaudio: e. **Q**uā- do cōuersa fuerit ad te: id est ad cultum tue religionis. f. **M**ultitudine mar̄: id est mare gentilitatis: quod ex- ponendo subdit: g. **F**ortitudo gentiū venerit tibi: non contra te: id est quādo fortes gentes et reges earū vene- rint ad te: se tibi subiūciēdo: vel cultū tue religiōis suscipiēdo.

Libri

Mystice. **a** Sequit: **a** **Inundatio camelorum opiet te: dromedarij madian et ephorum.** **Mota qd dic Hieronymus:** **D**adian et epba regioes sunt träs arabiä fertiles camelorum: oisq; puicia appellat saba: vni et fuit regina saba. Cedar autem de qd postea ibi, dicitur regio saraceno: qd in scriptura vocat hismaelite. Nabaioth autem fuit filius hismaelis: sibi cedar filius hismaelis. Et existor nomib; solitudo appellata cedar vbi nabaioth: **B** a rit tibi. **Inundatio camelorum opiet te: dromedarij madian et ephorum.** **O**nes de saba venient: qd frugum inops pecorum plena est. Per familiariam quoia gentium barbarum: qd vicinæ sunt israelitorum mudi cōuersio predicatur. **U**nus dicit: **a** **Inundatio camelorum.** i. multitudine gentium qd habet super se gibbum. i. podopecatorum: **b** **O**pier te. **i**. ornabit te o ecclia ad modum vestimenti. **U**nus opier te: **b** dic ppe multitudinem qd ad modum fluminis. **U**nus signanter dicit: **I**nundatio: vt note abudantia siue multitudine gentium: et impetus feruoris. **U**nus. i. q. a. Et fluunt ad eum omnes gentes. **C**ameli sunt diuites gibbum diuitiarum super se cumulantes. **U**nus Luci. xviiij. e. Facilius est camelum qd foramen acus transire qd diuite intrare in regnum celorum. Quibus verbis vt dicit Hieronimus: difficultatem rei propositum non impossibilitatem. Per camelos qd intelliguntur diuites: vel omnes gibbo petrum et diuitiarum grauati: et a rectitudine vite tortuosi: qd penitentia a suis cupiditatibus eccliam in paupib; suis operiū munericis et elemosynis copiosis. **c** **Dromedarij madian et ephorum.** Dromedarum camelorum sunt veloces. Est et dromedarij vbi dromas: vtrumque enim dicitur: genere quoddam camelorum minoris quidem est velocioris: unde nomine accepit. Dromos enim grece cursus vbi velocitas appellatur: Ceterum enim militaria et amplius ferit uno die ambulare: Inde etiam bipodorum. i. equorum cursus. Itē nauis velox ex hoc vocat dromo. Dromedarij etiam dicuntur velox. Madiam autem et ephoram: ut dictum est: regioes sunt trans arabiä: camelis et dromedarij abudantes: per quos designant omnes pres mudi de quibus veniunt gentes. Madian enim interpretatur: ephorum vero resolutus siue effundens. Dromedarij qd madian et ephorum sunt gentes vbi peccatores quilibet: veloces ad suavitatem et resolutionem siue effusione: ut s. iniqtatem primo meditentur in corde: et postea effundantur locutioe vel ope. **P**ro. 13. Veloce pedes eorum. i. interius affectiones male: ad effundendum sanguinem. i. ad peccatum apertum agendum. Proverbi. i. b. Pedes eorum ad malum currunt: et festinat ut effundatur sanguinem. **d** **Omnes de saba venient.** Saba interpretatur cōuersio vel captiuitas vel regem: qd intelliguntur gentilitatis vel peccati. Peccatum enim est cōuersio et subiectio et inuolutio. Cōuersio. i. ad creaturam per sensum: subiectio et captiuitas omnium membrorum per actum. Tunc enim manifestum est hominem esse seruum peccati: quoniam omnia membra sua ponit ad eius servitum. Ioh. viij. d. Qui facit peccatum seruus est peccati. Itē inuolatio est in peccato per suetudinem: quoniam homo per regem suetudinis voluit in peccato. Omnes ergo de saba veniunt. i. omnia genera hominum de omni statu peccati: cordis: omnis opis: cōsuetudinis: ad fidem redeunt opate per dilectionem. **e** **Auz et thus deferentes.** Auz ad regem tributum pertinet: thus ad dei sacrificium. Auz ergo et thus gentiles siue quilibet petros ad christum deferunt: cum in eo diuinam maiestatem et regiam dignitatem fatentur. Tunc autem est pondus maturitatis: et fulgor et spes honeste puerationis. Hoc aurum obscuratum doluit hieremias: cum diceret Threni. iiij. a. Quod obscuratum est aurum: mutatus est color optimus. Thus autem est deuotio oionis: sicut illud Pro. 13. Migrat oion mea sicut incolumis in conspectu tuo. Sed quod illud oion meum impetrat non debet habita: quod de habitis gratia esse didicerit: Ideo subdit: **f** **Et laude domino vel domino annunciantes per gratiarum actionem:** vt ad locum unde exiunt flumia reuertantur ut iterum fluant: sicut dicit Eccl. i. b. Fons enim et origo omnis aquarum. i. omnis grax est dominus: quoniam ab eo transibunt per oionem: et in eum refundunt per gratiarum actionem. Tunc Laudem domino annunciant: qui non contemnit sua salute: gloriatur ei. i. filius qui est gloria patris: vel opera ipsius gloriosa alius predicat. i. Iren. c. Quis reminiscitur domini ne taceatis: et ne dereliqueritis ei donec stabilitas et donec ponet hierusalem laudem istram. **g** **O**ne pecus cedar pergebat tibi: arietes nabaioth misstrabunt tibi. Per pecus

Esaie

cudes significant simplicens et idem opere plures. Per arietes sapientes et discreti plati: sicut apli et aplici viri. Pecus qd cedar congregatur in ouile ecclie: quoniam simplices qui ante erant in tenebris ignorati et in errore culpe inveniuntur. Cedar enim interpretatur tenebris vel in erroribus. Eph. v. b. Fulisti alios tenebras: nunc autem lux in domino. Et rite

tes autem sunt predicatorum et aplici viri: qui duplicitate cornu debet lupos. i. hostes ecclie vel deinde ipsos pugnare: vero. s. et exemplo. Vel cornua duo sunt duo testamenta: vel patiencia et sapientia: que

in scriptura studendo: vbi in oione preplando debet platus assumere. **U**nus Exo. xxxiiij. d. Cum descenderet moyses de monte finaliter tenebat duas tabulas testimoniorum: et ignorabat quoniam cornuta esset facies sua ex portio sermonis domini. Sed isti arietes debet esse nabaioth. Nabaioth enim interpretatur plumbum. Prelati qd debent esse arietes nabaioth: ut cum cornibus potestatis habeant propria. i. visionem siue scientiam veritatis. Potestas enim et scientia sunt duae claves paradisi: qui committuntur plati. Sed de multis verbis est quod dicitur. s. lvij. d. Speculatorum enim ceci oes: nesciunt vniuersitatem. Sed arietes nabaioth sunt plati cornuti qui potestat: et scientia siue discreti. De talibus dicitur: **b** **Arietes nabaioth misstrabunt tibi.** i. scilicet mistri ecclie non domini. i. Pet. v. a. Non obstantes in clero et cetero. Qui tales arietes ministrant: tunc pecus congregatur. Sed quoniam principes ecclie sunt sic arietes non inuenientes pacem: ut dicitur Threni. i. b. tunc pecus cedar mactant et dispiciunt non congregantur. Quid misstrabuntur: Lac doctrine in portu ipsius: et lanam ipsius subsidit in sustentatione corporale. Sed ecoria fit bode. Eccl. xxvij. a. Ut pastoribus sis etiam qui pascebant semetiplos: Lac comedebant et lanis opiebantur: gregem autem meum non pascebant. **c** **O**fferentes super placabili altari meo: siue iusta translatione theodotionis offerent se et cetero. Decora enim cedar et arietes nabaioth. i. subditi et plati vel gentilium plus et iudei: cuius offerunt se deo: dum corpus sua exhibent deo hostiam viventem sanctam deo placenter: ut dicitur Ro. xv. a. Sed hec oblatio debet fieri in altari fidei: Fides enim est altare placabile: quoniam sine fide impossibile est placere deo: Heb. xi. a. Deut. xxvij. c. Ibi immolabunt victimas iusticie. Ut altare est cor. Si Gregorius dicit super Levitum. vi. Altare dei cor nostrum est: in quo iubet ignis super ardorem: quoniam necesse est ex illo charitatis flammam indebet accendere. Et postea dicit: Quisquis in se hunc ignem charitatis accedit: semetipsum holocaustum desuper imponit: et oculi vestrum quoniam in se male vivuerat exurit. Tunc enim interna sua considerat: et vita reprobata immolationis gladio mactat: cum se in arca cordis sui imposuerit: et igne charitatis accederit. Tunc aliter: **d** **O**fferentes arietes: si a paulo oblati est dominus tuus et alii: et a petro marcus. k **Sup** placabili altari meo. i. i. fide christi: qui dicitur altare placabile: quoniam per fidem christi reconciliatur homo deus. Unde Roma. iij. d. Quem posuit de spiritu suu per fidem in sanguine ipsius. **e** **Et domum maiestatis meae.** i. eccliam: m **S**ificabo in talibus oblationibus. * onibus. Sequitur.

f **a** **I**nundatio camelorum opier te: dromedarij madian et ephorum. **L**itteratur regioes erit tibi copia talium animalium: quoniam de istis regiob; tibi adducetur: ita ut tota terra tua quoniam flumus opieratur. **h** **D**icitur autem non legi accidisse iudeis licet ipsi sic fabulentur. Ad lraz autem sic dicit Hieronimus: Madiam et ephorum regioes sunt träs arabiä fertiles camelorum: oisq; puicia appellat saba: vni fuit regina saba. **g** **De regio libet sibi: d** **Omnes de saba venient.** i. maxima multitudo: **e** **Auz et thus deferentes.** Auz afferent regibus iudees in tributum. Thus deo in incensum. **f** **Et laude domino vbi dominus annunciantes: ad lraz: de beneficis suis et prolixi suo collatis.** **g** **D**omini pecus cedar et gregabitur tibi. i. ad terram tuam adducetur deceder multitudinem pecorum: vel in tributum: vel ad offerendum deo. **h** **Arietes nabaioth misstrabunt tibi.** i. adducetur tibi multos arietes de nabaioth. Ad litteram autem cedar regio est saracenus: quoniam in scripturis appellatur hismaelite: et nabaioth filius sunt hismaelites: a quoniam regis dicitur: quoniam frugum inops pecorum plena est. **i** **O**fferentes illi arietes: **k** **Sup** placabili altari meo: ad litteram. **l** **E**t domum maiestatis meae. i. mei magni. m **S**ificabo in talibus

nubes media ē inter celum & terrā: Similiter p̄dicator debet esse mediator inter deum & populum: ut deo fundat orationem et populo ministret eruditionem. Unde Heus. v.2. Ego se, quereret & mediis suis inter deum & vos in tempore illo: ut annūciare vobis verba ei². Itē nubes vento ducunt: & p̄dicator spiritus sancto agitatur. Ezech. i. c. Tibi erat ipēt² spiritus illuc gradiebant pariter et rotę. Ps. Spiritus

v.5.142

b lāt: & q̄si colubē ad fenestras

tuus bonus deducet me in terram rectam. Item nubes lustrant vniuersa: sic p̄dicator non debet stare sed discurrere. Job. xxxvii. b. Quę lustrat cuncta p̄ circuitum quocunq; eas voluntas gubernatis duxerit: ad omne qđ p̄cepit illis super faciem orbis terrarū: siue in una tribu: siue in terra sua: siue in quocunq; loco misericordie sue eas iussent inueniri. Nubes etiā lustrant vniuersa: quādo p̄dicatores corda auditorū inuestigant loquēdo & p̄dicando de his q̄ demones suggestū: vel que ipsi metuēt cōcupiscunt: vel quādo vniuersa genera p̄catorū demonstrant. Unde Proverb. xx. d. Lucerna domini spiraculū hominis que inuestigat oia secreta ventris. Cum p̄dictis nubibus venier domin⁹ ad iudicium. S. iij. c. Dominus ad iudicandū veniet cum senioribus populi sui & principib; eius. Marci. xiij. c. Videbunt filiū hominis venientē in nubibus. Heus. xxxiiij. a. Apparuit dominus de monte pharan & cum eo sancto p̄ milia. Columbē autem dicunt p̄dicatores. Proprietates Columba em̄ ē gemellis setib⁹: fēcūda & mīlī: nec rostro nec vngulis spūiens detrahendo. s. vel rapiendo: voce nec garrula: nec importuna: sed miserabilis et gemebunda: habet enim gemitū pro cantu: munda et mūdis vescitur: que solis discooperit granis pascit: nec vt coruus seminata vngulis discooperiens extrahit: alis simul volat & pedib⁹: pennatos habet pedes. Item nō est inuida: sed alienos pullos nutrit: Sic et sancti aliena opera nutrunt & extollunt. Sed hodie pauci sunt tales: imo potius extinguit: Contra illud. j. Thessal. v. d. Spiritum nolite extinguere. Dicit ergo: a Qui sunt isti qui vt nubes volant: id est qui per mundum discurrunt ad p̄dicandum et complūdūm: b Et quasi columbē ad fenestras suas: id est qui ad se redeunt et ad custodiā suorum sensuum: vel ad examinationem suorum operum: vel ad intulatum christi passionū & vulnerū: vel ad claustrū: Tot em̄ modis possunt dici fenestrae nostre. Sunt em̄ fenestrae nostri sensus: et nostri actus: christi passioēs & vulnera: & claustralē custodia. Corpus em̄ christi vulneratum est sicut colubariū: & vestrum. Hic columba meditabūda gemit: & pullos bonorum operū & desideriorū souet & nutrit. Companē autē sancti apostoli & p̄dicatores nubib⁹: multis rationib⁹. Volant enim ad alta p̄ cōtemplationē: & a terrenis suspendunt p̄ cōlestē conuersationē. Unde Phil. iij. d. Nostra autē cōversatio in celis est. Item repleta siue cōcrescent aquis: & inturgescunt aquis sc̄z gratiā. Prover. iij. c. Sapientia illius eruperūt abysso: et nubes rore cōcrescent. Post repletionē autē resoluunt p̄ ardorem solis: & defluunt in opera pietatis: & in pluviā bone exhortationis: et sic terrā complūut exemplis & doctrinis. Tū Eccl. xj. a. Si replete fuerint nubes: imbrē effundēt sup terrā. Et nota q̄ nubes ministrat id qđ est: quia ipsa in imbrē resoluitur: sic p̄dicator nō tm̄ sua sed seipsum debet impendere. Tali nubes erat ille qui dicebat: Libentissime impendā & supimpendar ego ipse p̄ animab⁹ vestris. i. Corint. xij.

v.76. e. Item intonant nimis. Ps. Vox tonitruit tui in rota. Eccl. xij. b. Vox tonitruī eius verberauit terrā. Item coruscant miraculis. Marci. xvi. d. Projecti p̄dicauerunt vbiq; domino cooperante: et sermonem confirmante sequentibus signis. Job. xxxvij. d. Vbiq; mitres fulgura & ibūt: & reverentia dicent tibi assumus: Item mitigant ardorē solis. i. Iram dei. v.105. Ps. Et dixit vt disperderet eos si non moyses electus eius stetisset tū. Item mutant in se saporem maris: Nō enim nubes retinent amaritudinē marinam: Similiter p̄dicator non debet esse amarus. Heus. xij. d. Ne qua radix amaritudinis sursum germinās impeditat & p̄ illam inquinēt multi. Item

rificabo in talibus hostijs et muneribus. a Qui sunt isti qui vt nubes volant: & quasi columbē ad fenestras suas: Miraf. p̄pheta qui sunt illi qui cum tanta festinatione ad hierusalem aduolant: cum quanta velocitate nubes a vento agitatē permare transcurrunt: Tiel columbē que veloci p̄ aera volatu serunt: quando ad fenestras suas & cauernulas aduolāt. Et loquit̄ vt dicunt: vel de iudeis revertentibus ad hierusalem: vel de proselytis videntibus ad legem. Et bene dico: & volabunt cito redeentes ad terrā suā.

y 3

b Et etenim insule

Libri

Mystice a **A**nde etenim insule expectat. i. diversę gentes et pulsas flucibus errorum diu cōculis expectant meū aduentū. **Gen.** xix.b. Ipse erit expectatio gentium. c **E**t naues maris i p̄ncipio expectat me supple. Naves maris sunt antiqui sancti qui in p̄ncipio et in p̄ncipio mudi expectauerunt redēptionē humani generis. **Vel** naues maris sūt ecclie: **Et** expectabāt q̄ p̄ fluct⁹ hui⁹ sc̄li ad portū salutis et p̄spērat⁹ et stabilitatis. i. ad terrā viuētiū vadūt. **De** naues expectabāt dominū in p̄ncipio. i. fide que est p̄ncipiu: vel in p̄ncipio nascen- tis ecclie. **Vel** alia: **a**nde etenim insule expectat: et naues maris i p̄ncipio: vt adducā filios tuos de longe. i. p̄ncipie et ecclie expectant me vt in p̄ncipio veniā. i. p̄mus: et adducā filios tuos de longe o ecclie p̄mitua. i. convertā multos de gentilitate. Ad h̄em vt p̄ncipie vel insule fidē christi suscipient p̄bus oportebat vt ipse ad eas p̄ p̄dicatores suos accederet: et filios ecclie multiplicaret. **Qui** dīc: e **A**t adducā filios tuos de longe. i. de gentilitate et idolatria. Et vt adducā argēntū eoz et aurū eoz cum eis t̄c. **Vel** sic: f **A**rgēntū eoz et aurum eoz cū eis veniet. i. eloquentia et sapientia naturalis vel doctrinalis. **Vel** aurū ē sensus siue sapientia fidei: et argēntū ē cōfessio oris: qz corde credit ad iusticiā: ore autē cōfessio fit ad salutē. **Ro.** x.b. **Job.** xxii.d. Erit oportēs p̄ hostes tuos: et argēntū coaceruabis tibi. Et stud argēntū et aurū cōsecrabis. g **H**omī dñi dei tui et sancto israel. i. filio dei Iesu christo: qui manifestat patrē: et ideo dīc: nomē domini. Et sanctificat credēt: et ideo dīc: sancti israel: Quia deo seruerit facundia et sapientia eoz: sibi eis ipsiis erit ad p̄fectū et ueritatem vnde dicit: cum eis: Deo autem ad gloriam et honorem vñ dicit: nomini dñi t̄c. **O**r autē sequit: h **Q**uia glorificauit te referit ad ecclie. q. d. sic adducā filios tuos sapientes et eloquentes: qz p̄ illos volo te extollere et multiplicare et glorificare. Gloria em̄ ecclie est i multitudine filiorum leḡimorum. Aliqui habēt: **Q**uia glorificauit te vel glorificabit te idē sensus: sed mutat p̄sona. q. d. sic glorificabit te dñs o ecclie. **S**icut Ieronymus autem i sū litteram septuaginta: hoc dñ de sancto isrl. i. de filio dei. q. d. aurū eoz et argēntū eoz cum eis cōsecrabis christo: qz pater glorificabit filium p̄ eas. **E**t nota q̄ multi aurū sapientes et eloquentie deo tribulūt bñ studendo et bñ p̄dicando: sed seipso deo nō cōse- crat bñ viuēdo. **G**z bñ magis esset necessariū: **Qui** signātē dīc: Argēntū eoz et aurū eoz cū eis. **Itē** male diuidūt munera sua: q̄ deo tribulūt ad litterā aurū et argēntū i oculis pauperū: et n̄ se diabolo dāt p̄ peccatum. **Qui** **Gen.** lii.b. dīc ad cain/ sūm̄ alia litterā: Nōne si recte offeras: recte autē nō diuidas/ peccasti: **D**e abel autē dīc: Respergit domin⁹ ad abel et munera eius. Primo ad abel qui se obtulit: et ideo mu- nera eius acceptauit. **Itē** nota q̄ de cupidis et auaritis nō dīc: q̄ aurum et argēntū eoz sit cū eis: sed ipsi cū argento: sicut seruus cū dñs: Seruūt em̄ argento et obedīt. **Sed iust⁹ dīc:** Et mīhi res nō me rebus submittere conor: qz nō mīhi duobus dñis seruire/deo et māmonē: **Matth.** vi.c. **Sequit:**

Tertia pars i **E**t edificabunt filii p̄grinorū muros tuos. Ad litterā: p̄ncipes gentiū: vt constanti⁹ et ali⁹ q̄ p̄ orbem ecclie edificauerunt. **E**t reges eoz. i. gentiū/ ministrabūt tibi: ad litterā planū est. **Vel** filii p̄grinorū sunt paupes imitatores aploꝝ: qui mīdū habēt cōtemptū. Reges autē sunt qui carnē subiūciūt spūt. In talib⁹ fundat et munif ecclie. Et tales fuerūt apostoli et martyres: qui fundauerūt ecclie i sanguine suo: q̄ fuerūt p̄grinī p̄ pauprētē voluntātē. **Un** dicebat **Heb.** xii.c. Non habem⁹ bic manentē ciuitatē t̄c. Item fuerunt reges p̄ carnis p̄tinentiā: vñ seipso quotidie mactrādo/ vt p̄fessorēs: vel se rotos simul morti exponēdo/ vt martyres.

Esaie

Ecōtra mō ecclie decidit: qz non haber fundatores tales. **D**ñak em̄ hodie auaricia et luxuria: que sunt due sanguisuge filie: **Prouer.** xxx.b. m **I**n indignatiōe em̄ mea. i. in iusticia mea animaduersiōis: n **D**ercussi te o ecclie. i. in excepcionē iudicor. o **E**t in recōciliatiōne mea. i. ma-

gnarū mīhi q̄ magnus sū cōpetenti: p **A**bsertus sū tuu in vocatiōe gentium. **P̄s.** t̄p̄.i. **I**ra i indignatiōe el⁹: et vita in volūtate el⁹. **C**ul⁹ **D**ercussi te p̄te martyru: vt corrigerē p̄ tyrannos/ et q̄ plurimas captiuatas. **P** **A**bsertus sumi tuu p̄te cōfessorū: ita vt redificare per reges et p̄ncipes. s. lii.b. **A**d punctū in modico dereliqui te: et in miseriōib⁹ magnis cōgregabo te. q **E**t apient porte tuę iugiter. i. plati q̄ sūt mīstri ecclie semper erūt patti: vt voletes intrare/ introducāt. Porte autē magnē duplices sunt: sic plati debet habere duplex ostiū: vt vna pars porte sit bona vita: alia sit sana doctrina. **De** portē debent esse apie: vt om̄is recipiat bonos per cōgratulationē malos per copassione. **P̄s.** **A**perite mīhi portas iusticie. Et **P̄s.** ii. postea dīc: **I**de porta dñi iusti intrabūt in eā. **Itē** **P̄s.** **I**n troite portas ei⁹ i cōfessionē. **Judith.** xi.b. **A**perte portas qm nobiscū de⁹. **Itē** eleuate p̄ p̄eplationē et celestē p̄uerationē. **P̄s.** **E**leuātē portē eternales. **Itē** sculpiet p̄ passiōis christi **P̄s.** i. exp̄ssam iuritionē. **S.** lii.b. **D**onā portas tuas in lapides sculptos. **Itē** cōfortatē et cōfirmatē p̄ timore. Clavi em̄ timoris dñi roborant edificiū spūale. **Un** **Eccē.** xxvii.a. **V**isi te instāter in timore dñi tenueris/ cito subuertēt dom⁹ tua. **P̄s.** **P̄s.** iii. **L**onfige timore tuo carnes meas t̄c. **P̄s.** **L**ōforauit seras **P̄s.** 147 portas tuas. bñdixit filius tuis in te. Sed multe portē. i. mul-

* **ti** plati qui vñ deberet

De bonis autē portis dīc: q **E**t apient porte tuę iugiter. i. plati: r **D**ie ac nocte nō claudent. i. nec i ga- gio/ nec in tribulatiōe/ vel in p̄spēritate/ aut aduersitate: quia sine intermissione patebūt omnib⁹ recipiēdis qui ad se cōfuge- rent: nec prosperitate distracti: nec aduersitate fracti. **P̄b.** lii.c. **S**cio bñllari: scio et abūdere. **Ro.** vii.g. **N**eç mors

* **neç** vita t̄c. poterit

G. a **M**e etenim. i. meos vñ meo p̄ aduentū: b **I**n insule Literat⁹ expectant / ultra q̄s exulat iudei: et q̄s redituri sūt. q. d. insule expectat aduentū p̄li mei: vt eis obūta veniāt: et famulatū p̄beat et auxiliū. c **E**t naues marl expectat. i. me. i. meos: d **I**n p̄ncipio. i. in introitu maris in portib⁹. s. vt eos trāsuehant ad terrā suā. **Vel** i. **M**e insule expectat t̄c. i. meam benignitatē qua adducā iudeos ad terram suā. **Un** subdit: e **E**t adducā filios tuos de longe. i. de ba- bylone: et de alijs locis vñ regionib⁹: sicut quodā patres cop adduxi de egypto. **Exo.** xij. **M**ec venient sicut mileni et de paupatiū: imo f **A**rgēntū eoz et aurū eoz cū eis ve- net. i. vel affereb: vt consecretur homī domini dei tuet sancto isrl. **E**t hoc: b **Q**uia dñs glorificabit te. q. d. ideo aurū tuū et argēntū tuū cōsecrabūt dñs offerētes illud: qz dñs glorificabit eos de captiuitate honorifice reducendo. **E**t edificabūt filii p̄grinorū. i. alienigenē et p̄selytis: k **M**uris tuos: ad litterā. **D**oc autē nō fuit factū in redi- tu de babylone: imo ipsumēt redificauerūt ciuitates suas: ad sicut forē secū paucis p̄selytis: ideo aliqui iudei dīcūt hoc esse futurū. l **E**t reges eoz ministrabūt tibi tributa sol- uedo/ et te honorado. m **I**n indignatiōe em̄ mea p̄cūsi te. i. ad correptionē tuā in captiuitatē te tradidi. o **E**t in recōciliatiōne mea miserr⁹ sū tuu te misericordis liberans de seruitute: et te redificās in tra tua. q **E**t apient porte tuę iugiter: die ac nocte nō claudent: q̄li p̄ maria secu- late in q̄ris. **S**ed hoc nō videt verū esse in reditu de baby- lone: cū dicāt

LX.

Proglorificabo multitudine credentium. **P**ro. Adorabimur p. 151.
in loco ubi stererunt pedes eius. **T**unc o^r Locum pedum meorum.
a. aia misericordie quam pauperes meos intra se locant et recipiunt per co-
passione. **P**roglorificabo. Huius enim misericordes: quoniam ipsis in multis
sericordia persequitur. **A**et pedes domini intelligit humanitas eius. **L**ocus
per pedum domini fuit beatissima virgo quam super choro
angeli glorificatur. **Q**uarta pars

Domini locum sanctificationis meae:
per locum pedum meorum glorificabo.
Et venient ad te curui filii eius.
Et uenient tibi peribit: et gemitus soli-
tudine vastabunt. **G**loria libani ad te veniet: abies et
buxus et pinus simul ad ornari-
tum necesse habere: et
clausuram viscera sua ab
eo: quoniam charitas dei manet in illo. **A**nde dicit Job in psalmo
ecclesie vel christi: O stitu meum viatorum patuit. xxxi. d. O stitu
ecclesie platus est: quod debet agere oib[us] intrare voentibus: et aditum
in ecclesia pervere. **D**e quarto. i. de dissolutione portarum. **M**auum
i. c. Dissolutio genui et defectio in cunctis renibus. **I**ste sunt
male portae quas introducunt hostes.

Ver. **A**lt afferat ad te o ecclesia: b. **F**ortitudo gentium. i.
principes vel martyres fide fortis. c. **E**t reges earum adducantur. **H**iero: ad fidem quasi captiuum: ut constantinus. **U**el
reges: quorum cor in manu dei: **P**rouer. xxii. a. d. **G**ens enim
iudiciorum vel glorie gens. e. **E**t regnum. i. regnantes: f. **N**on
non seruerit tibi fide et opatio o ecclesia: g. **P**eribit hic
per culpam: in futuro per vindictam. h. **E**t gentes solitudine
vastabunt. i. redigentur in solitudine: quod habere noluerunt deus
hospites. **T**ua enim quoniam est sine deo: solitudo est: quod est sine vero so-
latio: et sine fidelis socio. **G**loria libani ad te veniet. i.
gloria repudiata iudaici ad ecclesiastri transferetur. **L**ibanus enim dicit tem-
pli illud iudeorum: **S**im illud Zach. xi. a. **V**erbi libane portas
tuas. **T**unc libanus est mundus: cuius gloria est arborum altitudo et di-
versitas et lignorum copia. i. regum sublimitas: et propinquorum diversitas
qui ad ecclesiam veneruntur: **H**ec quibus dicit: k. **A**bies
et buxus et pinus simul. **B**lo. Arborum diversitas diversos in ecclesia ordines significat: ex quibus ordinibus instru-
cta est ecclesia miro decoro distincta. **P**er abietem quoniam est arbor
alta: et de qua naues construuntur: significat noe rector arcus. i. **P**lato,
rū ordo. **P**er buxum quoniam semper viridis est: et in altu non extollit: in-
tellegit daniel. i. ordo virginum: quod habet viriditatem incorrupti-
onis sine extollentia elationis: sicut beata maria quoniam virgo fuit et
bulla. **P**er pinum autem quoniam resina exuberat et omni tempore fructu ha-
bet: semper viridis certus: intelligit iob: quod pascit pauperes: et non
quoniam marcescit ab orbis pietatis. i. ordo coniugatorum. **T**unc aliter:
Gloria libani ad te veniet. **T**unc libanus interpretatur cadi-
datio. **S**ilia et libani est testimonium honeste et mundae conscientie. **T**unc
i. Cor. i. c. **G**loria nostra hec est: testimonium conscientie nostrae.
i. xxxv. a. **S**ilia libani data est ei: decor carmeli et saron. **C**onsi-
litur autem ista in tribus quoniam subdit: k. **A**bies et buxus et pinus
similis. Abies est altitudo preplatiis optima ad deum. **S**ed ne nimis elevata est superbiatur: subdit: l. **B**uxus. i. **H**abiles aperte co-
siderationis: optima ad se. **B**uxus enim arbor imma est semper viridis:
quoniam significat habilitatem quoniam non marcescit: quod semper copia habet.
tempore habet: habilitate autem dat deum gratiam. i. **P**ef. v. b. **L**ertulus est
Pinus. i. fertilitas operum pietatis: optima ad proximum. Pinus
autem per dictum est resina abundant: et semper fructificat. **T**unc aliter:
Gloria libani tunc. **P**er gloriam libani intelligit cedrus: quoniam
significat prudenter: quod fugat serpentem: et sic per auerum insidias.
Per abietem iustitia: quod recta est. **P**er buxum fortitudo: quod dura est.
Per pinum autem intelligentia temptatio: quod nucleus eius dulcis est.
Dicit ergo: **G**loria libani ad te veniet: o ecclesia vel aia.
k. **A**bies et buxus et pinus simul. i. diversus et multiplex
ordo fidelium: vel chorus diversarum virtutum. n. **A**d ornatum
locum sanctificationis meae. i. ecclesia mea quoniam ornata fideles:
vel anima quoniam sanctificata et ornata fortutes. o. **E**t locum pedum
meorum. i. ecclesia quoniam fundauerunt apostoli quoniam sunt pedes domini:

Lone cui dicas Neemias. vii. a. Non apianum portem hierum
visq; ad calorem solis. S; dicitur iudei quod postea facta est ista securi-
tas pedem tunc. **T**unc non claudentur ita ut semper continuatur ad
te spiritu multi. **T**unc subdit: a. **E**t afferat ad te fortitudo
gentium. i. fortis gemes: vel voluntarie tibi subiectae: vel inuite
ad te adducantur in bello tibi subiectae. **E**t non tamen gentes fortis:
sed c. **E**t reges earum adducantur tibi: vel voluntarie vel
inuite. d. **G**ens enim et regnum quod non seruerit tibi. i. quod
seruire poterit: et pro te rebellare voluerit: g. **P**eribit ab
hostibus: vel a te in proelio vastabitur. b. **E**t gentes tibi
rebellares solitudine vastabunt. i. redigentur in solitu-
dine et vastitate et captiuabunt. **G**loria libani ad te ve-
net. i. gloria et preciosum lignum libani tibi afferent sine tuo la-
bore. **T**unc signatur dicit: ad te veniet. i. sine tua sollicitudine
ductu gentilium sponte tibi veniet copia lignorum. i. ad quod. **E**que
autem sit gloria libani supponit dices: k. **A**bies et buxus et pi-
nus simili veniet ad te. i. ad hoc n. **A**d ornatum locum san-
ctificationis meae. i. ad construendum et decorandum templum.
o. **E**t locum pedum meorum glorificabo. i. templum quod inhabito:
et in quo ponem pedes meos pulchris edificiis decorando. **P**ro.
Aodorabimur in loco ubi stererunt pedes eius. **O**rdi iudei quoniam ru-
ditur et carnali intelligentiae et derisibili imaginantes deum linia-
mentis distinctius: et tamquam ut attingat a celo visus ad terram:
aperte illud quod dicitur. i. v. a. **C**estum mihi sedes est tunc. q. **E**t ve-
net ad te curui. **V**ic punitum est gloria et veneratio exhibita
etiam ab hostibus pus. **T**unc dicit: **E**t veniet ad te curui. i.
inclinati et humiles. s. **F**ilii eorum qui habuerunt te. i. vilis
cauerunt et deiecerunt. t. **E**t adorabunt vestigia pedum tu-
orum. i. te venerabunt: et tibi inclinabunt etiam visus ad osculum pe-
dum. v. visus ad tersionem. vel lotionem pedum tuorum. x.
Omnes qui detrahebant tibi quoniam eras in aduersitate.
y. **E**t vocabunt te ciuitatem domini. quoniam ad inferorem per
ciuitatis hierum. q. d. ipsi dicunt de te o hierum quoniam es ciuitas
quoniam dominus fundavit: et quoniam ipse inhabitat et pregit. Et sicut voca-
bit te. o. **S**ion sancti israel. quoniam ad superiore parte ciuitatis quoniam

Libri

Dystice v. monte posita. f. sup christū fundata. Sequit: a Pro eo q̄ fuisti derelicta a deo. i. tribulatiōib⁹ exposita. Uel de relictā ab infidelib⁹ iudeis fractis ramis i fructuosis: vt dī Ro. xi. c. b. Et odio habita: tā iudeis q̄ gentib⁹. Eccl. sia em̄ odiosa fuit iudeis: q̄ fidē chāstī p̄dicabat legi obseruātias destruebat. Gen. tibus aut̄: q̄ vnū deū asserebat: idola nihil esse astraruebat. j. Cor. i. d. P̄dicam⁹ chāstī stum crucifixū: iudeis quidē scandalū: gentibus aut̄ stulticiam. c. Et nō erat qui p̄ te transiret: id est q̄ ad te vellet accedere: et per viam fidei tuę et morum tuorum incedere. Soph. iii. a. Desertas feci vias eorum dum non est q̄ trāseat. Thren. i. b. Ute sion lugent r̄c. Zach. vii. d. Terra desolata est ab eis: eo q̄ nō esset trāsiens et reuertēs. Uel. M̄ erat qui p̄ te trāsiret: et bñdiceret tibi supple. Uñ dicit: Et nō dicerūt qui p̄terbāt bñdicio dñi sup vos r̄c. P̄terereutes em̄ de more oparijs bñdicebāt. Uñ booç dixit messiorib⁹ suis: Dñs yobiscū: Ruth. ii. a. Pro eo iquā q̄ sic verelicta est tēpore tyrānoꝝ: d. Dona te i supbia seculorū. Supbia in hoc loco nō rumore elatiōis: sed libertate erectionis et altitudinē dignitatē sive auctoritatē potestatis significat: fm illud Prouer. viii. b. Decū sunt diuitie et glia/ opes supbe et iusticia. Dicit ergo: d. Dona te. i. stabiliter firmabo: e. In supbia seculorū. i. libertate et auctoritatē et potesta- te sup secula. i. sup viuētes in seculis. Sic et sumi superbia. j. Iri. b. Fortitudinē gentilū comedetis: et in gloria eoz supbie- tis. i. gloriam et exaltam. Et ponā te f. Saudū i gene- rationē gentilū cōuerlapz: b. Et generationē iudeorū fidelū. Uñ. g. In generationē hui⁹ seculi: b. Et gene- rationē futuri. Sancti em̄ habēt gaudiū spei i p̄sentī et gau- diū i spūctō: et i futuro habebūt gaudiū rei et illō gaudiū pse- ctū ē eternū: De q̄ dī Job. xv. e. Gaudiū vñm nemo tolleret a vobis. Matth. xxv. b. Intra in gaudiū dñi tui. P̄s. Leti- ficabis eum in gaudio cum vultu tuo. E contra mali gaudent in h̄mido et recipiūt vanū gaudiū in generatiōe hui⁹ seculi: sed non gaudebus in generatione futuri: quia extrema gaudiū luctus occupat: vt dicit Prouer. xii. b. Item Job. xx. a. Gaudiū hypocritē adūstar puncti. i. Et sluges lac gen- tū. i. gentes temporalē abūdantia ministrabūt tibi. k. Et mamilla regum lactaberis: id est reges temporalia tibi dabūt. Per mamillā em̄ intelligunt temporalia q̄ dank paru- lis. Sed domin⁹ quādo vider roboratū paruulū suū subtra- hit ei mamillā: Scit nutrit q̄ apponit aliquid amaritudinis sug mamillā suā: vt sic puer transeat ad mēsam patris: ita do minus immitit aliquid amaritudinis et admiscet istis tempo- ralib⁹: vt ad solidū cibū transeam. s. xxvii. c. Quē docebit scientiā: et quē intelligere faciet iudicū. Ablactatos a lacte: apulsos ab vberibus. Uel alter: i. Et sluges lac gen- tū: id est delectaberis in simplici doctrina doctorū de genti- bus venientiū: que vtilis est et delectabilis paruulis ecclesiē. k. Et mamilla regū lactaberis. i. doctrina apostolorū nutrieris. De quib⁹ regibus vñus erat qui dicebat. j. Cor. i. q. a. Tanc̄ paruulis in christo lac vobis potū dedi non escā. s. xl. f. Erūt reges nutritū tui: et regine nutrices tuę. Ibi re- quire. l. Et scies quia ego dñs saluās te a culpa per gratiā. o. Et redemptor tuus a miseria per gloriam. p. Fortis iacob. i. ad bonū et cōmodū iacob. i. dans forti- tudinē luctantibus cōtra vitia. s. xl. g. Idem dicit: et ibi ple- nius est expositiū. q. Pro ere afferam aurū. Per es qđ valde sonorum est et nō p̄cioium p̄dicator qui dilectione ca- ret exprimif. Uñ. j. Corinth. xi. q. a. Si linguis hominū lo- quar et angelorū charitatē autē non habeā r̄c. Per aurū autē qđ p̄ciosum est: intelligif p̄dicator radianis charitate. Cha- ritas em̄ p̄ciosior est alijs virtutib⁹ omnib⁹. Huius ergo nomi- ne p̄ciosa sanctorū cōuersatio in quib⁹ charitas fulget expri- mit. Endē Thren. iii. q. a. Filij sion iclyti amicis euro primo.

P̄s. 128.

P̄s. 20.

Quinta pars

Esa.

Pro ere q̄ dñs aux assert: cū his qui sine charitate garriēdo p̄dicabāt: charitate ornatos dat ecclīg doctores. s. Et pro ferro afferā argētū. i. p̄ p̄secuto: ib⁹ dabo p̄dicatores/ cā- dore cōlestī eloquētī nitētes: sic p̄ saulo paulū reddidit ecclē- sis. Ferz em̄ a feriēdo dī: q̄ ferro fūt iſtrumēta feriēdi. Argē-

tū autē nitet et sonat: p̄ qđ intelligif gratia p̄dicatiōis. Uñ Pro- uer. r. c. Argētū ele- crū lingua iusti. t. Et p̄ lignis es: et p̄ pro- lapidib⁹ ferrū. hic accipit es et ferrum in bono: ligna autē et la- pides in malo. Ligna

em̄ facile vento concutiunt: et plērūq̄ subuertunt: et ideo per ligna carnales et imbecilles designant: qui cito mouent et ad- uerſitatiib⁹ frangunt. Per es aut̄ qđ diuitius illētū a rubigine pdurat: fortissimā longanimitatē patientiū demōstrat. Di- cit g: t. Pro lignis afferā es. i. p̄ infirmis et impatiētib⁹ dabo fortes et longanimes. v. Et p̄ lapidib⁹. i. p̄ duris et insensibilib⁹ q̄ in iniuitate duruerūt: dabo. x. Ferrū. i. vi- ros fortes: qui acutissimis linguarū gladiis peccantiū corda trāffigūt. Uñ Job. xxvi. a. Ferrū de terra tollit: et lapis so- lut⁹ calore i es vertit. Ibi dicit Gregor⁹. Ferz de tra tollit: cum fortis pugnator ecclēsī a terrena quā p̄sus tenuit actiōe sepak: sicut patet i matthēo publicano: Matth. ix. a. Et i sau- lo: Act. ix. a. Et lapis solut⁹ calore in es vertit: cū durū cor et frigidū igne diuini amoris liquat: et ad verā fortitudinē co- mutat: vt peccator q̄ p̄sus insensibilis extiterat postmodū et p̄ auctoritatē fortes et per p̄dicationē sonorus fiat. Hec ē mu- p̄s. 76. tatio dexterē excelsi. Unde s. xl. g. Qui sperat in dño muta- būt fortitudinē. Matth. iii. b. Potens est deus de lapidib⁹ istis suscitare filios abraç. Uel sic: q̄ Pro ere afferā au- rū. i. p̄ sonora p̄dicatione et diuurna sive p̄fuerātī que p̄ es significat: dabo fulgorē bone p̄uersatiōis sive opatiōis. Pro merito em̄ p̄dicādi augēt grā bene opandi. Uñ Hiere. xv. d. Si cōuerteris puerā te. Hoc ē qđ dicit Lai. vii. e. Si ostiū est: alios. s. p̄ p̄dicationē introducēs: cōpingam⁹ illud tabulis cedrinis. i. confirmem⁹ eū latitudine operū charitatis. s. Et p̄ ferro afferā argētū. i. p̄ acūmīne ingēnū in secularib⁹ scientiis: dabo dispensationē eloquētī cōlestī. Lai. vii. c. Si mur⁹ ē cōfīscem⁹ sup eū p̄pugnacula argentea. Uel. s. Pro ferro afferā argētū. i. p̄ patiētū dabo efficacē doctrinā. P̄s. H̄i patiētēs erūt vt aūtūlent. Prouer. xix. b. Doctri- na viri p̄ patiētā agnoscit. t. Et p̄ lignis es: et plapi-

* dibus ferrū.

g. dicebat sion. i. ipsi dicēt q̄ tu es sion quā sanct⁹ isti inba- Litteratur- bitat. a. Pro eo q̄ fuisti derelicta a deo. i. tribulatiōi exposita: b. Et odio habita ab hoib⁹: c. Et nō erat à p̄ te trāsiret de filiis tuis: s. q̄ si in solitudinē es redacta: fm illud Soph. iii. a. Desertas feci vias illoꝝ: dū nō ē q̄ trāseat. Pro eo inq̄ q̄ talia sustinuiti. d. Dona te: id est stabiliā: e. In supbia seculorū. i. in glia et altitudinē et dominū se- culariū mīloꝝ vt sī sup eos. Sic sumi supbia Prouer. vii. b. Decū sunt diuitie et glia/ opes supbe et iusticia. Et non im- ponā te i dominū q̄tū ad alios: s. etiā: m. f. Saudū q̄tū ad te. Et h̄nō ad horā: s. g. In generationē et genera- tionē. i. p̄ mītas generatiōes gaudiū tue p̄spitatis pdurabit. i. Et sluges lac gentū: et mamilla regū lactaberit. i. ḡtēs mīle et reges iouebūt te si mītē paruulū: et mīla cōmo- da et delectabiliā tibi dabūt et ministrabūt. k. Et tūc scies expimēto bñficiō meōp: m. O. Pro dñs/ potētā mēa ostēdēs i punitiōe tuōp hostiō: n. Saluās te ex mea mīle rīco z̄dia p̄ferēt tibi salutē p̄spitatis. o. Et redemptor tu⁹ ab oppōsiōe seruitutis: p. Fortis iacob. i. q̄ feci forē: et robo- rau iacob i lucta cū angelo: Ben. xxxv. f. Uñ fortis iacob dative. i. ad cōmodū iacob. q. Pro ere r̄c. Hic p̄mīne Quinta pars. surī et argētī et possessionū mīlūplicatio. Dicit g: Pro ere. i. loco eris: t. Afferā aurū. i. afferri faciā de aljs natiōib⁹. s. Et p̄ ferro afferā argētū. i. afferri faciā. t. Et p̄

g. ligis es et

¶ dibus ferrum. Ligna sūt beneficia pauperibus p̄ christo impensa. Lapides sunt probrosa verba et vura sive cōtume/ lie quecūq; p̄ christo patienter suscep̄t. Pro lignis autem dat es a domino. i. p̄ elemosynis et beneficiis pauperib; im/ pensis ad hominū cōstantia et p̄seherantia ne homo q̄ nimis amorem defuerat in p̄/ speris. Pro lapidib;

B autē datur ferrum: id est p̄ probris et contu/ weis auges et paties. Sicut etiam asinus nutrit car/ duis: ita patientia cre/ scit in cōtumelias. Se/ quis: **a** Et ponā/ visitationē tuam

pacem: id est dabo tibi visitatores christi et apostolos: qui faciēt pacē et p̄dicabūt. **b** Et h̄positos tuos iusticiā. i.

sustos: ut sint iusticiē p̄dicatores et executores. Hoc duo cōpe/ tent iungit: pacē et iusticiā: qz opus iusticiē est pax. **g. xxxij. d.**

Visitatio autē punit et corrigit: et ita pacē facit: qz em patiunt latrones pax nutrit. Ad hoc fiunt visitationes in multis ordi/ nibus ut delicta corriganſ: et pax fraterna sive pax cum deo

ps. 18. custodias. Ps. Visitabo i virga iniquitates eoz et i syberib; p̄ca eoz: misericordia autē meā non dispergā ab eo neq; no/ cebō in veritate mea et. Prouerb. xxij. b. Ecce derisorēm/ ecce iusticia: et exhibet cum eo iurgiū ecce pax. Sed archidia/ conoz et episcopoz visitatio bellum est imo rapina. **c Hō**

audieſ vltra iniquitas in terra tua: quia sub talibus h̄positis qui exercent iusticiam punit iniquitas non nutritur. **d** Clastitas et cōtrito in terminis tuis non erit: id est in finibus ecclesiæ: quia nec vastabunt nec vastabunt: nec cō/ terent nec conterent. Hoc implebit in futuro: quādo domin⁹

suos liberabit ab iūlicitate et corruptiōe et culpa et a pena. Re/ mota est iniquitate p̄sequens est ut vastitas et contrito amo/ ueantur. Unde Gregorius. Nulla nobis dñia aduersitas: si nulla domineſ iūquitas. **Ps.** Qui posuit fines tuos pacem. In p̄senti iam in terra ecclesiæ nō est iniquitas: quia qui ini/ quitate agunt: non sunt de ecclesia: sed de synagoga satanæ. Nec ecclesia conterit vel vastat: quia oppressionibus malorum magis multiplicat. Unde Exod. j.b. Quanto opprimebant eos: tanto multiplicabantur numero. i. et crescebant merito.

e Et occupabit salus sive salvator: qd in hebreico di/ cīt̄ iesus: **f** Muros tuos: id est christus roborabit tuos platos. Tel Occupabit salus muros tuos: id est plati/ tui intenti erunt et occupati in salute subditorum. **g** Et portas tuas / occupabit. **h** Laudatio: id est intenti trit orationi et diuine laudi. Porte enim et muri ecclesiæ sunt doctores et prælati: quia alios introducunt: et introductos mu/ niunt: Quoru duplex est officium: p̄dicare populo et inten/ dere salutē eorum: et orare sive laudare deum. Tel salus mu/ ros occupat: quando homo salubriter sensus suos claudit et refugiat. Barruli enim vel curiosi in aspiciendo vel tangen/ do vel in alijs sensibus intenti non habent muros. Unde Prouerb. xv. d. Sicut v̄bs patens et absq; murorum am/ bitu: ita vir qui non potest in loquendo cobilibere spiritū suū. Eccl. xxvii. d. Sepi aures tuas spinis et linguam nequā noli/ audire et oī tuo facito ostia et seras aurib; tuis. Portas au/ tem occupat laudatio: quando homo v̄sum sensuum suorum in bonum conuertit unde laudetur deus. Tel in futuro: e

i Occupabit salus muros tuos/ contra omnem infirmi/ tam: **g** Et portas tuas laudatio/ contra tristiciam et dolorem. Unde Apoc̄l. xxi. a. Absterget deus omnem la/ chrymam ab oculis sanctorum: et mors vltra non erit: neq; luctus neq; clamor neq; dolor erit vltra. Jobel. ij. f. Satu/ rabimini: et laudabitis nomē domini dei vestri qui fecit mira/ bilia vobiscū. **j** Non erit tibi amplius sol ad lucen/ dum per diem: nec splendor lunę illuminabit te: id est sol iste visibilis et luna: nō erit necessaria ut per hec il/ lumineſ iusti: quia fulgebunt iusti sicut sol. **k** Attib. xiij. f.

H̄eronymus in originali: Ex hoc loco cogimur omnia que dicta sunt et dicenda ad ultimum referre tempus: quādo celi terreḡ nobis solis ac lunę cessabit officium. Illoc intelligit sic: quia sol non lucebit ut defectum hominis suplear. Unde Apoc̄l. xxi. g. Civitas non eger sole neq; luna ut luceat in ea:

Mam claritas dei il/ luminabit eam: et lu/ cerna eius est agnus.

Lucebit tamen sol si/ cut dicitur. **g. xxx. f.**

Erit lux lunę sicut lux

solis: et lux solis erit

septēpliciter sicut lux

septē dierū. **k** Sed

erit tibi domin⁹ in

luce semipernā.

Apoc̄l. 21. g.

h et portas tuas laudatio. **M**ō erit tibi amplius sol ad lucen/ dum per diem: nec splendor

lunę illuminabit te: sed erit

tibi domin⁹ in lucē sempiter/ nā: et deus tuus in gloriā tuā.

Po. In lumine tuo videbimus lumen. **Et deus tuus** **P**o. 35.

in gloriā tuā: quia cum apparuerit similes et erimus: qz

videbimus eum sicuti est. **j. Job. iij. a.** Quicquid enim gloriā

elius viderint: similitudinem gloriæ eius accipient. Unde. **j.**

Corinth. iij. d. Mos. qd omnes reuelata facie gloriam domi/ ni speculantes: tandem in imaginē transformamur a claritate et.

* Non occidet vltra sol

Litteraliter plā horum: ut auri tantā habeas copiam: sicut prius habe/ bas eris: et argenti tantam quantam prius habebas ferris: et

tantam habeas abundātam gris: quātam ante hoc habebas

lignorum: et tantam ferris quātam plās lapidum. Sc̄m istā

similitudinem dicit. **iij. Regl. x. d.** Fecit salomon ut tanta esset

argenti copia in hierusalem quanta et lapidum: et cedrorum

præbus multitudine quasi sycomoros que nascunt in cam/ pestribus. **E. q. Paral. ix. e.** Argentū in diebus illis pro ni/ bilo reputabat. **a** Et ponam visitationē tuam pa/ cem: id est visitabo te: non sicut oīl in virga sed in pacis

abundantia. Tel sic: Ponam visitationem tuam pa/ **Sexta pars**

cem: et h̄positos tuos iusticiā: ut sit ibi Emphasis: id est

dabo tibi visitatores. i. principes et sacerdotes pacificos et

sustos: ut per opera iusticiē pax sequat̄ in populo. Et h̄m hoc

hic incipit sexta pars: in qua p̄mittit religionis et iusticiē ob/ seruāta. **h** Uic expositioni cōuenit littera Septuaginta: que

talis est: Ponam principes tuos in pace: et episcopos tuos

in iusticia. Et quia tales erūt p̄positi tui: ideo

c Non audieſ vltra iniquitas in terra tua. Non dicit: nō erit:

sed nō audieſ. q. d. aperte non audebūt subdit facere iniqua/ tem sub iustis p̄cipibus.

d Clastitas et cōtrito in ter/ minis tuis: non audieſ: sc̄z. q. d. vñus alium non vastabit

sua diripiendo: nec conteret in corpore vexando vel angari/ ando. Tel passiu: **d** Clastitas et cōtrito: id est nec va/ staberis ab hostibus: nec cōtereris: quia tibi nulla est iniqui/ tas: nec vastitas erit nec contrito.

e Et occupabit salus muros tuos et portas tuas laudatio: id est per

omnes muros tuos et in portis erūt sculpture: in quib; triū/ phus salutis tuae et liberatio tuae in laudē dei et gloriā p̄tinebis. Et

hoc est qd dicit: Et occupabit salus muros tuos: id est sculptura in qua cōtinebis salutē tuae et triumphus hostiū.

g Et portas tuas laudatio/ occupabit: sc̄z qua simili/ ter sculpet in portis in laudem dei et in famam ipsius popu/ li.

h Non erit tibi amplius sol ad lucendum per

diem. Propter hoc qd hic dicit: patet q̄ p̄cedentia nō de/ bent exponi ad litteram: tamē iudei dicit q̄ ita cōtingat eis/ quando veniet hierusalē aurea. Exponit etiam quodāmodo

h̄m superficiē de p̄terito sic: **i** Non erit tibi amplius

sol ad lucendum per diem: nec splendor lunę illu/ minabit te: per noctem tñ sc̄z. i. sol iste materialis vel lu/ na nō seruent tibi in lucem tm:

k Sed erit tibi domi/ nus in lucem semipernā: et deus tuus in gloriā tuā:

id est dominus illuminabit te et glorificabit. q. d. non

tm habebis a sole et luna lucē tñ: sed etiā habebis a dñi altā

lucē. s. lucē p̄spitatis et honoris: pro q̄ etiā luce istā lucē visi/ bilē q̄si p̄ nibilo reputabis. Et de ista luce p̄spitatis subdit:

Y. 5 **l** Non occides

Libri

Mystice. v. * **N**ō occidet vltra sol tuus: et luna tua nō minuet.
Dicit Isidor⁹ i libro creaturar⁹ q̄ sol et luna: ad literā: dein/
cep⁹ occasū nō petent: sed in ordine q̄ creati sunt ppetue sta/
bunt: ne si ad occasū venerint imp⁹ s̄ fruanc luce eoz. **U**n
Abacu⁹. iñ. c. Sol et luna steteſt i habitaclo suo. **S**z in ecclie
dicit sub alio sensu: q̄

Nō occidet vltra sol tuus t̄c. q̄ eccle/
sia t̄ sub sole nō erit:
El. nō b̄ tribi
nec lumine solis vel lu/
ne egebit: sed de⁹ erit
ei p sole et luna: q̄ nec
occultum vt sol nec di/
minutionē vt luna pa/
titur. **A**nde subdit: e

Liqua dñs erit tibi in lucē sempiternā. Pōt autē sol
dici cognitio diuinatris: luna p̄o cognitio hūanitatis: in qb⁹
est vita eterna: vt dicit Ioh. xvii. a. Hęc ē vta eterna vt co/
gnoscār t̄c. **E**l. b. **S**ol. i. christ⁹ sol iusticę. **A**Ultra nō
occidet: q̄ christ⁹ ampl⁹ nō moriet⁹: q̄ em̄ mori⁹ est pec/
cato mori⁹ ē semet: Ro. vi. b. **C**Et luna nō minuet. i.
ecclesia q̄ mō videſt crescere mō minuit: tunc plena erit et sine
diminutione stabit. **D**icit ecclia esse q̄st aurora: q̄ respla
est tenebris. Dicis etiā luna: q̄ habet adhuc maculā. **S**z tūc
erit sic sol: q̄t exhibebit ſibi gloriosā ecclia: nō habentē ma/
culā neq̄ rugā aut aliqd h̄mōt: vt dicit Eph. vi. f. S. xxx. f.
Erit lux lune sic lux ſolis. Tūc em̄ ecclia erit sic sol. **F**Et
cōplebunt̄ dies luct⁹ tui. i. finient. **N**ō ē tēp⁹ plangēdi:
tūc erit temp⁹ ſaltādi: q̄ abſterget de⁹ omnē lachrymā ab ocu/
lis ſanctorū: vt dicit Epoc̄l. xxii. a. et. S. xxv. c. Et subdit ibi:
Dors nō erit vltra neq̄ luci neq̄ clamor neq̄ dolor: erit vi/
tra: q̄ p̄ma abierūt. In cōſtructiō em̄ ecclie dicit Matth.
v. a. Heati q̄ lugē: Sed de cōtemplatiō vel cōſolatiō ſub/
dit: Qm̄ ipſi cōſolabunt̄. Tūc aque doloy mutabunt̄ i vīni
consolationi et gaudio. **P**s. Sc̄m multitudinē doloy t̄c.
Tūc cōplete luctu introduceſt ſygo ecclia i regū thalamū.
q̄. Regl. xi. d. T̄rāfacto luctu miſit dauid et introduxit eā in
domū ſua. Et nota q̄ hic dicūt tria: q̄ dñs erit i lucē et glā et i
cōpletionē luct⁹. Illuminabit em̄ rōnabile ſūma ſitas: mitiga/
bit dolozē i p̄cupiſibili ſocūda ſuauitas: exaltabit et roborabit
trascibile glōſa et victoriosa ſecuritas. **b** **H**opul⁹ abit tu/
oēs iuſti: erit: et hoc nō ad breue t̄pus: ſed in ppetuū. Et
ideo **k** **H**ereditabunt̄ frā. i. imobilit possidebunt̄ terrā vi/
uetū. Ita legit Hiero⁹. Aliq̄ ſi expoſitores p̄uētāt ſic: In
ppetuū hereditabunt̄ frā. Et bi dico q̄ p̄plus tu⁹ heredi/
tabit frā: q̄ ſt. **I** Hermē plātatiōis meq̄. i. plātaui eos tā
i fra viuetū p̄ lugē meditationē et insignē puerationē. Phis.
iñ. d. M̄ra pueratio i celis ē. Q̄ aut̄ plātatiō ſt a deo nō era
dicabat. **P**s. Plātati in domo dñi in atrijs dom⁹ dei n̄t̄ flo/
rebūt. Matth. xv. b. Q̄is plātati quā nō plātauit p̄ meus
eradicabit. Plātati em̄ q̄ ſepe trāſferit nō cōualeſcit. Talis eſt
ois plātati q̄ ſit in mūdo: q̄ em̄ res in qb⁹ radices affectionū
ponim⁹ q̄tidiē murant et trāſferunt: neſſe ē vt et plāta de uno
loco in aliū locū trāſferat. Itē hō qui ſepe murat p̄poſiti ſuū
vel locū marie monach⁹ nō eſt plātario dñi neq̄ cōualeſcit
talis plātati. Ideo dicit Ecce. x. a. Si ſp̄lus potefatē habētis
aſcederit ſup te locū tuū ne diuileri. **U**lalit: **I** Hermē plā/
tatiōis meq̄. Hermē plātatiōis dñſc eſt: q̄ plātati i christo
p̄ fidē et dilectionē/germiant p̄ bonā opationē. Christ⁹ em̄ eſt
optima fra et irrigua et defoſſa: vt ibi ſigam⁹ radices n̄fas: in/
tellectū. f. p̄ fidē et affectū p̄ dilectionē. S. iñ. c. Ingredere i pe/
trā et abſcōdere i foſſa humo. i. vulnerib⁹ christi. **H**iere. xvii.
b. Bear⁹ vir q̄ cōſidit in dñſo: et eſt dñs fiducia eluſis: et eſt q̄ſt
lignū q̄d trāſplātati ſt ſup aq̄s q̄d ad humorē mittit radices
ſuas. **P**s. In ſtillicidijſ ei⁹ letabili germinās. ſtillicidia ſūt
lachrymē q̄ deſluūt in cogitatiō et memoria vulnē christi.
In tali fra irrigua. i. i memoria paſſiōis christi plātati fuerūt
martyres. **E**l. d. Eccl. xxiij. b. Quasi plātatio roſe i h̄iericho.
Roſe fuerūt martyres plātati in h̄iericho. i. i christo cui⁹ de/
ſect⁹ et paſſiōes affidue recolebat. **H**iere. q̄. d. Ego plātaui te
vīna elecā. i. aiz̄ deuotā/om̄e ſemē vēp̄ ſine ſiclo et hypotri

Ps. 64. In ſtillicidijſ ei⁹ letabili germinās. ſtillicidia ſūt
lachrymē q̄ deſluūt in cogitatiō et memoria vulnē christi.
In tali fra irrigua. i. i memoria paſſiōis christi plātati fuerūt
martyres. **E**l. d. Eccl. xxiij. b. Quasi plātatio roſe i h̄iericho.
Roſe fuerūt martyres plātati in h̄iericho. i. i christo cui⁹ de/
ſect⁹ et paſſiōes affidue recolebat. **H**iere. q̄. d. Ego plātaui te
vīna elecā. i. aiz̄ deuotā/om̄e ſemē vēp̄ ſine ſiclo et hypotri

Esiae

sis. **V**l. **I** Hermē plātatiōis meq̄. i. creationē: q̄ ab ipso
creati ſūt. **m** **O**pus man⁹ meq̄ p̄ recreationē: q̄ ab ipso
recreat⁹ et extētione manu⁹ ei⁹ in cruce. **E**l. pot⁹ ecouerſo le/
git ſim̄ blo. **I** Hermē plātatiōis meq̄: q̄ a me i ecclia q̄
fidē plātati: **m** **O** man⁹ meq̄ q̄ ſi a me creati. Et hoc

n **A**d glōrifican/
du. i. ad babēdā fier/
nā glā. S. iñ. a. Erit
germē dñi. Lūſt⁹ i ma/
gnificētia et glā. **E**li
ad glōrificandū crea/
torē ſuū. **H**iere. q̄. b.
b. Agglutinaui mibi
om̄e domū ſiſl̄ et om/
nē domū iuda dīc dñs

vt eſſent miſbi i p̄plm: et in nomē et i landē et i glōriā. S. iñ. b.
In glōriā meā creaui euſormauſ euſecti ei. o **A**Minim⁹.
būliſ ſlat⁹: ſic paul⁹ q̄ dīc: **M**ibi aut̄ oīm ſtrōp minimo da

ta ē gra hec i gētib⁹ euāgeliçare t̄c. i. Cor. xv. b. Ego ſuū mini/
m⁹ aplōp. p **E**rit i mille: q̄i veniēt ad iudicii p oīb illis

q̄ ſuerit remunerabit: et quadā dignitate eos p̄terit i p̄mio
quib⁹ p̄fuit in ſybo. Inſtruēt eos hic vita et exemplo. q **E**t
paruul⁹ i gente fortissimā: Idē ē Matth. xxv. b. Sup

pauca fuſti ſidelis ſup multa te conſtituāt. **L**uc. xix. c. Et tu
elto ſup dece⁹ ciuitates. **E**cce. vii. c. **S**apiētia coſortauit ſapi/
ente ſup dece⁹ p̄ncipes. **E**l. o **A**Minim⁹. i. q̄libet būliſ: p

Erit i mille: q̄ vnuſq̄ ſuxta modū būliſtatis ſuſ recipiet
coſſimationē p̄fectiōis. In millenario em̄ numer⁹ coſſimati/
onis ē: q **E**t paruul⁹. i. debiliſ: erit: **i** In gente fortis/
ſimā: q̄ roborabit in deo gens cogitationi et affectionū et

gens virtutiſ: vt nullo mō poſſit impugnare animā gens de/
moni vel vītioꝝ in p̄ſenti. In ecclia p̄ſciunt paruuli et mī/
nimi i oculis ſuſ a dñ: Tales em̄ bñ p̄fuit alij q̄ būliſ ſūt
i oculis ſuſ. **T**ū. i. Regl. xv. d. Mōne cū eſſes paruul⁹ i oculis
tuū: caput i tribub⁹ ſiſl̄ ſaci⁹ es. **P**rouer. xxx. d. Quattuo ſt
minima fr̄e: et ſipa ſunt ſapiētiora ſapiētib⁹: Formica. i. et le/
pus et locuta et ſtellio. **s** **E**go dñs in tēp̄ eius ſubito
ſaci⁹ illi. q. d. ne dubiteſt de p̄missiſ: q̄ ego ſuū dñs poſſes
hoc facere q̄d p̄missi. **E**t dīc in tēp̄ ei⁹. i. i tēp̄ quo iſtud in/
pleri debet: q̄i. oportunitāt erit: et tēp̄ quo eſt p̄finiū ſubito
ſaci⁹ illi. i. ſine difficultate et cito ſaci⁹ q̄d p̄missi. **A**mbroſi.
M̄ſcit tarda molimina ſp̄uſſanci ḡfa. **E**l. s. **i** In tēp̄ ei⁹:
id eſt in tēp̄ adueni⁹ christi: **s** **S**ubito. i. ex iſtato cū oia
ſuerit despata: **v** **S**aci⁹ illi. i. cōplebo q̄d iā inchoaul.
Tūc em̄ cōgregabilis gens ſorſiſſima in glōria: q̄ q̄tide p̄ gra/
tia fidei ſgregat i ecclia: ſ subito veniet i iudicio et cōpleat.
Tū. i. **L**heſſal. v. a. Dies dñi ſic ſur ita i nocte veniet. **L**uc.
xxi. g. Attēdite ne grauenſt corda vīa i crapula et ebrietate et
curis huī vīte: et ſuguentat i vos ſupētina dies illa: tanq̄ la/
que eſt ſupueniet in oēs q̄ ſedēt ſug ſaciē oīs terre.

f a **N**ō occidet vltra ſol tuus. i. p̄ſpitas tua. **c** **L**una tua. i. tpalis abūdantia: d **f** **fl** ſo minuet. i. nō ſiniet:

e **Q**uaia dñs erit tibi in lucē ſempiternā: lucē. i. p̄ſpe/
ritatis et locūditatris. **f** **E**t cōplebunt̄. i. finient: et cessa/
būt: **g** **D**ies luct⁹ tui. i. anni tuę captiuitas. **b** **H**opul⁹
abit tuus oīns tam maiores q̄ minores: erit: **i** **G**uſti:
et h̄nō ad horā ſed i ppetuū. Et ideo **k** **H**ereditabunt̄
terrā. i. imobilit possidebunt̄ trā p̄missiōis. Popul⁹ dico q̄ ē
l **H**ermē plātatiōis meq̄ op⁹ man⁹ meq̄. i. q̄ ſeci: et
quē i tra ſua plātaui ſirmiſt eū i ea collocaō. **E**l. n. **A**d
glōrificādū. i. vt ipſi ſglōrificare bona et tribuēdo: et tēp̄ me ſglō/
caret colēdo: et ḡfa ſuī bonor̄ mibi reddēdo. o **A**Minim⁹/
p̄tato: p **E**rit in mille. i. ille q̄ pauciorib⁹ ſerit ad min⁹
babebit mille ſibi ſb̄ditos: vt ſit chiliarch⁹. q **E**t paruul⁹/
magistrat⁹: erit: **r** **I**n gente fortissimā. q. d. q̄ p̄bus habe/
bat paucos ſubditos: habebit multos: et q̄ habebat debiles et
paucos: etiā h̄ebit gente fortissimā. Et ne credas q̄ h̄ ſiat ope/
hūano ſubdit: s **E**go dñs i tēp̄ ei⁹. i. in tēp̄ ſuo. i. tēp̄ quo
p̄finiūt eē ſaciendū: **u** **S**ubito ſaci⁹ illi. q̄d dīcūt ē. i. mī/
nū ſore in mille t̄c. **E**l. in tēp̄ ei⁹. i. bierſt. i. q̄n glorificā
de eſt h̄ieruſale ſubito ſaci⁹ illiud.

Sp̄s dñi ſug me